ΙΑΚΩΒΟΣ Π. ΧΟΝΔΡΟΜΑΤΙΔΗΣ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ «ΦΑΣΙΣΤΕΣ»

Οἱ Φασιστικές καί Ἐθνικοσοσιαλιστικές ὀργανώσεις στήν Ἑλλάδα τοῦ Μεσοπολέμου (1927 - 1936)

Ἐκδόσεις ΠΕΛΑΣΓΟΣ
Ἰωάννης Χρ. Γιαννάκενας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα τοῦ Ἐκδότου

Ὁ προηγούμενος αἰώνας ὑπῆρξε ἡ ἀφετηρία τῆς δημιουργίας κυρίαρχων κοινωνικῶν ρευμάτων ὅπου ἡ ταξική ἀντιπαράθεση στάθηκε καθοριστική, ἀλλά συνυπῆρξε ἤ καί συγκρούστηκε μέ τήν ἀνάπτυξη ἐθνικῶν κινημάτων πού πάλευαν νά καθορίσουν «ἐθνικά σύνορα» σέ μία «Εὐρασία» πολλῶν κυρίαρχων πολυεθνικῶν κρατῶν ἤ καλύτερα «αὐτοκρατοριῶν» πού ἄρχισαν νά καταρρέουν.

Σέ ἀντίθεση μέ τήν Ἀσία, ὅπου ἡ βαρβαρότητα τῶν μπολσεβίκων καί τοῦ Μαοϊσμοῦ, μέσα ἀπό γενοκτονίες καί ἐθνοκαθάρσεις κατάφεραν νά ὑποτάξουν καί νά ἐγκλωβίσουν λαούς καί ἔθνη στήν τελική τους «ἐπικράτεια». Στήν Εὐρώπη ὅπου τό ἱστορικό καί πολιτιστικό ὑπόβαθρο εἶναι πιό πλούσιο καί μέ ἔντονες ἐθνικές καί λαϊκές παραδόσεις, μία καθολική βαρβαρότητα καί ἐπιβουλή δέν ὑπῆρχε περίπτωση νά κυριαρχήσει. Ἀντιθέτως, μέσα ἀπό τούς ἴδιους ἰδεολογικούς χώρους τῆς Σοσιαλιστικῆς Διεθνούς καί τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος, ξεπήδησαν ἐθνικά κινήματα, προλεταριακά, μέ ἔντονες τίς «ἐθνικές» ἀντιπαραθέσεις τοῦ Α' Εὐρωπαϊκοῦ Πολέμου, ἀλλά καί τῶν ἄλλων «αὐτοκρατορικῶν» τῶν προηγουμένων ἑκατοντάδων ἐτῶν. Ἔτσι σέ ὅλα τά Εὐρωπαϊκά κράτη, δημιουργήθηκαν κινήματα λαϊκά μέ ἔντονα στοιχεῖα ἐθνικισμοῦ καί σοσιαλισμοῦ. Σέ πολλές περιπτώσεις ἀστοί καί προλετάριοι, φιλομοναρχικοί καί ἀντιμοναρχικοί, σοσιαλιστές καί ἀντικομμουνιστές, βρέθηκαν στό ἴδιο μετερίζι ἀγῶνος.

Εἴδαμε λοιπόν νά ἀποσπᾶται ἀπό τό ἰταλικό κομμουνιστικό κίνημα, ὁ «μεγαλοϊδεάτης Ρωμαῖος» Μπενίτο Μουσολίνι καί νά δημιουργεῖ τόν «Φασισμό» μέ βάσει τό συντεχνιακό κράτος καί νά φθάνει μέχρι τήν ἐξουσία, ἀποσπῶντας τόν θαυμασμό πολλῶν ξένων ἡγετῶν καί πολιτικῶν, ὅπως τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τοῦ «Μαύρου Καβαλάρη» Νικολάου Πλαστήρα, τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ, κ.ἄ.

Πολύ σύντομα ὅμως, ἡ δυναμική τοῦ ἀντίστοιχου γερμανικοῦ κινήματος, τοῦ «Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ» μέ ἡγέτη τόν Ἀδόλφο Χίτλερ ὁ ὁποῖος ἀποχωρεῖ ἀπό τό σοσιαλιστικό κίνημα, δημιουργεῖ νέα δεδομένα πανευρωπαϊκά, μέ κορυφαία στιγμή τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας στίς ἐκλογές τοῦ 1933. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι βάσει τοῦ

καταστατικοῦ τοῦ «Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος» (N.S.D.A.P.), τά μέλη ὁρκίζονταν κατά σειράν, στόν Σοσιαλισμό, τήν Πατρίδα, τόν Λαό καί στόν Ἀρχηγό (Fürher).

Ὅπως, λοιπόν σέ ὅλη τήν Εὐρώπη ἔτσι καί στήν Ἑλλάδα, πολλοί θαυμαστές βρέθηκαν νά θέλουν νά ἐκφράσουν τά νέα αὐτά ἰδεολογικά-κοινωνικά ρεύματα, πού δέν εἶχαν ὁδηγήσει ἀκόμα στόν Β΄ Μεγάλο Εὐρωπαϊκο Πόλεμο ὁ ὁποῖος ἐξελίχθηκε σέ Παγκόσμιο.

Σχεδόν σέ ὅλες τίς περιπτώσεις, τά κινήματα αὐτά καθορίστηκαν ἀπό τήν προσωπικότητα τοῦ «ἀρχηγοῦ» τους. Στήν Ἑλλάδα τέτοιες ἰσχυρές προσωπικότητες δέν ὑπῆρξαν.

Οἱ «Ἐκδόσεις ΠΕΛΑΣΓΟΣ» μέ τήν παρούσα μελέτη τοῦ ἱστορικοῦ συγγραφέα Ἰάκωβου Χονδροματίδη, ἐπιχειρεῖ νά συμβάλλει στήν ἑλληνική βιβλιογραφία μέ μία ὁλοκληρωμένη καί τεκμηριωμένη παρουσίαση τῶν κινημάτων αὐτῶν στήν μεσοπολεμική Ἑλλάδα 1927-1936, παρουσιάζοντας τά ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, τήν ἡγεσία καί τήν δράση τους.

Ἀποτελεῖ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον νά παρατηρήσει κανείς πῶς, κάτω ἀπό μία κοινή συνισταμένη, ἀντικομμουνισμοῦ - ἀντιαναρχισμοῦ, ἀντιφιλελευθερισμοῦ - ἀντιδημοκρατισμοῦ - ἀντιπαλαιοκομματισμοῦ, καί ἀντισιωνισμοῦ - ἀντικαπιταλισμοῦ, συνυπῆρξαν στό ἴδιο μετερίζι ἀγῶνος, ἀστοί ἤ συντηρητικοί καί προλετάριοι ἤ επαναστάτες, φιλοβασιλικοί καί ἀντιβασιλικοί, βενιζελικοί καί ἀντιβενιζελικοί, σοσιαλιστές καί ἀντικομμουνιστές.

Ἀξίζει ἐπίσης νά σημειωθεῖ τό γεγονός ὅτι τό Καθεστώς τῆς 4ης Αὐγούστου καί ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔθεσε ἐκτός λειτουργίας ὅλες αὐτές τίς ὀργανώσεις καί κόμματα, μαζί μέ τά ἄλλα ὑπάρχοντα κόμματα, κοινοβουλευτικά ἤ μή.

Μετά τίς εἰσβολές στήν Ἑλλάδα τῶν Ἰταλῶν καί τῶν Γερμανῶν, οἱ περισσότεροι ὀπαδοί αὐτῶν τῶν κινημάτων ἔδωσαν τό παρών τους στά χαρακώματα τῆς Πατρίδος τό 1940-1941 καί στήν Ἐθνική Ἀντίσταση, λίγοι ἦσαν οἱ ὀπαδοί πού ἔθεσαν τήν ἰδεολογία πάνω ἀπό τήν Πατρίδα.

Ἰωάννης Χρ. Γιαννάκενας
17 Νοεμβρίου 2013

Οἱ ἱστορικοί δέν καταμερίζουν εὐθύνες.
Κατανοοῦν τίς αἰτίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόν ἀναγνώστη τῶν ἡμερῶν μας, ἡ ὀνομαζόμενη «φασιστική» Εὐρώπη μοιάζει μέ ἕνα μακρινό καί συγκεχυμένο κόσμο. Ἐκεῖνοι πού τόν ἰσοπέδωσαν καί τόν κατενίκησαν στά πεδία τῶν μαχῶν, παρέμειναν οἱ μοναδικοί κυρίαρχοι στόν κόσμο ἀπό τό 1945.

Αὐτοί λοιπόν, ὅπως συνηθίζεται στήν Ἱστορία, ἔχουν ἑρμηνεύσει καί ἐξηγήσει τά γεγονότα σύμφωνα μέ τό πνεῦμα τοῦ νικητῆ. Ἀκόμα καί σήμερα, ἑβδομήντα σχεδόν ἔτη μετά τό τέλος τοῦ Β' Π.Π., δέν ὑπάρχει οὔτε ἕνα ἀντικειμενικό βιβλίο γιά τόν Χίτλερ, ἤ τόν Μουσολίνι, γιά τόν φασισμό καί τόν ἐθνικοσοσιαλισμό τοῦ μεσοπολέμου.

Ὅμως ὁ κόσμος περιμένει πάντα τό ἰσορροπημένο ἔργο, καί τήν ἀντικειμενική καταγραφή τῶν δυό κυρίαρχων ἰδεολογιῶν τοῦ 20ου αἰώνα.

Ὅταν ἔγραψα στά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '90, τό πρῶτο μου ἔργο «*Ἡ Μαύρη Σκιά στήν Ἑλλάδα - ἐθνικοσοσιαλιστικές καί φασιστικές ὀργανώσεις στήν Ἑλλάδα τοῦ Μεσοπολέμου καί τῆς Γερμανικῆς Κατοχῆς (1941-44)*» αὐτό ἀκριβῶς εἶχα στό μυαλό μου: τήν ἀντικειμενική καταγραφή καί τήν περιγραφή τοῦ χαμένου κόσμου τῶν ἡττημένων. Ἡ δεκαετία τοῦ 1930 ἦταν οὐσιαστικά ἡ ἀκμή τῆς μεγάλης σύγκρουσης τῶν ἰδεολογικῶν ρευμάτων στήν Εὐρώπη. Τήν ἐποχή ἐκείνη καί ἀκολουθῶντας τό πρότυπο τοῦ Μουσολίνι στήν Ἰταλία καί τοῦ Χίτλερ στή Γερμανία, δημιουργήθηκαν μικρά καί μεγάλα πολιτικά κινήματα μέ αὐτοτελεῖς ἰδεολογικές τοποθετήσεις, γιά νά ἀντιπαραταχθοῦν στήν ἀπειλή τοῦ κομμουνισμοῦ καί τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Ὁ ἀντικομμουνισμός, τό μιλιταριστικό πνεῦμα, ὁ ἐπαναστατικός χαρακτήρας, ἡ φιλεργατική πολιτική ἀλλά κυρίως ὁ ἀντισημιτισμός ἀποτελοῦν παραδοσιακά τά βασικά γνωρίσματα τῶν ἐθνικοσοσιαλιστικῶν κινημάτων.

Ὅλες αὐτές οἱ κινήσεις δέν ἔφθασαν πάντα στήν ἐξουσία, ἀκόμα καί ὅταν εἶχαν τή δυνατότητα νά τό πράξουν. Στό Βέλγιο λόγου χάρη ἕνα αὐθεντικό λαϊκό κίνημα, οἱ Ρεξιστές τοῦ Λεόν Ντεγκρέλ μέ σημαντική ἐπιρροή στήν περιοχή τῆς Βαλωνίας κυρίως, ἐνῶ εἶχε τήν εὐκαιρία νά ἀσκήσει τήν ἐξουσία μετά τό 1940, δέν τό ἔκανε. Τό ἴδιο συνέβη καί νωρίτερα, ὅταν τόν Μάιο τοῦ 1936 σημείωσε μία θριαμβευτική νίκη ἔναντι τῶν καθιερωμένων κομμάτων, στέλνοντας στή Βελγική Βουλή καί τή Γερουσία τριαντατέσσερις ἀντιπροσώπους. Ἦταν αὐτονόητο ἡ παρουσία τοῦ Ντεγκρέλ νά προκαλέσει τήν ὀργισμένη ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ βελγικοῦ κατεστημένου. Τό σύστημα δέν ἐπιθυμοῦσε νά ἀναγνωρίσει ἕναν ἀφορισμένο παρία τῆς πολιτικῆς ζωῆς. Ὁ Ντεγκρέλ ὅμως συνέχισε. Μία ἡμέρα μίλησε δεκατέσσερις φορές, ἀπό τίς ἑπτά τό πρωί μέχρι τῆς τρεῖς τό πρωί τῆς ἑπόμενης νύχτας.

Ἀντίστοιχα, ο ρουμανικός «φασισμός» πάλι, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἦταν σχεδόν μυστικιστικός καί παραθρησκευτικός. Ὁ ἀρχηγός τῆς Σιδηρᾶς Φρουρᾶς Κοντρεάνου ἐμφανιζόταν στήν διάρκεια τῶν μεγάλων συγκεντρώσεων τοῦ κόμματός του πάντοτε ἔφιππος καί ντυμένος στά λευκά. Ἡ ἐμφάνισή του ἔμοιαζε ὑπερφυσική καί ὑπερκόσμια, κάπως σάν τόν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ πού ἐρχόταν νά πάρει τίς ψυχές τῶν ἐχθρῶν τοῦ ρουμανικοῦ ἔθνους. Ὅταν ὅμως ἡ Σιδηρᾶ Φρουρά ἔλαβε τό 16% τῶν Ρουμάνων καί ἐπιχείρησε νά ἀναμειχθεῖ στά πολιτικά δρώμενα τῆς χώρας, ὁ βασιλιάς Κάρολος τόν δολοφόνησε καί χιλιάδες ὀπαδοί του καταδιώχθηκαν καί ἐκτελέστηκαν.

Ἀντίθετα ὁ πορτογαλικός φασισμός ὑπῆρξε πιό ἀνώδυνος. Ὁ ἐμπνευστής του, ὁ καθηγητής Σαλαζάρ, ἕνας συντηρητικός καί σχεδόν ντροπαλός οἰκονομολόγος πού δέν ἔπινε, δέν κάπνιζε καί ντυνόταν σάν κληρικός, ἔδιδε περισσότερη σημασία στήν ἠθική καί τήν πιστή ἐφαρμογή τῶν νόμων παρά στήν ἐξόντωση τῶν ἀντιπάλων του. Στή Νορβηγία ὁ Κουίσλινκ παρά τήν φαντασμένη καί ὑπερφίαλη συμπεριφορά του εἶχε ἀξιοσημείωτη δράση καί ἔχαιρε ἐκτίμησης στό στρατό.

Στήν Ἀγγλία, ἡ «Βρετανική Ἕνωση Φασιστῶν» τοῦ Ὄσβαλτ Μόσλεϋ, σέ ἀντίθεση μέ τούς «προλεταριακούς» φασίστες τοῦ Γ' Ράιχ, ἦταν ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἀριστοκρατική.

Τά συνέδρια τῆς BUF συγκέντρωναν χιλιάδες μέλη τῆς τάξης τῶν εὐγενῶν (Gentry) πού προσέρχονταν γιά νά δοῦν πώς ἀκριβῶς εἶναι ἐκεῖνα τά «μακρινά καί μυθώδη φαινόμενα» πού τά ὀνόμαζαν «ἐργάτες». (Λεόν Ντεγκρέλ: Ἐμεῖς οἱ φασίστες, σελ. 15).

Ἀνάμεσα στόν προλετάριο Χίτλερ, τόν θεατρικό Μουσολίνι, τόν αὐστηρό Σαλαζάρ καί τόν θρησκόληπτο Κοντρεάνου, ὁ Μόσλεϋ ἦταν ὁ κομψευόμενος ἀριστοκράτης καί παλαντῖνος ἑνός φασισμοῦ ἀρκετά ἐκκεντρικοῦ καί ρομαντικοῦ.

Ὑπῆρχαν βέβαια καί ἄλλα ἐθνικοσοσιαλιστικά καί φασιστικά κινήματα. Σέ χῶρες μέ βαθιά δημοκρατική παράδοση ὅπως ἡ Ὀλλανδία, μέ τήν «Ἐθνική Κίνηση» τοῦ ἐγωκεντρικοῦ Ἄντον Μοῦσερτ καί τό «NSNAP» τοῦ δρᾶ Ράπαρτ ἤ ἡ Γαλλία μέ τόν Μαρᾶς καί τόν Ντοριό.

Κανένα ὅμως ἀπό αὐτά τά κινήματα -ἐκτός ἀπό ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις- δέν ἀπέκτησε σημαντική ἐπιρροή καί ἐκπροσώπηση στά ἐθνικά κοινοβούλια. Τά περισσότερα κυμαίνονταν ἀπό ἄκρατο συντηρητισμό καί ἐθνικισμό μέχρι ἕναν πολύ λαϊκό σοσιαλισμό, ἐνῶ εἶχαν νά ἀντιμετωπίσουν τή λυσσαλέα ἀντίδραση τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν ἀστικῶν κομμάτων. Διακήρυτταν τή ρήξη μέ τό παλαιό καθεστώς, τήν ἀδικία καί τήν πλουτοκρατία, ἐνῶ ἐπιζητοῦσαν τήν ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς μέσα σέ ἕνα φυλετικό κράτος πρόνοιας καί ἀλληλεγγύης, ἀποκλείοντας τή συνεργασία μέ τά δημοκρατικά κόμματα.

Τά πιό πολλά εἶχαν ὡς πρότυπο τόν ἰταλικό φασισμό καί τόν γερμανικό ἐθνικοσοσιαλισμό, ἀλλά κατά γενική ὁμολογία ποτέ δέν κατάφεραν νά μετουσιώσουν τή δύναμη καί τή δομή, τή φιλοσοφία καί τή λειτουργικότητά τους.

Στήν Ἑλλάδα τήν ἴδια περίοδο ἐμφανίστηκαν καί ἔδρασαν ἐθνικιστικές ὀργανώσεις μέ πατριωτικά καί φιλολαϊκά κίνητρα, ἀλλά ἀρκετά συχνά μέ συγκεχυμένο ἰδεολογικό καί πολιτικό ὑπόβαθρο.

Αὐτά πού μποροῦν νά διαπιστωθοῦν γιά τό ἑλληνικό ἐθνικιστικό κίνημα τοῦ Μεσοπολέμου εἶναι τά ἑξῆς:

Α) Οἱ περισσότερες κινήσεις παρουσιάστηκαν μέ σημεῖο ἐκκίνησης τόν ἀντικομμουνισμό καί τόν ἀντισημιτισμό στίς ἀρχές τοῦ 1930.

Β) Δέν ἐμφανίστηκε καμία αὐθύπαρκτη πολιτική κίνηση μέ δικά της ἰδιαίτερα γνωρίσματα καί δική της φιλοσοφία. Δέν ὑπῆρξε κάν ἕνα ἰδεολογικό ἐγχειρίδιο μέ καταστατικές πολιτικές ἀρχές, ἐκτός ἀπό τίς συνηθισμένες προκηρύξεις καί διακηρύξεις.

Γ) Ὅλα σχεδόν τά ἑλληνικά πολιτικά κινήματα ἔκλιναν καί πρός τόν φασισμό καί πρός τόν ἐθνικοσοσιαλισμό, προσπάθησαν δέ χωρίς ἐξαιρέσεις νά τούς μιμηθοῦν.

Ἀκόμα πρέπει νά ὑπογραμμισθοῦν τά ἑξῆς:

Καμία ἀπό τίς ἐθνικιστικές ὀργανώσεις δέν ἀπέκτησε σημαντικό λαϊκό ἔρεισμα. Εἴτε ἔλειψαν οἱ προϋποθέσεις, εἴτε τά κατάλληλα πρόσωπα. Στήν Ἑλλάδα κάθε τέτοια κίνηση ξεκινοῦσε ἀρχικά ὡς ἐλπιδοφόρα προσπάθεια, γιά νά καταλήξει στά ἴδια πρόσωπα καί τούς ἴδιους μηχανισμούς πού τή σχημάτιζαν ἀρχικά. Ἴσως βέβαια νά φταίει τό γεγονός ὅτι ὁ χῶρος αὐτός ἀπό τήν πρώτη στιγμή πρακτορεύτηκε, καθοδηγήθηκε καί τέλος κυριεύθηκε ἀπό τίς ἐγχώριες ὑπηρεσίες ἀσφαλείας, ἐνῶ γιά πολλά χρόνια ὑπῆρχε στά μέλη ἡ ἐσφαλμένη ἀντίληψη ὅτι ὁ στρατός καί ἡ ἀστυνομία ἦταν «δικοί μας», μία ἐντύπωση πού ὑπῆρξε τόσο ἀφελής ὅσο καί καταστροφική γιά τό ἐθνικιστικό κίνημα.

Τό μεγάλο ὅμως λάθος γιά τόν ἑλληνικό ἐθνικισμό ἦταν ὅτι στηρίχθηκε σέ ξένα ἰδεολογικά πρότυπα λαῶν μέ διαφορετική νοοτροπία καί ψυχοσύνθεση. Ὅπως ἔγραψε ἕνας ἀπό τούς μέντορες τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος, ὁ Σπ. Σταυρόπουλος: «...τό ἑλληνικόν πρότυπον τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικισμοῦ δέν ὑπηρετήθηκε οὐσιαστικῶς διότι δέν ὑπῆρξε. Διότι κανείς δέν ἐσκέφθη ὡς Ἕλλην ἀλλά ὡς συρόμενος ὀπαδός τῶν πάσης μορφῆς δυτικοευρωπαϊκῶν προτύπων ἤ σημερινῶν κινημάτων, κινήσεων, κομμάτων...».

Σέ τελική ἀνάλυση τά ἑλληνικά ἐθνικιστικά κινήματα τοῦ Μεσοπολέμου δέν κατόρθωσαν νά ἐμφανισθοῦν ποτέ ἑνωμένα καί δέν κατάφεραν νά ὀργανωθοῦν σέ ἕνα μαζικό κίνημα ἀμφι-

σβήτησης τῆς καθεστηκυίας τάξης. Ἕνας ἀπό τούς λόγους ὑπῆρξε ἡ ἴδια ἡ φύση τοῦ κομματικοῦ συστήματος στήν Ἑλλάδα, ἡ λειτουργία τῶν πελατειακῶν σχέσεων καί τό διχαστικό κλῖμα πού διαμόρφωσαν τά δυό μεγάλα ἀστικά κόμματα. Ταυτόχρονα τά λάθη τακτικῆς, ὁ μή συγκροτημένος πολιτικός λόγος, ἡ ἔλλειψη οἰκονομικῶν μέσων, ἡ ἐσφαλμένη γραμμή προσέγγισης τῶν ψηφοφόρων καί ἡ ἀνυπαρξία ἱκανῆς καί ὀργανωτικῆς ἡγεσίας, προδιέγραψαν καί τό μέλλον τῶν ἐθνικιστικῶν κινήσεων στήν Ἑλλάδα.

Ὁ Γερμανός πρεσβευτής Ἀϊζενλόρ σέ μία ἀναφορά του πρός τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν (9 Μαΐου 1934) ἐπεσήμανε μέ μοναδική σαφήνεια ὅτι «*οἱ ἀντικομμουνιστικές, φασιστικές καί ἐθνικοσοσιαλιστικές ἑλληνικές ὀργανώσεις εἶναι κατακερματισμένες καί ἡ ἀνάπτυξή τους ἐμποδίζεται ἀπό τή φυσική ἀπειθαρχία τοῦ λαϊκοῦ χαρακτήρα, τήν τάση νά λένε πολλά λόγια καί τήν ἀντίθεση πρός δυναμικῆς μορφῆς δράση. Ὁ ἑλληνικός λαός εἶναι πατριώτης, ἀλλά τό κράτος καί ἡ ἀνάγκη νά προσφέρει ὁποιαδήποτε θυσία γιά τό κράτος τοῦ εἶναι, ὡς ἰδέες, ξένα. Ἡ πολιτική θεωρεῖται τελείως εἴτε ὡς αὐτοσκοπός εἴτε ὡς μέσον γιά τήν ἱκανοποίηση ὑλικῶν συμφερόντων*».

Δυό χρόνια ἀργότερα ὁ Βρετανός πρεσβευτής Γουώτερλυ ἔγραψε κάτι ἀνάλογο: «*Ἡ φύση τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτήρα εἶναι τέτοια, ὥστε κανένας δέν εἶναι πιθανό νά εὐχαριστηθεῖ μέ τή δικτατορία, ἀκόμη καί ἄν φέρει κοινωνικές μεταρρυθμίσεις καί οἰκονομική εὐημερία*» (ἀπό βρετανική πρεσβεία πρός Ἤντεν, 7 Αὐγούστου 1936).

Οἱ ἀπόψεις τῶν δυό Εὐρωπαίων διπλωματῶν, ἀντίθετων μάλιστα πολιτειακῶν συστημάτων, πού δείχνουν ὅτι ἔχουν συλλάβει τήν ἑλληνική ἰδιοσυγκρασία, δέν διαφέρουν καθόλου ἀπό τό ἀξίωμα τοῦ στρατηγοῦ Κονδύλη πού ἔλεγε πώς «*Ὁ Ἕλληνας περισσότερο ἀναρχίζει παρά ὑπακούει*».

Ὅταν στίς περισσότερες εὐρωπαϊκές χῶρες ὁ ἐθνικοσοσιαλισμός καθιστοῦσε τίς μάζες πρωταγωνιστές τῆς Ἱστορίας, στήν Ἑλλάδα οἱ πολίτες ἔδειχναν φανερή ἀπροθυμία νά ενταχθοῦν στό ἐγχώριο ἐθνικιστικό κίνημα.

Ὅπως πολύ εὔστοχα παρατήρησε ὁ Νικ. Καρρᾶς στό βιβλίο του «Ἰωάννης Μεταξᾶς», «...*στόν ἀπόηχο τῆς ἥττας τοῦ ’22, ὁ ἔμφυτος πατριωτισμός τῶν Ἑλλήνων δέν συνεβάδιζε ἀπαραίτητα μέ τήν πειθαρχία, τόν δυναμισμό καί τή διάθεση γιά θυσίες, ὥστε νά ἐκδηλωθεῖ ὡς ἐπαναστατικό κίνημα ἀντιδρῶντας στά κακῶς κείμενα καί τό κατεστημένο τῶν δυό γερασμένων πολιτικῶν παρατάξεων*...».

Μετά τή δικτατορία τοῦ Πάγκαλου (1925/26), θά περίμενε κανείς ὅτι ὁ φασισμός καί τά ἀπολυταρχικά καθεστῶτα νά ἔχουν χάσει τή γοητεία τους στήν ἑλληνική κοινωνία. Ὡστόσο τόν Μάϊο τοῦ 1928 ὁ πολιτικός Σεραφείμ Μάξιμος περιέγραφε τήν ἀκόλουθη κατάσταση:

«*Οἱ ὀπαδοί τοῦ ¨καθαροῦ κοινοβουλευτισμοῦ¨ ὁλοένα καί λιγοστεύουν. Οἱ ¨ἐκκλήσεις¨ καί οἱ ἀγορεύσεις τούς μοιάζουν μέ ψαλμωδίες πού δέν συγκινοῦν. Οἱ μεγαλείτερες δημοκρατικές ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν γεμίζουν τίς στῆλες τους μέ ἀπομνημονεύματα καί εἰκόνες τοῦ Μουσσολίνι. Θαυμάζουν τά ἔργα του καί τόν τιμοῦν. Ὁ δημοκρατικός στρατός εἶναι κι αὐτός γεμάτος ἀπό ὑποψήφιους δικτάτορες, πού συνενοοῦνται καί συσκέπτονται συχνά γιά τό πώς θά εἶναι δυνατόν νά ¨σωθῆ ἡ Ἑλλάδα¨ μέ μία ¨καλή δικτατορία¨. Κάθε ἐπιχειρηματίας, βιομήχανος ἤ τραπεζίτης πού ἐπιζητεῖ μία σύμβασι ἤ μία προμήθεια καί δέν τό κατορθώνει, καταλήγει στό συμπέρασμα πώς ¨χρειαζόμαστε ἕνα δικτάτορα¨. Ὅλα αὐτά ἀπελπίζουν καί ἀπογοητεύουν τούς ὀπαδούς τῆς ¨λαϊκῆς δημοκρατίας¨, ἐνῶ ἐνισχύουν τή δικτατορική τάσι. Οἱ κοινοβουλευτικές αὐταπάτες διαλύονται καί ἡ λογική τῶν πραγμάτων ὠθεῖ ἀκατάσχετα τήν κατάστασι σέ λύσεις δικτατορικές*», (Σεραφείμ Μάξιμος: Κοινοβούλιο ἤ δικτατορία, βλ. «Εἰσαγωγή» Μάϊος 1928, σελ. 8).

Ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα ἦταν ὁ συντηρητικῶν ἀντιλήψεων παλαίμαχος κοινοβουλευτικός Ἀνδρέας Μιχαλακόπουλος ὁ ὁποῖος μέσω τῆς ἐφημερίδας «Νεολόγος» τῆς Πάτρας, ἐγκωμίαζε συχνά τό φασιστικό καθεστώς τῆς Ἰταλίας καί τό ἐθνικοσοσιαλιστικό κόμμα τοῦ Χίτλερ.

Μία ἀπό τίς πιό γνωστές ἐφημερίδες ἐπίσης τῆς ἐποχῆς, ἡ «Καθημερινή» τοῦ Γεωργ. Βλάχου πλειοδοτοῦσε σέ θετικές ἀντα-

ποκρίσεις γιά τόν ἐθνικοσοσιαλισμό καί τή χιτλερική Γερμανία. Ὁ Νικόλαος Λούβαρις καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί τῆς Παντείου, θρέμμα τῆς γερμανικῆς παράδοσης τῆς ἱστορίας τοῦ πνεύματος ἔγραφε εὐνοϊκά καί ἐκτενῶς γιά τήν «ἀνοικοδομητική προσφορά» τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ, χαρακτήριζε τούς Γερμανούς σοσιαλδημοκράτες «ἐχθρούς του κράτους», ἐνῶ τόν Χίτλερ παιδί τοῦ λαοῦ καί περιέγραφε τόν ἐκφυλισμό τοῦ Τύπου καί τῶν πανεπιστημίων ἀπό τίς ὑπερβολικά εὐρεῖες ἐλευθερίες. Δέν ἔλειπαν καί οἱ θετικές ἐκτιμήσεις γιά τόν Μουσολίνι καί τόν ἰταλικό φασισμό. Λίγες ἑβδομάδες μετά τό δεύτερο φιλοχιτλερικό τοῦ ἄρθρο στήν «Καθημερινή» ὁ Λούβαρις ἔγινε γραμματέας τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, ἐνῶ ἀργότερα κατά τήν περίοδο τῆς Κατοχῆς χρημάτισε ὑπουργός στίς κατοχικές κυβερνήσεις. (Gunnar Hering: Τά πολιτικά κόμματα στήν Ἑλλάδα 1821-1936, Β΄ Τόμος, σελ. 1223)

Παρόμοιες δηλώσεις μέ τόν Λούβαρι εἶχε κάνει καί ὁ Θεόδωρος Σκυλακάκης, ἕνας ἀπό τούς πρωταγωνιστές τῆς ἀντεπανάστασης τοῦ 1923 καί πρώην μέλος τῆς φιλοχιτλερικῆς Ο-ΕΚΚ. Ὁ Σκυλακάκης ἀνῆκε στούς σταθερούς ἰδεολογικούς ὑποστηρικτές μίας δικτατορίας μέ τά χαρακτηριστικά τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ μοντέλου. Οἱ ἐκλογές, εἶχε δηλώσει τόν Φεβρουάριο τοῦ 1936, δέν εἶχαν καμμία χρησιμότητα γιατί τό μόνο πού ἔκαναν οἱ πολιτικοί εἶναι νά βάζουν ἐμπόδια στήν ἐθνική πολιτική. («Ἐφημερίς τῶν Ἑλλήνων» 4-2-1936).

Ὁ ἴδιος ὁ «πατριάρχης» τῆς δεξιᾶς παράταξης καί ἐπικεφαλῆς τῆς «Καθημερινῆς» Γ. Βλάχος, ὑποστήριζε ἐπώνυμα μέ ἄρθρα τοῦ τήν ἐπιβολή δικτατορίας γιά τρία ἕως πέντε χρόνια μέ ἐπικεφαλῆς τόν Τσαλδάρη. Ὁ Βλάχος ἀποδεχόταν καί πάλιν ὅσα μποροῦσε κανείς νά διδαχτεῖ ἀπό τήν ἐθνικοσοσιαλιστική Γερμανία γιά τό χειρισμό τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν μαζῶν: «*Ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν ἑορταί, τελεταί καί Δημοψηφίσματα, εὔκολον εἶναι νά φέρουν τήν διοίκησιν εἰς ἄμεσον ἐπαφήν μέ τό πλῆθος*». Τό «Νέον Κράτος» θά ἔλεγε στό λαό: «*Λαέ, θά τοῦ εἴπη, σέ ἐστέρησα τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν σου, διότι ἔκαμες χρῆσιν κακήν. Διότι δέν τάς χρειάζεσαι, διότι σέ βλάπτουν*». Τέλος χαρακτήριζε τόν

ἑλληνικό λαό ὡς *«ἀνήλικο»* καί *«εἰς ἕνα ἀνήλικον»* γράφει *«δέν δί-δουν μαχαίρι»*. («Καθημερινή» 15-3-1935).

Ἕνα ἐνδεικτικό παράδειγμα τῆς φιλαρχίας καί τῆς ἐμφύλιας διαμάχης πού χαρακτήριζε πάντοτε τόν ἐθνικιστικό χῶρο, εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ ἡγετικοῦ στελέχους τῆς ΕΕΕ Δήμ Σφαέλου. Ὁ Σφαέλος μία ἐμβληματική μορφή τῶν ἐθνικιστῶν, σέ μία ἐπιστολή τοῦ πρός τούς συντρόφους του τῆς Θεσσαλονίκης ἐκφράζει τήν ἀνησυχία του γιά τήν πρόθεση τοῦ Διαμαντόπουλου τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν νά διοργανώσει ἕνα κοινό Ἐθνικό Μέτωπο τῶν Ἐθνικιστικῶν Ὀργανώσεων: *«Φοβερά μέ ἀνακάτεψε στό πρόγραμμά μου τό ζήτημα τοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ συνεδρίου τοῦ Διαμαντόπουλου τό ὁποῖον διά νά τό ἐπισκιάσω ἀναγκάσθηκα ἀνέτοιμος, ἀνοργάνωτος καί μέ σκελεθρικήν μορφήν ὀργανώσεως νά καταστρώσω σχέδιον καί νά ἀρχίσω νά τό ἐκτελῶ συμπήξεως Κοινοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου τῶν Ἐθνικιστικῶν Ὀργανώσεων μέ τήν ἐλπίδα διά τῆς καταλλήλου χειρήσεως τοῦ ζητήματος νά κατορθώσω καί ἡμεῖς νά ἀποκτήσωμεν πολιτικῶς τό Ἐθνικόν Μέτωπον (ἀποκλειστικῶς) καί τό Συνέδριον αὐτό ἤ νά ματαιωθῇ ἤ νά κατάστῇ τουλάχιστον ἀκίνδυνον ἤ καί ἄν εἶναι δυνατόν νά μοιάζῃ μέ γελοίαν καί χονδροειδῆ ἀντιγραφήν»*, (Ἐπιστ. Σφαέλου 13/10/1934, φάκ. Σφαέλου, ΕΛΙΑ).

Μέ λίγα λόγια δηλαδή καί εὐθύς ἐξ' ἀρχῆς, ὁποιαδήποτε καλόπιστη καί ἐλπιδοφόρα προσπάθεια γινόταν γιά τή δημιουργία ἑνός κοινοῦ Ἐθνικιστικοῦ Μετώπου ὡς ἀντίπαλο δέος στό Παλαϊκό Κομμουνιστικό Μέτωπο, ἦταν ὑποδαυλισμένη καί τορπιλισμένη ἀπό τήν ἀρχή ἐπειδή ὑπῆρχαν ἄνθρωποι σάν τόν Σφαέλο πού θά τοποθετοῦσαν τό ἴδιον ὄφελος καί τό παραταξιακό πάνω ἀπό τό ἐθνικό.

Γιά τούς ἐπίδοξους Ἕλληνες φυρερίσκους τῆς ἐποχῆς, τό συγκεκριμένο ἱστορικό πρότυπο τῶν ἐθνικοσοσιαλιστικῶν τους ὁραμάτων ἦταν ἡ φασιστική Ἰταλία, ὅπου τό κοινοβουλευτικό σύστημα ἀναγκάστηκε νά παραχωρήσει τή θέση του πρό *«μίας ὀργανώσεως πλήρους ζωῆς καί σφρίγους»* ὑπό τήν ἡγεσία ἑνός ἀπό τούς μεγαλύτερους πολιτικούς τοῦ κόσμου. («Καθημερινή» 10-1-1934).

Ὡστόσο, τό μεγαλύτερο ἴσως ἀνασταλτικό ἐμπόδιο στά ἐθνικοσοσιαλιστικά καί φασιστικά κινήματα τοῦ Μεσοπολέμου ἦταν τό γεγονός ὅτι οἱ περισσότερες ἀπό τίς ὀργανώσεις αὐτές ἄγονταν καί κατευθύνονταν ἀπό τά κόμματα τοῦ πολιτικοῦ κατεστημένου. Ἡ Ε.Ε.Ε. λ.χ. μπορεῖ νά ἦταν ἕνα αὐθεντικό ἀντισημιτικό φασίζων κίνημα στή Βόρειο Ἑλλάδα, ὡστόσο ἡ ἡγεσία τῆς ἐλεγχόταν ἀπόλυτα ἀπό τήν κυβέρνηση Βενιζέλου. Ὅταν τό παράρτημα Ἀθηνῶν πού ἐλεγχόταν ἀπό τούς φιλοβασιλικούς, ἐπιχείρησε νά κατεβεῖ αὐτόνομα στίς βουλευτικές ἐκλογές, ἡ ὀργάνωση διαλύθηκε.

Τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα τοῦ Μερκούρη καί ἡ ΟΕΣ τοῦ Διαμαντόπουλου ἦταν ἐξ' ὁλοκλήρου φιλομοναρχικές ὀργανώσεις καί εἶχαν μία «φιλοσημιτική» προσέγγιση. Μπροστά στήν ἔλευση τοῦ Γεωργίου Β' αὐτοδιαλύθηκαν καί συνέπραξαν μέ τούς ὑποψηφίους του Λαϊκοῦ Κόμματος καί τοῦ Κονδύλη. Τό ἴδιο ἔπραξε καί τό κόμμα τοῦ Γιάνναρου. Ἡ περίπτωση ὡστόσο τοῦ Παμφοιτητικοῦ ὑπῆρξε ἰδιάζουσα. Ἡ ἡγεσία του ἦταν ἐλεγχόμενη ἀπό τούς Βενιζελικούς καθότι οἱ περισσότεροι ἀπό τό συμβούλιο ἦσαν γόνοι μεγαλοαστικῶν οἰκογενειῶν τῆς πρωτεύουσας καί παιδιά πολιτικῶν τῶν φιλελευθέρων.

Ἡ μεγάλη ὅμως πλειοψηφία (περίπου τά ¾ ἀπό τά 2.000 μέλη) ἦσαν βασιλόφρονες. Ἡ ρήξη τῶν δυό τάσεων ὑπῆρξε σταδιακά ἀναπόφευκτη καί μέ ἀφορμή τήν πολιτειακή κρίση τό καλοκαίρι τοῦ 1935, ἡ μέν ἡγεσία τοῦ Παμφοιτητικοῦ ἔκανε ἔκκληση ὑπέρ τῆς Δημοκρατίας ἐνῶ οἱ ὀπαδοί φοιτητές τῆς Μοναρχίας συμμετεῖχαν σέ θορυβώδη φιλοβασιλικά συλλαλητήρια. Στήν πραγματικότητα δέν ὑπῆρξε οὔτε μία φασιστική ὀργάνωση -πλήν ἴσως τῆς ΟΕΚΚ- πού νά ἀκολούθησε αὐτόνομη πορεία καί νά βρέθηκε μακρυά ἀπό τόν ἔλεγχο καί τήν κομματική διαπλοκή.

Τέλος ὁ γράφων, θά ἤθελε νά εὐχαριστήσει τόν ἀσυμβίβαστο ἰδεαλιστή τῆς ἐθνικιστικῆς ἰδέας στήν Ἑλλάδα Ἀνδρέα Πετρόπουλο καί τόν ἄοκνο πατριώτη καί ἐκδότη του Ἰωάννη Γιαννάκενα γιά τίς πολύτιμες συμβουλές καί πληροφορίες πού ἔδωσαν στό παρόν πόνημα.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΟΥ Θ. ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΑΣ ΑΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Σεβαστοὶ εἰς τοὺς φίλους μας καὶ τρομεροὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας»

Ἀνεκοινώθη ἡ κατωτέρω προκήρυξις τοῦ κ. Θεοδώρου Ὑψηλάντο, ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν πρὸς τοὺς Φασίστας ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος.

Φασίσται,

Ἀναλαβὼν τὴν ἀρχηγίαν τῆς [illegible] ἱδρυθείσης Ἑλληνικῆς Φασιστικῆς [illegible] αἰσθάνομαι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν [illegible] ν' ἀποστείλω εἰς πάντας Ὑμᾶς [illegible] χαιρετισμὸν διὰ τὴν πρώτην μεθ' ὑμῶν [illegible] ἐπικοινωνίαν, ἥτις θὰ συνδέσῃ τὴν Φασιστικὴν Ὀργάνωσιν ἀπὸ τοῦ τελευταίου Φασιστοῦ μέχρι τοῦ ἀρχηγοῦ της εἰς ἱερὰν ἑνότητα [illegible] σκοπῶν.

Ἐργασθεὶς μέχρι τοῦδε ἐν σιγῇ [illegible], σήμερον ἐπιχειρῶ ἵνα ῥίψω φῶς ἐπὶ τῶν [illegible] τῆς «Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν», ἥτις ἐν γενικαῖς μόνον γραμμαῖς [illegible] τῆς προκηρύξεως της ὡμίλησε [illegible].

Πρέπει πρωτίστως νὰ κατανοηθῇ ὅτι τὸ πρόγραμμα τοῦ Φασισμοῦ δὲν εἶναι [illegible] ἵνα διατυπώσῃ συνήθως τὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις [illegible] τὴν ἀρχὴν ἀπέφυγον ἐπιμελῶς [illegible] τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὑποσχέσεων [illegible] καὶ ἐτίθεντο ἀντιμέτωπα τοῦ Λαοῦ, [illegible] συγχρόνως τὸ Ἔθνος πρὸς τὸν μαρασμὸν καὶ τὴν νέκρωσιν, ἀποβλέποντα μόνον εἰς τὴν διὰ παντὸς τρόπου διατήρησιν τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἰδίων αὐτῶν [illegible] συμφερόντων.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ Φασισμοῦ εἶναι [illegible] τοῦ Κράτους νόμιμος ἐπὶ τῶν [illegible] θεμελίων τοῦ ἐκ Λαϊκῆς θελήσεως [illegible] πολιτεύματος τῆς Συνταγματικῆς Βασιλείας, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐπὶ αἰῶνα [illegible] ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ τὸ ὁποῖον [illegible] αὐτοῦ ἡ ἀνόθευτος, ἐλευθέρα καὶ [illegible] ἠδύνατο νὰ μεταβάλῃ [illegible] πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ἰσχύος του ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς καὶ πρὸς εὐημερίαν τοῦ Λαοῦ.

Δὲν ἔχω ἀνάγκην ν' ἀσχοληθῶ [illegible] περὶ τοῦ κομμουνισμοῦ, ὅστις ἀπαρνούμενος [illegible] τὴν πατριωτικὴν ἰδεολογίαν καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἔθνους [illegible] τὰ πράγματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ [illegible] ἀποσύνθεσιν πολιτικήν, κοινωνικὴν καὶ [illegible]. Κεῖται πρὸ ἡμῶν τὸ σημερινὸν παράδειγμα τῆς Ρωσσίας, ἔνθα τὰ στοιχειώδη δικαιώματα τοῦ λαοῦ πρὸς ἔλεγχον κατηργήθη, αἱ [illegible] τῶν ἰδεῶν τοῦ Λενὶν καὶ συνεργάται του ἐξορίζονται καὶ ἡ [illegible] ἥτις διαιρεῖ τοὺς ἰθύνοντας τοῦ κομμουνισμοῦ ἀπειλεῖ τὴν [illegible] σύστασιν αὐτῆς ταύτης τῆς Ρωσσίας, χωρὶς νὰ γίνεται ἀντιληπτὴ ἡ τραγικὴ εἰρωνία τῶν τελευταίων γεγονότων, τὰ ὁποῖα εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξορίαν τοῦ Τρότσκυ καὶ τῶν συντρόφων του εἰς τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τόπον ἐκεῖνον, ὅπου οἱ Τσάροι ἀπέστελλον τοὺς ἐναντιουμένους πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἰσχύν των. Ἀργὰ πλέον, ἀρχίζουν νὰ ἀντιλαμβάνωνται καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κομμουνισμοῦ ὅτι ἡ διάλυσις [illegible] ἐπίκειται καὶ ἡ κατακρήμνισις τοῦ οἰκοδομήματός του δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτραπῇ οὔτε διὰ τῆς [illegible] τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν αὐτῶν οὔτε διὰ μεγαλοπρεπῶν [illegible] καὶ ἀπειλῶν.

Ὁ Φασισμὸς εἶναι ἀδιάλλακτος πολέμιος τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Ὁ Φασισμὸς θεμελιώνει ὅτι ὁ Κομμουνισμὸς [illegible] πάντοτε νὰ κρημνίζῃ.

Φασίσται,

Ἡ Φασιστικὴ Ἰδεολογία περικλείει ἐν ἑαυτῇ τὴν Ἕνωσιν, τὴν Πειθαρχίαν καὶ τὴν Ἐργασίαν. Δηλαδὴ τὴν βαθεῖαν πίστιν καὶ τὴν ζωτικὴν ἐκείνην ἐνέργειαν, ἡ ὁποία συμπίπτει μὲ τὸ καθῆκον τοῦ πολίτου πρὸς πραγμάτωσιν τῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἰσχύος τῆς Πατρίδος του. Ἐνέργειαν ἥτις συνεπάγεται τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐμφυλίων διαμαχῶν, τὴν συναδέλφωσιν τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν κοινὴν συνεργασίαν διὰ τὴν [illegible] τοῦ Ἔθνους ἀπὸ τοῦ λήθαργου καὶ τοῦ μαρασμοῦ.

Προκήρυξη τῆς Ἕνωσης Ἑλλήνων Φασιστῶν μέσα ἀπό τίς στηλες τοῦ περιοδικοῦ „Νέα Ἐποχή“, (1-4-1928).

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΑΣΙΣΤΩΝ

Ἡ πρώτη οὐσιαστική κίνηση τοῦ ἑλληνικοῦ φασισμοῦ ἦταν ὁ σχηματισμός τῆς «Ἕνωσης Ἑλλήνων Φασιστῶν» ἀπό τόν Θεόδωρο Ὑψηλάντη ἀπόγονό της ἱστορικῆς οἰκογένειας τοῦ 1821. Φαίνεται πώς ὁ Ὑψηλάντης, ὁ ὁποῖος μεταξύ 1914-1917 ὑπηρετοῦσε ὡς σταυλάρχης στά βασιλικά ἀνάκτορα, γοητευμένος ἀπό τίς ἐπιτυχίες τοῦ Μουσολίνι ἔκανε τίς πρῶτες διεργασίες γιά τή δημιουργία τῆς ὀργάνωσής του τό φθινόπωρο τοῦ 1927. Στό πολιτικό προσκήνιο ὡστόσο ἐμφανίστηκε τόν Μάρτιο τοῦ 1928 ὅταν ὁ ἀρχηγός τῆς ὀργάνωσης μέ μία προκήρυξη «...*πρός τούς φασίστας ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος*...», καλοῦσε τόν ἑλληνικό λαό νά πυκνώσει τίς τάξεις τῆς Ἕνωσης Ἑλλήνων Φασιστῶν. Ἡ προκήρυξη ἄρχιζε ὡς ἑξῆς:

«*Φασίσται,*

Ἀναλαβῶν τήν ἀρχηγίαν τῆς πρό πολλοῦ ἱδρυθείσης Ἑλληνικῆς Φασιστικῆς Ὀργανώσεως, αἰσθάνομαι εὐθύς ἐξ' ἀρχῆς τήν ὑποχρέωσιν ν' ἀποστείλω εἰς πάντας ὑμᾶς ἐγκάρδιον χαιρετισμόν διά τήν πρώτην μεθ' ὑμῶν ψυχικήν ἐπικοινωνίαν, ἥτις θά συνδέσει τήν Φασιστικήν Ὀργάνωσιν ἀπό τοῦ τελευταίου Φασίστου μέχρι τοῦ ἀρχηγοῦ της εἰς ἱεράν ἑνότητα ἰδεολογίας καί σκοπῶν. Ἐργασθείς μέχρι τοῦδε ἐν σιγῇ, κρίνω σήμερον ἐπίκαιρον ἵνα ρίψω φῶς ἐπί τῶν σκοπουμένων τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν, ἥτις ἐν γενικαῖς μόνον γραμμαῖς διά τῆς προκηρύξεώς της ὡμίλησε περί αὐτῶν. (...)».[1]

Ἡ προκήρυξη, ἀφοῦ κάνει λόγο γιά τήν κοινοβουλευτική διαφθορά καί τίς ἀντεθνικές θέσεις τῶν κομμουνιστῶν, συνεχίζει στόν ἴδιο τόνο: « *Ἡ Φασιστική ἰδεολογία περικλείει ἐν ἑαυτῇ τήν Ἕνωσιν, τήν Πειθαρχίαν καί τήν Ἐργασίαν. Δηλαδή τήν βαθεῖαν πίστιν καί τήν ζωτικήν ἐκείνην ἐνέργειαν, ἡ ὁποία συμπίπτει μέ τό καθῆκον τοῦ πολίτου πρός πραγμάτωσιν τῆς εὐημερίας καί τῆς ἰσχύος τῆς πατρίδος του, ἐνέργειαν ἥτις συνεπάγεται τήν κατάπαυσιν τῶν ἐμφυλίων διαμαχῶν, τήν συναδέλφωσιν τοῦ λαοῦ καί*

[1] Περιοδ. «Νέα Ἐποχή», 1-4-1928.

τήν κοινήν συνεργασίαν διά τήν ἀνάνηψιν τοῦ Ἔθνους ἀπό τοῦ ληθάργου καί τοῦ μαρασμοῦ». (περιοδ. «Νέα Ἐποχή», 1-4-1928).

Ἕνα μήνα μετά τήν τυπική ἵδρυσή της, ἡ Ἕνωση Ἑλλήνων Φασιστῶν ἄρχισε νά ἀποκτᾶ ὀπαδούς πού προσῆλθαν ἐθελοντικά. Ὁ βασικός πυρήνας μελῶν προερχόταν ἀπό στελέχη φασιζουσῶν ὁμάδων καί συλλόγων, ὅπως τῆς «Συνταγματικῆς Νεολαίας», τῆς «Συνταγματικῆς Δράσης» κ.ἄ. Ἡ πλειοψηφία τῶν περισσότερων μελῶν τῆς ὀργάνωσης προερχόταν ἀπό τό συντηρητικό φιλοβασιλικό χῶρο μέ προεξέχοντες τούς δικηγόρους Ξενοφῶντα Χατζησαράντο καί Εὐάγγελο Συνοίκη. Ὁ πρῶτος ἦταν τέκτονας καί εἴκοσι χρόνια ἀργότερα, τό 1948 θά ἀναλάβει ὑπεύθυνος ὕλης τοῦ «Τεκτονικοῦ Δελτίου», τοῦ ἐπισήμου δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τῆς Μεγάλης Στοᾶς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ὀργανωτική δομή τῆς ὀργάνωσης ἦταν συγκεντρωτική. Ὁ ἀρχηγός συμμετέχει στό Ἀνώτατο Φασιστικό Κέντρο, πού εἶναι ἡ ὑψηλότερη ἱεραρχική βαθμίδα καί εἶναι τριμελές. Ἕπεται τό εἰκοσαμελές Μέγα Συμβούλιο. Ἡ ἑπόμενη κλιμάκωση εἶναι οἱ Τοπαρχίες, πού διοικοῦνται ἀπό τόν Τοπάρχη καί ἕνα συμβούλιο, καί πιό κάτω οἱ Τομεῖς, οἱ Ζῶνες καί τά Διαμερίσματα. Οἱ ἀντίστοιχοι ἐπικεφαλῆς ὀνομάζονται τοπάρχες, τομεάρχες, ζωνάρχες καί διαμερισματάρχες ἐνῶ ἐπιτελεῖς ὀνομάζονταν ὅσοι συμμετεῖχαν στά (τριμελῆ κατά κανόνα) συμβούλια-ἐπιτελεῖα κάθε μονάδας. Γιά τά μέλη ἔχουν προβλεφθεῖ παραστρατιωτικές στολές μαύρου χρώματος. Ἄς σημειωθεῖ ἐπίσης ὅτι μέχρι τότε, τά μέλη τῶν «συνταγματικῶν» ὁμάδων εἶχαν καί αὐτά στολές, πλήν ὅμως κίτρινου χρώματος (κιτρινοχίτωνες) συμβολίζοντες τήν βυζαντινή αὐτοκρατορία. (Δημοσθ. Κούκουνας: «Οἱ Ἕλληνες Φασίστες», «ΤΟΤΕ», Αὔγ. 2006, τεῦχ. 26).

Τήν ἵδρυση τῆς Ε.Ε.Φ. χαιρέτησαν ἀρκετές ἐφημερίδες κυρίως τοῦ ἀντιβενιζελικοῦ χώρου, οἱ ὁποῖες τήν προέβαλαν ὡς μία νέα πολιτική ὀργάνωση πού θά ἐφάρμοζε τό ἰταλικό πείραμα στήν ἑλληνική πραγματικότητα. Ἀνάμεσα σ' αὐτές ξεχώριζαν οἱ ἐφημερίδες τοῦ συγκροτήματος Γιάνναρου (ἡ «Ἑσπερινή» ἀλλά καί λίγο ἀργότερα τό «Ἐμπρός»), τό «Σκρίπ» κ.ἄ. Σύμφωνα μέ τόν ἱστορικό ἐρευνητή Δημοσθ. Κούκουνα τό «Σκρίπ» εἶχε διαδραμα-

τίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στήν ἵδρυση τῆς ΕΕΦ, ἐνῶ ὁ τότε διευθυντής τῆς ἐφημερίδας Γρήγ. Εὐστρατιάδης ἦταν ἐκεῖνος πού μεσολάβησε ὥστε νά πεισθεῖ ὁ Θ. Ὑψηλάντης καί νά ἀναλάβει τήν ἀρχηγία. Ὁ τελευταῖος βέβαια οὐδεμία σχέση εἶχε μέ τόν ἐπαναστατικό χαρακτήρα τοῦ φασισμοῦ καί τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ οὔτε κάν τή ρητορική δεινότητα τοῦ Μουσολίνι ἤ τοῦ Χίτλερ. Τό ἀντίθετο μάλιστα, εἶχε πρόβλημα ἄρθρωσης, ἦταν ὑπερόπτης καί ἀλαζόνας καί τό μοναδικό «προσόν» πού εἶχε ἦταν ὅτι ἀνῆκε στούς ἔμπιστούς της βασιλικῆς αὐλῆς, ἔχοντας ὑποστεῖ πολλαπλές διώξεις, φυλακίσεις καί καταδίκη σέ ἰσόβια δεσμά (ὡς χρηματοδότης καταζητουμένων βασιλικῶν, ἀλλά καί ὡς δῆθεν ἐνεχόμενος σέ κατασκοπική δράση) κατά τήν περίοδο 1917-20, ἀκριβῶς λόγω τῶν φρονημάτων του.

Ὁ Θεόδωρος Ὑψηλάντης σέ φωτογραφία μετά τό 1935.

Ἡ διάσπαση τῆς Ε.Ε.Φ.

Δέν ὑπάρχει ἀσφαλής πληροφόρηση γιά τόν ἀκριβῆ ἀριθμό τῶν μελῶν τῆς ὀργάνωσης, ὡστόσο τά γραφεῖα τῆς Ε.Ε.Φ. στήν ὁδό Χαλκοκονδύλη στό κέντρο τῆς Ἀθήνας κάθε Κυριακή ἔσφυζαν ἀπό δεκάδες ὀπαδούς πού ἐπιζητοῦσαν ἐνημέρωση καί ἰδεολογική διαφώτιση ἀπό τήν «ἁδαῆ» ἡγεσία. Ἡ κρίση βέβαια δέν ἄργησε νά ξεσπάσει. Στίς 25 Μαρτίου 1928, ὁ ἀρχηγός Ὑψηλάντης καθαιρέθηκε ἀπό τό Ἀνώτατο Φασιστικό Κέντρο καί ἀνέλαβε ὁ χρηματοδότης τῆς ὀργάνωσης, Πέτρος Γιάνναρος. Ἐπρόκειτο γιά ἕναν ἰδιόρρυθμο δημοσιογράφο καί ἐκδότη, πού καταγόταν ἀπό τή Μάνη καί εἶχε τή φήμη τοῦ πράκτορα. Ὁ τότε ἀστυνομικός διευθυντής Τσαγγαρίδης εἶχε καταγγείλει δημόσια ὅτι ἡ Ἰταλία εἶχε χορηγήσει στήν Ε.Ε.Φ. ἕνα ἔμβασμα δέκα ἑκατομμυρίων λιρετῶν. Εἶναι πιθανό τήν χρηματοδότηση αὐτή νά τήν ἐξασφάλισε ὁ Γιάνναρος, ὁ ὁποῖος ζοῦσε μετά τό 1922 αὐτοεξόριστος στήν Ἰταλία καί ἐπανῆλθε στήν Ἑλλάδα τό 1926, γιά νά ἀσχοληθεῖ ἐκ νέου μέ τήν πολιτική καί τή δημοσιογραφία. Γιά τόν Γιάνναρο ἐπίσης ὑπῆρχε ἡ φήμη ὅτι κατά τή διάρκεια τοῦ Α΄ Π.Π. εἶχε πληρωθεῖ ἀπό τήν γερμανική ἀντικατασκοπεία γιά νά προβάλλει μέσω τῶν ἐφημερίδων του τή γερμανόφιλη πολιτική καί τήν πολιτική τῆς οὐδετερότητας. Φαίνεται πώς ἡ φήμη αὐτή εἶχε κάποια βάση καθώς στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1910 εἶχε ἐγείρει στή διασταύρωση Ὄθωνος καί Φιλελλήνων μία ἀπό τίς μεγαλύτερες πολυκατοικίες τῆς ἐποχῆς (Μέγαρο Γιάνναρου).

Μαζί μέ τόν Ὑψηλάντη διαγράφηκε τότε καί ὁ γεν. γραμματέας τῆς Ε.Ε.Φ. Χ. Βασιλόπουλος καθώς καί ὁρισμένα ἄλλα στελέχη, κυρίως ἀπό τήν ἐπαρχία, πού εἶχαν συνεχίσει νά τόν ἀναγνωρίζουν. Ἡ παλαιά ὑπό τόν Ὑψηλάντη διοίκηση προσπάθησε ἐκ νέου νά ἀναλάβει τήν ἀρχηγεία τῆς ὀργάνωσης, δίχως ὅμως ἐπιτυχία. Ἕνας τοποτηρητής τοῦ Γιάνναρου, ὁ Ἰωάννης Τροχάνης ἀνέλαβε τούς ἑπόμενους μῆνες τήν ἡγεσία καί τήν διατήρησε μέχρι τήν ὁριστική της διάλυση τό 1932 ὅταν τά περισσότερα μέλη της προσχώρησαν στήν Ὀργάνωση Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν τοῦ Ἀλέξανδρου Γιάνναρου.

Τό πιό χαρακτηριστικό στοιχεῖο ἴσως τῆς σύντομης διαδρομῆς τῆς Ε.Ε.Φ., ἦταν ἡ ἀφύσικη ἰδιότητα καί σχέση τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν της, μέ τόν ἑλληνικό τεκτονισμό. Πλήν τοῦ Θ. Ὑψηλάντη πού ὑπῆρξε μέλος τῆς τεκτονικῆς στοᾶς «Ὑψηλάντης» τῆς Ἀθήνας, ἀρκετά ἀκόμα μέλη τῆς ὀργάνωσης δέν ἔλαβαν ὑπ' ὄψη τίς ἀντιμασονικές διακηρύξεις τῶν εὐρωπαϊκῶν φασιστικῶν κομμάτων. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ δημοσιογράφος Δῆμος Βρατσάνος (ἐκτελέσθηκε στά Δεκεμβριανά του 1944), ὁ Νικόλαος Ἀποστολόπουλος, ἰδιαίτερος μία ἐποχή τοῦ Ἐλευθ. Βενιζέλου καί ἐκτεθειμένος γερμανόφιλος τήν πρώτη περίοδο τῆς Κατοχῆς, ὁ Νέστωρ Λάσκαρης (συγγραφέας καί μασόνος ὑψηλόβαθμου βαθμοῦ), ὁ Βασίλειος Σιμωνίδης (ὑπουργός γέν. διοικητής Μακεδονίας κατά τήν Κατοχή), ὁ λοχαγός Σπύρος Παπούλας (γιός τοῦ ἀρχιστράτηγου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Παπούλα), ὁ Πέτρος Δοανίδης, οἰκονομικός δοσίλογος καί συνεργάτης τῶν στρατευμάτων Κατοχῆς ἀλλά καί φανατικός Ἐαμίτης τήν περίοδο τῆς ἀπελευθέρωσης κ.ἄ.[2]

Ἡ ἀφύσικη αὐτή ἰδιότητα τῶν περισσότερων στελεχῶν θά πρέπει μᾶλλον νά ἑρμηνευθεῖ ὅτι μέσα στή συγκεκριμένη στοά («Ὑψηλάντης») ἀποφασίστηκε ἡ ἵδρυση τῆς ὀργάνωσης μέ τελικό στόχο τήν προστασία τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ καί την ἐπαναφορά τῆς μοναρχίας. Δέν εἶναι καθόλου τυχαῖο τό γεγονός, ὅτι ὅλοι σχεδόν οἱ παραπάνω πρωταγωνίστησαν τό 1935 στήν παλινόρθωση τοῦ Γεωργίου.

Ὅσο γιά τήν τύχη τοῦ Θ. Ὑψηλάντη ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι οἱ κατοχικές κυβερνήσεις τόν χρησιμοποίησαν ὡς πρόεδρο ἤ μέλος διοικητικῶν συμβουλίων σέ μεγάλες ἑλληνογερμανικές ἑταιρεῖες. Πέθανε τό 1943 καί ἡ τότε κατοχική κυβέρνηση ἀπένειμε στή χήρα του ἰσόβια σύνταξη, πού ἀργότερα (τό 1946) καί ἡ κυβέρνηση Σοφούλη μέ εἰδικό νόμο ἐπικύρωσε.

Ὁ Πέτρος Γιάνναρος δέν πρόλαβε νά δεῖ τήν ἔλευση τῶν Γερμανῶν στήν Ἀθήνα. Τόν Μάιο τοῦ 1928 κι ἐνῶ συνέχιζε νά

---

2 Δημοσθ. Κούκουνας: «Οἱ Ἕλληνες Φασίστες», «ΤΟΤΕ», Αὐγ. 2006, τεῦχος 26.

χρηματοδοτεῖ τήν Ε.Ε.Φ., ἀγόρασε ἀπό τήν οἰκογένεια Καλαποθάκη τήν ἐφημερίδα «Ἐμπρός» καί δημιούργησε ἕνα μεγαλόσχημο ἐκδοτικό συγκρότημα πού διέθετε τρεῖς τίτλους ἡμερησίων ἐφημερίδων. Προμηθεύθηκε νέα τυπογραφικά μηχανήματα, προσέλαβε γνωστά ὀνόματα τοῦ δημοσιογραφικοῦ κόσμου (μεταξύ τῶν ὁποίων καί τόν περίφημο Μιχαήλ Παπαστρατηγάκη, μετέπειτα δημοσιογράφο τῆς κατοχικῆς ἐφημερίδας τῆς Θεσσαλονίκης «Νέα Εὐρώπη») καί ἦταν ἀποφασισμένος νά ὑλοποιήσει τά ἐκδοτικά καί πολιτικά του ἐνδιαφέροντα. Ὡστόσο ὅπως συμβαίνει ἀρκετές φορές, τά μεγαλεπήβολα σχέδιά του ἀνατράπηκαν αἰφνιδιαστικά τήν παραμονή τῶν ἐκλογῶν τοῦ Αὐγούστου 1928. Ὁ Πέτρος Γιάνναρος πέθανε σέ ἡλικία 50 ἐτῶν ὕστερα ἀπό μία ἐπιδημία πανώλης πού εἶχε τότε ἐκδηλωθεῖ στήν Ἀθήνα ἀφήνοντας τό συγκρότημά του καί τήν ἀναιμική πλέον Ἕνωση Ἑλλήνων Φασιστῶν στόν 26χρονο γιό του Ἀλέξανδρο. Στήν κηδεία του πού ἔγινε μέ κάθε ἐπισημότητα, καί χοροστάτησε ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, εἶχαν παραστεῖ ὁ ἀρχηγός τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος Παν. Τσαλδάρης, ὁ Θ. Ὑψηλάντης, ἡ οἰκογένεια Μερκούρη, ὑπουργοί, πρεσβευτές ἀλλά καί μία πολυπληθής ἀντιπροσωπεία τῆς Ε.Ε.Φ.

Ἀξίζει νά ὑπογραμμιστεῖ, ὅτι μία συγγενής τοῦ Θ. Ὑψηλάντα, ἡ Ἑλένη-Αὔρα Ὑψηλάντη ἀφοῦ κατά τήν Κατοχή διετέλεσε διερμηνέας τῶν Γερμανῶν, διέφυγε τό φθινόπωρο τοῦ 1944 στή Βιέννη καί συμμετεῖχε στήν ἐπονομαζόμενη «ἐθνική» κυβέρνηση τοῦ Ἕκτορα Τσιρονίκου. Δέν ἐπέστρεψε ποτέ στήν Ἑλλάδα ἐνῶ ὁ γιός της Μανώλης, πολύ ἀργότερα νυμφεύθηκε τή γνωστή Γερμανίδα πολιτικό Ἀντρέα Ὑψηλάντη. Ἡ Ἑλένη-Αὔρα Ὑψηλάντη πέθανε στίς 27 Μαρτίου 1957 στό Γιοχάνεσμπουρκ τῆς Νότιας Ἀφρικῆς.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1928 ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Ἕνωσιν Ἑλλήνων Φασιστῶν
Χαλκοκονδύλη 44Β, Ἀθήνας

Πρός τόν κ. Θεόδ. Ὑψηλάντην
Ξενοδοχεῖον Ξενίας Μέλαθρον Ἀθήνας

Ἀρχηγέ μου,

Μετά μεγάλης μου χαρᾶς ἐπληροφορήθην τήν ἀνακήρυξιν ὑμῶν ὡς Ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν ὑπό τῶν Διαμερισματαρχῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καί τῶν Τοπαρχῶν τοῦ Κράτους παρουσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ φασισμοῦ καί σᾶς εὔχομαι ἵνα ὁ Παντοδύναμος βοηθήση ὑμᾶς εἰς τό ἔργον σας.

Ὡς ἁπλούς φασίστας ἔχω νά σᾶς εἴπω περί τοῦ φασισμοῦ ἐν Ἑλλάδι καί τί χρειάζεται ἵνα τελεσφορήση ὁ ὅλος φασιστικός ἀγών.

1) Τήν ἰδέαν τοῦ φασισμοῦ ἐν Ἑλλάδι τήν ἀσπάζεται ὁ Ἑλληνικός λαός, ἀπόδειξις δέ πρός τοῦτο, ὅτι ἡ Ἕνωσις Ἑλλήνων Φασιστῶν κατώρθωσε νά καταλάβη τά ¾ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους διά μίας καί μόνης ἐφημερίδος.

2) Ἵδρυσις Φασιστικῆς λέσχης μέ τά ἀπαιτούμενα γραφεῖα.

3) Συγκρότησις ἐπιτροπῆς ἐξ ἀδιαλλάκτων πολιτικῶν, ὑπό τήν ἡγεσίαν ὑμῶν ὡς ἀρχηγοῦ, ἥτις θέλει ἀναλάβη τόν φασιστικόν ἀγῶνα εἰς ὅλον τό Κράτος.

4) Τήν μετάδοσιν καί τήν ὅλην κίνησιν ὑπέρ τοῦ Ἑλληνικοῦ φασισμοῦ δι' ὅλων τῶν ἀντιβενιζελικῶν ἐφημερίδων καί οὐχί διά μίας ὡς ἐγένετο μέχρι σήμερον, καί τοῦτο διότι προκαλεῖ τήν ἐπίθεσιν τῶν ἄλλων, ὅπου δέν δύναται νά γίνη τίποτε.

5) Τήν πληρωμήν τῶν ἐνοικίων τῶν Διαμερισμάτων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἀπό τοῦ Κέντρου, λόγω τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως τῆς Βασιλόφρονος παρατάξεως ἀφ' ἑνός καί λόγω του ὅτι ὁ λαός ἔχει διχασθῆ εἰς τάς μερίδας τῶν πολιτικῶν συλλόγων (Φιλοσοφόπουλος).

Προσέξατε καλά μή περιπέσητε είς ἀνήθικα πρόσωπα καί ἐκτεθῆτε είς τήν κοινωνίαν.

Αὐτά τά ὀλίγα σᾶς ὑποβάλλω, Ἀρχηγέ μου, ὡς ἁπλοῦς στρατιώτης τοῦ φασισμοῦ, ἅτινα τίθενται ὑπό τήν κρίσην ὑμῶν.

Μέ φασιστικούς χαιρετισμούς
Ἰω. Γ. Καλλιακούδας
Ἰδιωτικός ὑπάλληλος

Φανατικός Βασιλόφρων καί ὑποστηρικτής τῶν ἀγαπητῶν ἐφημερίδων «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινῆς», αἵτινες πρῶται ὕψωσαν τήν σημαίαν ὑπέρ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπό τήν Βενιζελικήν τυραννίαν καί ἔχουσαι τό θάρρος καί τό σθένος νά εὑρίσκωνται πάντοτε ὑψωμέναι ὑπέρ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ λατρευτοῦ μας Βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ἐθνομάρτυρος ὅστις ἀπηλευθέρωσε τήν πατρίδα μας ἀπό τούς φοβερούς ἐχθρούς της Τούρκους καί Βουλγάρους, εὑρισκόμεθα σήμερον ὑπό τήν γαλανόλευκον σημαίαν κυματίζουσαν τόν καθαρόν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας. Ὁμοϊδεᾶται ἐξακολουθήσατε τόν ἱερόν ἀγώνα μέ θάρρος καί αὐταπάρνησιν καί ἐστέ βέβαιοι ὅτι θά ἔλθη ἡ ἱερά ἐκείνη στιγμή κατά τήν ὁποίαν θά ἐπαναφέρωμεν τόν ἐξόριστον Βασιλέα μας μέ τάς τιμάς ἐκείνας πού ἔφεραν τόν ἀλησμόνητον Ἐθνομάρτυρα Κωνσταντῖνον, ὅπου φιλοξενεῖται τό ἅγιον Σῶμα τοῦ είς ξένην γῆν. Ὁμοϊδεᾶται, μή πτοῆσθε ἀπό τά βάρβαρα μέσα, τά ὁποῖα διαθέτουν οὐ τύραννοι, διότι θέλουν νά καταπνίξουν τήν ἱεράν καί ἁγίαν ἰδεολογίαν μας, δέν μᾶς συγκινοῦν διότι συνηθίσαμεν ὑπό τόν τύραννόν της Χαλέπας. Σᾶς παρακαλῶ ὅπως μέ ἐγγράψετε εἰς τά ἱερά στελέχη τοῦ Φασισμοῦ καί εἶμαι ἕτοιμος νά προσέλθω εἰς τήν φωνήν τῆς ἱερᾶς σημαίας. Ὁ Μουσσολίνι ἔσωσε τήν Ἰταλίαν μέ τόν Φασισμόν, καί ἡ Ἑλλάς θά σωθῆ μέ τόν Ἑλληνικόν Φασισμόν. Ἀποστείλατέ μου ὁδηγίας καί ὀργανισμόν διά νά σχηματίσωμεν Φασιστικόν Κέντρον.

Ἐν Ξάνθη τῇ 7/5/28

Διατελῶ πρόθυμος
Νικόλαος Μέρης

Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ἀπολύτως σύμφωνος μαζί σας.
Δημήτριος Παπαντωνόπουλος
Πολιτευτής Χαλκιδικής

Φανατικός ἀναγνώστης Βασιλοφρόνων ἐφημερίδων παρακολουθῶν ἀπό μηνῶν Φασιστικήν ὀργάνωσιν συγχαίρομεν ὑμᾶς διά τήν ἱεράν ἰδέαν Φασιστικῆς Ὀργανώσεως, εὔχομαι δέ ὅπως φασιστική σημαία κυματίζη ἐντός ὀλίγου ἀνά τάς ἐπάλξεις ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος. Σᾶς παρακαλῶ ὅπως μέ κατατάξητε εἰς τάς τάξεις σας. Ὁμοίως σᾶς παρακαλῶ ὅπως μοῦ στείλετε τάς διαταγάς καί τάς ἀποφάσεις τοῦ Κέντρου.

Πειραιεύς, τῇ 3η Μαΐου 1928

Διατελῶ ὅλως πρόθυμος
Ἀλέξ. Χριστοφίλης

Τακτικός ἀναγνώστης ἐφημερίδος «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινῆς» παρακολουθῶν τήν ὀργάνωσιν τῆς Φασιστικῆς Ἑνώσεως σπεύδω ὅπως ταχθῶ ὑπό τήν ἱεράν σημαίαν μέ τήν πεποίθησιν ὅτι ἡ ὑμετέρα ὀργάνωσις θά πατάξη ἀμειλίκτως καί θά δικάση ἐνώπιον τοῦ Λαϊκοῦ Δικαστηρίου τοῦ ἀγρίως φορολογουμένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ πάντας ἐκείνους τούς ὁποίους συνετέλεσαν εἰς τήν καταστροφήν τῆς Πατρίδος καί κατέστρεψαν χιλιάδας Ἑλληνικάς ψυχάς ἀνά τά Οὐκρανικά καί Μικρασιατικά πεδία καί ἔφερον εἰς τήν τελείαν καταστροφήν τούς ἀδελφούς μας πρόσφυγας τούς ὁποίους ἀκόμη ἐξακολουθοῦν νά ἔχουν καί νά ἐμπαίζουν μόνον διά τήν ψῆφον των. Ἔχοντες πεποίθησιν ὅτι ἡ ὑμετέρα ὀργάνωσις θά δώση τήν ἐλευθερίαν εἰς τήν πατρίδα μας τάσσομαι παρά τό πλευρόν σας καί ὁρκίζομαι ὅτι θά ἐνισχύσω μέ ὅλας τάς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις τό ὡραῖον καί ἱερόν ἔργον σας. Ἀποστείλατέ μου Κανονισμόν καί ὁδηγίας ἵνα ἱδρύσωμεν Φασιστικόν διαμέρισμα.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 2/5/28

Μετ' ἐκτιμήσεως
Νικ. Ἰωαννίδης

Εὑγχάνομεν μέλη τῆς τότε Συνταγματικῆς Δράσεως μέ τήν ἐλπίδα ὅτι ἦτο ἡ μόνη ὀργάνωσις, ἡ ὁποία θά ἔδιδε τήν ἐλευθερίαν τῆς φιλτάτης πατρίδος. Ἀλλά δυστυχῶς λόγω παρεισφρήσεως ἐκμεταλλευτικῶν στοιχείων, ὡς ὁ Παγκαλικός Φιλοσοφόπουλος, κατόπιν συμφωνίας ὅλων τῶν μελῶν διελύσαμεν τήν ὀργάνωσιν ταύτην καί ἀπετάνθημεν εἰς τήν τότε μόλις ἀναφανεῖσαν Ἕνωσιν τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν - γραφεῖα ἐφημερίδος «Σκρίπ». Ἀπετάνθημεν εἰς τόν τότε γενικόν γραμματέα Χάρ. Βασιλόπουλον ὁ ὁποῖος δέν ἐδέχθη τήν προσχώρησιν ἐμοῦ καί τοῦ ἀδελφοῦ μου, διότι εἴμεθα Ἰσραηλῖται ἐνῶ τουναντίον κατέτασσε εἰς τήν δύναμιν τοῦ Φασισμοῦ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς μέλη Ἀμυνίτας καί ἀπατεῶνας πολλούς. Ἀλλά κατόπιν παρακολουθοῦντες τάς Βασιλόφρονας ἐφημερίδας εἴδομεν τάς γενομένας εἰς βάρος τοῦ ἀποκαλύψεις δημοσιευθείσας ἐν ἐφημερίδι «Ἑσπερινή» καί τήν ἐκδίωξιν ὁλοκλήρου της σπείρας. Δι' αὐτόν τόν λόγον γνωρίζοντες ὅτι τώρα ἀποτεινόμεθα πρός πραγματικούς ἰδεολόγους σας παρακαλοῦμεν ὅπως μας κατατάξητε εἰς τήν δύναμιν τοῦ Φασισμοῦ, ἵνα ἐν δεδομένῃ στιγμῇ δώσωμεν τό τελικόν κτύπημα ἐναντίον τῶν τυράννων.

Ἀθῆναι τῇ 9/5/1928

Μετά τιμῆς
Σολομῶν Σαμέχ, Δαυίδ Σαμέχ
Ἰσραηλῖται

Μέ μεγάλον ἐνθουσιασμόν ἀνεγνώσαμεν εἰς τάς φιλτάτας ἐφημερίδας «Ἐμπρός», «Ἑλληνική» καί «Ἑσπερινή» τόν μέγαν ἐνθουσιασμόν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων ἰδεολόγων πατριωτῶν τῶν προσερχομένων καί κατατασσομένων εἰς τήν Μεγάλην Ἰδέαν. Ἐν πρώτοις ἀπευθύνω τά συγχαρητήριά μου εἰς τούς μεγάλους πατριώτας καί ἱδρυτάς τῆς μεγάλης ἰδέας καί εὐχόμεθα ὅπως μέ ψυχραιμίαν, τόλμην καί θάρρος ἀσκήσητε τοί ἱερόν δικαίωμα καί μέ παντί σθένει ὑπερπηδήσατε πᾶν ἐμπόδιον τό ὁποῖον θά εὕρητε εἰς τόν δρόμον σας καί ἐστέ βέβαιοι ὅτι ἐντός ὀλίγου τό ἱερόν Λάβαρον τῆς Φασιστικῆς σημαίας μέ τήν δύναμιν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ θά διαλύσῃ τούς ἐχθρούς τῆς τυραννίας καί θά δώσῃ

τήν σωτηρίαν καί τήν ἐλευθερίαν τήν ὁποίαν μᾶς ἄφησαν οἱ πατέρες μας. Δεχθῆτε τά εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια καί σᾶς εὔχομαι ὑπέρ εὐοδώσεως τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ καί τῆς Μεγάλης Ἰδέας.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 29/4/1928

Μετά ἐξαιρετικῆς τιμῆς
Π. Νικολαΐδης

Μετά μεγάλου πατριωτικοῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθῶν τήν ὑμετέραν Ὀργάνωσιν καί ἐλπίζων ὅτι σύντομα ὁ Ἑλληνικός Φασισμός θά σώσῃ τόν δυστυχισμένον τόπον μας καί θά ἀπαλλάξῃ αὐτόν ἀπό τούς κηφῆνας οἱ ὁποῖοι τόν κατέστρεψαν δι' αὐτό σᾶς παρακαλῶ ἵνα μέ ἐγγράψητε μέλος αὐτῆς.

Πάτραι τῇ 2/5/1928

Εὐπειθέστατος
Δημ. Ἀρβανίτης

Ὡς ἔφεδρος πατριώτης ἔχω πατριωτικόν καθῆκον νά σᾶς ἐκφράσω τά θερμά συγχαρητήρια εἰς τούς σχόντας τήν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Φασισμοῦ. Δι' αὐτό ἔχομεν πατριωτικόν καθῆκον νά ἐνισχύσωμεν διά τῆς ζωῆς μας τήν ἱεράν ἰδέαν. Διότι ἡ ἱερά Φασιστική ἰδέα εἶναι βγαλμένη ἀπό τήν ψυχήν τοῦ Ἕλληνος ἐκείνου τοῦ ὁποίου ἐτιμήθη καί ἐδοξάσθη εἰς τόν Βαλκανικόν πόλεμον καί ἐπροδόθη ἀπό μερικούς φυγάδας ἐγκαταλείψαντας τήν Μικράν Ἀσίαν καί τροχάδην ἔφθασαν ἵνα καταλάβουν τάς ὡραίας Ἀθήνας ὅπου εὑρίσκετο ὁ ἄμαχος ἐχθρός τοῦ ἀπαισίου κακοῦ γηραιοῦ δαίμονος τῆς Κρήτης, τοῦ ὁποίου τό ὄνομα ἀδυνατῶ νά προφέρω εἰς τό στόμα μου. Σᾶς παρακαλῶ ἐγγράψατέ με εἰς τήν δύναμιν τῆς Φασιστικῆς ὀργανώσεως.

Τρίπολις 2/5/1928

Μετά φασιστικοῦ χαιρετισμοῦ,
Ἀθαν. Κοκκινάκης

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Κατόπιν τῆς ὑποδείξεως τοῦ συμπολεμιστοῦ μας ἐφέδρου ἐπιλοχίου Γρήγ. Κουλπάνη παρηκολουθήσαμεν τάς φιλτάτας ἐφημερίδας «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινή», τήν ἐν γένει φασιστικήν κίνησιν πεισθέντες ὅτι μόνον ἡ Ἕνωσις τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν εἶνε ἡ μόνη εἰς θέσιν νά πατάξη ἀμειλίκτως τούς καιροφυλακτούντας καί ἐκμεταλλευτάς τῆς κιβδηλοδημοκρατίας, διότι εὑρέθησαν ἀνάξιοι Ἕλληνες νά ὁδηγήσουν τό Ἔθνος εἰς τήν δουλείαν τοῦ Κομμουνισμοῦ, οἵτινες διά παντός δολίου μέσου ἔστειλαν τόν τιμημένο μας Βασιλῆά εἰς τήν ἐξορίαν, ὅπου εὗρε ἄδικον θάνατον καί παραμένει ἄταφος εἰς τήν ξένην γῆν. Δι' αὐτό σπεύδομεν μέ μεγάλη μας χαρά ὅπως ταχθῶμεν ὑπό τήν ἱεράν σημαίαν τῆς Ε.Ε.Φ. καί ἐνισχύσωμεν τό ἱερόν της ἔργον. Ἐστέ βέβαιοι ὅτι θά καταβάλωμεν ὅλας μας τά δυνάμεις ὅπως συγκεντρώσωμεν ἅπαντας τούς ὁμοϊδεάτας μας. Παρακαλοῦμεν δέ ὅπως μᾶς ἀποστείλετε τάς σχετικάς ὁδηγίας πρός διαφώτισιν τῶν ὁμοϊδεατῶν μας. Δέξασθε ἀδελφικόν φασιστικόν ἀσπασμόν καί ἐγγράψατέ μας εἰς τήν δύναμίν σας.

Ζήτω τό Ἔθνος. Ζήτω ὁ Βασιλεύς. Ζήτω ἡ Ἕνωσις Ἑλλήνων Φασιστῶν.

Μετά τιμῆς
Ἰω. Μωραΐτης, Ευστρ. Σκλάβος,
Γ. Ἀγιασοτέλης, Κ. Ἀγιασοτέλης, Παν. Κουλπάνης.
Πειραιεύς 6/5/1928

Μεγάλη καί ζωηρά παρατηρεῖται φασιστική κίνησις εἰς τήν ἡμετέραν πατρίδα. Οἱ ἐγγραφόμενοι Φασίσται προσέρχονται μετά μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ. Ἐντός τοῦ τρέχοντος μηνός Μαΐου ἀναλαμβάνει τά καθήκοντά της ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή ἀπαρτιζομένη ἀπό ἐπίλεκτα μέλη τῆς Ναυπλιακῆς κοινωνίας. Ἐλπίζομεν τάχιστα ὅτι θά παρουσιάσωμεν τό καλλίτερον φασιστικόν κέντρον τῆς πόλεως Ναυπλίου.

Μετ' ἀδελφικοῦ φασιστικοῦ χαιρετισμοῦ

Μιχ. Ρετάλης, Ναύπλιον τῇ 7/5/1928

Καθημερινῶς διαβάζομεν εἰς τά φιλτάτας Βασιλόφρονας ἐφημερίδας «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινήν» τό ὡραῖον καί μεγάλον ἔργον τό ὁποῖον σεῖς ἱδρύσατε. Ἐν πρώτοις σᾶς συγχαίρομεν διά τήν ὡραίαν σας ἰδέαν καί ἐκ δευτέρου τόν μεγάλον καί πατριωτικόν σας ἐνθουσιασμόν. Σέ σᾶς τούς ἀκραιφνεῖς ἰδεολόγους Ἕλληνας Φασίστας ἐρχόμεθα καί ἐμεῖς νά ταχθῶμεν μαζύ σας διά νά ἐνισχύσωμεν μέ τάς ἀσθενεῖς μας δυνάμεις καί νά θυσιάσωμεν τήν προσφιλεστάτην ζωήν μας χάρην τῆς ἐλευθερίας τῆς δουλωθείσης Ἑλλάδος ἀπό τά ἀνάξια τέκνα τά ὁποῖα τήν ἔρριψαν εἰς τήν ἀποσύνθεσιν καί στόν ἐκφυλισμόν. Σᾶς παρακαλοῦμεν νά μᾶς ἐγγράψητε εἰς τήν ὑμετέραν Ὀργάνωσιν μέ τήν πεποίθησιν ὅτι θά ἔχετε μαζύ σας ἀκόμη δυό πιστούς στρατιώτας.

Ἀθῆναι τῇ 10η Μαΐου 1928

Εὐπειθέστατοι
Νικ. Χονδρός, Ἀναστ. Τσάνος

Παρακολουθῶν ἀπό μακροῦ χρόνου τήν ἵδρυσιν καί πρόοδον τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Φασιστῶν ὁ κάτωθι ὑπογεγραμμένος ἔφεδρος καί ἐπιθυμῶν ὅπως συμμετάσχω ἔστω καί μέ θυσίαν τῆς ζωῆς μου εἰς τόν ἱερόν ὑμῶν ἀγῶνα ὑπέρ τῆς προσφιλοῦς μας Πατρίδος, Θρησκείας καί λαοφιλοῦς μας Βασιλείας, ἅτινα κατεσπίλωσαν ἀνάξιοι λεγόμενοι Ἕλληνες, σᾶς παρακαλῶ ἐγγράψατε με εἰς τόν κατάλογον τῆς Φασιστικῆς Φάλαγγος καί ἐστέ βέβαιοι ὅτι θά καταβάλω ὅλας μου τάς προσπαθείας πρός ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος.

Δέξασθε τούς ἀδελφικούς μου ἀσπασμούς ἐπί τῇ ἀναπετάσει τῆς τιμίας καί ἱερᾶς σημαίας μας.

Πειραιεύς τῇ 6/5/1928

Παναγιώτης Τσαμουρᾶς

Πρωτοΐδρυταί τοῦ Ἑλληνικοῦ Φασισμοῦ,

Σήμερον ὅλως ἀπροόπτως ἐπληροφορήθην παρά ἀδελφοῦ μου Φασιστοῦ, ὅτι οἱ ἀποκηρυχθέντες προδόται Θ. Ὑψηλάντης, Χ. Βασιλόπουλος καί λοιποί ἐπίορκοι ὑπό τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν, τή ἐγκρίσει 24 διαμερισματαρχῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἐξακολουθοῦν νά ἐκμεταλλεύωνται τόν Φασισμόν, ὅτι δῆθεν εἶνε ἄνθρωποι κοινῆς συμπαθείας, ἐνῶ ἀπεναντίας ἔχουν τήν λαϊκήν κατακραυγήν ἐναντίον των, κατακρατοῦσι τά βιβλία τῶν Φασιστικῶν ἐπαρχιῶν.

Δι' ὅ ἀξιοῦμεν ἅπαντες οἱ Φασίσται Ἀθηνῶν-Πειραιῶς διά μέσου τῶν διαμερισματαρχῶν μας ὅπως τό Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν ἀξιώση παρά τῶν ἄνω κυρίων τήν ἐπιστροφήν τῶν βιβλίων, παύοντες πλέον νά ἀναφέρωσιν τό ὄνομα τοῦ Φασισμοῦ, τάσσον πρός τοῦτο 24ωρον προθεσμίαν, ἄλλως διά πᾶν συμβησόμενον εἰς βάρος των θά εἶνε ὑπεύθυνοι αὐτοί καί μόνον. Τό Συμβούλιον τῶν πρωτεργατῶν πρέπει νά γνωρίζη ὅτι ἔχει ὄπισθέν του πέντε χιλιάδας (5000) Φασίστας εἰς τάς Ἀθήνας μόνον.

Μετά τιμῆς
Χρῆστος Τζελέπης
Φασίστας μηχανικός

Ἀθῆναι 9.5.1928

Μετά μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ παρακολουθοῦμεν ὑμετέραν Φασιστικήν κίνησιν. Τασσόμεθα ὑπό τήν ἱεράν σημαίαν της μέ τήν πεποίθησιν ὅτι ἐντός ὀλίγου ἡ ἱερά σημαία θά κυματίζη ἀνά τάς ἐπάλξεις ὁλοκλήρου τῆς Μητρός Ἑλλάδος.

Μετά τιμῆς
Κωνσταντῖνος Χριστοδούλου
Πειραιεύς

Ἐπιστολή σας καί προκήρυξις ἐλήφθη, ἅμα τή ἀναγνώσει τῆς προκηρύξεώς σας μέγας ἐνθουσιασμός ἐπεκράτησε πάντας

τούς ἀναγνώσαντας ταύτην. Ἐκτυπώσατε προκηρύξεις ἵνα διαμοιράσωμεν καί ἀποστείλωμεν εἰς ὁλόκληρον τήν ἐπαρχίαν μας. Ἀναμένομεν.

Εὐπειθέστατος

Νικόλαος Γερακίτης

Τρίπολις, 8 Μαΐου 1928

Φανατικοί ἀναγνῶσται ἐφημερίδων «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινῆς» διαβάζομεν καθημερινῶς μέ μεγάλον ἐνθουσιασμόν τά τῆς κινήσεως τοῦ Κόμματος Ἑλλήνων Φασιστῶν δι' ὅ ἀπευθύνομεν ἐν πρώτοις πρός αὐτάς τά ἐγκάρδια συγχαρητήρια διά τόν πατριωτικόν ἀγῶνα τόν ὁποῖον διεξάγουν χάριν τῆς προσφιλοῦς πατρίδος, διαθέτουσαι τάς πολυτίμους στήλας τῶν ὑπέρ τῆς ἱερᾶς ἰδεολογίας μας. Ἐπίσης παρακολουθοῦμεν τόν ἐνθουσιασμόν ἁπάντων τῶν τιμίων Ἑλλήνων, ὁ ὁποῖος ὀγκοῦται καθ' ἑκάστην.

Εὐχόμεθα ὅπως ἡ ὑμετέρα ὀργάνωσις βαδίση μέ τό μέτωπον ὑψηλά ἀψηφοῦσα πάντα τά ἐμπόδια συμφώνως μέ τάς γραμμάς τάς ὁποίας ἐχάραξεν ἅμα τῇ ἐμφανίσει της. Δι' αὐτό σᾶς παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς ἐγγράψητε εἰς τήν Φασιστικήν Φάλαγγα.

Ἀθῆναι τῇ 15/5/1928

Παν. Καραβίας, Ν. Τριτσάκος
Κων. Τριτσάκος, Δημ. Κύρος

Ἀποστείλατέ μου τάχιστα ἐμβλήματα Φασισμοῦ καί ὀργανισμόν διά τήν τοπαρχίαν μου.

Ἐν ἀναμονῇ διαταγῶν σας,

Α. Μανουδάκης
Τοπάρχης Σύρου

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Λαμβάνω τήν τιμήν νά σᾶς παρακαλέσω ὅπως μοῦ ἀποστείλητε ὁδηγίας διά νά ἐγγραφῶ εἰς τό Φασιστικόν Κόμμα τῆς Ἑλλάδος. Σᾶς παρακαλῶ νά μοῦ ἀποστείλετε ὁδηγίας νά εἴδωμεν ἄν οἱ σκοποί σας εἶναι καθαρῶς πατριωτικοί καί ἐάν ὁ Φασισμός ἀποβλέπη εἰς τήν ἐπαναφοράν τῆς Βασιλείας.

Μεθ' ὑπολήψεως
Νικόλαος Δ. Νικολάου
Πειραιεύς τῇ 11/5/1928

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Μετά μεγάλης προσοχῆς παρακολουθῶ καθημερινῶς εἰς πολλάς ἐφημερίδας τάς μεγάλας προσπαθείας τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν, ὠθούμενος δέ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἰσθήματος ὡς φανατικός Βασιλόφρων σπεύδω νά σᾶς παρακαλέσω ὅπως μέ ἐγγράψητε ἵνα ἀγωνισθῶ καί ἐγώ μαζί σας πρός σωτηρίαν καί δόξαν τῆς προσφιλοῦς μας πατρίδος.

Πάντοτε ἀφοσιωμένος,
Ἀριστοτέλης Μαυρομματιανός
Ἀθῆναι

Εὐσεβάστως παρακαλῶ τήν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Φασιστῶν ὅπως δεχθῆ νά μέ κατατάξη ὡς ἁγνόν καί τίμιον στρατιώτην ὑπό τήν ἔνδοξον σημαίαν τῆς Εὐγενοῦς Φασιστικῆς φάλαγγος διά τήν σωτηρίαν τῆς πασχούσης πατρίδος. Σᾶς παρακαλῶ θερμῶς ὅπως μοῦ ἀποστείλετε κανονισμόν καί ὁδηγίας τῆς μεγάλης φασιστικῆς ἰδεολογίας ἀναφωνῶν ζήτω τό Ἔθνος, ζήτω ὁ Βασιλεύς.

Μέ ἄπειρον εὐγνωμοσύνην
Παν. Λεϊμονῆς, ἐκ Κερκύρας
Τραυματίας Μπιζανίου

Ἐν Πειραιεῖ τή 9η Μαΐου 1928

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Λαμβάνω τήν τιμήν νά παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι μέ ἐγγράψετε εἰς τήν δύναμίν σας καί ἐστέ βέβαιοι ὅτι θέλω σᾶς ἐνισχύσει μέ ὅλας τάς δυνάμεις καί θυσιάσω καί αὐτήν τήν ζωήν μου χάριν τῆς ὑψηλῆς ἰδέας. Σᾶς παρακαλῶ ἐάν σᾶς εἶνε εὔκολον νά μοῦ στείλετε κανονισμούς διά νά ἱδρύσωμεν καί ἐνταῦθα ὁμάδα Φασιστῶν.

Μετά τιμῆς
Σ. Γ. Καρβουντζῆς

Ἐν Κιάτῳ Κορινθίας τῇ 20/5/1928

Μεγάλοι πατριῶται, σεῖς πού ἀνυψώσατε τήν φασιστικήν σημαίαν καί σᾶς συγχαίρει ὁ ὑγιής Ἑλληνικός λαός διά τό θάρρος σας καί διά τήν μεγάλην τόλμην σας. Ἐργασθῆτε ἀγωνισταί ἰδεολόγοι μέ περισσότερον ζῆλον καί κάμετε ἔκκλησιν διά προκηρύξεώς σας πρός ὁλόκληρον τόν δεινοπαθοῦντα Ἑλληνικόν λαόν, ἵνα ἐνισχύση τόν μεγάλον ἀγῶνα, διότι ὁ ἀγών αὐτός εἶνε ἀγών πρός σωτηρίαν καί ἐλευθερίαν τῆς μητρός μας Ἑλλάδος. Πρέπει δέ ὅλοι μαζύ ἡνωμένοι νά ἀποτινάξωμεν τήν σαπίλαν τῶν διαφόρων κομμάτων καί νά περισυλλέξωμεν τά ἐναπομείναντα λείψανα, τά ὁποῖα μᾶς ἄφησαν τά ἀνάξια τέκνα τῆς ἀτυχοῦς ταύτης χώρας. Ἄς μιμηθῶμεν τόν Ἰταλικόν Φασισμόν, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τήν Ἰταλίαν ἀπό τήν καταστροφήν. Κάμετε ἔκκλησιν εἰς ὅλα τά ἐπαγγελματικά καί συντηρητικά ἐργατικά σωματεῖα διότι γνωρίζω καλῶς ὅτι τόν Ἑλληνικόν Φασισμόν τόν ἔκαμαν ἐργᾶται πατριῶται καί ὄχι μεγαλοσχήμονες. Ζήτω ὁ Ἑλληνικός Φασισμός, ζήτω οἱ συντηρητικοί ἐργᾶται.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 24 Μαΐου 1928
Μετά σεβασμοῦ
Γ. Δημητράκος, ὑποδηματοποιός
Ἰω. Φαντούλης, ἐργάτης
Γεώργ. Φαντούλης, κτίστης

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 23/5/1928

Πρακτικόν ἱδρύσεως

Συνελθόντες σήμερον οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι κάτοικοι Πειραιῶς κατόπιν προσκλήσεως τοῦ τιμιωτάτου ἰδεολόγου κ. Κ. Χατζηδημητρίου ἀπεφασίσαμεν ὅπως ἱδρύσωμεν τήν Φασιστικήν Νεολαίαν Πειραιῶς τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Φασιστῶν, σκοπόν ἔχουσαν τήν ἐπαναφοράν τῆς Συνταγματικῆς Βασιλείας, τήν ἀνόρθωσιν τῆς θρησκείας, τιμῆς καί οἰκογενείας τήν ὁποίαν ὀλίγοι ἀπάτριδες τήν διέλυσαν.

Παρακαλοῦμεν δέ τήν σεβαστήν Κεντρικήν Διοίκησιν ὅπως ἐγκρίνῃ τήν ἵδρυσιν τῆς Φασιστικῆς Πειραϊκῆς Νεολαίας μέ τήν πεποίθησιν ὅτι ἅπαντα τά μέλη της θά χύσουν τό τίμιον αἷμα τους χάριν τῆς μεγάλης καί ἱερᾶς ἰδέας.

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν καί κατόπιν ψηφοφορίας ἐξελέγησαν οἱ ἑξῆς: Κωνστ. Χατζηδημητρίου διαμερισματάρχης, Δημ. Μηλιάκος ἐπιτελῆς, τά μέλη Γ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Γαρδίκης, Κωνστ. Καντῆς, Ι. Γερασίνος, Δημ. Γερασίνος, Ἀντ. Παναγόπουλος, Ι. Καστέλης, Χρ. Ρογκαβᾶς, Γέρ. Δημητρόπουλος, Ν. Δημητρόπουλος, Ι. Λιλεινός, Χρ. Σερεφόπουλος, Εὐάγγ. Παντζάκος, Νικ. Παντζάκος, Ξ. Παπανίκου, Δημ. Πετράκης, Β. Εὐταξάκος, Ν. Λιγνόπουλος, Π. Λιγνόπουλος, Ἀν. Δημητράκος, Γ. Στεφάνου, Χρ. Στεφάνου, Ν. Οἰκονόμου, Χρ. Παπαδάτος, Εὐάγγ. Νικηφοράκης, Ι. Σακελλαρίου, Π. Σακελλαρίου.

Ἀναγνῶσται ἐφημερίδων «Ἐμπρός» καί «Ἑσπερινῆς» παρακολουθοῦντες τήν Μεγάλην Φασιστικήν Ὀργάνωσιν, ἐρχόμεθα ἵνα ταχθῶμεν ὡς πιστοί καί ἁπλοί στρατιῶται μέ τήν πεποίθησιν ὅτι εἶναι ἡ μόνη Ὀργάνωσις, ἡ ὁποία θά σώσῃ τήν ἀτυχῆ Πατρίδα μας ἀπό τόν βόρβορον τοῦ ἐκφυλισμοῦ, τῆς δυστυχίας καί τῆς ἀνεργίας. Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως μᾶς γράψητε εἰς τήν δύναμίν σας.

Ἰωάννης Παύλου, Γεώργ. Δημόπουλος

Ἀθῆναι

Φανατικός Βασιλόφρων ἔχω τό σθένος νά εὑρίσκωμαι πάντοτε εἰς τήν πρώτην γραμμήν ὑπέρ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ λατρευτοῦ μας Βασιλέως Γεωργίου. Παρακαλῶ ὑμᾶς ὅπως μέ ἐγγράψητε εἰς τήν δύναμιν τοῦ λαμπροῦ τούτου σώματος μέ τήν βεβαίωσιν καί τήν πεποίθησιν ὅτι θέλω τιμίως τηρήσει τάς τοῦ Κανονισμοῦ διατάξεις καί τό πᾶν θά θυσιάσω πρός εὐόδωσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ.

Ἀλέξ. Π. Πουριάσης

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 28 Μαΐου 1928

Ἀντιπρόσωπον Ἀνωτάτου Κέντρου
Γεώργ. Σάλλαν
Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Εἰς ἀπάντησίν της ἀπό 30 λήξ. Ἐπιστολῆς σας, σᾶς ἀποστέλλω τάς ἀπείρους μας εὐχαριστίας. Σᾶς παρακαλῶ δέ θερμῶς ὅπως ἐγγράψητε εἰς τήν δύναμιν τῆς Ἑνώσεως, τούς κ.κ. Γεώργιον Δρόσον καί Ἰωάννην Εὐσταθίου, κατοίκους Πειραιῶς. Ἀναμένω δέ ὁδηγίας καί Κανονισμόν ἵνα προβῶ εἰς κατάρτισιν διαμερίσματος.

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
Εὐάγγ. Ἀληθινός

Πειραιεύς τῇ 31 Μαΐου 1928

Φανατικός Βασιλόφρων καί ἔνθερμος θιασώτης Φασιστικῆς Ἰδεολογίας, τάσσομαι πλευρόν σας ἕτοιμος ταχθῶ ὑπό διαταγάς Φασιστικῆς Ἐθνοσωτηρίου σημαίας, ἥτις μετ' οὐ πολύ θά κυματίση καθ' ἅπασαν τήν Ἑλλάδα. Ὁμοϊδεᾶται μήν πτοεῖσθε ἀπό τούς

δολοφόνους τῆς πατρίδος μας καί πολύ γρήγορα θά ἀπαλλαγῶμεν ἀπό αὐτούς. Σᾶς παρακαλῶ ἀποστείλατε κανονισμόν καί συναφεῖς ἀποφάσεις τοῦ Κέντρου πρός σύμπηξιν Φασιστικοῦ Κέντρου.

Μέ ἀδελφικόν χαιρετισμόν
Θεόδ. Κατσαΐτης
Θεσσαλονίκη

Ὁ Ἑλληνικός λαός ὁ πονῶν τήν Πατρίδα του ἀσπάζεται τόν Ἑλληνικόν Φασισμός καί εἶναι ἕτοιμος νά θυσιάση τήν ζωήν του κτυπῶντας τούς προδότας.

Διότι ἡ φιλτάτη καί γλυκιά Πατρίς μας πρέπει νά ζήση καί θά ζήση διά τῆς ὑπερηφάνου Φασιστικῆς Νεολαίας. Ἡ δέ Φασιστική Ὀργάνωσις θά κτυπήση τούς ψευδοπαράγοντας Πατριδοκαπήλους καί ὑποκριτάς τῆς Ἱερᾶς Ἰδέας. Ἡ Πειραϊκή Νεολαία, ἧς τυγχάνω Διαμερισματάρχης ἔχει ὑγιά στελέχη 328 μέλη. Κατερχόμενα εἰς τήν μάχην τά μέλη ταῦτα εἶνε ἕτοιμα νά παλαίσουν στῆθος πρός στῆθος τούς ἐκμεταλλευτάς καί προδότας τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ζήτω ἡ Πατρίς. Ζήτω ὁ Βασιλεύς. Ζήτω ὁ Ἑλληνικός Φασισμός.

Νικόλαος Στεφόπουλος
Διαμερισματάρχης Νεολαίας Πειραιῶς
Τό Διοικητικόν Συμβούλιον
Χρίστος Παυλίδης, Γεώργ. Φιλίππου,
Παναγ. Σπέντσος

Μεγάλοι ἐργάται προχωρήσατε μέ τόλμην εἰς τό μεγάλον καί βαρύ ἔργον, τό ὁποῖον ἀνελάβατε καί τοῦ ὁποίου σεῖς εἶσθε οἱ θεμελιωταί. Τραβήξατε τόν δρόμον σας καί ἐστέ βέβαιοι, ὅτι τήν ἡμέραν ἐκείνην ὁ πέλεκυς θά πέση καί θά κτυπήση ἀλύπητα καί

ουδεμία δύναμις θά είναι είς θέσιν νά σώση τούς άντιδρώντας είς τόν Μεγάλον τοῦτον ἀγῶνα, διότι εἶναι ἡ μόνη φορά κατά τήν ὁποίαν δέν θά μεταβῶμεν μέ τόν Σταυρόν εἰς τάς χεῖρας, ὅπως ὁ ἀείμνηστος Στρατηλάτης Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος ἔλεγε, δέν θέλω νά ἀνοίξη μύτη Ἕλληνος πολίτου καί ὁ ἀείμνηστος Δημ. Γούναρης ὁ ὁποῖος ἔλεγε νά μή θίξετε κανέναν, διότι θά σᾶς κλείσω στάς φυλακάς. Ἡ Τοπαρχία Σπετσῶν πειθαρχεῖ τόν Ἱερόν ὅρκον, τόν ὁποῖον ἔχει δώσει εἰς τό ἀνώτατόν της Κέντρον καί δηλοῖ ἐπισήμως ὅτι παραμένει πιστή καί ἀναμένει ἵνα ἐκτελέση τάς διαταγάς.

Ἐν Σπέτσαις τῇ 2 Ἰουνίου 1928

Ὁ Τοπάρχης
Πέτρος Κεφάλας

Μετά μεγάλου πατριωτικοῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθῶν ὑμετέραν φασιστικήν κίνησιν, τάσσομαι ὑπό τήν ἱεράν σημαίαν μέ τήν πεποίθησιν, ὅτι ἐντός ὀλίγου αὕτη θά κυματίζη ἀνά τάς ἐπάλξεις ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, παρακαλῶ δέ ὑμᾶς ὅπως μέ ἐγγράψητε εἰς τήν δύναμίν σας ἵνα προσφέρω ἐν ἀνάγκῃ καί τήν ζωήν μου χάριν τῆς ἱερᾶς Ἰδέας.

Μέ ἀδελφικόν ἀσπασμόν
Ἀθαν. Κωστακόπουλος
Πάτραι

Λαμβάνω τήν τιμήν νά παρακαλέσω τό Σεβαστόν Συμβούλιον τοῦ Φασιστικοῦ Κόμματος ὅπως μέ ἐγγράψητε εἰς τάς τάξεις του μέ τήν διαβεβαίωσιν ὅτι θά ὑπακούσω καί θά ἐκτελέσω ἀσυζητητί τάς διαταγάς τοῦ Κέντρου. Ἀποστείλατέ μου ὀργανισμόν καί ὁδηγίας.

Ἐν Κοζάνη τῇ 31 Μαΐου 1928

Παν. Μουντᾶς

Ἐγγράφη εἰς τάς βενιζελικάς ἐφημερίδας ὅτι ἡ ἐν Πειραιεῖ οἰκογένειά μας ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων ἀτόμων προσεχώρησεν εἰς τό Βενιζελικόν κόμμα. Παρακαλοῦμεν ἔχετε τήν καλωσύνην νά δημοσιεύσητε τά ἑπόμενα:

1) Ἡ ἐν Πειραιεῖ οἰκογένειά μας ἀνέρχεται εἰς ἑξήκοντα καί πλέον ἄτομα ἔχοντα δικαίωμα ψήφου.

2) Ἡ ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καί Λακωνία οἰκογένειά μας πολλά παθοῦσα καί ποικιλοτρόπως δοκιμασθεῖσα ἐμμένει ὑπέρ ποτέ σήμερον εἰς τήν ἱεράν ἀντιβενιζελικήν ἰδεολογίαν προτιθεμένη νά ἀγωνισθῇ δί'ὅλων τῶν δυνάμεών της πρός ἐπικράτησιν τοῦ δικαίου.

Ἰωάννης καί Γεώργιος Βουγιουκλάκης

1) Ἀλέξ. Κ. Βουγιουκλάκης δικηγόρος, 2) Δημήτρ. Κ. Βουγιουκλάκης ἀπ. Λοχαγός πεζικοῦ, 3) Γεώργ. Δ. Βουγιουκλάκης καφεπώλης, 4) Γεώργ. Γ. Βουγιουκλάκης ἰδ. Ὑπάλληλος, 5) Γεώργ. Δ. Βουγιουκλάκης ἰδ. Ὑπάλληλος, 6) Ἀλέξ. Δ. Βουγιουκλάκης ὑπ. Ἑταιρ. Λαυρίου, 7) Σωτήριος Μ. Βουγιουκλάκης κτηματίας, 8) Παναγ. Ι. Βουγιουκλάκης ἰδιοκτήτης, 9) Ἰωάν. Π. Βουγιουκλάκης ἰδιοκτήτης, 10) Γεώργιος Π. Βουγιουκλάκης ἰδιοκτήτης, 11) Ἰωάννης Π. Βουγιουκλάκης ὑπάλληλος, 12) Παναγ. Γ. Βουγιουκλάκης ὑπάλληλος, 13) Παναγ. Δ. Βουγιουκλάκης ἐργάτης, 14) Ἰωάν. Δ. Βουγιουκλάκης ἐργάτης, 15) Ἰωάν. Γ. Βουγιουκλάκης ἐργάτης, 16) Γεώργιος Θ. Μουρκάκης ἐργάτης, 17) Γρηγόριος Δ. Μουρκάκης καφεπώλης, 18) Θεόδωρος Μ. Μουρκάκος παντοπώλης. Ἕπονται τεσσαράκοντα ὑπογραφαί.

Σεῖς οἱ ὁποῖοι ἀναπετάσατε τήν ἐθνοσωτήριον Φασιστικήν κιτρινόμαυρον Αὐτοκρατορικήν Βυζαντινήν σημαίαν, σεῖς οἱ ὁποῖοι προέρχεσθε ἐκ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων καί ἐκ τῆς ἀγρίως φορολογουμένης ἐργατικῆς τάξεως, σεῖς ἔντιμοι βιοπαλαισταί οἱ ὁποῖοι ὑψώσατε τήν χεῖρα σας καί ὡρκισθῆτε εἰς τόν Πανάγαθον

Θεόν καί εἰς τόν Λατρευτόν μας Βασιλέα, σεῖς οἱ ὁποῖοι ὑπεράνω ὅλων ἔχετε τήν θρησκείαν, τιμήν, οἰκογένειαν, θρόνον καί ἔντιμον ἐργασίαν, σέ σᾶς τούς ἐντίμους, τούς ἁγνούς πατριώτας καί ἰδεολόγους, ἐρχόμεθα καί ἡμεῖς νά ταχθῶμεν πιστοί στρατιῶται ὑπό τήν Φασιστικήν σημαίαν καί ἀναφωνοῦμεν: Ζήτω ἡ Ἕνωσις Ἑλλήνων Φασιστῶν. Ζήτω ὁ Βασιλεύς Γεώργιος Β΄.

Μετά πάσης τιμῆς

Ἀναστ. Περόπουλος, Νικόλ. Εὐαγγελίου, Χρίστ. Βρανᾶς, Γεώργ. Βρανᾶς, Πέτρ. Παπανίκου, Κωνστ. Ἀναστασάκης, Νικόλ. Ἀντωνίου, Βασίλ. Μίχαλος, Δημ. Γερασίμου, Κωνστ. Τσάπας, Ἰωάν. Νικητόπουλος, Πέτρ. Βελῆς, Ἰωάν. Τρούννης, Ἀθαν. Τσακίρης, Νικόλ. Τσακίρης, Χριστ. Μπουλάκος, Γρηγ. Νταλόπουλος, Εὐάγγ. Σαβββάκης, Νικ. Παπαδάκος, Κωνστ. Εὐστρατάκης, Ἠλίας Ζαχαριάδης, Πέτ. Παπαδόπουλος, Μιχαήλ Κωνσταντίνου, Εὐάγγ. Δημητρίου, Ἰωάν. Χασιώτης, Θεόδ. Διαμαντίδης, Χρίστ. Πιπινᾶς, Νικ. Πιπινᾶς, Πέτρ. Ἀργυρόπουλος, Ἀθαν. Μιχαηλίδης, Ἰωάν. Καραμανλῆς, Δημ. Τσανάκης, Εὐάγγ. Κατσούνας. Ἕπονται καί ἄλλα ὑπογραφαί.

Λαμβάνομεν τήν τιμήν νά παρακαλέσωμεν τό Ἀνώτατον Φασιστικόν Κέντρον, ὅπως ἐγγράψη εἰς τήν δύναμίν του τά Φασιστικά Διαμερίσματα Βύρωνος-Ἀναλήψεως-Κοπανᾶ, τά μέχρι σήμερον παραμείναντα ὑπό τούς κ.κ. Θ. Ὑψηλάντην καί Χ. Βασιλόπουλον, τήν γνωστήν δυάδα τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς Φασιστικῆς Ἰδέας. Κατιδόντες τήν ἀλήθειαν καί τήν πραγματικότητα, σπεύδομεν νά ἐπανορθώσωμεν τήν πλάνην μας, καί ἡ ἐγγραφή μας εἰς τά καθαρά φασιστικά στελέχη θ΄ ἀποτελέση δι΄ ἡμᾶς τίτλον τιμῆς, βεβαιοῦντες ὑμᾶς μέ τόν ἱερόν ὅρκον τοῦ Φασίστα ὅτι θά ἀποτελέσωμεν ἐπίλεκτον φάλαγγα μεταξύ ὅλων τῶν Φασιστῶν.

Μετά πάσης τιμῆς, Ὁ Διαμερισματάρχης
Εὐάγγελος Γ. Μαγουλᾶς

Χρύσανθος Παππᾶς, Ἀντ. Συνοδινός, Στυλ. Μαγουλᾶς, Πέτρος Πετρόπουλος, Δημ. Μπουλουγρᾶς, Βασ. Λουκίσας, Δημ. Ἰγγλέσης, Γεώργιος Χαρατσόλης, Γεώργιος Πιτσαούλης, Δημ. Ἀβτζῆς, Γεώργ. Πράπας, Ἰω. Κορρές, Ι. Μεργιάκης, Θ. Πιταούσης,

Γεώργ. Μαγουλᾶς, Στυλ. Ἀβτζῆς, Γεώργ. Συνοδινός, Γεώργ. Τζίτζος, Ἰω. Βλαβιανός, Γεώργ. Ποτεινός, Δημ. Κοκκώνης, Χάρ. Φράγκος, Κων. Τσιρίγος κ.ἄ.

ΑΛΛΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΕΙΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Ἀθῆναι: Ἠλίας Βασιλάκος, Δ. Παπαδόπουλος, Κ. Παπασόπουλος.

Ἐλευσίς: Κων. Πετρούλης, Νικ. Παντέας.

Σέρραι: Πέτρος Κουράκης.

Λαύριον: Κωνστ. Γαβαλᾶς ἐργάτης.

Δράμα: Δημ. Πέτας.

Πάτραι: Παναγ. Εὐαγγελόπουλος, Νικόλ. Ἀναστασίου.

Ἀθῆναι: Γ. Εὐστρατιάδης.

Πύργος: Παῦλος Γεωργόπουλος.

Γύθειον: Παναγ. Σκουκαρός.

Ἀθῆναι: Κωνστ. Παπαδάκης, Γεώργ. Νίκου, Παν. Ἀρβανίτης, Γεώργ. Ἀρβανίτης, Ἀθαν. Μητρόπουλος, Σημ. Στάθης.

Ἀτμόπλοιον «Εὐστράτιος» (ἐν πλῷ): Οἰκονομικοί ἀξιωματικοί του ἀτμοπλοίου, Ἰω. Ἀνδρέου ἀρχιλογιστής, Ἀλέξ. Ἀγγελόπουλος λογιστής, Νικ. Πουλόπουλος ὑπολογιστής, Τάκης Κυράγγελος μηχανικός.

Διαβολίτσι Μεσσηνίας: Δημ. Δ. Διονυσόπουλος.

Δράμα: Γρηγ. Ἀναγνωστόπουλος.

Σύρος: Ἀντ. Μανουδάκης.

Κιάτο: Β. Καβουρτζῆς.

Πειραιεύς: Εὐάγγ. Βαλακίλης, Δημ. Ζαλούμης, Ἀναστ. Ἀνανιδόπουλος.

Καλλιθέα: Ἀντώνιος Παπαϊωάννου τέως ἀξιωματικός, Σεβαστ. Βλάχος κτηματίας.

Ἀθῆναι: Ἡρακλῆς Χουλιαρᾶς ἔφεδρος ἀξιωματικός.

Πάτραι: Ἰωάν. Κολοτοῦρος.

Σαμοθράκη: Κωνστ. Περικλείδης.

Στόμιον: Γεώργ. Κωστόπουλος.

Μυτιλήνη: Ἀναστ. Σαράφης.

Βάθια Χαλκιδικῆς: Ἀναστ. Κ. Μανῆς, Θεοδ. Γεωργίου, Νικόλ. Μπούρικας, Γεώργ. Πετρόγιαννης, Κωνστ. Μανῆς.

Ἀθῆναι: Ἰωάννης Ἀρώνης, Κωνστ. Βυράκος, Δημ. Σακκᾶς, Γεώργ. Χαντζῆς, Π. Ἀνδρίκος, Νικόλ. Μπέκος, Μ. Χρυσικός, Ἰωάν. Χρυσικός.

Κόρινθος: Α. Μαυραγάνης.

Χανιά: Ἐμμ. Σαρρῆς.

Εὔβοια: Νικόλαος Χαραρᾶς ἔμπορος.

Πάτραι: Γεώργ. Μητρόπουλος, Διον. Ἀλεβιζάτος, Γεώργ. Κουλουμπῆς, Κ. Μουρελάτος.

Ἀθῆναι: Παν. Τατικός.

Κρανιά Ὀλύμπου: Ἀναστ. Ἀδάμου.

Καρδιακάντη Ἠλείας: Χ. Πολυχρονόπουλος, Χρ. Τ. Καλαμαργιᾶς, Παν. Πολυχρονόπουλος.

Πάτραι: Κωνστ. Τσάμπλος ἔφεδρος.

Ἀθῆναι: Μαρίνος Σ. Σίμος.

Καλᾶμαι: Γ. Πουλάκος.

Πάτραι: Ἰωάν. Ἀνδρέου.

Κέρκυρα: Ἀλέξ. Πουλιάσης.

Καβάλα: Χρ. Σταματάκος, Ι. Λεκατσᾶς, Π. Γρηγορίου, Ἀθ. Ἀργυρός, Εὐάγγ. Καραμανλῆς, Νικ. Ζαβιτσάνος, Εὐστ. Τζανῆς.

Ἰωάννινα: Βασ. Ἀναστασόπουλος, Ἀργ. Ἰωαννίδης.

Χίος: Κωνστ. Μεσήνης.

Λάρισσα: Εὐάγγ. Ζαμάνος.

Πειραιεύς: Χριστ. Βεντοπλᾶς ἐφαρμοστής.

Ἡράκλειον Κρήτης: Κ. Καλαντζάκης.

Βέρροια: Ἐμμ. Κατσάνος.

Ἀθῆναι: Νῖκος Λιχνός ἐφαρμοστής, Γ. Θεοδώρου κτηματίας, Ε. Θεοδώρου ὑποδηματοποιός, Ξ. Πετρόπουλος ἔμπορος, Β. Ζαχαρίου κτηματίας, Β. Ξενοφῶν σιδηρουργός, Ν. Κοτσαύτης σωφέρ, Μ. Ἀμπανόγλου παντοπώλης, Η. Πετρουλέας ὑπάλληλος, Β. Εὐθυμίου ἐργάτης, Κ. Γεωργόπουλος μεσίτης, Δ. Μπαλάνος παραγγελιοδόχος, Δ. Παπαδόπουλος κρεοπώλης, Ν. Ζήσης σωφέρ, Χ. Παπαναγιώτου ἐλαιοχρωματιστής, Μ. Ἀρμενάκης ἐργολάβος οἰκοδομῶν.

Ρίσσοβον Ὀλυμπίας: Νικόλ. Καψάλης, Χρίστ. Βασιλόπουλος, Τάκης Πεπές.

Ἀθῆναι: Ἀθαν. Λάγιος, Θεόδ. Μιχαλόπουλος, Ἰωάν. Τζαμουράνης.

Μπισχινί Ὀλυμπίας: Κωνστ. Μακρῆς.

Ἀθῆναι: Δημ. Δαλμοῦζος μηχανικός.

Γούβα: Εὐθύμιος Φραγγιᾶς πρόεδρος Πολιτικοῦ Συλλόγου Βασιλοφρόνων «Ἡρακλῆς» Γούβας, Νικόλαος Τσοκόλιας γέν. γραμματεύς, Γεώργ. Ξενάκης, Πρόκ. Μερκούρης, Ἰω. Πασᾶς, Νικ. Ἀσημακόπουλος, Ἰω. Σιγάλας, Ἰω. Ἀθανασόπουλος, Δημ. Ἀδαμαντίδης.

Βίλλια Μεγαρίδος: Νῖκος Δ. Σταυρόπουλος.

Λάρισσα: Κωνστ. Νικήτας.

Γορτυνία: Εὐάγγ. Τριανταφυλλόπουλος.

Πύλος: Ἰωάν. Δρακίτης.

Κοζάνη: Πέτρ. Μιχαλόπουλος, Βασίλ. Βάρσου.

Ἐλευσίς: Λεωνίδας Παρασκευόπουλος.

Ἀθῆναι (Κουμουνδούρου): Δημ. Φαναριώτης, Μενέλ. Μαστράκαλος, Σταῦρος Καλλονᾶς, Γεώργ. Εὐαγγελίδης, Ἰωάν. Καπετανάκης, Β. Μπούτσικας, Δημ. Νικολόπουλος, Ν. Τριγώνης, Μιχ. Φλέσσας.

Πειραιεύς: Γεώργ. Νικοδήμωφ, Χριστ. Βαναλόπουλος, Δημ. Χριστίνης, Εὐάγγ. Στεργίου.

Ἀθῆναι: Ἰωάν. Βρεττός ἔμπορος, Νῖκος Κώστας μεσίτης, Δημ. Παύλου ἐργάτης, Χρίστ. Λάμπρου ἐφαρμοστής.

Πύλος: Εὐθύμιος Ἀλεβίζος.

Λειβαδιά: Δ. Πυρῆς.

Τρίπολις: Νικόλ. Στασινόπουλος, Δημ. Λυμπερίου ἐργάται.

Θεσσαλονίκη: Βασίλειος Κ. Σπύρου.

Χαλκίς: Ἀθαν. Μανῆς.

Πειραιεύς: Ε. Γανωτῆς, Κ. Μαυρουδῆς, Ἀθ. Μουτζουρέλης, Ι. Μαστρογιαννάκος.

Συνοικισμός Βύρωνος: Ε. Τζέτζος, πρόσφυγξ ἐκ Σμύρνης.

Πρέβεζα: Πολυδεύκης Ρέντζος, Ἀθανάσιος Μπανός ἔμπορος.

Τό πιό ἐνδιαφέρον ἀπό ὅλα εἶναι μία εὐχετήρια ἐπιστολή πρός τόν Θ. Ὑψηλάντη ἀπό Ἕλληνες τῆς Ἀλεξανδρείας τῆς Αἰγύπτου, ὅπου ἀνάμεσα στίς ὑπογραφές τῶν ἀποστολέων ξεχωρίζει ἡ ὑπογραφή τοῦ γνωστοῦ ποιητῆ Κ. Καβάφη:

«Ἐξ Ἀλεξανδρείας – Πρός τόν Ἀρχηγόν τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Φασιστῶν

- Ἔντιμε καί ἔνδοξε Ἀρχηγέ -

Πλήρεις εὐφροσύνης καί ἀγαλλιάσεως διά τήν ὑφ' ἡμῶν ἀνάληψιν τῆς ἀρχηγίας τοῦ Φασιστικοῦ ἀγῶνος διαδηλοῦμε τήν ἀπεριόριστον ἀφοσίωσίν μας εἰς τά Ἰδεώδη τοῦ Φασισμοῦ καί ἀπεκδεχόμεθα παρ' ὑμῶν τήν πραγμάτωσιν ἱερῶν σκοπῶν, ἀναστήλωσιν γοήτρου Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ἀποκατάστασιν ἱερῶν καί αἰωνίων θεσμῶν, ἐκρίζωσιν ψυχοφθόρων καί ἐθνοφθόρων τάσεων μαλλιαρισμοῦ, κομμουνισμοῦ, δημοκρατισμοῦ. (…)

Ἡ φασιστική ὁμάς - Σωκ. Λαγουδάκης, Βασ. Ἀθανασόπουλος, Κ. Καβάφης, Γ. Πετρίδης (…)». («Ταχυδρόμος» Ἀλεξάνδρειας)

1-5-1928

Δέν πρέπει νά μᾶς ξενίζει ἡ ἐρωτοτροπία τοῦ Καβάφη μέ τόν Φασισμό τήν ἐποχή τοῦ Μεσοπολέμου. Πολλοί πνευματικοί ἄνθρωποι στράφηκαν τότε πρός τόν φασισμό ἤ τόν κομμουνισμό. Ἄλλωστε ὁ Καβάφης οὐδέποτε ἔβαλε ὁποιαδήποτε ἰδεολογία (ἀντιθέτως ἀπό ὅτι ὁ Ρίτσος π.χ.) ἤ ὁποιαδήποτε ἐξουσία ἐπάνω ἀπό τήν ποίησι.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΑΓΚΥΛΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ (ΟΙ ΒΑΣΙΛΟΦΡΟΝΕΣ ΑΓΚΥΛΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ)

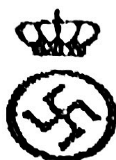
Στίς ἀρχές τοῦ 1935 κι ἐνῶ τό χιτλερικό καθεστώς στη Γερμανία εἶχε ἑδραιωθεῖ ὁριστικά, στήν Ἑλλάδα οἱ κατακερματισμένες ἐθνικιστικές ὀργανώσεις προσπαθοῦσαν ἀνάλογα με το ἰδεολογικό τους ὑπόβαθρο νά προσελκύσουν ὀπαδούς και να ἀποκτήσουν πολιτική σημασία. Ἀνάμεσα στίς φιλοβασιλικές φασίζουσες ὀργανώσεις καί ἐν' ὄψει τῆς μοναρχικῆς παλινόρθωσης, ἐμφανίστηκε μία ἐθνικοσοσιαλιστική καί φιλοβασιλική οργάνωση μέ τόν τίτλο «Ἀγκυλοσταυρίτες». Ἀρχηγός ἦταν ὁ δημοσιογράφος Γεώργιος Στελιόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀργότερα ἐπί Κατοχής ὑπῆρξε ἐκφωνητής τοῦ γερμανικοῦ ραδιοφώνου. Γενικός γραμματέας ἦταν ὁ Τάσος Σγάντζος ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε στή συνέχεια ἕνας ἀπό τούς πρωταγωνιστές τῆς ἕνωσης τῶν ἐθνικιστικών ὀργανώσεων. Ὡς σύμβολο εἶχαν υἱοθετήσει τό στέμμα και τον ἀγκυλωτό σταυρό. Τά μέλη τῆς ὀργάνωσης ἦταν φανατικοι ἀντιβενιζελικοί καί κήρυτταν πώς ὁ ἐθνικοσοσιαλισμός καί ἡ μοναρχία σφυρηλατοῦν τήν ἐθνική ἑνότητα καί φράζουν τόν δρομο πρός τόν κομμουνισμό.

Ἄλλα στελέχη ἦταν ὁ Βαγγέλης Ψυλλάκης, ὁ ὁποῖος χρημάτισε καί ἀρχηγός τήν πρώτη περίοδο, ὁ Μιχ. Μαργαρίτης, ο Δημ. Σοῦτσος, πού προερχόταν ἀπό τήν ὀργάνωση Ἑλληνων Ἐθνικιστῶν (ΟΕΕ) καί κατά τήν Κατοχή ὀργανώθηκε στόν ΕΔΕΣ, ὁ Ὄσκαρ Παρίσης, ὁ Πέτρος Ψύλλας, ὁ Χρῆστος Μπαρδόπουλος πού προερχόταν ἀπό τήν ΟΕΚΚ καί τό 1943 πρωταγωνίστησε στήν ὀργάνωση Ἕνωση Φίλων τοῦ Χίτλερ (Bund), κ.ἄ. [3]

Δημοσιογραφικό ὄργανο τῶν βασιλοφρόνων ἀγκυλοσταυριτῶν ἦταν ἡ ἐφημερίδα «Τύπος» τοῦ Κρανιωτάκη, ἡ ὁποία δημοσίευε τίς ἀνακοινώσεις καί τίς δραστηριότητες τῆς ὀργάνωσης, οἱ

[3] Μαγν. Συνέντευξη Γ. Κεφαλά, μέλους τῆς Ε.Ε.Ε., 2-5-1997

ὁποῖες περιορίζονταν σέ φιλοβασιλικά συλλαλητήρια καί ἀφισσοκολλήσεις στίς γειτονιές τοῦ κέντρου τῶν Ἀθηνῶν.

"ΑΓΚΥΛΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ"

ΨΗΦΙΣΑΤΕ

ΜΕ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΝ ΤΟΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΝ

ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Ο ΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΣΓΑΝΤΣΟΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΓΕΩΡ ΣΤΕΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Προκήρυξη τῶν βασιλοφρόνων ἀγκυλοσταυριτῶν πού κυκλοφόρησε στίς ἐκλογές τῆς 26/1/1936.

Στίς ἐκλογές τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1936 ἡ ὀργάνωση συμμετεῖχε μέ τόν συνδυασμό τῆς «Γενικῆς Λαϊκῆς Ριζοσπαστικῆς Ἕνωσης» χωρίς κάποια ἰδιαίτερη ἐπιτυχία. Στίς ἐκλογές αὐτές πού διεξήχθησαν ἄψογα καί ἦταν οἱ τελευταῖες ἐκλογές τοῦ Μεσοπολέμου οἱ συντηρητικοί του Λαϊκοῦ Κόμματος καί τῆς Γενικῆς Λαϊκῆς Ριζοσπαστικῆς Ἕνωσης ὑπερεῖχαν ἐλαφρά σέ ποσοστό ψήφων μέ 41,99% (ἔναντι 41,47% τῶν βενιζελικῶν).

Οἱ ἀγκυλοσταυρίτες σέ γενικές γραμμές ὑπῆρξαν μία πολιτική κίνηση μικρῶν διαστάσεων, πού κινήθηκε κάτω ἀπό τή σκιά τοῦ στρατηγοῦ Κονδύλη. Μετά τόν θάνατο τοῦ στρατηγοῦ (Ἰανουάριος 1936), ἀντιπροσωπεία τῆς ὀργάνωσης συμμετεῖχε σέ ὅλες τίς ἐπακόλουθες ἐκδηλώσεις, κηδεία, μνημόσυνα, διαδηλώσεις κ.ἄ.

Σχετικά μέ τήν κηδεία τοῦ Γ. Κονδύλη ἀναφέρεται στόν «Τύπο» τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1936: «Ὁ ἀρχηγός τῶν ἀγκυλοσταυριτῶν καταθέσας στέφανον ἐκ δάφνης, ἀπεικονίζοντα τό σῆμα τῆς ὀργανώσεως, εἶπε τά ἑξῆς: Οἱ ἀγκυλοσταυρίται δι' ἐμοῦ καταθέτουν τόν στέφανον τοῦτον εἰς ἔνδειξιν ἀφοσιώσεως καί λατρείας πρός τόν ἐπίτιμον ἀρχηγόν, τόν ἀείμνηστον Στρατηγόν Γ. Κονδύλην».

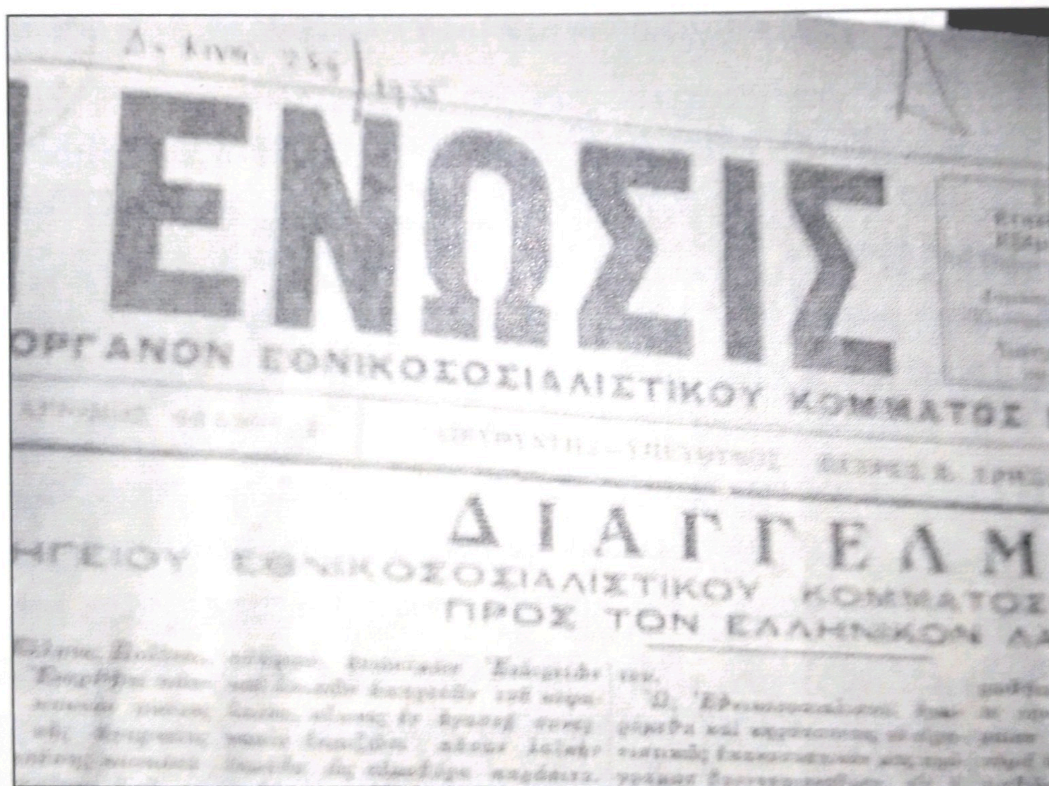
Ὅταν ὁ Ἰω. Μεταξᾶς κήρυξε τή δικτατορία τῆς 4ης Αὐγούστου καί κατέλυσε τά πολιτικά κόμματα, οἱ ἀγκυλοσταυρίτες ἔσπευσαν νά τόν συγχαροῦν καί ἀκολούθως διαλύθηκαν. Ὁ «Τύπος» τῆς 16ης Αὐγούστου 1936 ἔγραψε: «Ἡ Πανελλήνιος Ὀργάνωσις Ἀγκυλοσταυριτῶν ἐκφράζει τάς ἐγκαρδίους καί διαπύρους εὐχαριστίας τῆς διά τήν πατριωτικωτάτην χειρονομίαν Σας πρός σωτηρίαν τῆς Πατρίδος (...)». Στή συνέχεια τά περισσότερα στελέχη τῆς ὀργάνωσης προσχώρησαν στήν ΕΟΝ καί στά Τάγματα Ἐργασίας (Δημ. Σοῦτσος), ἐνῶ κατά τή διάρκεια τῆς Κατοχῆς ἐπώνυμοι ἀγκυλοσταυρίτες ὀργανώθηκαν στήν ΕΣΠΟ καί σέ ἄλλες γερμανόφιλες κινήσεις.[4]

---

[4] Μαγν. Συνέντευξη Γ. Κεφαλά, μέλους τῆς Ε.Ε.Ε., 2-5-1997.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ (ΠΕΚΑ)

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1929 ἱδρύθηκε ἡ ΠΕΚΑ, μία ὀργάνωση μέ ἀντικομμουνιστικό χαρακτήρα καί μέ ἀποκλειστικό στόχο τήν ἀφύπνιση τῆς ἐθνικῆς συνείδησης. Τά μέλη τῆς πρώτης διοίκησης (11-11-1929), ἦταν ὁ στρατηγός Π. Σαρηγιάννης, ὁ φιλόσοφος καί ἰατρός Ἀριστ. Ἀνδρόνικος, ὁ πρώην ὑπουργός Α. Ἀθηνογένης, ὁ δήμαρχος Καλλιθέας Ἰω. Ἀραπάκης, ὁ στρατηγός Νικόλαος Καλομενόπουλος, ὁ ναύαρχος Δημ. Θεοφανόπουλος, ὁ Βλαδίμηρος Ἀσλῆς καί ὁ γνωστός στούς Πειραιῶτες ἀπό τή θητεία του στόν δημαρχιακό θῶκο κατά τήν περίοδο 1967-1974, ἀσφαλιστής Ἀριστ. Σκυλίτσης.

ΕΝΩΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
ΔΙΑΓΓΕΛΜ
ΗΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑ

Ἡ ἐφημερίδα „Ἕνωσις" ὑπῆρξε μία ἀπό τίς πρῶτες ἀντικομμουνιστικές καί ἐθνικιστικές ἐφημερίδες τῆς ταραγμένης δεκαετίας τοῦ '30.

Ἡ ὀργάνωση διέθετε χρηματική ὑποστήριξη, τμῆμα Νεολαίας καί δημοσιογραφικό ὄργανο («Ἐθνική Δράσις»). Ὡστόσο γιά μεγάλο χρονικό διάστημα βρισκόταν στήν ἀφάνεια καί λειτουργοῦσε περισσότερο ὡς φιλοσοφική λέσχη καί τόπος συνά-

θροισης Ἀθηναίων ἀστῶν καί ἀργόσχολων ἐπιστημόνων. Τό φθινόπωρο τοῦ 1934 ἀπαίτησε τή διάλυση τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ἐνῶ ὀργάνωσε συλλαλητήριο στό Σύνταγμα κατά τῶν διωγμῶν πού ὑπέστησαν οἱ Ἕλληνες τῆς Βόρ. Ἠπείρου ἀπό τούς Ἀλβανούς, («Ἐθνική Δράσις» 25-11-1934). Παρόλο πού ἡ ὀργάνωση δέν ἀριθμοῦσε παρά μόνο μερικές δεκάδες μέλη, εἶχε διαχωρίσει τά τμήματά της σέ ἑκατονταρχίες καί τά μέλη τῆς νεολαίας, σέ σκαπανεῖς.[5]

Τό πλέον πολυάριθμο τμῆμα (ἑκατονταρχία) τῆς ΠΕΚΑ βρισκόταν στήν Καλλιθέα ὑπό τήν ἄμεση ἐποπτεία τοῦ δημάρχου Ἰω. Ἀραπάκη. Χαρακτηριστικά ὁ «Τύπος» τῆς 6-1-1935 ἀνέφερε: *«Ἡ ¨Πανελλήνιος Ἐθνική Κοινωνική Ἕνωσις Νέων¨, (Τμῆμα τῆς Π.Ε.Κ.Α.) δίδει σήμερον Κυριακήν οἰκογενειακήν ἑορτήν μετά χοροῦ εἰς τό ἐπί τῆς λεωφόρου Θησέως 128 (κάτωθι Δημαρχίας Καλλιθέας) ἐντευκτήριόν της, ἀπό τῆς 6ης μ.μ. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἑορτῆς προμηνύεται μεγάλη»*.

Ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τῆς διοίκησης τῆς ὀργανώσεως, συνεστήθη τμῆμα σκοποβολῆς «*εἰς τό Μπελλένειον Σκοπευτήριον, ὑπό τήν καθοδήγησιν τοῦ γυμναστοῦ κ. Δρακάκη, ἑκάστην Τετάρτην ὥραν 4 μ.μ. καί Κυριακήν ὥραν 10 π.μ.*», («Ἐθνική Δράσις». 25-11-1934). Συνεστήθη ἐπίσης τμῆμα ἐκδρομῶν καί ὀρειβασίας, ἐνῶ τά μέλη τῆς ἐπιδίδονταν στόν ἀθλητισμό καί τίς πολεμικές τέχνες. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ΠΕΚΑ δέν δικαίωσε τίς προσδοκίες τῶν ἱδρυτῶν της καί ὅταν μία ὁμάδα φιλοεθνικοσοσιαλιστικῶν ἀρχῶν (Ἀραπάκης, Ἀνδρόνικος, Θεοφανόπουλος) ἐπιχείρησε νά καταστήσει τήν ὀργάνωση περισσότερο μαχητική προσθέτοντας ἰδεολογικές θέσεις φιλοφασιστικῆς ἀπόκλισης, συνάντησε τήν ἀντίδραση τῶν ἄλλων στελεχῶν, πού τήν ἤθελαν ἀποκλειστικά ἀντικομμουνιστική, (Σκυλίτσης, Λογοθέτης, Περπινιᾶς), (Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 50). Σύντομα ἡ ΠΕΚΑ αὐτοδιαλύθηκε καί τά περισσότερα μέλη τῆς προσχώρησαν σέ ἄλλες ἐθνικιστικές ὀργανώσεις.[6]

---

[5] «Ἐθνική Δράσις» 25-11-1934.

[6] Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 50.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Ὁ Σύνδεσμος τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Προόδου ἱδρύθηκε τό 1923 ἀπό φοιτητές καί διανοούμενους τῆς ἐποχῆς. Ἀρχικά εἶχε τή μορφή φοιτητικοῦ συλλόγου, πολύ σύντομα ὅμως, ἄνοιξε τίς πύλες του καί στόν ἐκτός τοῦ Πανεπιστημίου ἐπιστημονικό κόσμο. Σκοποί καί προτεραιότητες τοῦ συνδέσμου ἦταν ἡ προστασία, μέ κάθε νόμιμο μέσο τῆς καταρρακωμένης πατρίδας πού μόλις εἶχε ἐξέλθει ἀπό τήν μικρασιατική κατάστροφή, τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογένειας καί ἰδιαίτερα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Τήν πραγμάτωση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τήν ἐπεδίωξε μέ διαλέξεις, δημοσιεύματα καί συχνές ἐπιστημονικές συγκεντρώσεις ἐντός ἤ ἐκτός τοῦ Πανεπιστημίου. Διαπρεπεῖς πανεπιστημιακοί καθηγητές καί ἄλλοι ἐπιστήμονες ἐργάστηκαν γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τοῦ Συνδέσμου, ὁ ὁποῖος ὀργάνωσε περισσότερες ἀπό ἑκατό διαλέξεις στήν αἴθουσα τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός», στήν Ἀρχαιολογική Ἑταιρεία καί στήν παλαιά μεγάλη αἴθουσα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Παράλληλα, ὁ Σύνδεσμος λάμβανε μέρος σέ δυναμικά συλλαλητήρια καί ἐκδηλώσεις ὑπέρ τῶν Δωδεκανήσων, τῆς Κύπρου καί τῆς Β. Ἠπείρου ζητώντας τήν ἕνωση μέ τήν μητροπολιτική Ἑλλάδα.

Πρῶτος πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου ἦταν ὁ Εὐστάθιος Κουβελάκης ἐνῶ μετά τό 1926 ἀνέλαβε ὁ Στυλιανός Κορρές, ὁ ὁποῖος ἀναμείχθηκε στή συνέχεια ἐνεργά σέ προσπάθειες ἐξυγίανσης τῆς Παιδείας. Ἕνα ἀπό τά πιό δραστήρια στελέχη ἦταν ὁ δημοσιογράφος Θεόδωρος Κυπραῖος, μετέπειτα ἐκδότης τοῦ ἐντύπου «Φυλετική Ἀναγέννησις», ὁ ὁποῖος καταφερόταν μέσα ἀπό τό ἔντυπό του κατά τῆς δράσεως τῶν κομμουνιστῶν στό Πανεπιστήμιο, κατά τῆς Ἰταλικῆς Κατοχῆς στά Δωδεκάνησα καί ἐναντίον τοῦ «Ἀγγλικοῦ Ἰμπεριαλισμοῦ». Ἔμβλημα τοῦ Συνδέσμου ἦταν μία ἀπεικόνιση τοῦ λόγιου Ἀδαμάντιου Κοραῆ. Σημειώνεται ὅτι ὁρισμένα μέλη του δραστηριοποιήθηκαν ἀργότερα, κατά τή διάρκεια τῆς Γερμανοϊταλικῆς Κατοχῆς στίς τάξεις τῆς

ΦΥΛΕΤΙΚΗ

Ἀναγέννησις

ΕΘΝΙΚΟ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΠΡΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΥΠΡΑΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΥΤΡΩΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΝ

Ἡ ἁλυσσοδεμένη εἰς τὸν Ἰταλικὸν ζυγὸν Δωδεκάνησος

LA «RENAISSANCE» REVUE-POLITIQUE DIRECTEUR Dr. TH KYPREOS RUE HIPPOCRATE 122 Γ.

ΕΤΟΣ Γ'—ΦΥΛΛΟΝ 14ον

Ἡ „Φυλετική Ἀναγέννησις" τοῦ Θεοδ. Κυπραίου ἐστρέφετο κατά τῆς ἰταλικῆς πολιτικῆς στά Δωδεκάνησα καί κατά τῶν Ἄγγλων ἐξαιτίας τῆς Βρετανικῆς κατοχῆς στήν Κύπρο (1ο φύλλο, 25-12-1932).

ΣΙΔΗΡΑ ΕΙΡΗΝΗ

Μία ἄλλη φασίζουσα ὀργάνωση πού ἐμφανίστηκε τόν Ἰούλιο τοῦ 1931 ἦταν ἡ «Σιδηρᾶ Εἰρήνη» τοῦ ἀπόστρατου συνταγματάρχη Νικ. Νικλάμπα. Ἀρχικά ὁ Νικλάμπας εἶχε πολιτευθεῖ μέ τό κόμμα τῶν «Ἐλευθεροφρόνων» τοῦ Ἰωάννη Μεταξᾶ στόν νομό Πρεβέζης στήν πορεία ὅμως ἀκολούθησε πιό ἀκραῖες καί ἀντισημιτικές θέσεις. Συναρχηγός τῆς «Σιδηρᾶς Εἰρήνης», ἦταν ὁ απόστρατος ταγματάρχης Παυσανίας Κατσώτας πού ἐκινεῖτο στίς παρυφές τοῦ βενιζελικοῦ κέντρου.[7] Ὑπῆρχαν ὡστόσο ἀρκετά μέλη τῆς ὀργάνωσης πού συμμετεῖχαν στά φιλοβασιλικά συλλαλητήρια τῆς ἐποχῆς καί στίς συγκρούσεις μέ τό ΚΚΕ. Ἀρχικά τά γραφεῖα τῆς «Σιδηρᾶς Εἰρήνης» στεγάζονταν στό μέγαρο Ἐφεσίου ἐπί τῆς ὁδοῦ Σταδίου καί ἀργότερα μεταφέρθηκαν ἐπί τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους 11. Τά μέλη τῆς φοροῦσαν μπλέ πουκάμισα κατά τά πρότυπα τῶν Ἰταλῶν Μελανοχιτώνων καί εἶχαν υἱοθετήσει ἕνα εἶδος φασιστικοῦ χαιρετισμοῦ, τήν ὑψωμένη γροθιά. Ὡς ἔμβλημα τῆς ὀργάνωσης υἱοθετήθηκε ἡ εἰκόνα τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς ἐνῶ οἱ ἐφημερίδες πού ἀπηχοῦσαν καί δημοσίευαν προκηρύξεις καί θέσεις τῆς «Σιδηρᾶς Εἰρήνης» ἦταν ἡ ἑβδομαδιαία «Ἔγερσις» καί ἡ «Λαοκρατία». Ἡ δεύτερη ὑποστήριζε καί τούς Ἐθνικόφρονες Σο-

Ὁ βενιζελικός συνταγματάρχης Νικόλαος Νικλάμπας ὑπῆρξε ἀρχηγός τῆς Σιδηρᾶς Εἰρήνης.

---

[7] Ἰακ. Χονδροματίδη: Ἡ Μαύρη Σκιά στήν Ἑλλάδα, σελ. 11.

σιαλιστές τοῦ Ἰακ. Διαμαντόπουλου. Στίς ἀρχές τοῦ 1932 ὁ Παῦλ. Κατσώτας διαφώνησε γιά ὀργανωτικά θέματα μέ τόν Νικλάμπα καί ἀποχώρησε ἀπό τήν ὀργάνωση. Τό πλῆγμα τοῦ Κατσώτα ὅμως ἀναπληρώθηκε ἄμεσα ὅταν προσχώρησε ὁ ναύαρχος Α. Χατζηκυριάκος, γεγονός πού προσέδωσε στήν «Σιδηρᾶ Εἰρήνη» ἰδιαίτερο κύρος. Τά περισσότερα μέλη τῆς ἦταν φιλοπαγκαλικοί ἀξιωματικοί πού εἶχαν ἐκδιωχθεῖ ἀπό τόν στρατό, παλαιοί πολεμιστές καί νεολαία (Ἰακ. Χονδροματίδη: Ἡ Μαύρη Σκιά στήν Ἑλλάδα, σελ. 11). Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1932 ὁ Θ. Πάγκαλος ἔδωσε στή δημοσιότητα μία δήλωσή του ὅτι δέν εἶχε τήν παραμικρή σχέση μέ τόν Νικλάμπα καί τήν «Σιδηρᾶ Εἰρήνη». Τό ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ ὀργάνωση ν' ἀρχίσει νά φυλλοροεῖ καί νά τήν ἐγκαταλείψει κι ὁ ναύαρχος Χατζηκυριάκος γιά νά ἑνωθεῖ μέ τόν στρατηγό Πάγκαλο προκειμένου νά κατέλθουν μαζί στίς ἐπικείμενες ἐκλογές.

Ὁ Νικλάμπας ὡστόσο, παρέμεινε στήν ἀρχηγία τῆς ὀργάνωσης, ἔχοντας ὡς δεύτερο στήν ἱεραρχία τόν ἰατρό Θ. Χαρδαβέλα. Τό 1934 συνελήφθη ἀπό τήν ἀστυνομία γιά τήν ὑποτιθέμενη συμμετοχή του σέ ἕνα ἀποτυχόν στρατιωτικό κίνημα, ἀλλά τελικά δέν ἀποδείχθηκε τίποτε.[8] Ἕνα ἄλλο μέλος τῆς Σ.Ε., ὁ Λοχίας τῆς Ἀντιαεροπορικῆς Πυροβολαρχίας Ἀθηνῶν Θωμάκος, συνελήφθη τόν Σεπτέμβριο τοῦ ἴδιου ἔτους γιά συμμετοχή στό ἴδιο κίνημα, (Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 141). Ἕνα παλαίμαχο στέλεχος τῆς ὀργάνωσης ὑπῆρξε ὁ Χαρίλαος Παπαγεωργίου, ὁ ὁποῖος ἄν καί μεγάλης πιά ἡλικίας, ἐκινεῖτο στόν ἐθνικιστικό χῶρο μέχρι τά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '70. Τελικά ὁ Νικλάμπας πέθανε ἀπό φυματίωση καί τήν πείνα τοῦ τραγικοῦ χειμώνα τοῦ 1941/42. Μολονότι ἦταν ἰδεαλιστής καί πατριώτης, ἦταν ἀδύναμος ὀργανωτικά καί ὑπῆρξε ἐρειστικός. Μετά τήν διάλυση τῆς ὀργάνωσης τά περισσότερα στελέχη τῆς προσχώρησαν στό κόμμα τοῦ Γιάνναρου καί τήν Τρίαινα τοῦ Διαμαντόπουλου.

[8] Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 141.

...ΜΕΡΙΔΟΣ "ΕΓΕΡΣΙΣ"

Η ΣΙΔΗΡΑ ΕΙΡΗΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1935

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΣΙΔΗΡΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ · Ν. ΝΙΚΛΑΜΠΑΣ

Προκήρυξη τῆς ὀργάνωσης Σιδηρά Εἰρήνη ἀπό τήν ἐφημερίδα „Ἔγερσις“ (Σεπτέμβριος 1935).

Στιγμιότυπο ἀπό ἐκδρομή τῶν κυανοχιτώνων, μελῶν τῆς Σιδηρᾶς Εἰρήνης, στήν Καισαριανή τήν Πρωτομαγιά τοῦ 1931.

Ὁ παλαίμαχος ἐθνικιστής καί ἡγετικό στέλεχος τῆς «Σιδηρᾶς Εἰρήνης» Χαρίλαος Παπαγεωργίου μέ τή σύζυγό του.

Στελέχη τῆς «Σιδηρᾶς Εἰρήνης» φωτογραφίζονται μπροστά ἀπό τίς στῆλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός στήν Ἀθήνα (1935).

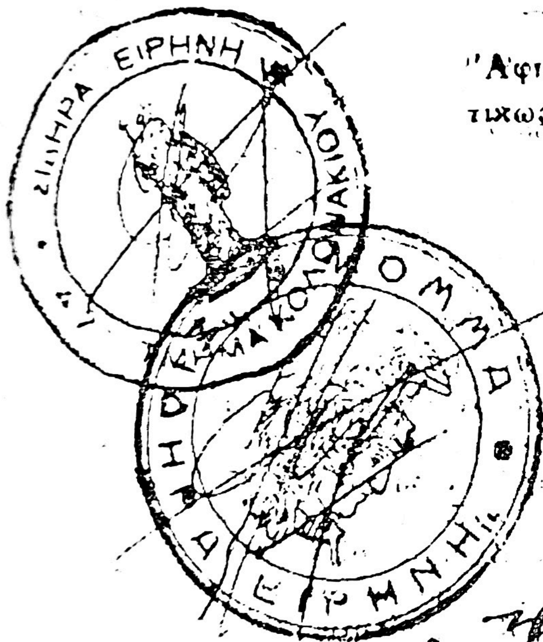
ΣΙΔΗΡΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
— ΑΘΗΝΑΙ —
1931

Πέραν τῶν ἀρχῶν τούτων, εἴτε πρὸς τὰ δεξιὰ εἴτε πρὸς τὰ ἀριστερά, δὲν ὑπάρχει ἁγνὸς ἀνθρωπισμός.

Ὁ κοινοβουλευτισμὸς ὡς λειτουργεῖ ἀποτελεῖ αἶσχος διὰ τὸν ἀνθρωπισμόν.

Ἀφιεροῦται εἰς τὸν καταπιεζόμενον πνευματικῶς καὶ οἰκονομικῶς Ἑλληνικὸν Λαόν.

7/3/1936

Σφραγίδες τῆς ὀργάνωσης «Σιδηρᾶς Εἰρήνης».

Ἡ Ὀργάνωσις Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν (ΟΕΕ) τοῦ Ἀλέξ. Γιάνναρου

Μία ἀπό τίς μαζικότερες φιλοβασιλικές ἐθνικιστικές ὀργανώσεις ὑπῆρξε ἡ Ὀργάνωση Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν (ΟΕΕ) τοῦ Ἀλέξανδρου Γιάνναρου, ἐκδότη ἐφημερίδων.

Ὁ Ἀλέξανδρος Γιάνναρος, ἀρχηγός τῆς Ὀργάνωσης Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν.

Ὁ Γιάνναρος, μολονότι ἦταν ἔνθερμος ὑπέρμαχος τῆς παλινόρθωσης τῆς μοναρχίας, δέν εἶχε ξεκάθαρες πολιτικές ἀπόψεις. Θαύμαζε τόν Χίτλερ καί μισοῦσε θανάσιμα τόν Βενιζέλο καί τόν Πλαστήρα. Τά κεντρικά γραφεῖα τῶν Ἑλλήνων ἐθνικιστῶν βρίσκονταν στό Μέγαρο Γιάνναρου (Φιλελλήνων 1) στήν Ἀθήνα,

μαζί μέ τά γραφεῖα τῆς νεολαίας, τῶν «Πρωτοπόρων Ἐθνικιστῶν».

Ἡ ἵδρυση τῆς ΟΕΕ ἀποφασίστηκε στίς 8 Ἰουλίου 1931, ὅταν διακόσια περίπου ἄτομα συγκεντρώθηκαν στό Μέγαρο Γιάνναρου καί συνυπέγραψαν τή διακήρυξη τοῦ καταστατικοῦ τῆς ὀργάνωσης. Στήν πρώτη δωδεκαμελῆ ἱδρυτική ἐπιτροπή συμμετεῖχαν, μεταξύ ἄλλων ὁ βιομήχανος Κ. Παπαϊωάννου (χρηματοδότης τῆς ὀργάνωσης), ὁ δικηγόρος Εὐθ. Πλακαντωνάκης, ὁ νομικός σύμβουλος τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος Παντ. Παπαταξιάρχης, ὁ πρόεδρος τῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν Δημ. Παπαντωνόπουλος, ὁ Κ. Πολίτης (ἰδιοκτήτης τοῦ κινηματογράφου «Πανελλήνιον» τῆς λεωφ. Συγγροῦ), ὁ δημοσιογράφος **Παντελῆς Καψῆς** (πατέρας τοῦ γνωστοῦ δημοσιογράφου καί πολιτικοῦ Γιάννη Καψῆ), ὁ δικαστικός Δημ. Σκοῦφος, ὁ πρώην δήμαρχος Ἀθηναίων Γεώργιος Τσόχας, ὁ Λ. Εὐταξίας, ὁ βουλευτής Μιχ. Τσιγδέμογλου κ.ἄ.

Πρῶτος γενικός γραμματέας τῆς ΟΕΕ ἐξελέγη ὁ δικηγόρος Εὐθ. Πλακαντωνάκης, ἐνῶ λίγο ἀργότερα τή θέση αὐτή κατέλαβε ὁ νεαρός τότε γιατρός Ἰάκωβος Διαμαντόπουλος, ὁ μετέπειτα ἀρχηγός τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν, καί πρόεδρος τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ὑπουργός καί ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς στή δεκαετία τοῦ 1960.

Στενοί συνεργᾶτες τοῦ Γιάνναρου καί ἀντιπρόεδροι στήν ὀργάνωση ὑπῆρξαν οἱ ἀξιωματικοί τοῦ Ναυτικοῦ Κ. Ρόκος καί Φρ. Πορτάρος. Τά μέλη, κατά τό πρότυπο τῶν Μελανοχιτώνων τοῦ Μουσολίνι, φοροῦσαν μαύρη στολή πού τούς ἔδινε δωρεάν ἡ ὀργάνωση καί χαιρετοῦσαν φασιστικά.

«Ἡ ΟΕΕ», ἔγραφε στήν ἐφημερίδα του «Ἑσπερινή» ὁ Α. Γιάνναρος, «...*ἀποτελεῖ τήν συγκέντρωσιν τῆς συλλογικῆς ψυχῆς καί εἶναι ἡ οὐσιαστική βοήθεια γιά τό ξεπέρασμα τοῦ ἀτομικισμοῦ καί τήν ἔνταξιν τοῦ ἀτόμου στήν πλατειά ἑνότητα πού ἀντιπροσωπεύει ὁ Ἑλληνισμός*».

Σταδιακά ἡ ὀργάνωση μέ τήν τακτική πού ἀκολουθοῦσε καί τήν ἀθρόα χρηματοδότηση τήν ὁποία τῆς παρεῖχαν οἱ ἀρχηγοί της, ἀπέκτησε κύρος καί, τό κυριότερο, ὀπαδούς. Ἀπό τίς λίγες ἑκατοντάδες στήν ἀρχή, ἔφθασε τήν ἄνοιξη τοῦ 1932 νά ἀριθμεῖ 30.000 περίπου μέλη (μαρτυρία Γιάνναρου). Στίς περισσότερες περιοχές τῆς πρωτεύουσας δημιουργήθηκαν παραρτήματα, καθώς κι ἕνα πολύ μαχητικό τμῆμα νεολαίας.

Ὁ Ἰωάννης Βουγιουκλάκης, πατέρας τῆς δημοφιλοῦς Ἀλίκης ὑπῆρξε ἕνα ἀπό τά πιό μαχητικά στελέχη τῆς ΟΕΕ.

Ὁ γνωστός ἐθνικιστής Δημήτρης Σοῦτζος ἔγραψε σχετικά «...*Γράφηκα (Σ.Σ. στήν ΟΕΕ) γιατί ἔμαθα ὅτι ἡ ὀργάνωση αὐτή ἦταν ὑπέρ τῆς Βασιλείας καί ἐναντίον τοῦ Κομμουνισμοῦ. Ξεκίνησα μέ μεγάλο ἐνθουσιασμό καί τακτικότατα σύχναζα στά γραφεῖα της.*

Στίς ἀρχές εἶχα καυγάδες μέ τόν πατέρα μου. Μαλώναμε, θύμωνα, φωνάζαμε, ἔκλαιγα, ἀλλά στό τέλος μέ ἄφηνε νά πηγαίνω...Μοῦ ἄρεσαν οἱ Ἐθνικοσοσιαλιστικές ἀρχές τῆς ὀργάνωσης, κοινωνική δικαιοσύνη, ἰσχυρή πατρίδα, ἐσωτερικόν καί ἐξωτερικόν χρεωστάσιον, ταυτόχρονα χτύπημα τῆς κεαφαλαιοκρατίας καί τοῦ κομμουνισμοῦ, καί ἄλλα πού μοῦ διαφεύγουν. Θυμοῦμαι ὅτι κατά τό Πάσχα τοῦ 1932 ἐπῆγα στό χωριό Γραμματικό, περιφερείας Μαραθῶνος, καί κατόρθωσα νά γράψω στήν ὀργάνωση 73 χωριάτες. Εἶχα ἐξελιχθεῖ καί ἐγώ Λαϊκός Ρήτορας. Οἱ ἀκροατές μου μέ ἄκουγαν ἔκθαμβοι καί γραφόντουσαν πρόθυμα. Ὅταν γύρισα στήν Ἀθήνα, φρόντισα τούς στείλουν χαρτιά καί σφραγίδες...» (Δ. Σούτζου «Ἕλληνες - ἑνωμένοι καί διχασμένοι», ἐκδόσεις Νέα Θέσις, 1992, σελ. 22).

Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ἡ ὀργάνωση ἀπέκτησε τόν πρῶτο της «μάρτυρα», ὅταν ὁ νεαρός Παναγιώτης Μωραΐτης, μέλος τῆς ΟΕΕ, τραυματίστηκε σέ πολιτικά ἐπεισόδια στό τότε θέατρο «Περόκε» τόν Αὔγουστο τοῦ 1931, κατά τή διάρκεια μίας παράστασης. Ἡ ἀρχική ἐπιτυχία τῆς ὀργάνωσης καί ἡ ἐντυπωσιακή αὔξηση τῶν μελῶν της ἀνησύχησε τό πολιτικό κατεστημένο καί κυρίως τά κόμματα, ἐκεῖνα πού ἀντλοῦσαν τούς ψηφοφόρους τους ἀπό τόν ἐθνικιστικό χῶρο. Ἔτσι, ὁ ἀρχηγός τῆς ΟΕΕ δέχθηκε μία συντονισμένη ἐπίθεση ἀπό τή μεταξική ἐφημερίδα «Ἑλληνική», πού ἐξέδιδε ὁ Ν. Εὐστρατίου, καί χαρακτήριζε τόν Γιάνναρο ὡς ὄργανο τοῦ Κονδύλη. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Γιάνναρος δέν ἀπέκτησε ποτέ τέτοιου εἴδους σχέσεις μέ τόν στρατηγό.

Δημοσιογραφικό ὄργανο τοῦ φοιτητικοῦ τμήματος τῆς ὀργάνωσης ἦταν τό περιοδικό «Ἐθνικιστής», τό ὁποῖο ἐκδιδόταν ἀπό τόν Δεκέμβριο τοῦ 1931 μέ τόν τίτλο «Ἐθνικιστική Φοιτητική Νεολαία». Μερικά ἀπό τά πρῶτα στελέχη, φοιτητές τότε, ἦταν: ὁ Γέρ. Κατωπόδης (ἀργότερα ἱστορικός συγγραφέας), ὁ Κων. Διαμαντόπουλος, ὁ Πέτρος Στεριώτης (ὁ μετέπειτα πρύτανης τῆς

ΑΣΟΕΕ, ὑπηρεσιακός ὑπουργός καί διοικητής τῆς ΕΤΒΑ), οἱ Περίανδρος καί Αἰμίλιος Δανόπουλος κ.ἄ.

Ὁ Γιάνναρος φιλοδοξοῦσε -κατά τό πρότυπό του Χίτλερ- νά στεγάσει στό μέγαρό του τόν «Φαιό Οἶκο», ὁ ὁποῖος θά ἀποτελοῦσε τό «κέντρον τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν».

Ἄλλα σημαίνοντα στελέχη τῆς ὀργάνωσης ἦταν ὁ γνωστός δημοσιογράφος Δῆμος Βρατσάνος, πού κατεῖχε τή θέση τοῦ «Γενικοῦ Διοικητῆ Ἀθηνῶν», μέ νομικό σύμβουλο τόν Σπ. Τριάντο καί γραμματέα τόν Σταῦρο Τάσσο. Οἱ ὑπόλοιποι τομεάρχες τῶν παραρτημάτων ἦταν οἱ: Γεώργ. Κωστόπουλος (Πλάκα), Γεώργ. Σιλαῖος (Βοτανικός), Ἀναστ. Πολυχρονόπουλος (Γ(κ)ύζη), Δ. Χρύσης (Γαλάτσι), Χρυσοχοῦ (Ἀττική), Βλαντίκας (Ψυρρή), Ν. Βασιλείου (Μεσογείων), Ζάχ. Μελετάκος (Μαρούσι), Σπ. Πανουτσόπουλος (Ἀγ. Μελετίου), Φώτ. Γράβαλος (Κολωνός), Δ. Ἀντωνόπουλος (Κ. Πατήσια), Χάρ. Ζαχαρίου (Κουμουνδούρου), Κ. Πολίτης (Κουκάκι), Ε. Μανιατάκης (Παγκράτι) κ.ἄ. Ὁ Μανιατάκης κατά τήν Κατοχή ἀρθρογράφησε ἀνοικτά ὑπέρ τῶν Γερμανῶν, ἐνῶ ὁ Βασιλείου ἐντάχθηκε σέ μία φιλογερμανική ὀργάνωση.

Στίς δημοτικές ἐκλογές τοῦ Ἀπριλίου 1934, ἡ ΟΕΕ τοῦ Γιάνναρου ὑποστήριξε τόν ὑποψήφιο τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος στόν Πειραιά, Στρατήγη.

Ἕνα ἀπό τά πιό δυναμικά στελέχη τῆς ΟΕΕ ἦταν ὁ πατέρας τῆς ἠθοποιοῦ Ἀλίκης Βουγιουκλάκη καί μετέπειτα κατοχικός νομάρχης Ἀρκαδίας, Ἰωάννης Βουγιουκλάκης. Ὁ Βουγιουκλάκης ὑπῆρξε γενικός διοικητής τῆς ὀργάνωσης στόν Πειραιά, μέ ἄμεσους συνεργάτες τούς Κων. Δεδούση, Ἰωάν. Μαυρομμάτη, Γεώργ. Βουγιουκλάκη καί τομεάρχες τούς Ἰω. Κουφάκο, Στάμ. Γιατράκο, Γεώργ. Γερακάρη, Δημ. Μαντούβαλο, Ν. Μάρκου καί Στ. Περδίκα. Τά γραφεῖα τῆς ὀργάνωσης στόν Πειραιά στεγάζονταν στό Μέγαρο Ζάκκα στήν πλατεία Ἁγ. Κωνσταντίνου, ὅπου κάθε βράδυ γίνονταν διαφωτιστικές ὁμιλίες στά μέλη γιά τούς σκοπούς τῆς ΟΕΕ.

Σταδιακά ἡ ὀργάνωση ἐπεξέτεινε τίς δραστηριότητες της στήν ἐπαρχία, ἀνοίγοντας παραρτήματα στίς περισσότερες πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἀκόμα καί στήν Κρήτη. Τή διοίκηση ἀσκοῦσε τό 20 μελές Μεγάλο Συμβούλιο -κατά τό πρότυπο τοῦ Μεγάλου Φασιστικοῦ Συμβουλίου- μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἀλέξ. Γιάνναρο. Στό συμβούλιο αὐτό ἀνῆκαν καί οἱ: Θ. Παπακώστας, Κ. Τσιγκουράκης, Ἀνδρ. Ἀνάργυρος, Στ. Τάσσος, Κ. Κίνας, Κ. Παπαφλέσσας (ἀπόγονος τοῦ ἥρωα τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821), Χ. Κουλουριώτης, Δημ. Ἀναστασάκης, Ἰάκ. Διαμαντόπουλος (γενικός γραμματέας), Κ. Ρόκος καί Φρ. Πορτάρος (ἀντιπρόεδροι) κ.ἄ.

Τό ἰδεολογικό πρόγραμμα τῆς ὀργάνωσης ἦταν ἡ ἀντιγραφή τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ καί ἐν μέρει τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ. Τό πολιτικό πρόγραμμα τῆς ΟΕΕ ἔκανε λόγο γιά «*κρατικοποιήσεις τῶν τράστ, ἀγροτικές μεταρρυθμίσεις καί συμμετοχή τῶν ἐργατῶν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, στά κέρδη*». Ἡ οἰκονομία ἔπρεπε «*νά ἐγκαταλείψη τήν ἔννοια τῆς ἀποδοτικότητος. Τό μόνο της ἀντικείμενο πρέπει νά εἶναι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας*».[9]

Ὅσο γιά τόν κομμουνισμό, «...*τό ἀσφαλές, τό ἀλάθητον μέτρον τῆς καταπολεμήσεως τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἕν καί περί αὐτοῦ, καμμία ὑπόδειξις ἁρμοδίου δέν ἐγένετο: Δώσατε εὐημερίαν εἰς τόν ἐργαζόμενον λαόν καί ὁ κομμουνισμός θά ἐξαφανισθῇ ἀφ'*

[9] Βλ. ἐφημ. «Ἑσπερινή», 5.2.1932.

ἑαυτοῦ αὐτομάτως. Τόν κομμουνισμόν δέν φέρει κανείς ἔξωθεν, ὡς πλανόνται πιστεύοντες οἱ «ἁρμόδιοι», οὔτε τόν διαδίδει ἡ προπαγάνδα. Ὄχι! Τόν δημιουργεῖ τό χρεωκοπημένο Ἀστικό καθεστώς, τό ἀσυγχρόνιστον καί ἄδικον...» (βλ. ἐφημ. «Ἑσπερινή», 5.2.1932).

Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1932 πέθανε ἡ βασίλισσα Σοφία στήν Ἰταλία, ὅπου ζοῦσε ἐξόριστη. Στό μνημόσυνο πού ἀκολούθησε στήν Ἀθήνα, ἡ ΟΕΕ ἔκανε μία θεαματική ἐπίδειξη τῆς δύναμής της. Ἑκατοντάδες μέλη μέ μαῦρες στολές καί κίτρινα περιβραχιόνια πού ἀπεικόνιζαν τόν βυζαντινό ἀετό, συγκεντρώθηκαν στόν ἱερό ναό τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου στήν Ὁμόνοια καί χαιρέτισαν «ρωμαϊστί» τόν ἀρχηγό τους Ἀλέξ. Γιάνναρο.

Γιά τόν τελευταῖο, ὁ Βενιζέλος εἶναι ὁ μεγάλος ἐχθρός τῆς πατρίδας. «...*Ἡ Ἑλλάς κινδυνεύει καί εἰς τήν κρίσιμον ταύτην στιγμήν τῆς ζωῆς της ζητεῖ τά χαλύβδινα μπράτσα τῶν τέκνων της διά νά τήν σώσουν ἀπό τό χεῖλος τοῦ βαράθρου πρός τό ὁποῖον τήν σύρουν ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπί τρία τώρα ἔτη διευθύνουν τάς τύχας της... Οἱ ἄνεργοι περιφέρονται νήστεις καί ρακένδυτοι. Οἱ ἀγρόται εἶναι ἐγκαταλελειμμένοι εἰς τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἐπαγγελματίαι, ὅσοι δέν ἐχρεωκόπησαν, εὑρίσκονται εἰς τά πρόθυρα τῆς χρεωκοπίας. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀντικρύζουν τό φάσμα τῆς πείνης. Οἱ πρόσφυγες, παρά τά δισεκατομμύρια πού ἐχρεώθησαν, μένουν καί θά μείνουν ἄστεγοι... Ἀλλά ὁ ἑλληνικός λαός διά νά κατέλθη εἰς τόν σκληρόν αὐτόν ἀγώνα τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς Πατρίδος του ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν της, εἶχε ἀνάγκην ἑνός Ἀρχηγοῦ ὁ ὁποῖος θά τόν ὠθήση γοργῶς καί ταχέως πρός τήν νίκην. Καί τόν ἀρχηγόν αὐτόν, ἐφ᾽ ὅσον οὐδείς ἄλλος ἐτόλμα νά ἀναλάβη τάς εὐθύνας ἑνός τοιούτου σκληροῦ ἀγῶνος, τόν εὗρεν. Εἶναι ἡ Ὀργάνωσις τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν, πέριξ τῆς ὁποίας συσπειροῦνται ἤδη ὅλαι αἱ κοινωνικαί τάξεις διά νά κτυπήσουν κατακέφαλα τούς ἐκμεταλλευτάς των. Ὁ χαλύβδινος ἀρχηγός εἶναι τό ριζοσπαστικόν πρόγραμμα τῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη τήν 12 ὥραν διά νά σώση τήν κινδυνεύουσαν Ἑλλάδα. Πέντε ἄνθρωποι κατ᾽ ἀρχάς, εἴκοσι κατόπιν καί ἤδη τριάκοντα χιλιάδες ἐντός μόλις τριῶν μηνῶν ἀποτελοῦν τήν Ὀργάνωσιν ταύτην... Ἡ Ἑλλάς διά νά ἐξέλθη ἐκ τοῦ ἀδιεξόδου εἰς τό ὁποῖον εὑρίσκεται, ἔχει ἀνάγκην ριζικῶν μέτρων... Χρειά-*

ζεται ἕνα κτίσιμον νέον ἐπί νέων βάσεων ἰσχυρῶν καί ἀδιασείστων...».

Στό ἐπίμαχο ζήτημα «μοναρχία ἤ δημοκρατία», πού ἀπασχολοῦσε τότε τόν πολιτικό χῶρο, ἡ ὀργάνωση κράτησε φιλοβασιλική στάση. Μέλη της συμμετεῖχαν σέ πολλές φιλομοναρχικές διαδηλώσεις καί συλλαλητήρια πού συχνά κατέληγαν σέ ἐπεισόδια μέ ξυλοδαρμούς καί συλλήψεις.

Ὁ συγγραφέας Δημ. Σοῦτζος γράφει χαρακτηριστικά: *«Ἀποφασίστηκε νά συγκεντρωθοῦμε στήν πλατεία τοῦ Συντάγματος. Ἐκεῖ θά μιλοῦσαν διάφοροι ρήτορες. Πιό πέρα φοιτητές δημοκρατικοί ζητωκραύγαζαν ὑπέρ τῆς Δημοκρατίας. Ἐμεῖς ἀρχίσαμε νά ζητωκραυγάζουμε ὑπέρ τῆς Βασιλείας.*[10] *Πρός στιγμήν ἀπειλήθηκε σύρραξη καί ἡ ἀστυνομία ἦλθε νά μᾶς διαλύσει. Μετά τούς λόγους τραβήξαμε πρός τήν ὁδό Σταδίου, ἡ ἀστυνομία κατέφθασε ἐνῶ ἐψάλλαμε τόν Βασιλικό Θούριο «Τοῦ Ἀετοῦ ὁ Γιός», πού τοῦ εἴχαμε ἀλλάξει μερικούς στίχους ὡς ἑξῆς:*

Καί μέ τό Γιό τοῦ Κώτσου
Τό Γιῶργο Βασιλιά
Θά πάρουμε τήν Κύπρο
Τά Δώδεκα Νησιά.
Στούς Βορειοηπειρῶτες
θά δώσουμε λευτεριά
μέ τό Γιῶργο Βασιλιά.

Πολύς κόσμος ἐνθουσιώδης μᾶς ἀκολούθησε. Μέσα σέ αὐτούς ἦταν καί ἕνας ἀπόστρατος ἀξιωματικός τοῦ Ναυτικοῦ καί οἱ ἀστυνομικοί τόν συνέλαβαν γιατί ζητωκραύγαζε τόν Βασιλιά. Ἐπίσης συνελήφθη ὁ φοιτητής Σερεπίσος, ὁ ὁποῖος τούς εἶπε:

- Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, πιάστε μέ καί ἐμένα. Ζήτω ὁ Βασιλιάς!

Ἀκόμα πιάστηκαν ὁ Γ. Κωλέτης καί ὁ νεαρός ἐργάτης καί σπουδαστής τῆς Σιβιτανιδείου Κατσάλης. Ἐγώ καί ὁ Δεσποτόπουλος τούς συνοδεύσαμε στό τμῆμα, ὅπου κάναμε καί προπαγάνδα στόν

---

[10] Δ. Σούτζου «Ἕλληνες - ἑνωμένοι καί διχασμένοι», σελ. 29.

σκοπό ἀστυφύλακα. Ἔπειτα ἀπό μία ὥρα τούς ἄφησαν ἐλεύθερους καί ἀκολούθησε μεγάλο γλέντι σέ ἑστιατόριο στήν Ὁμόνοια, ὅπου μίλησε ὁ γιατρός Ι. Ἰωαννίδης, Κύπριος πολιτικός ἐξόριστος ἀπό τό 1931, καί ἄλλοι ἀκόμη, καί στό τέλος ἐψάλλαμε μέ ἐνθουσιασμό τά βασιλικά θούρια...» (Δ. Σούτζου «Ἕλληνες - ἑνωμένοι καί διχασμένοι», σελ. 29).

Μετά τό 1933 ὅμως ἡ ὀργάνωση κατακερματίστηκε καί ὑπολειτουργοῦσε μέ μερικούς δεκάδες ὀπαδούς. Χωλομένος ὁ Γιάνναρος ἀπό τίς ἐξελίξεις ἔγραψε ὅτι «*ἡ κίνησις ἐκείνη πού συνεκέντρωσε χιλιάδας τιμίων ἀγωνιστῶν, κατεπολεμήθη λυσσωδῶς. Τά κόμματα ἐφοβήθησαν τήν ἰσχύν της καί τά διάφορα πλουτοκρατικά συγκροτήματα ἐπέδειξαν μίαν ἐχθρότητα, δικαιολογημένην ἄλλωστε*».[11] Παρόλα αὐτά ὅμως «ἡ ἐθνικοσοσιαλιστική ἰδέα δέν ἀπέθανε» καί μολονότι ἡ ΟΕΕ διαλύθηκε, ἄφησε πίσω της «*τά διάφορα κόμματα νά ἀποδείξουν μόνα των δι' ἄλλην μίαν φοράν τήν ἀνικανότητα των καί ἀπέδειξε ὅτι ἡ δικτατορία τῶν ἐργαζομένων μαζῶν ἀπετέλει καί ἀποτελεῖ τήν μοναδικήν λύσιν*», («Ἑσπερινή» 6-1-1934). Σχετικά μέ τή διάλυση τῆς Ο.Ε.Ε. ὑπῆρχε διάχυτη τότε ἡ φήμη ὅτι ἡ Γερμανική Πρεσβεία ἀφοῦ ἀπογοητεύτηκε ἀπό τίς ὀργανωτικές ἀδυναμίες τοῦ Γιάνναρου, στράφηκε πρός τούς ἀδελφούς Κύρου πού μέ τήν ἐφημερίδα τους «Ἑστία» προέβαλαν τήν ἐποχή ἐκείνη μία πρωτοεμφανιζόμενη ὀργάνωση πού ἐμπνεόταν ἀπό τίς ἰδέες τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ: τήν ἐπονομαζόμενη Τρίτη Κατάσταση πού ἡγοῦνταν οἱ συνταγματάρχες Σαμαρᾶς καί Οἰκονόμου. Οἱ φῆμες αὐτές βέβαια δέν ἀποδείχθηκαν ποτέ.

Μετά τή διάλυση ὅμως τῆς ὀργάνωσης, ὁ Γιάνναρος ἀποσύρθηκε ἀπογοητευμένος ἀπό τό πολιτικό προσκήνιο. Ἐπανεμφανίστηκε μόλις τόν Ἰανουάριο τοῦ 1935 ἐπανεκδίδοντας τήν «Ἑσπερινή»[12] καί δηλώνοντας ὅτι θά παραμείνει ἀνεξάρτητος καί ἐναντίον ὅλων τῶν κομμάτων. («Ἑσπερινή» 26-1-1935).

---

[11] «Ἑσπερινή» 6-1-1934.

[12] «Ἑσπερινή» 26-1-1935.

Ἀπό τήν νέα «Ἑσπερινή» πλέον ἀπουσιάζουν τά φιλοφασιστικά κείμενα, τά ἀφιερώματα στόν Μουσολίνι καί τόν Χίτλερ, ἐνῶ στό φύλλο τῆς 27ης καί 28ης Ἰανουαρίου 1935 ὑπάρχει ἀναφορά στό ἑβραϊκό κράτος τῆς Παλαιστίνης, τό ὁποῖο σύμφωνα μέ τόν Γιάνναρο, ὑποστηρίζουν θερμά ὁ Ρότσιλντ, ὁ τραπεζίτης Χάμπρο, ὁ ἐκδότης Μοσσέ καί οἱ ἑβραϊκές κοινότητες τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Τσεχοσλοβακίας κ.ἄ. Εἶναι ἀξιοσημείωτη ἐπίσης ἡ φιλοβρετανική στροφή πλέον τῆς «Ἑσπερινῆς» στοιχεῖο πού διαφαίνεται στά περισσότερα ἄρθρα της καί ἀποδεικνύει τήν ἀριβίστικη συμπεριφορά τοῦ Γιάνναρου καί τόν εὐμετάβλητο χαρακτήρα του.

Μία προφητεία τοῦ 1933

Στίς 18 Ὀκτωβρίου 1933, ἡ «Ἑσπερινή» δημοσίευσε ἕνα προφητικό ἄρθρο μέ τόν χαρακτηριστικό τίτλο: «Οἱ Ἑβραῖοι μαίνονται κατά τοῦ Χίτλερ».

ΕΣΠΕΡΙΝΗ

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ Α. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

ΟΙΚΟΝ. ΔΙΕΥΘ. ΣΤ. ΤΑΣΣΟΣ

ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΟΝ 1.000.000 ΔΡΑΧΜΑΙ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΗΓΓΥΗΜΕΝΟΝ

ΜΕΓΑ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΗΣ

Ἀγοράσατε ἀπὸ σήμερον ὅλοι τὴν «Ἑσπερινὴν» διὰ νὰ μετάσχετε εἰς τὸ Μέγα λαχεῖον της ποὺ θὰ κληρωθῇ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἰανουαρίου.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΜΙΑΣ ΡΑΤΣΑΣ

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

ΕΝΑΣ ΑΜΕΙΛΙΚΤΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

„Ἑσπερινή“ 18-10-1933: *Οἱ Ἑβραῖοι μαίνονται κατά τοῦ Χίτλερ.*

Ὁ συγγραφέας τοῦ κειμένου ἀφοῦ ἀποδέχεται ὅτι ἀπό τόν Χίτλερ ἐξαρτᾶται ἡ εἰρήνη πλέον στήν Εὐρώπη ἀναγνωρίζει ὅτι «ἐκτός τῆς Γερμανίας, ἐλάχιστοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού συμπαθοῦν τόν Χίτλερ. Ἀντιθέτως εἶναι πολλοί, πάρα πολλοί ἐκεῖνοι πού τόν μισοῦν θανασίμως καί μεταξύ αὐτῶν θά πρέπη ἀσφαλῶς κανείς νά συγκαταλέξη καί τούς Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι ἀπαντῶντες εἰς τούς διωγμούς πού ὁ σημερινός καγκελλάριος τοῦ Ράιχ ὑπεκίνησεν ἐναντίον των, τοῦ ἔχουν στήσει τώρα, ἕνα ἀμείλικτον πόλεμον. Ὁ πόλεμος αὐτός εἶναι φανερός καί κρυφός, εἰλικρινής καί ὕπουλος, ἐξαιρετικά πάντως ἐκτεταμένος, αἵ δέ συνέπειαί του δι' ὁλόκληρον τήν Γερμανίαν, αὐτόχρημα καταστρεπτικαί. Ὡρισμένως ὁ Φύρερ, ἐάν ἀκόμη δέν μετεμελήθη, ἀσφαλῶς θά μετανοήση μίαν ἡμέραν, διότι ἐτόλμησε ν' ἀνοίξη λογαριασμούς μέ τήν τρομεράν αὐτήν φυλήν, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχύς εἶναι ἀφάνταστος. (...) Ὁπωσδήποτε, γεγονός εἶναι ὅτι σήμερον κάθε Ἑβραῖος, ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν πεποιθήσεων, ἔχει ὀμώσει τήν ἐξόντωσιν τοῦ Χίτλερ. Καί ἔτσι βλέπομεν εἰς τήν Εὐρώπην καί τήν Ἀμερικήν τό παράδοξον φαινόμενον τῆς γενικῆς ἐπιθέσεως τοῦ Τύπου κατά τοῦ καγκελαρίου, πράγμα τό ὁποῖον εἰς τέτοιαν ἔκτασιν δέν συνέβη μέ κανένα ἄλλον πολιτικόν τοῦ κόσμου. Τό πράγμα εἶναι εὔκολον νά ἐξηγηθῆ, ἄν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐκδόται τῶν μεγαλειτέρων ἐφημερίδων τοῦ κόσμου εἶναι ἑβραϊκῆς καταγωγῆς, καί ὅτι ἐπίσης οἱ καλλίτεροι συντάκται καί ρεπόρτερ ἐπίσης τό ἴδιο. (...) Ἐκεῖνο τό εἶδος τοῦ πολέμου πού στοιχίζει πολύ εἰς τό Ράιχ εἶναι σήμερον ὁ οἰκονομικός ἀποκλεισμός. Παντοῦ τά γερμανικά προϊόντα μποϋκοτάρονται ἀγρίως καί αἵ παραγγελίαι γερμανικῶν ἐμπορευμάτων ἔχουν ἐλαττωθῆ πλέον τοῦ ἡμίσεως. Αἵ φορτώσεις εἰς τά γερμανικά ἀτμόπλοια, ἐσταμάτησαν, παρά τούς ἐξευτελιστικούς των ναύλους. Ἐπειδή ὁ Χίτλερ ὕψωσε τούς δασμούς ἐπί τῶν ξένων προϊόντων, ὅλα τά κράτη ὑποκινούμενα ἀπό τούς Ἑβραίους κεφαλαιούχους ἀπήντησαν μέ τήν ὕψωσιν σινικῶν τελωνειακῶν τειχῶν διά τά γερμανικά. Ὅλαι αἵ καταθέσεις τῶν Ἑβραίων ἐπιχειρηματιῶν ἀπεσύρθησαν ἀπό τάς γερμανικάς Τραπέζας, πρᾶγμα πού ἐδυσχέρανεν εἰς ἀφάνταστον βαθμόν τήν πιστωτικήν κίνησιν, τήν στιγμήν ἀκριβῶς πού ἡ γερμανική βιο-

μηχανία εἶχεν ἀνάγκην ἐνισχύσεως διά μακροπροθέσμων δανείων μέ χαμηλόν τόκον.

Ἐπίσης ὅλαι αἱ βιομηχανίαι πού ἐχρηματοδοτοῦντο ἀπό Ἑβραίους ἔπαυσαν λειτουργοῦσαι. Τεράστιαι μετατοπίσεις κεφαλαίων, γενόμεναι εἰς στιγμάς τόσον κρισίμους ἐπέφερεν μίαν γενικήν ἀναστάτωσιν καί ἐπέτειναν ἔτι μᾶλλον τήν κρίσιν, τήν ὁποίαν ἀκριβῶς εἶχε ὑποσχεθῆ νά θεραπεύση ὁ Χίτλερ, («Ἑσπερινή» 18-10-1933).

Ἡ περίπτωση τοῦ Π. Καψῆ

Ἕνα ἀπό τά πιό δυναμικά στελέχη τῆς ΟΕΕ καί μέλος τοῦ παραρτήματος Πειραιῶς, ἦταν ὁ δημοσιογράφος Παντελῆς Καψῆς.[13] Ὁ Καψῆς πού ὑπῆρξε συμπολεμιστής τοῦ Κονδύλη καί προσωπικός του φίλος δέν ἔτρεφε καμμιά ἐκτίμηση γιά τήν κοινοβουλευτική δημοκρατία καί τό ἀστικό καθεστώς. Στό βιβλίο του «Ὁ Γεώργιος Κονδύλης ἐν πολέμῳ καί ἐν Εἰρήνη» πού ἐξέδωσε τό 1934 γράφει ὅτι *«ὁ κοινοβουλευτισμός εἶναι μία ἀστεία ὑπόθεσις, ἕνα νόθον κατασκεύασμα. Διά τῶν ἐκλογῶν οὐδέποτε ἐκδηλοῦται τό γνήσιον φρόνημα ἑνός λαοῦ. Ἡ ψῆφος του ἤ ἐξαγοράζεται ἀπό τούς δυνάμενους νά τήν ἀγοράσουν ἤ ὑποκλέπτεται ἀπό τούς κατεργαρέους»* (Π. Καψῆς: «Ὁ Γεώργιος Κονδύλης ἐν πολέμῳ καί ἐν εἰρήνῃ», ἐκδ. Μαρούλλη, Ἀθήνα 1934, σελ. 127-128).

Τά φιλομοναρχικά αἰσθήματα τοῦ Καψῆ φαίνονται ἀπό τη φράση «*τό μεγαλύτερο θῦμα τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας ἦταν ὁ μακαρίτης Βασιλεύς Κωνσταντῖνος*», (σελ. 73), ἐνῶ ὅπως ἀποκαλύπτει ὁ ἴδιος,[14] *«ὁ στρατηγός Κονδύλης οὐδεμίαν ἐκτίμησιν τρέφει πρός τό ἀντιπροσωπευτικόν πολίτευμα, διά τοῦ ὁποίου κατορθώνει ὁ πρῶτος τυχόν τυχάρπαστος νά ἀναρριχηθεῖ εἰς τά ὕπατα ἀξιώματα τοῦ Κράτους. Καί γνωρίζει ἀκόμη ὅτι πόθος διακαής τοῦ στρατηγοῦ Κονδύλη εἶναι νά κυβερνήση τόν τόπον ἄνευ δικηγόρων*

---

[13] Π. Καψῆς: «Ὁ Γεώργιος Κονδύλης ἐν πολέμῳ καί ἐν εἰρήνῃ», ἐκδ. Μαρούλλη, Ἀθήνα 1934, σελ. 127-128.
[14] Π. Καψῆς: «Ὁ Γεώργιος Κονδύλης ἐν πολέμῳ καί ἐν Εἰρήνῃ», σελ. 126.

καί μεσαζόντων τῶν κοινοβουλίων, διά νά δυνηθῇ νά ἐφαρμόσῃ τό λαοσωτήριον πρόγραμμά του, ἀλλά δέν τολμᾶ νά προβῇ εἰς τήν κατάλυσιν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ διότι τόν ἐμποδίζει ὁ ψυχικός ἡρωϊσμός του», (Π. Καψῆς: «Ὁ Γεώργιος Κονδύλης ἐν πολέμῳ καί ἐν Εἰρήνῃ», σελ. 126).

Εἶναι ἄγνωστη ἡ δράση τοῦ Καψῆ στήν περίοδο τῆς Κατοχῆς ὡστόσο εἶναι βέβαιο ὅτι κι αὐτός ὅπως χιλιάδες ἄλλοι Ἕλληνες κατά τήν δεκαετία τοῦ 1930 εἶχε γοητευθεῖ ἀπό τόν ἐθνικοσοσιαλισμό καί ἀπολυταρχικά καθεστῶτα. Πέθανε τό 1963 σέ ἡλικία 83 ἐτῶν.

Ἡ στάση τοῦ Γιάνναρου κατά τήν Κατοχή

Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἐπίσης ἡ στάση πού ἔλαβε ὁ Γιάνναρος ἔναντι τῶν Γερμανῶν κατά τή διάρκεια τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Κατοχῆς. Σύμφωνα μέ τό προσωπικό τοῦ ἡμερολόγιο, τήν τελευταία ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου 1941, ἐκλήθη ἀπό τόν τότε πρεσβευτή τῆς Ρουμανίας στήν Ἀθήνα Γκᾶνε. Ὁ Ρουμάνος διπλωμάτης, προφανῶς ἐξουσιοδοτημένος ἀπό τίς γερμανικές ἀρχές, βολιδοσκόπησε τόν Γιάνναρο ἄν θά ἦταν διατεθειμένος νά ἀναλάβει τόν σχηματισμό κατοχικῆς κυβέρνησης καί ποιά θά ἦταν ἐκεῖνα τά πρόσωπα πού θά συγκροτοῦσαν τήν κυβέρνησή του. Ὁ Γιάνναρος, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐνημερωμένος γιά τίς προθέσεις τοῦ Ρουμάνου πρεσβευτῆ, ἀποδέχθηκε τήν πρόσκληση μέ τήν πεποίθηση ὅτι μία τέτοια κίνηση θά ἐξυπηρετοῦσε μᾶλλον τά συμφέροντα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τά πρόσωπα δέ πού πρότεινε ὁ Γιάνναρος γιά τόν σχηματισμό τῆς κυβέρνησής του ἦταν οἱ κάτωθι: Ἰωάννης Παπαφλέσσας ἀντιστράτηγος, Φρ. Πορτάρος ἀντιναύαρχος, Κ. Ρόκος ἀρχίατρος, Π. Κάβδας συνταγματάρχης, Μ. Πάσσαρης ὑποστράτηγος, Σ. Μπότσαρης, Δρ Δημ. Πετρακάκος, Δ. Θεοφιλάτος, Γ. Παμπούκας, Γ. Καλύβας, Γ. Στράτος, Δ. Παπαδημητρίου γιά τή διοίκηση τῆς Ἐκδοτικῆς Τράπεζας καί Ἄγγελος Ἔβερτ γιά τή διεύθυνση τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων.[15]

---

[15] Π. Ι. Στεριώτη «Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς», Ἀθῆναι 1945, σελ. 94-96.

Ὁ Γκάνε ἀπάντησε ὅτι ἐλπίζει πώς τά πρόσωπα αὐτά θά εἶναι ἀρεστά στίς γερμανικές ἀρχές καί πώς ὁ σχηματισμός τῆς κυβέρνησης ἦταν ζήτημα χρόνου. Ὁ Γιάνναρος τότε ζήτησε ὁρισμένες ἐγγυήσεις πρίν ἀναλάβει τή διακυβέρνηση τῆς χώρας. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, ζήτησε νά τοῦ διευκρινισθεῖ ἐάν ὁ γερμανικός στρατός ἦλθε στήν Ἑλλάδα ὡς φίλος ἤ ὡς κατάκτητής. «*Ἄν βέβαια ἦλθε ὡς φίλος πρέπει ἀφ' ἑνός μέν νά μήν ἀπαιτήσει τήν καταβολή ἀπό τήν κατεστραμμένη Ἑλλάδα τῶν ὑπέρογκων ἐξόδων κατοχῆς καί ἀφ' ἑτέρου νά ἐγγυηθεῖ τήν ἀκεραιότητα τῶν συνόρων τῆς χώρας καί νά ἀπαγορεύσει τήν εἴσοδο τῶν Ἰταλῶν*». Ὁ Γκᾶνε φανερά ἐνοχλημένος, διευκρίνισε πώς ἡ χειρονομία τοῦ Χίτλερ νά ἀπελευθερώσει ὅλους τους Ἕλληνες αἰχμαλώτους, καθώς καί τό διάγγελμα πού ἀπηύθυνε ὁ στρατάρχης Λιστ, παρεῖχαν τήν ἐγγύηση ὅτι οἱ Γερμανοί ἦλθαν ὡς φίλοι. Ὅσον ἀφορᾶ τό ζήτημα τῶν συνόρων, τό ζήτημα θά διευθετηθεῖ πολύ σύντομα. Σημείωσε ὅμως ὅτι οἱ Βούλγαροι ἐπιζητοῦσαν ὁπωσδήποτε κάποια διέξοδο στό Αἰγαῖο καί τό αἴτημα αὐτό ἦταν πολύ δύσκολο νά μήν ἱκανοποιηθεῖ. Ὁ Γιάνναρος διευκρίνισε στόν Ρουμάνο διπλωμάτη, πώς μία τέτοια χειρονομία ἀπό μέρους τῶν Γερμανῶν θά ἦταν «*θανάσιμο πολιτικό σφάλμα*» καί σέ μία τέτοια περίπτωση ὁ ἴδιος δέν ἦταν διατεθειμένος νά ἀποδεχθεῖ τήν πρόταση σχηματισμοῦ κυβέρνησης.

Ἡ συνέχεια εἶναι λίγο πολύ γνωστή. Οἱ ὅροι τοῦ Γιάνναρου δέν ἔγιναν δεκτοί ἀπό τούς Γερμανούς, ἐπειδή ὅπως ἀνέφερε ἕνας ἐκπρόσωπος τοῦ Γερμανικοῦ ὑπουργείου Προπαγάνδας, παρουσιάστηκαν ὁρισμένοι Ἕλληνες στρατηγοί πού ἦταν διατεθειμένοι νά ἀναλάβουν ἄνευ ὅρων τόν σχηματισμό κατοχικῆς κυβέρνησης. (Π. Ι. Στεριώτη «Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς», Ἀθῆναι 1945, σελ. 94-96).

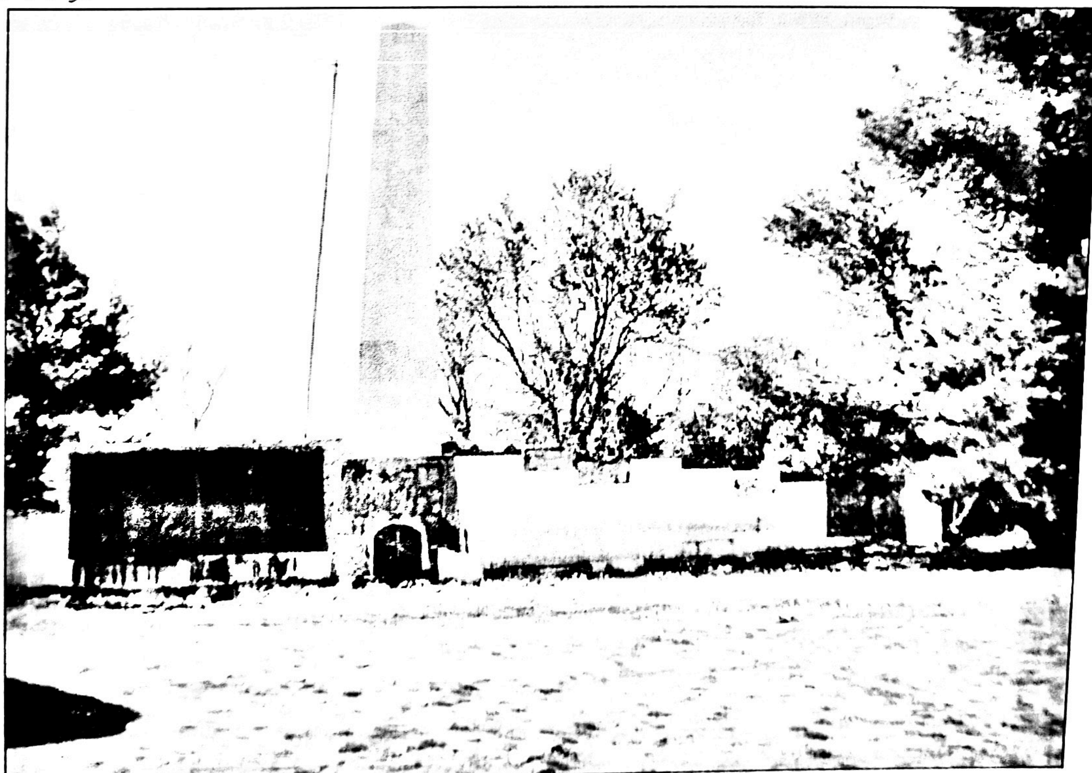
ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟ ΑΣΜΑ

Ἡ ἀντίστροφη μέτρηση γιά τούς μελανοχίτωνες τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικιστῶν ἄρχισε ὅταν τό συμβούλιο τῆς ὀργάνωσης ἀποφάσισε νά κατέλθει στίς ἐκλογές τοῦ 1932 σέ συνεργασία μέ

τό Λαϊκό Κόμμα τοῦ Τσαλδάρη. Ἕνα μέρος τῆς ἡγεσίας ἀντέδρασε στήν ἀπόφαση γιά συνεργασία μέ τό κόμμα τοῦ Παναγῆ Τσαλδάρη. Ἰδιαίτερα ὁ τομέας τοῦ Πειραιῶς, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἰω. Βουγιουκλάκη, ἐξέδωσε ἀνακοίνωση πού δημοσιεύθηκε στόν ἀθηναϊκό Τύπο καί καταφέρθηκε κατά τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΟΕΕ Ἀλέξανδρου Γιάνναρου. Ἀκολούθησε σταδιακά ἡ διαρροή τῶν περισσότερων μελῶν σέ ἄλλες κινήσεις, μέ ἀποτέλεσμα νά διαλυθεῖ ἡ ὀργάνωση τό 1932. Λίγο νωρίτερα τό φοιτητικό κίνημα τῆς ΟΕΕ προσχώρησε μαζικά στή νεοσύστατη τότε ἐθνικοσοσιαλιστική ὁμάδα τοῦ Ἰάκ. Διαμαντόπουλου «Τρίαινα».

Ἕνα ἀπό τά μέλη τῆς Ὀργάνωσης καί ἐπικεφαλῆς τοῦ παραρτήματος Σάμου ὁ Κ. Δούκας, διετέλεσε ἐπί κατοχῆς διερμηνέας τῶν Γερμανῶν. Ἐκτελέσθηκε λίγο πρίν ἀπό τήν ἀποχώρησή τους καθότι ἀποκαλύφθηκε ὅτι ἦταν διπλός πράκτορας. Παρόμοια τύχη εἶχε καί ὁ Ἰω. Βουγιουκλάκης στήν κατοχή Νομάρχης Ἀρκαδίας.

Ἀπήχθη ἕνα βράδυ ἀπό τόν ΕΛΑΣ, ὁδηγήθηκε στήν Στιμάγκα Κορινθίας καί ἐκεῖ ἐκτελέστηκε ἄγρια ἀπό τούς κομμουνιστές.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ στήν Στιμάγκα Κορινθίας ὅπου ἐκτελέστηκαν ἄγρια ἀπό τούς κομμουνιστές, πάνω ἀπό 800 ἄνθρωποι.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΣ (Ε.Ε.Ε.)

Τά Τρία Ἔψιλον, ὅπως λεγόταν χαρακτηριστικά ἡ ὀργάνωση, ἐμφανίστηκαν στή Θεσσαλονίκη τό 1927 μέ στόχο τήν «ἄμυνα τοῦ Ἔθνους» ἀπέναντι στόν κομμουνισμό καί σέ ὅλα ἐκεῖνα τά ἀλλότρια ρεύματα στά ὁποῖα χρέωναν τήν εὐθύνη γιά τήν οἰκονομική καί τή ἠθική κρίση πού μάστιζε τήν ἑλληνική κοινωνία.

Στή Θεσσαλονίκη ὑπῆρχε ἔντονη παρουσία τοῦ ἑβραϊκοῦ στοιχείου (περίπου 60.000 Ἑβραῖοι κατοικοῦσαν τότε στή συμπρωτεύουσα).

Τά Τρία Ἔψιλον πῆραν ἀπό τήν ἀρχή ξεκάθαρη ἀντισημιτική θέση πού τή συνδύαζαν μέ τόν ἀντικοινοβουλευτισμό καί τόν ἀντικομμουνισμό. Στούς βασικούς ἀκόμα ἐχθρούς συγκαταλεγόταν ὁ ταξικός συνδικαλισμός καί τά ὑπάρχοντα κόμματα. Ἀρχηγός τῆς ὀργάνωσης ἦταν ὁ ἔμπορος Γ. Κοσμίδης, μέ γραμματέα τόν τραπεζικό Δ. Χαριτόπουλο. Τά γραφεῖα τῆς ΕΕΕ βρίσκονταν στήν ὁδό Πανταζίδου 8.

Οἱ «Τριεψιλίτες», ὅπως αὐτοαποκαλοῦντο τά μέλη τῆς ΕΕΕ, εἶχαν υἱοθετήσει ὡς ἔμβλημα τόν δικέφαλο ἀετό καί ὁραματίζονταν τήν ἀναβίωση τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Φοροῦσαν κίτρινα πουκάμισα καί μαῦρες μπότες γιά νά τονίσουν τή βυζαντινοελληνική προέλευση, χαλύβδινα κράνη καί κρατοῦσαν γκλόμπ, ἐνῶ πίστευαν στήν ἀνωτερότητα καί τήν καθαρότητα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Τά περισσότερα μέλη τῆς ὀργάνωσης ἦταν νεαρῆς ἡλικίας καί προέρχονταν στήν πλειονότητά τους ἀπό τά κατώτερα κοινωνικά στρώματα διαφορετικῶν πολιτικῶν ἀντιλήψεων, τά ὁποῖα εἶχαν στερηθεῖ σέ μεγάλο βαθμό ὁποιαδήποτε μορφή κρατικῆς πρόνοιας ἀπό τή σχεδόν ἀνύπαρκτη τῆς ἑλληνικῆς μεσοπολεμικῆς πολιτείας.

Τά ἡγετικά στελέχη τῆς ΕΕΕ. Στό κέντρο τῆς φωτογραφίας διακρίνεται (μέ τό μουστάκι) ὁ πρόεδρος τῆς ὀργάνωσης (Ἐθνικοῦ Κέντρου) Γ. Κοσμίδης.

Ἀρχικά τό κάλεσμα τῶν Τριῶν Ἔψιλον δέν βρῆκε τήν ἀνταπόκριση πού ἡ ἡγεσία ἐπιθυμοῦσε. Σταδιακά, ὅμως, οἱ μαζικές ἐπιδείξεις δύναμης μέ τίς παρελάσεις συγκροτημένων τμημάτων, οἱ ἐξορμήσεις στήν ἐπαρχία, ἀλλά κυρίως ἡ οἰκονομική κρίση καί οἱ ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στόν ντόπιο πληθυσμό καί στό ἑβραϊκό στοιχεῖο, κατέστησαν τήν ὀργάνωση ἐξαιρετικά δημοφιλῆ στούς Θεσσαλονικεῖς.

Ἡ καθοριστική ἀρχή γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς ΕΕΕ ἔγινε τόν Ἰούνιο τοῦ 1931. Μέ ἀφορμή τήν ἀποκάλυψη τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπου τῆς ἑβραϊκῆς ὀργάνωσης «Μακαμπῆ» σέ συνέδριο τῆς Μακεδονικῆς Ἐπιτροπῆς στή Σόφια τόν Αὔγουστο τοῦ 1930, ὅπου υἱοθετήθηκε ἡ ἰδέα τῆς αὐτονόμησης τῆς Μακεδονίας, ἡ

Ἐθνική Παμφοιτητική Ἕνωση (ΕΠΕ) τῆς Θεσσαλονίκης, πού λειτουργοῦσε ὡς ἀντίβαρο στήν ἐξαπλούμενη δράση τῶν κομμουνιστῶν στά Πανεπιστήμια, κυκλοφόρησε φυλλάδια μέ τά ὁποῖα καλοῦσε τούς Θεσσαλονικεῖς νά μποϋκοτάρουν τούς Ἑβραίους τῆς πόλης παρουσιάζοντάς τους ὡς ξένα στοιχεῖα μέ κερδοσκοπικά ἐνδιαφέροντα καί ἀντεθνική δράση, ἀφοῦ συνεργάζονταν μέ τους κομμουνιστές καί μέ Βούλγαρους κομιτατζῆδες.

Μολονότι τό 1931 ἡ ΕΕΕ ἦταν ἀκόμα ὀργανωτικά ἀδύναμη, δέν πέρασε ἀπαρατήρητη ἀπό τίς τακτικές ἀναφορές τῆς Βρετανικῆς Πρεσβείας: «*(...) Ὑπῆρξε, πράγματι, κάποια κομμουνιστική δραστηριότητα στή Θεσσαλονίκη καί στά καπνοτόπια, ἡ ὁποία τώρα προκάλεσε μία ἀντίπαλη ζύμωση μέ τή μορφή μίας ἐθνικιστικῆς ὀργάνωσης «χαλυβδοκράνων» πού ὀργάνωσαν παρελάσεις στή Θεσσαλονίκη καί σ' ἄλλες μακεδονικές πόλεις. Ὡστόσο, τό κίνημα αὐτό παραμένει μικρῆς κλίμακας. Δέν διαθέτει ἡγέτη, καί δέν τούς ἀποδίδεται μεγάλη σημασία,* (FO 371/15232/190, Harvey πρός Handerson, τηλ. 405, ἀπό 17η Αὐγούστου 1931).

Χαλυβδ...

Στίς 25 Ἰουνίου ἡ ἐφημερίδα «Μακεδονία» δημοσίευσε ἀνακοίνωση τῆς ΕΠΕ ἡ ὁποία αἰτιολογοῦσε τούς λόγους τῆς ἀντισημιτικῆς κίνησης:

«Ἡ ἀναστάτωσις... ὀφείλεται εἰς τήν συσσώρευσιν, ἐπί ἔτη, τῆς ἀγανακτήσεως τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς λόγω τῆς ἀνηκούστου διαγωγῆς τῶν Ἑβραίων.

Καί συγκεκριμένως:

1. Διότι εἶναι κατά ¾ ξένοι ὑπήκοοι (σ.σ. ἡ ἀλήθεια ἦταν ὅτι οἱ περισσότεροι Ἑβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης εἶχαν ἰταλικά διαβατήρια).

2. Διότι τά ¾ τῶν κομμουνιστῶν εἶναι Ἑβραῖοι.

3. Διότι ἐκδίδουν 3 γαλλοφώνους ἐφημερίδας καί οὐδεμίαν ἑλληνικήν.

4. Διότι προτρέπουν -μέσω τῆς ἐφημερίδος τῶν «Ἀβάντι»- τούς Ἕλληνας στρατιώτας νά στρέψουν τά ὅπλα κατά τῶν ἀξιωματικῶν των (βλ. ἐφημερίδα «Μακεδονία» 24/6/1931).

5. Διότι ἐπέταξαν τούς σταυρούς τῶν σημαιῶν τῶν καταστημάτων των, διότι λυσσωδῶς εἰργάσθησαν καί ἐπέτυχον τόν μή σημαιοστολισμόν τῶν καταστημάτων των κατά τάς θρησκευτικάς μας ἑορτάς.

6. Διότι εἰργάσθησαν καί ἐπλήρωσαν ξένους δημοσιογράφους διά νά γίνει ἡ Θεσσαλονίκη αὐτόνομος πόλις μ' ἑβραϊκάς ἑορτάς (Salonique ville libre).

7. Διότι ὑποχρεώνουν ἀδικαιολογήτως τούς Ἕλληνας διδασκάλους τῶν σχολείων νά ἐργάζονται καί τάς Κυριακάς.

8. Διότι καί τό ἐλάχιστον ζήτημα φέρουν ἐνώπιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν δυσφημοῦντες τήν Ἑλλάδα.

9. Διότι διά τό ζήτημα τῆς Κυριακῆς ἀργίας ἐκίνησαν τό πᾶν κατά τῆς Ἑλλάδος.

10. Διότι τό ζήτημα τῶν ἑβραϊκῶν νεκροταφείων ἔφερον ἐνώπιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἀδικαιολογήτως.

11. Διότι διά ν' ἀποφύγουν τήν στρατιωτικήν θητείαν δημιουργοῦν ἑκατοντάδας συναγωγῶν καί δῆθεν ἱεροψαλτῶν.

Ε.Ε.Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΕΣ! ΑΓΩΝΙΣΘΗΤΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ!..

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ
Η „ΕΘΝΙΚΗ ΚΡΑΥΓΗ„
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.

Ἕλληνες!

[illegible]

Ἕλληνες!

[illegible]

Πολῖται!

[illegible]

Πολῖται!

[illegible]

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ε.Ε.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΤΗΝ „ΕΘΝΙΚΗΝ ΚΡΑΥΓΗΝ„

Προκήρυξη τοῦ Παραρτήματος Ἀθηνῶν τῆς ΕΕΕ, μέ ἀφορμή τήν ἔκδοση τῆς ἐφημερίδας „Ἐθνική Κραυγή“ πού ἦταν τό δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς ὀργάνωσης στήν Ἀθήνα. (Ἀρχεῖο Δημ. Σφαέλλου, ΕΛΙΑ)

12. Διότι ἔγιναν ἥρωες τοῦ ἐπεισοδίου τῆς Μισιόν Λαΐκ.

13. Διότι ἐδήλωσαν οἱ ἀρχηγοί τοῦ «Μακαμπῆ» πρός τόν ἀρχηγόν τῶν Σιωνιστῶν Σαμποτνίσκη ὅτι διδάσκουν τάς βαθυτάτας ἐθνικιστικάς ἑβραϊκάς ἀρχάς καί τό ἑβραϊκόν ἐθνικιστικόν πνεῦμα εἰς τούς «Μακαμπῆ».

14. Διότι ὑπό τοῦ ὀνόματος Μισραχῆ ἀπεθρασύνθησαν τόσον ὥστε νά ζητήσουν τήν διακοπήν τῆς προβολῆς τῆς ταινίας «Τά Πάθη τοῦ Χριστοῦ» (σ.σ. Πραγματικά, τό Πάσχα τοῦ 1930 οἱ Ἑβραῖοι τῆς συμπρωτεύουσας διέκοψαν τήν προβολή τῆς ταινίας «Ὁ Βασιλεύς τῶν Βασιλέων», ἐπειδή θεώρησαν ὅτι τό περιεχόμενο τούς ἔθιγε. Στή συνέχεια μέ δημοσίευμα στήν «Ὀπινιόν» ἀρνήθηκαν τήν εὐθύνη γιά τή Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ λίγο ἀργότερα ὁ ἀντιδήμαρχος τῆς πόλης καί πρόεδρος τῆς ἰσραηλιτικῆς κοινότητας, Ἀβραάμ Ρεκανάτι, ὑποστήριξε ὅτι «...τό μαρτύριον τοῦ Γολγοθά εἶναι μύθος, ἐφευρεθεῖς ὑπό τῶν ἱερέων πρός ἐκμετάλλευσιν τῶν πιστῶν»).

15. Διότι ἐδήλωσαν εἰς Γαλλοεβραῖον καθηγητήν ἀπεριφράστως ὅτι μισοῦν τούς Ἕλληνας.

16. Διότι ἀπέσχον ὅλοι γενικῶς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 25ης Μαρτίου.

17. Διότι μποϋκοτάρουν πᾶν τό Ἑλληνικόν.

18. Διότι ἀποφεύγουν τήν ἑλληνικήν παιδείαν συντηροῦντες οὕτω πλῆθος ξένων σχολείων.

19. Διότι ἀποφεύγουν μετά πείσματος καί θρασύτητος νά ὁμιλοῦν τήν ἑλληνικήν γλῶσσαν προτιμῶντες τήν ξένην πρός αὐτούς ἱσπανικήν, ἥτις δέν τούς ἐνθυμίζει παρά μίαν πολύ κακήν περίοδον τῆς ζωῆς των.

20. Διότι ἐτήρησαν ἀχαρακτήριστον στάσιν κατά τήν καταστροφήν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

21. Καί τέλος διότι στέλλουν εἰς τά κομιτατζίδικα συνέδρια ἀντιπροσώπους διά νά κηρυχθοῦν ὑπέρ τῆς αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας (Χθές ὁμόφυλος των ἔλεγε πρός Ἕλληνα καταστηματάρχη κρατῶν τήν προκήρυξιν: νά γιατί θέλομε τήν αὐτονόμησιν- γιά νά λείψουν αὐτά).

Ἐν τέλει δηλοῦμε ὅτι ἐάν οἱ συμπολῖται μας Ἑβραῖοι εὑρίσκοντο οὐχί εἰς τό λίκνον τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἰσότητος, τήν Ἑλλάδα, ἀσφαλῶς θά ἐδοκίμαζαν πράγματα τά ὁποῖα δέν τούς τά εὐχόμεθα.

Καλοῦμεν τούς Ἑβραίους τῆς Θεσσαλονίκης διά τελευταίαν φοράν, ἐάν θέλουν νά ζήσουν μαζί μας, νά γίνουν καλοί Ἕλληνες πολῖται ἀπορρίπτοντες τόν ἑβραϊκόν ψευτοεθνισμό ὁ ὁποῖος κατά δηλώσεις ὁμοφύλου των κοινωνιολόγου ἐκ Ζυρίχης τούς ἄγει εἰς τήν καταστροφήν.

Καλοῦμεν τούς συμπολίτες Ἑβραίους νά παύσουν τάς ὁμαδικάς καί ὀργανωμένας ἐπιθέσεις των ἐναντίον μελῶν τῆς Ἑνώσεώς μας διότι οὕτως αὐτοί πρῶτοι προκαλοῦν τάς σκηνάς καί τά ἐπεισόδια τῶν ὁποίων τήν εὐθύνην φέρουν ἀκεραίαν καί νά διαλύσουν τή Μακαμπή. – ΕΠΕ».

Παράλληλα ὁ Σύνδεσμος Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν ἔστειλε τό παρακάτω τηλεγράφημα πρός τήν κυβέρνηση καί τόν Τύπο: *«Ὀργανώσεις ἡμῶν διατελοῦσαι ἐν ἀναστατώσει καί κατάπληκτοι πρό ἀποκαλυφθεισῶν προδοτικῶν ἀντεθνικῶν ἐνεργειῶν Μακαμπῆ, ἐξαιτοῦνται ἄμεσον διάλυσιν ταύτης καί ἀπέλασιν ὀργάνων διοικήσεως. Εἰς περίπτωσιν συνταγματικῆς ἤ νομικῆς ἀδυναμίας ἤμεθα ἠναγκασμένοι νά ἐφαρμόσωμεν ἀγράφους νόμους καί σύνταγμα προστασίας ἑλληνικῆς Μακεδονίας ἐπιβάλλοντες αὐτόματον διάλυσιν Μακαμπή καί ἀναγκάζοντες θρασύδειλα ὄργανα ταύτης μεταβῶσι πάραυτα συνάντησιν ἀρκουδιαρέων αὐτονομιστῶν»* (ἐφημ. «Μακεδονικά Νέα», 25/6/1931).

Τό ἀπόγευμα τῆς 24ης Ἰουνίου ἐθνικιστές φοιτητές-μέλη τῆς ΕΠΕ, πέταξαν προκηρύξεις στά ἑβραϊκά καταστήματα τῆς συμπρωτεύουσας. Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης ἀντέδρασαν καί συνεπλάκησαν μέ τούς φοιτητές στήν περιοχή τοῦ Βαρδάρη, στήν Ἑρμοῦ, στή Βενιζέλου καί ἀλλοῦ. Δυό μέλη τῆς ΕΠΕ, ὁ Εὐθύμης Καρπαθούσης καί ὁ Βασίλης Σκουβαλῆς, συνελήφθησαν ἀπό τήν ἀστυνομία ἀλλά ἀφέθηκαν σύντομα ἐλεύθεροι μετά ἀπό παρέμβαση τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ΕΠΕ.

Ε. Ε. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΛΑΣ—ΞΥΠΝΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΩΘΗΤΕ ΥΠΟ ΤΟΝ ΔΙΚΕΦΑΛΟΝ ΑΕΤΟΝ !

Κάτω ἡ Ἐθνοκτόνος Διαίρεσις
Κάτω τά Χρεωκοπημένα Κόμματα.
Κάτω ὁ Κομμουνιστής Ἀνεμόμυλος Πατρίκιος
Κάτω ὁ Ὑπόδικος Μάνος.
Κάτω οἱ καθαιρεθέντες καταχρασταί Δήμαρχοι

ΖΗΤΩ Η ΗΘΙΚΗ, Η ΤΙΜΗ, Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ, Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΚΑΤΩ ΟΙ ΑΝΗΘΙΚΟΙ

ΖΗΤΩ Ο ΕΘΝΙΚΙΣΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Ε.

Κ. ΒΟΡΤΣΕΛΑΣ

Ὁ Δῆμος σπίτι τοῦ πτωχοῦ Χριστιανικοῦ λαοῦ.
Συσσίτια διά τούς Ἀπόρους καί Ἀνέργους.
Ἐλάττωσις τῆς Δημοτικῆς φορολογίας τῶν τροφίμων.
Δρόμους γιά τές φτωχές συνοικίες.
Φωτισμό καί Νερό ΦΘΗΝΟ.

ΚΑΤΩ ΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ

Τό Δημοτικόν Νοσοκομεῖον μόνον διά πτωχούς.
Καθαριότης καί ὑγεία καί γιά τές πτωχές συνοικίες
Γενικός ἔλεγχος εἰς τόν Δῆμον καί τιμωρία
ΤΩΝ ΛΟΒΙΤΟΥΡΑΤΖΗΔΩΝ.

Δημοτικά ἔργα γιά δουλειά στούς ἀνέργους. Τά παράσιτα καί οἱ ἀργόμισθοι μακριά ἀπό τό Δῆμο.
Ἐνίσχυσις τῶν Χριστιανικῶν Φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων

ΗΘΙΚΗ — ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Προκήρυξη τῆς ΕΕΕ στήν προπολεμική Θεσσαλονίκη.

Ἰσχυρές ἀστυνομικές δυνάμεις, μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἀστυνόμο Γαβριλάκη καί τόν διαμερισματάρχη Γιουλούντρα, κατέλαβαν τά ἐπίκαιρα σημεῖα τῆς πόλης γιά νά ἀποτρέψουν τήν κλιμάκωση τῶν ἐπεισοδίων. Στό γνωστό ζαχαροπλαστεῖο τοῦ Φλόκα

ἀπαγόρευσαν στά μέλη τῆς ΕΠΕ νά μοιράσουν προκηρύξεις, ἐνῶ ὁ πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Βογιατζίδης ἀνέκρινε τούς φοιτητές πού συμμετεῖχαν στή διανομή τῶν φυλλαδίων.

Οἱ Ἑβραῖοι προσπάθησαν νά σταματήσουν τήν κυκλοφορία τῶν προκηρύξεων καί νέοι τῆς Μακαμπῆ συγκρούστηκαν μέ φοιτητές καί ἐθνικιστές τῶν Τρία Ἔψιλον πού ἔσπευσαν νά ἐπωφεληθοῦν ἀπό τήν κατάσταση.

Μόλις ὁ γενικός διοικητής Μακεδονίας Στυλιανός Γονατᾶς πληροφορήθηκε τά ἐπεισόδια, διέταξε τήν κατάσχεση τῶν φυλλαδίων καί τή σύλληψη τῶν πρωταιτίων. Ἐντούτοις, ἕνα μανιασμένο πλῆθος ἀπό χαλυβδόκρανους καί ἄλλους ἐθνικιστές διαδήλωσε τήν πρόθεσή του νά συνεχίσει τόν ἀγώνα, ἔχοντας προηγουμένως ἐξασφαλίσει τή συμπαράσταση τῶν περισσότερων φορέων τῆς πόλης.

Τή νύκτα τῆς 25ης Ἰουνίου, ἕνας φανατισμένος ὄχλος ἀπό 200 ἄνδρες τῆς ΕΠΕ, τῆς ΕΕΕ καί ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, ἐπιτέθηκε στά γραφεῖα τῆς Μακαμπῆ πού βρίσκονταν στή διασταύρωση τῶν ὁδῶν Καραϊσκάκη καί Πραξιτέλους. Μέσα στά γραφεῖα τῆς ἑβραϊκῆς ὀργάνωσης βρισκόταν ὁ πρόεδρος τῆς Μακαμπῆ Ἀλμπέρτος Κοέν, ὁ ἀντιπρόεδρος Ζάκ Ἐρρέρα, ὁ γενικός γραμματέας Σιακή Σαλώμ καί δέκα ἀκόμα ἄτομα. Οἱ ἐπιτιθέμενοι, ἀφοῦ ἐκραύγασαν διάφορες κατηγορίες καί συνθήματα ὅπως «*ἐργάζεσθε προδοτικῶς καί ἤλθαμε νά ἐκδικηθοῦμε*», ἄρχισαν νά σπάζουν πόρτες, γραφεῖα καί παράθυρα. Ὁ ἐμπρησμός τοῦ οἰκήματος ἀποφεύχθηκε τήν τελευταία στιγμή ἀπό διερχόμενους ἀστυφύλακες τοῦ 2ου Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, ἐνῶ συνελήφθησαν δυό ἐθνικιστές ἐργάτες, οἱ Νικ. Γιαγκᾶς καί Ἀριστείδης Ἀποστόλου πού ἔλαβαν μέρος στά ἐπεισόδια.

Τήν ἑπόμενη μέρα καί ἐνῶ ὁ Γονατᾶς καλοῦσε τά προεδρεῖα τῆς ΕΠΕ, τῆς ΕΕΕ, τῶν Ἐθνικῶν Λεγεώνων καί τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν γιά νά τούς κάνει συστάσεις, τά γραφεῖα τῆς ΕΠΕ κατακλύσθηκαν ἀπό συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἀνωνύμων πολιτῶν καί παραρτημάτων ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἀπό τίς ἐπαρχιακές πόλεις τῆς Βόρειας Ἑλλάδας, Κοζάνη, Κατερίνη, Δράμα, Ξυνό Νερό κ.ἄ.

Ὁμάδα σοσιαλιστῶν Ἑβραίων τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ σύγκρουση μέ τήν ΕΕΕ ἦταν ἀναπόφευκτη.

Κατά τή διάρκεια τῶν ταραχῶν τραυματίστηκε ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Μακαμπῆ Ζάκ Ἐρρέρα. Ἀμέσως μετά μία ἐπιτροπή τῆς ἑβραϊκῆς κοινότητας ζήτησε ἀπό τόν ἀστυνομικό διευθυντή Καλοχριστιανάκη τήν ἐφαρμογή πρόσθετων μέτρων ἀσφαλείας, ἐνῶ διαμαρτυρήθηκε ἔντονα στόν γενικό διοικητή. Ὁ Γονατᾶς, γνωστός ἀπό τή συμμετοχή του στό κίνημα τοῦ 1922 μέ τούς Κονδύλη, Πάγκαλο καί Πλαστήρα, εἶχε τή φήμη τοῦ σκληροῦ καί ἄμεμπτου ἀξιωματικοῦ. Ἀρνήθηκε νά κηρύξει στρατιωτικό νόμο ἐπειδή κάτι τέτοιο, ὅπως δήλωσε τότε στή «Νέα Ἀλήθεια», «*...θά ἐπέφερε περιορισμόν τῆς νυκτερινῆς κινήσεως εἰς βλάβην ὅλων τῶν κινηματογράφων καί θά ἐπηύξανε τήν οἰκονομικήν κρίσιν...*».

Στίς 29 Ἰουνίου στήν πόλη ἐπικρατοῦσε γενικός ἀναβρασμός. Μία ὁμάδα χριστιανῶν δέχθηκε ἐπίθεση στόν ἑβραϊκό συνοικισμό Χαριλάου ἀρ. 6 ἀπό Ἑβραίους ὁπλισμένους μέ λοστούς καί ρόπαλα. Πέντε ἄτομα τραυματίστηκαν, οἱ περισσότεροι χριστιανοί, ἐνῶ διάχυτος ὑπῆρχε ὁ φόβος γιά περαιτέρω ταραχές.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ἕνα ἑτερόκλητο πλῆθος ἀπό 150-200 ἄτομα κατευθύνθηκε πρός τόν ἑβραϊκό συνοικισμό κοντά στήν προσφυγική συνοικία τῆς Τούμπας μέ πρόθεση νά τόν πυρπολήσει, ἀλλά λίγο πρίν φθάσει στόν προορισμό του ἡ ἀστυνομία τό σταμάτησε.

Στή συνέχεια κατευθύνθηκε πρός τόν συνοικισμό τοῦ Κάμπελ ἐνισχυμένο ἀπό 1.500-2.000 πολίτες ἀπό τίς προσφυγικές συνοικίες. Λίγη ὥρα πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα ἐκδηλώθηκε πυρκαγιά στόν συνοικισμό. Πρῶτα κάηκε τό παντοπωλεῖο τοῦ Γιοσέ Ὀρέζια, μετά τό παράπηγμα τοῦ Σαλαμῶν Βεντούρα. Ἀκολούθησε ἡ συναγωγή, τό σχολεῖο τοῦ συνοικισμοῦ, ἕνα φαρμακεῖο, τό σπίτι τοῦ ραββίνου καί ἰατροῦ τοῦ Κάμπελ, Μοχαήλ Πέσσα. Ἡ φωτιά ἐπεκτάθηκε καί στά ἄκρα τοῦ συνοικισμοῦ, στά ἀποκαλούμενα «Καναρίνια». Ὁ πανικός πού προκλήθηκε κατέστησε τό ἔργο τῆς κατάσβεσης πολύ δύσκολο, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποτεφρωθοῦν τελικά 20 σπίτια καί νά μείνουν ἄστεγοι περίπου 100 Ἑβραῖοι, στήν πλειοψηφία τούς φτωχοί βιοπαλαιστές.

Τό προεδρεῖο τῆς Μακαμπῆ κατήγγειλε ἀργότερα ὅτι ἀνάμεσα στούς «ἐμπρηστές» ὑπῆρχαν νέοι τῶν Τρία Ἔψιλον, τῆς Ἀντικομμουνιστικῆς Ὀργάνωσης Μακεδονίας-Θράκης καί πρόσφυγες τῶν συνοικισμῶν Τούμπας, Καλαμαριᾶς καί Σέδες.

Κατά τίς ἑπόμενες ἡμέρες τά ἐπεισόδια μεταξύ Χριστιανῶν καί Ἑβραίων γενικεύθηκαν μέ ἀποτέλεσμα τόν ἐνδεχόμενο ἐπιβολῆς στρατιωτικοῦ νόμου νά τεθεῖ ἐκ νέου. Οἱ στρατιωτικές ἀρχές καί ὁ γενικός διοικητής ὅμως ἦταν ἀντίθετοι, θεωρώντας ὅτι τό μέτρο αὐτό θά ὄξυνε ἀκόμα περισσότερο τήν κατάσταση. Τελικά στίς 2 Ἰουλίου ἡ ἀναστάτωση πού προκλήθηκε ἐκτονώθηκε καί ἡ γενική διοίκηση διέθεσε τό ποσό τῶν 500.000 δρχ. γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν. Παράλληλα οἱ ἀρχές τῆς πόλης ἔκαναν ἔκκληση στούς Ἑβραίους νά ἐπιστρέψουν στίς ἑστίες τους.

Ἡ ἰσραηλιτική κοινότητα μέ ἀνακοινώσεις στόν τοπικό Τύπο ἀπάλλαξε τίς ἀστυνομικές καί δικαστικές ἀρχές τῆς συμπρωτεύουσας ἀπό τίς ὅποιες εὐθύνες καταλογίσθηκαν σέ αὐτές. Ὡστόσο ἀργότερα ὁ Γονατᾶς κατηγορήθηκε ὡς ἠθικός αὐτουργός γιά τόν ἐμπρησμό τοῦ συνοικισμοῦ. Λίγο μετά ἀπομακρύνθηκε

ἀπό τή γενική διοίκηση Μακεδονίας καί ἀνέλαβε τήν προεδρία τῆς Γερουσίας στήν Ἀθήνα. Ὁ συνοικισμός Κάμπελ μετονομάσθηκε σέ συνοικισμό Στυλιανοῦ Γονατά καί αὐτό ἀποδίδεται στήν ἐπιρροή πού ἀσκοῦσε ἡ ΕΕΕ στό δημοτικό συμβούλιο τῆς πόλης.

Ἡ συνέχεια ὑπῆρξε ἀκόμα πιό ἐντυπωσιακή γιά τήν ὀργάνωση. Οἱ βίαιες ἐκδηλώσεις κατά τῶν Ἑβραίων καί ὁ ἀντικομμουνιστικός της ἀγώνας θά ἐνταθοῦν, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποκτήσει τή συμπαράσταση καί τήν οἰκονομική ἐνίσχυση πολλῶν κρατικῶν φορέων. Σέ ἐπιστολή του στίς 8/2/1932 πρός τόν Φίλιππο Δραγούμη, πολιτευτή τῆς βόρειας Ἑλλάδας, ὁ διευθυντής τῶν παραρτημάτων τῆς ΕΕΕ Ἀναστάσιος Νταλίπης ἀναφέρει: «*...διάφορα κονδύλια ἐψήφισαν ὁ Δῆμος Θεσσαλονίκης, τό Ὑπουργεῖο Προνοίας καί αἱ Τράπεζαι Ἐθνική καί Ἐκδοτική*».

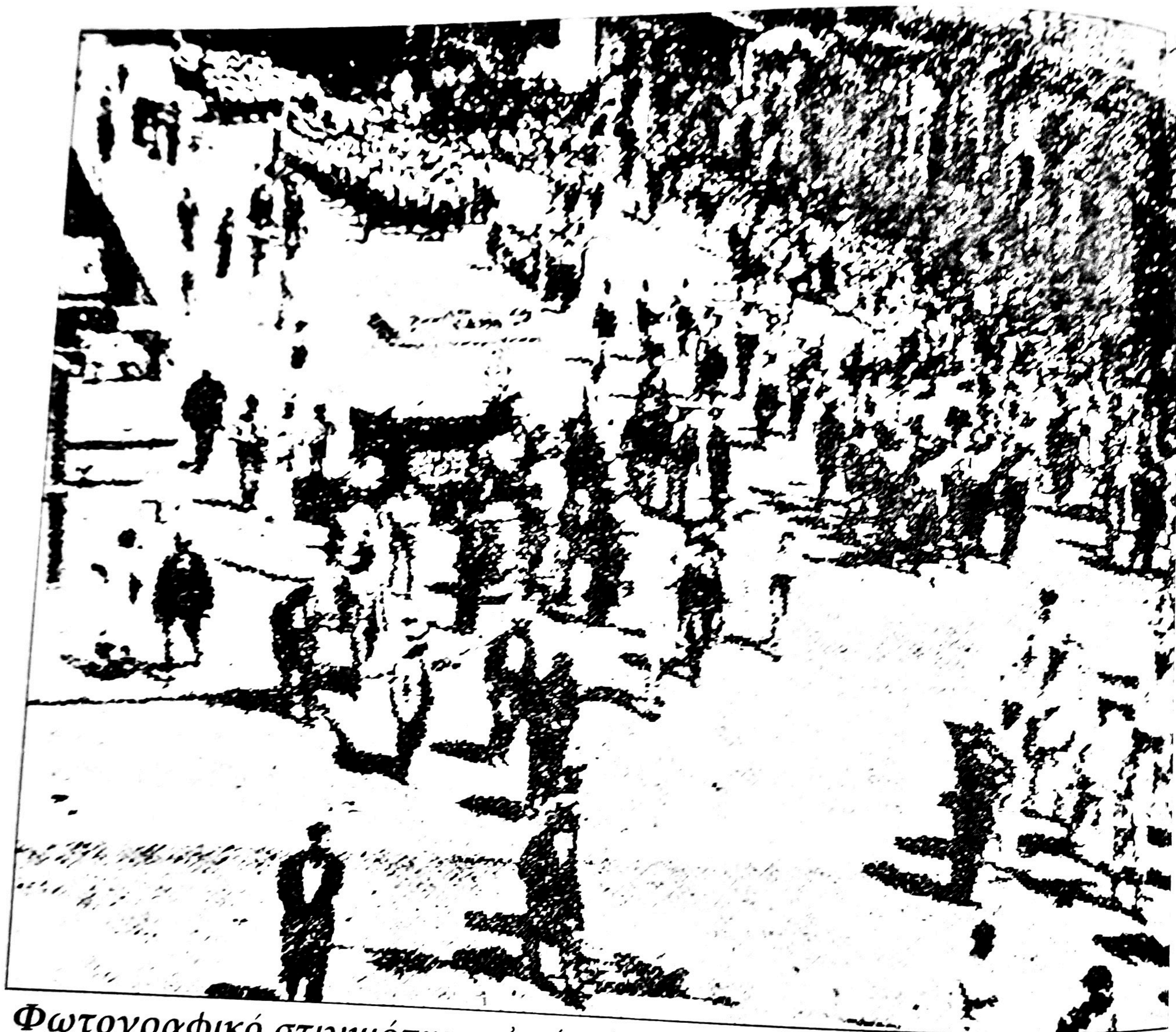
Ὁ Στυλιανός Γονατάς ἀνῆκε στούς ἀφανεῖς ὑποστηρικτές τῆς ΕΕΕ.

Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1932, στή δίκη γιά τήν πυρπόληση τοῦ Κάμπελ, ὁ συνήγορος τῆς ΕΕΕ δήλωσε μέ ἀρκετή δόση αὐταρέσκειας πώς ἄν «*πρίν ἀπό τό Κάμπελ ἡ ΕΕΕ εἶχε 12 παραρτήματα καί 3.000 μέλη, τώρα ἔχει 27 παραρτήματα καί 7.000 μέλη*».

Ἐκτός ἀπό τήν ἀφανῆ χρηματοδότηση τῆς ὀργάνωσης ἀπό τίς βενιζελικές κυβερνήσεις, ὑπῆρξαν χορηγοί καί χρηματοδότες ἀπό τόν ἐπιχειρηματικό κόσμο καί τίς τοπικές δημοτικές ἀρχές. Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι ἡ ἐφημερίδα «Δράσις» τοῦ παραρτήματος

Θεσσαλονίκης, δημοσίευε τά ὀνόματα τῶν φίλων τῆς ὀργάνωσης ὑπό τήν μορφή διαφημίσεων τῶν ἐπιχειρήσεών τους. Ἀνάμεσα σ' αὐτά ξεχωρίζει ἡ ἐπιχείρηση ἀλλαντικῶν τοῦ Ἀπόστ. Τσοχατζόπουλου, παπποῦ τοῦ σημερινοῦ πολιτικοῦ καί τέως ὑπουργοῦ τοῦ ΠΑΣΟΚ, Ἄκη Τσοχατζόπουλου (Ἐφημ. «Δράσις» 6/3/1934).

Ἡ πορεία πρός τήν Ἀθήνα

Φωτογραφικό στιγμιότυπο ἀπό τήν κάθοδο τῆς ΕΕΕ στήν Ἀθήνα τόν Ἰούνιο τοῦ 1933. Ἡ φάλαγγα ἀνεβαίνει τήν ὁδό Σταδίου.

Μέσα στή συγκεχυμένη πολιτική κατάσταση τῆς δεκαετίας τοῦ '30 οἱ «Τριεψιλίτες» ἐπιχείρησαν, κατά τό πρότυπο τῆς πορείας τοῦ Μουσολίνι πρός τή Ρώμη, νά ὀργανώσουν μία ἀνάλογη πορεία πρός τήν Ἀθήνα. Τήν Κυριακή 18 Ἰουνίου 1933 συγκε-

ντρώθηκαν ὅλοι οἱ τομεάρχες καί οἱ ἐπικεφαλῆς τῶν Παλαιῶν Ἀξιωματικῶν, γιά νά λάβουν τίς σχετικές ὁδηγίες γιά τήν κάθοδό τους στήν πρωτεύουσα.

Στίς 20 Ἰουνίου διανεμήθηκε στόν τοπικό Τύπο τό ἀκόλουθο ἀνακοινωθέν τῶν μελῶν τῆς «Τρία Ἔψιλον»:

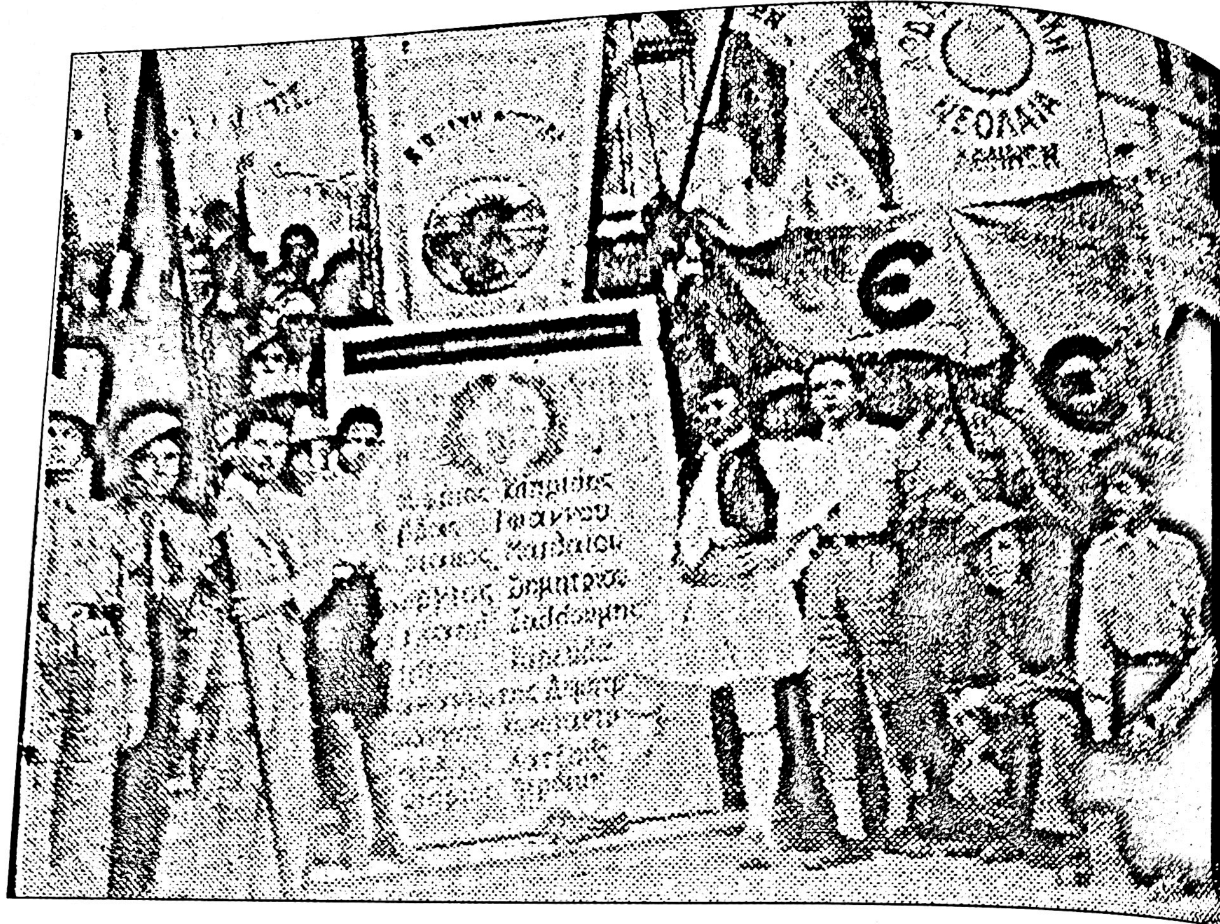
«Ἀνακοινοῦται ὅτι ἡ ἀπό μηνῶν ἐξαγγελθεῖσα κάθοδος τῶν μελῶν τῆς ΕΕΕ Θεσσαλονίκης μετά ἀντιπροσωπειῶν τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος παραρτημάτων αὐτῆς, πραγματοποιεῖται ὁριστικῶς τό ἑσπέρας τοῦ προσεχοῦς Σαββάτου 24ην τρέχοντος, μέ ἐπιστροφήν τήν πρωΐαν τῆς Τρίτης 27 Ἰουνίου. Διά τῆς καθόδου ταύτης, ἥτις πρόκειται νά προσλάβη τόν χαρακτήρα Πανελληνίου Ἐθνικοῦ συναγερμοῦ, ἐκπληροῦται ἡ ζωηρά ἐπιθυμία τῆς ΕΕΕ ὅπως ἀμέτοχα τῆς ὀξύτητος τῶν πολιτικῶν παθῶν διατρανώσουν τήν εὐγνωμοσύνη αὐτῶν πρός τούς ἀφανεῖς ἐργάτας τοῦ μεγαλείου τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος διά τῆς στέψεως τοῦ Ἡρώου αὐτῶν (σ.σ. ἐννοεῖ τό μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη). Πᾶσα ἀντίθετος διάδοσις ὁποθενδήποτε προερχομένη εἴτε περί τόν χρόνο τῆς μεταβάσεως καί ἐπιστροφῆς ἤ τόν σκοπόν τῆς καθόδου, εἶναι ἀνακριβῆς.

Τό Ἀνώτατον Διοικητικόν Συμβούλιον τῆς ΕΕΕ».

Στήν πραγματικότητα, πέρα ἀπό τή «μουσολινική» πορεία πού ἐπιχείρησαν τά Τρία Ἔψιλον ἀποσκοποῦσαν στήν *«ἐπιβολή τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καί τοῦ κράτους προνοίας»*, ἀλλά κυρίως στόν παραμερισμό τῶν κομμουνιστῶν καί τῶν ἄλλων *«ἀντεθνικῶν στοιχείων»*.

Λίγο πρίν ἀπό τήν μαζική κάθοδο τῆς ΕΕΕ στήν Ἀθήνα, τό Ἀνώτατο Συμβούλιο τῆς ὀργάνωσης ἐξέδωσε τό πρόγραμμα τῆς ἐκδήλωσης. Τό σχετικό πρόγραμμα περιελάμβανε: Ι,

«1) Συγκέντρωσις Παραρτημάτων Ε.Ε.Ε. Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Χωρίων Ἀττικῆς Μυτιλήνης, Κρήτης καί ἀλκίμων αὐτῶν εἰς ὁρισθέντα χῶρον μέχρις ἑβδόμης πρωινῆς ὥρας τῆς 25ης τρέχοντος. - Ἄφιξις ἁμαξοστοιχιῶν ἐκ Θεσ/νίκης μεταξύ 7-8ης ὥρας.

Σκηνές ἀπό τήν κάθοδο τῆς ΕΕΕ στήν Ἀθήνα.

2) Σχηματισμός φάλαγγος, ἐκκίνησις διά τό Μνημεῖον Ἀγνώστου Στρατιώτου συμφώνως εἰδική Διαταγή.-

3) Δρομολόγιον. Δι' Ὁμονοίας, ὁδοῦ Σταδίου, Πλατείας Συντ/τος εἰς τό Μνημεῖον Ἀγνώστου Στρατιώτου.

4) Παράταξις τμημάτων φάλαγγος καί ἀντιπροσωπειῶν Ἐθνικῶν καί ἐφεδρικῶν ὀργανώσεων συμφώνως τῷ σχεδιαγράμματι κατά τάς ὑποδείξεις τοῦ τελετάρχου καί βοηθῶν αὐτοῦ. Ὑποδοχή ἐπισήμων.-

5) Πέρας συγκεντρώσεως καί παρατάξεως πάντων τῶν τμημάτων καί Ἀντιπροσωπειῶν πρό τοῦ Μνημείου τήν 11ην ὥραν.-

6) Κατάθεσις Στεφάνων:

A) Ε.Ε.Ε.

B) Δήμου Θεσ/νίκης

Γ) Ε.Σ.Ε. Ἀλκίμων

Δ) Ὁρκομωσία

Ἐ) Ἀπαγγελία ποιήματος ὑπό ἀλκίμου Πειραιῶς

Στ) Ἐθνικός Ὕμνος (Στρατιωτική Μουσική)

Ζ) Ὕμνος Ε.Ε.Ε. (Μουσική Ε.Ε.Ε.) Ἑλληνική χορωδία εὐγενῶς προσφερθεῖσα.-

Ἠ) Παρέλασις πρό τῶν ἐπισήμων ἱσταμένων πρό τοῦ Μνημείου.-

Θ) Στρατωνισμός-Διάλυσις.-

ΙΙ. Μ.Μ.

1) Μετάβασις μελῶν Ε.Ε.Ε. καί Ἀλκίμων εἰς ἑορτάς Σταδίου.-

ΙΙΙ.

Δευτέρα 26.6.33

1) Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις Προεδρείων Ε.Ε.Ε., Ε.Π.Ε. καί Ε.Σ.Ε.Α.

2) Ἐπισκέψεις μελῶν Ε.Ε.Ε. καί Ἀλκίμων τῶν Μουσείων, Ἀκροπόλεως κ.λπ.

Μ.Μ.

3) Συγκέντρωσις εἰς χώρους Σταθμεύσεως καί ἀναχώρησις κατά τήν τάξιν τῆς ἀφίξεως καί εἰς ὥραν ὁρισθησομένην διά μεταγενεστέρας διαταγῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23η Ἰουνίου 1933
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Α.Σ. Ε.Ε.Ε.
Α. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗΣ

Στίς 25 Ἰουνίου 1933 δυό εἰδικά ναυλωμένα τραῖνα μετέφεραν στήν Ἀθήνα περισσότερους ἀπό 1.500 χαλυβδόκρανους. Τό προηγούμενο βράδυ τῆς 24ης πρός 25 Ἰουνίου καί ἐνῶ ἡ πρώτη ἁμαξοστοιχία εἰσερχόταν στή Λάρισα, δυό πολυπληθεῖς ὁμάδες κομμουνιστῶν διαδηλωτῶν λιθοβόλησαν τά βαγόνια στόν σιδηροδρομικό σταθμό τῆς πόλης. Στή συνέχεια τά ἐπεισόδια γενι-

κεύθηκαν, ἀφοῦ πολλά μέλη τῆς ΕΕΕ κατέβηκαν ἀπό τήν ἁμαξοστοιχία καί συνεπλάκησαν μέ τούς διαδηλωτές.[16] Μάλιστα συνέλαβαν ἕναν κομμουνιστή, τόν Π. Ἠλιόπουλο, τόν ὁποῖο παρέδωσαν στήν ἀστυνομία. Κατά τή διάρκεια τῶν λιθοβολισμῶν τραυματίστηκε στό κεφάλι ἕνας χαλυβδόκρανος, ὁ Κερτινιάδης ἀπό τή Θεσσαλονίκη.

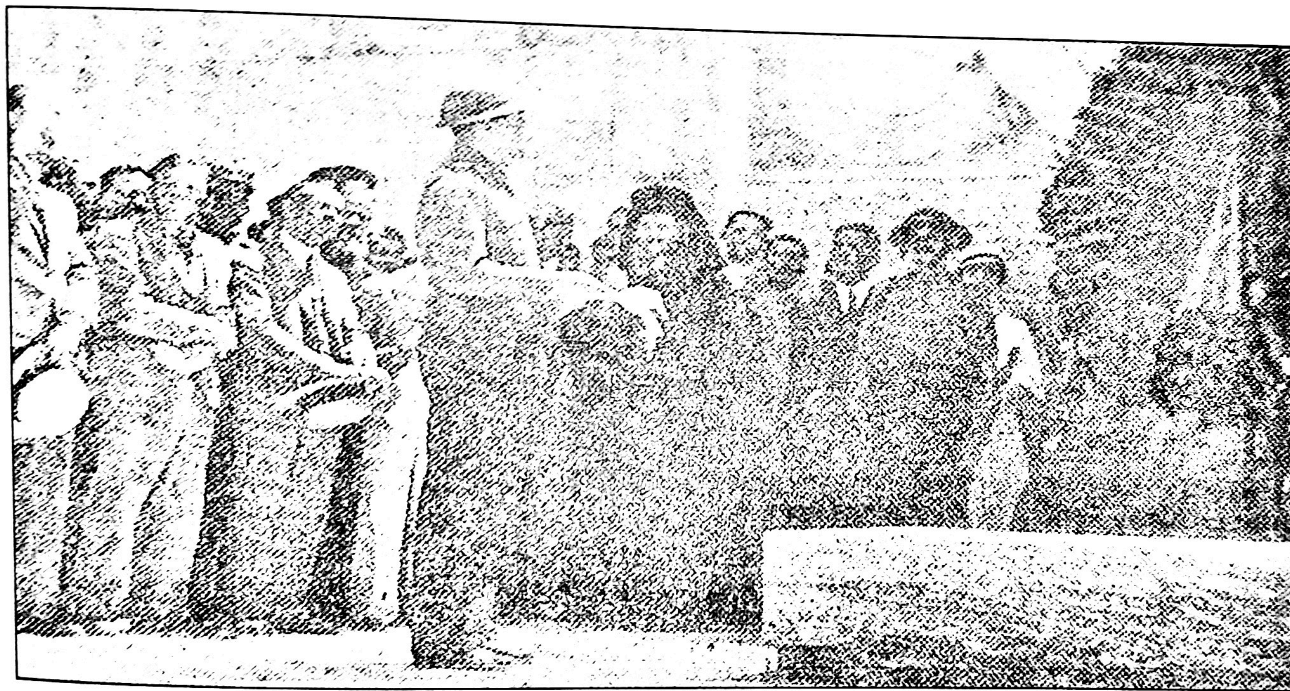
Τό ἑπόμενο πρωί στίς 8 ἔφθασε στήν Ἀθήνα ἡ πρώτη ἁμαξοστοιχία. Ἀκολούθησε ἡ δεύτερη μέ ἐπιβάτες τούς φοιτητές τῆς ὀργάνωσης καί τούς Ἀλκιμούς -τή νεολαία τῆς ΕΕΕ. Στό δεύτερο τραῖνο ἐπέβαιναν ἐπίσης τά μέλη τῆς Ἐθνικοκοινωνικῆς Ἕνωσης «Ξίφος Βυζαντινῶν» καί ἀντιπροσωπεία τῶν Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν Μακεδονίας-Θράκης.

Ἡ πορεία πού ξεκίνησε μέσω τῆς ὁδοῦ Σταδίου κατέληξε ἐν μέσῳ τῶν χειροκροτημάτων τῶν πολιτῶν στό μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη. Προηγουμένως τά μέλη τῆς ὀργάνωσης Τρία Ἔψιλον παρατάχθηκαν καί χαιρέτησαν τή σημαία τους. Ἐπικεφαλῆς τῆς πορείας ἦταν οἱ ποδηλάτες Ἄλκιμοι μέ τίς μπλέ μπλοῦζες καί ἡ μουσική μπάντα τοῦ δήμου Ἀθηναίων. Ἀκο-

[16] Καθημερινή, 26/6/1933.

λούθησε ἡ φάλαγγα τῶν χαλυβδόκρανων μέ φαλαγγάρχη τόν Ἀναστ. Νταλίπη, ὑπασπιστή τόν Σ. Ἀσβεστά, ἐπιτελάρχη τῆς ὀργάνωσης τόν Χάρ. Βασιλογεῶργο καί ἐπιτελεῖς τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν, ὅπως π.χ. Στρατωνισμοῦ καί Στρατολογίας τόν Δημ. Γούλα, Ὑγειονομικοῦ τόν Ἀχ. Τζηρίδη, Πληροφοριῶν τόν Στ. Ἀγγελομάτη καί ὑφομαδάρχη τόν Παττερίδη.

Στή συνέχεια μέ ἀπόλυτη πειθαρχία ἀκολουθοῦσαν οἱ χαλυβδόκρανοι τῶν ἐπαρχιακῶν τμημάτων καί οἱ ἀντιπρόσωποί τους: Ἀσπετάκης ἀπό τήν Ἔδεσσα, Σμυρλῆς ἀπό τή Βέροια, Πέκος ἀπό τήν Κλεισούρα, Φάκαλος ἀπό τά Γιαννιτσά, Παντελῆς ἀπό τήν Πτολεμαΐδα, Παπαθανασίου ἀπό τό Ἀμύνταιο, Ρωμπαμρᾶς ἀπό τή Φλώρινα κ.ἄ. Στό τέλος τῆς πορείας βρίσκονταν τό προεδρεῖο καί ὁ ἀρχηγός τῆς ὀργάνωσης μαζί μέ τήν ἀντιπροσωπεία τῆς ΕΠΕ.

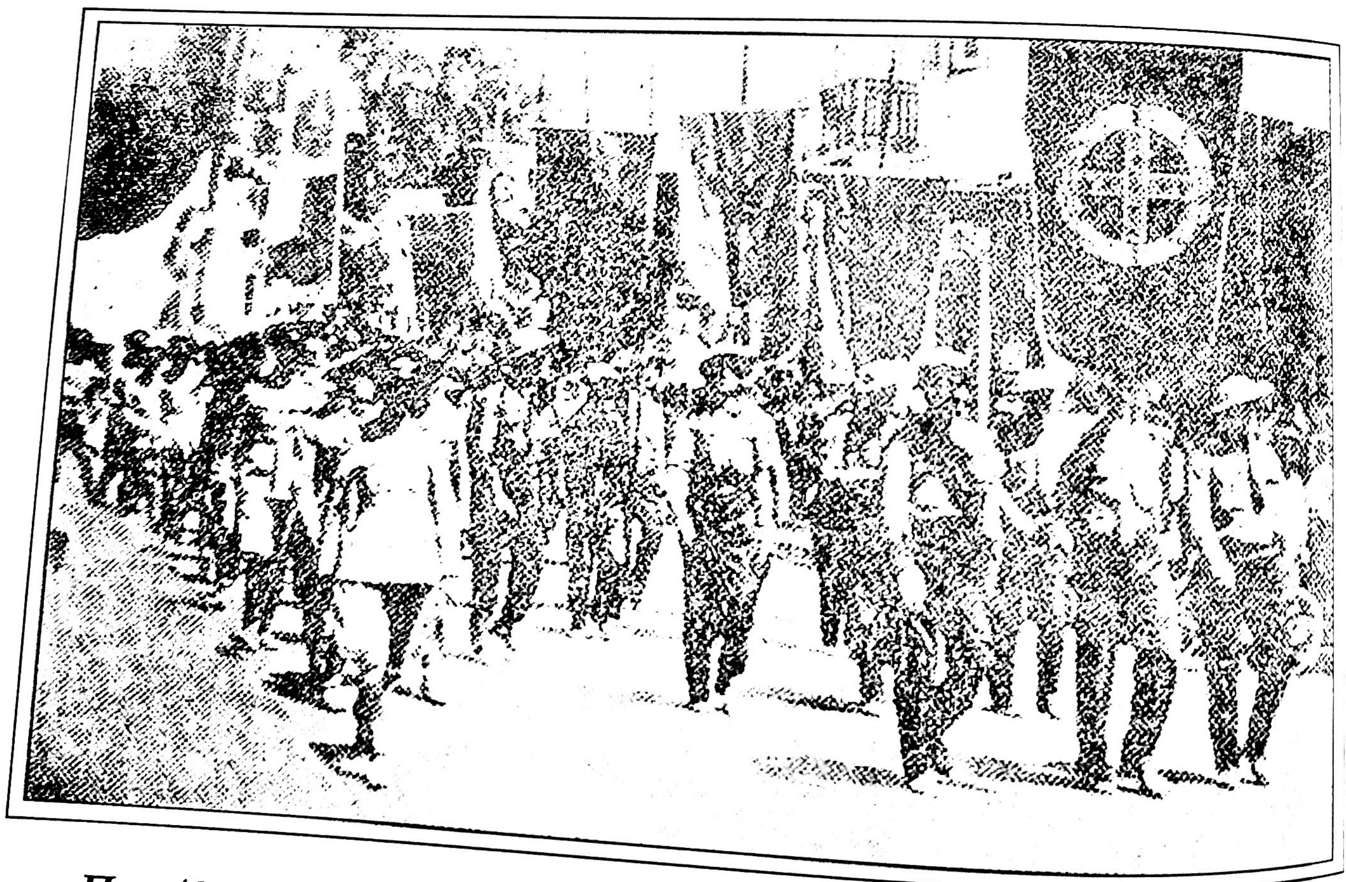
Ἀπό τήν πορεία πρός τήν Ἀθήνα. Τριεψιλίτης ἐκφωνεῖ λόγο μπροστά στό Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη. Διακρίνεται στό κέντρο, ὁ Μητροπολίτης Βεροίας Πολύκαρπος.

Στήν τελετή τῆς Πλατείας Συντάγματος παραβρέθηκαν ὁ ὑπουργός Ἐσωτερικῶν Ι. Ράλλης, ὁ φρούραρχος Μπακόπουλος, ὁ πρόεδρος τῆς Γερουσίας Στυλιανός Γονατᾶς, ὁ ὑπουργός Δικαιο-

σύνης Ταλλιαδοῦρος, ἀρκετοί βουλευτές, ἐνῶ οἱ Ἄλκιμοι εὐλογήθηκαν ἀπό τόν Μητροπολίτη Βεροίας Πολύκαρπο. Κατά τή διάρκεια τῆς κατάθεσης τῶν στεφάνων ἀπό τίς ἐθνικιστικές ὀργανώσεις μία διμοιρία εὐζώνων ἀπέδιδε τιμές.

Ἡ κομματική ὀργάνωση τοῦ ΚΚΕ στό λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς προσπάθησε κινητοποιῶντας τά μέλη του νά ἐμποδίσει τήν κάθοδο τῶν μελῶν τῆς Τρία Ἔψιλον στήν πρωτεύουσα. Ὁ τότε γραμματέας τῆς ΚΟΑ, Βασίλης Νεφελούδης, ἔγραψε στά ἀπομνημονεύματά του: «*Ἀποφασίσαμε νά παρατάξουμε τίς δυνάμεις μας σέ πυκνές ὁμάδες κατά μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς γιά νά ὑποδεχτοῦμε τούς φασίστες τῶν ΕΕΕ μέ ἀποδοκιμασίες, πρίν ἀκόμα πατήσουν τό πόδι τους στήν Ἀθήνα*».

Ὁ Τύπος τῆς ἐποχῆς κατέγραψε μέ λεπτομέρειες τά ἐπεισόδια πού τάραξαν τήν ἠρεμία τῆς πρωτεύουσας. Στούς Μύλους τῆς Ἀττικῆς «*ὁμάς τεσσαράκοντα κομμουνιστῶν καιροφυλακτοῦσα, ἐλιθοβόλησε τήν ἁμαξοστοιχίαν…*» (Καθημερινή, 26/6/1933).

Παρέλαση Τριεψιλιτῶν μέ τά λάβαρα καί τίς σημαῖες τους.

Στή λεωφόρο Κωνσταντινουπόλεως ἀνταλλάχθηκαν πυροβολισμοί ἀνάμεσα σέ ὁμάδα κομμουνιστῶν καί τούς ἐπιβάτες τοῦ τραίνου, μέ ἀποτέλεσμα τόν φόνο ἑνός 35χρονου λιμενεργάτη ἐπιτέθηκε ἐναντίον τῶν ἀστυνομικῶν πού προστάτευαν τόν χῶρο τῆς τελετῆς.τοῦ Ἀνάργυρου Πικραμμένου. Στή διασταύρωση τῶν ὁδῶν Βουλῆς καί Καραγεώργεβιτς μία ἄλλη ὁμάδα ἀριστερῶν διαδηλωτῶν

Συμπλοκές ἔγιναν καί στόν σταθμό Λαρίσης, ἐνῶ ἡ σοβαρότερη συμπλοκή σημειώθηκε στή ὁδό Μητροπόλεως, ὅπου μερικές δεκάδες κομμουνιστές ἐπιχείρησαν νά ὀργανώσουν ἀντιδιαδήλωση πρός τό Σύνταγμα. Χαλυβδόκρανοι καί ἀστυνομικοί τούς ξυλοκόπησαν καί 31 ἀπό τούς διαδηλωτές συνελήφθησαν.

Τό ἴδιο βράδυ πάνω ἀπό 100 κομμουνιστές ἐπιτέθηκαν στό Βαρβάκειο, ὅπου εἶχαν στρατωνισθεῖ οἱ Ἄλκιμοι. Ἀκολούθησε πετροπόλεμος, συμπλοκή μέ γκλόμπ καί σφαῖρες ἀπό τήν ἀστυνομία καί τούς Τριεψιλίτες. Ἕνας διαδηλωτής, ὁ Π. Θωμόπουλος, τραυματίστηκε σοβαρά ἀπό ἀδέσποτη σφαίρα. Ἡ ἀστυνομία γιά νά ἀποτρέψει τή «διασάλευση τῆς τάξης» συνέλαβε «προληπτικά» 200 περίπου κομμουνιστές.

Ἡ κομματική μυθολογία τοῦ ΚΚΕ εἶδε τήν ὅλη ἀντιφασιστική κινητοποίηση ἐπιτυχῆ καί νικηφόρα. Τά δημοσιεύματα ὅμως τῶν τότε ἐφημερίδων διέψευσαν αὐτήν τήν ἐκδοχή καί παρουσίασαν ἀκριβῶς ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Ἡ «Βραδυνή» στίς 25/6/1933 ἔγραψε ὅτι τόν *«ὑψηλόν πατριωτικόν προορισμόν τόν ὁποῖον ὑπηρετεῖ ἡ ΕΕΕ ἦλθον νά ἐπιβεβαιώσουν πανηγυρικῶς καί αἵ ἀναρχικαί ἀπόπειραι τῶν ὁποίων στόχος ὑπῆρξαν τά μέλη της»*.

Ἡ ἀπήχηση πού εἶχε στήν κοινή γνώμη ἡ κάθοδος τῶν Τρία Ἔψιλον, ἰδιαίτερα στή βόρεια Ἑλλάδα, ἦταν ἀρκετά μεγάλη. Τό κύριο ἄρθρο τῶν «Μακεδονικῶν Νέων» στίς 27/6/1933 (τῶν Π. Λούβαρη καί Β. Μεσολογγίτη), τόνιζε μέ ἔμφαση: *«Νά ἑνώση ἐθνικῶς τούς Ἕλληνας. Ἡ κάθοδος τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Ἑλλάς εἰς τήν πρωτεύουσαν καί τό προσκύνημα αὐτῶν εἰς τόν τάφον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ὑπῆρξε ἐκδήλωσις, τήν ὁποίαν ἐξετίμησε δεόντως ἡ κοινή γνώμη ὁλοκλήρου της χώρας, ἡ ὁποία περιέβαλε πάντοτε τήν ἰσχυράν αὐτήν μακεδονικήν ὀργάνωσιν μέ*

συμπάθειαν καί στοργήν... Ἡ Ἐθνική Ἕνωσις Ἑλλάς ἱδρυθεῖσα ἐδῶ ἐπάνω εἰς τήν πόλιν αὐτήν, ὅπου αἵ διάφοραι ὑπονομεύσεις καί οἱ παντοῖοι κίνδυνοι πού ἐπαναπειλοῦν τήν κρατικήν καί ἐθνικήν μας ὑπόστασιν εἶναι περισσότερον ἔκδηλοι καί βαθύτερον αἰσθητοί, παρά εἰς τήν παλαιάν Ἑλλάδα, ἔτυχεν ἀνεπισήμου μέν πλήν στοργικῆς ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν καί ὁρισμένων στρατιωτικῶν παραγόντων καί κατόρθωσε βαθμηδόν καί κατ' ὀλίγον, κατόπιν ἐπιμόνου καί δυσκόλου ἐργασίας, νά φθάση εἰς τήν σημερινήν περιωπήν της». Καί τό ἄρθρο κατέληγε: «...Ἡ ἐθνική αὐτη ἑταιρία ὀφείλει νά μείνη ἐκεῖ ὅπου τήν τοποθετεῖ ἡ ἐθνική καί κοινωνική ἀποστολή τῆς ἵνα ἀνέλθη εἰς μεγαλυτέραν ἀκόμη περιωπήν καί ἀποτελέση ἕναν ἀληθινόν ἐθνικόν καί κοινωνικόν δεσμόν μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, τούς ὁποίους χωρίζει τό κόμμα καί ἡ πολιτική».

Ἀριθ. Μητρώου 282

Συνοικία Κατοικίας

Τμῆμα

Ὑπογραφὴ Κατόχου

Ἡμερομ. Ἐγγραφῆς 30-Αὐγ-1931

Ταυτότητα μέλους τῆς ΕΕΕ ἀπό τή Φλώρινα ὅπου ἡ ὀργάνωση διέθετε ἕνα ἀπό τά πιό δυναμικά παραρτήματά της.

Γιά *«δολοφονικές ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν»* καί *«τήν μεγαλοπρεπήν παρέλασιν τῆς ΕΕΕ»* ἔκαναν λόγο καί οἱ ὑπόλοιπες ἐφημερίδες («Ἐλεύθερο Βῆμα», «Καθημερινή» κ.ἄ.).

Παρόμοια πορεία καί λαμπαδηφορία ἀντίστοιχη μέ αὐτές τῶν SS καί τῶν Α στή Γερμανία πραγματοποίησαν 100 περίπου χαλυβδόκρανοι στούς δρόμους τοῦ Πειραιᾶ. Ὅμως καί αὐτή ἡ πορεία δέν τελείωσε ὁμαλά. Κομμουνιστές, ἀστυνομικοί καί Τριεψιλίτες συγκρούστηκαν μεταξύ τους καί οἱ ἐπικεφαλῆς τῆς πορείας συνελήφθησαν.

Ἡ ἡγεσία τῶν «Τρία Ἔψιλον» βιάστηκε νά ἀξιοποιήσει τήν ἐπιτυχία τῆς καθόδου πρός τήν Ἀθήνα καί ἐξήγγειλε τόν μετασχηματισμό τῆς ὀργάνωσης σέ πολιτικό κόμμα. Θεωρητικός τοῦ κινήματος ἦταν ὁ γνωστός τότε στούς Θεσσαλονικεῖς Ἐλ. Σταυρίδης, ὁ ὁποῖος μέ ἀρθρογραφοῦσε στήν ἐφημερίδα «Δράση» (ἐπίσημο δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς ΕΕΕ μέ γραφεῖα στήν περιοχή τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας).

Πολύ γρήγορα ἡ ὀργάνωση μέ τή μαζικότητά της καί τόν δυναμικό ἐθνικιστικό προσανατολισμό τῆς ξεπέρασε τά ὅρια τῆς Θεσσαλονίκης καί ἵδρυσε παραρτήματα σέ ὅλη τήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Στήν Ἀθήνα ἡ προσπάθεια «μεταφύτευσης» τῶν Τρία Ἔψιλον ὑπῆρξε ἄμεση ἀλλά ὄχι τόσο ἀποδοτική.

Πρόεδρος τῆς ἀθηναϊκῆς τοπικῆς ΕΕΕ ὑπῆρξε ὁ Ι. Λαζαρῆς, μέ γενικό γραμματέα τόν Δ. Πολυμέρη. Στό παράρτημα γυναικῶν ἦταν ἡ Εὐθυμία Ἀγγελομάτη, στήν προσφυγική Νέα Ἰωνία ὁ Ν. Συμεωνίδης, στή Νεάπολη ὁ Μ. Σκευοφύλακας, στά Πετράλωνα ὁ Δ. Γιαννακόπουλος, στόν Βύρωνα ὁ Α. Ἀραδούλης. Στήν Καστοριά ἀρχηγοί τοῦ τοπικοῦ παραρτήματος ἦταν ὁ Ἰω. Γκότσης καί ὁ Ἀριστ. Ἀρμάσης.

Ἐναντίον ὅλων

Στίς 2 Φεβρουαρίου 1934 ὁ Ἐλευθ. Σταυρίδης ἐξηγεῖ τούς λόγους τοῦ ἀντισημιτισμοῦ στήν Ἑλλάδα μ' ἕνα πρωτοσέλιδο ἄρθρο στήν ἐφημερίδα «Δράσις»: *«Κατά τάς ἐκλογάς τοῦ 1915 οἱ Ἑβραῖοι ἐψήφισαν τόν Γούναρη καί ἔδωκαν εἰς τό Λαϊκόν Κόμμα 18*

βουλευτάς περισσοτέρους, ἀφαιρέσαντες αὐτούς ἀπό τόν Βενιζελισμόν. Ἡ διαφορά τῶν ψήφων ἐν τῇ Βουλῇ ἦτο μικρά καί τό γεγονός τοῦτο οὐκ' ὀλίγον συνετέλεσε εἰς τό νά διαλυθῇ αὐθαιρέτως ἡ Βουλή ἐκείνη ὑπό τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καί νά ὠθηθῇ ἡ ἐξέλιξις τῶν πολιτικῶν μας πραγμάτων εἰς τήν διαίρεσιν τοῦ ἔθνους εἰς δυό ἀντίπαλα στρατόπεδα, γεγονός ἐκ τοῦ ὁποίου μύρια κακά διά τήν Ἑλλάδα ἐπήγασαν. Τί μας πείθη ὅτι ἐάν οἱ 18 Βουλευταί τῆς Θεσσαλονίκης ἦσαν τότε Βενιζελικοί καί ὁ Βενιζελισμός διέθετε ἐν τῇ Βουλῇ ἄλλας 36 ψήφους περισσοτέρας τῶν λαϊκῶν, ἄν θά ἐτόλμα ὁ Βασιλεύς καί τό ἐπιτελεῖον τοῦ τότε νά διαλύση τήν Βουλήν ἐκείνην; (...) Ἀλλά δέν ἀνεχόμεθα ἡ τύχη καί τό μέλλον τῆς Ἑλλάδος νά ρυθμίζεται μέ Ἑβραϊκάς ψήφους, αἵτινες πάντοτε ἔχουν ὕποπτα ἐλατήρια καί δέν ἐλαύνονται βεβαίως ἀπό ἀγάπην πρός τήν ἑλληνικήν πατρίδα (...). Ἀκόμη, ἡ σημερινή κυβέρνησις (σ.σ. Τσαλδάρη) κατέχει τήν ἀρχήν χάρις εἰς τήν πλειοψηφίαν τῶν 500 ψήφων πού ἔλαβεν ἐν Ἀθήναις ὑπέρ τῶν ἀντιπάλων της κατά τάς ἐκλογάς τῆς 5ης Μαρτίου. Οἱ 500 αὐτοί ψῆφοι τῆς ἔδωκαν 21 βουλευτάς! Καί ἐρωτῶμεν, οἱ Ἑβραῖοι κάτοικοι Ἀθηνῶν ἔχουν πολύ περισσοτέρας ψήφους ἀπό 500 καί ἀσφαλῶς ἐψήφισαν τό Λαϊκόν Κόμμα (...).*

Παρά τήν σμικρότητα λοιπόν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ χώρᾳ μας, ἡ πολιτική ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπί τῆς ζωῆς αὐτῆς δέν εἶναι τόσον μικρά, ὅσον τίς φαντάζεται, διότι διαχειρίζονται τάς ψήφους αὐτῶν ὁμαδικῶς ὡς ἐθνικῆς μειονότητος καλῶς ὀργανωμένως. Διά νά ἀπαλλαγῶμεν τῆς ἐπιρροῆς ταύτης μόνον μέσον θετικόν εἶναι ἡ ἐκτός τῆς Ἑλλάδος ἐκδίωξις αὐτῶν. Διά τοῦτο τό σύνθημά μας ¨οἱ Ἑβραῖοι ἔξω ἀπό τήν Ἑλλάδα¨ πρέπει νά ἀποβῇ διά συστηματικῆς προπαγάνδας τό σύνθημα ὅλων τῶν Ἑλλήνων καί εἰδικῶς τῶν Θεσσαλονικέων». Καταλήγοντας ὁ Σταυρίδης τονίζει ὅτι «*μεταφέροντες ὡς κατακλείδα τῶν ἀνωτέρω ἐν τῇ σειρᾷ ταύτῃ τῶν ἄρθρων μας λεχθέντων, τήν περί τῆς Καρχηδόνος ρήτραν τοῦ Κάτωνος εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν κλείομεν τήν μελέτην ταύτην μέ τήν Λατινικήν αὐτήν φράσιν: Caeteruni censeo Iudaismum esse delendum*», (ἐφημ. «Δράσις» 2-2-1934).

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΣ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ 8

Τηλέφωνον 15-20

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 1.10. 1931

Ἀριθ. Πρωτ.

Ἀγαπητέ κ. Σφαέλλε

Μόλις ἔλαβον τήν ὑπ' ἡμερ. 30-9-31 ἐπιστολήν καί σπεύδω νά σᾶς ἀπαντήσω ἀμέσως καί νά σᾶς συστήσω (πάντοτε γενικῶς) ψυχραιμίαν εἰς τήν ἐπίθεσιν τοῦ Κ. Κωριώτη.

Βεβαίως ἀντιλαμβανόμεθα ὅλοι ὡς καί τά ἴδια μέλη τῆς Ε.Π.Ε. τό γελοῖον τοῦ θράσους τῶν Θεσμοφορέων τοῦ Ε.Π.Σ., σέ τέτοιες περιστάσεις ὅμως χρειάζεται πάντοτε ἡ ψυχραιμία καί ὑπομονή.

Τό χρυσό μεδάλιον τοῦ Παβάρου εἶναι ἐδῶ, θά φροντίσω νά σᾶς τό στείλω μέ κανένα ταξιδιώτην καί ἐάν δέν εὕρω κανένα ταχυδρομικῶς.

Τά δέοντα ἀπό τόν Κον Καραπαππᾶν, Βασίλειον καί λοιπούς φοιτητάς τῆς Ε.Π.Ε.

Ἐν ἀναμονῇ νεωτέρων σας

Διατελῶ

φιλικώτατα

Ἀλληλογραφία τοῦ Παραρτήματος Θεσσαλονίκης μέ τόν Δημ. Σφαέλλο τοῦ Παραρτήματος ΕΕΕ Ἀθηνῶν.

Τόν Μάρτιο τοῦ 1934, ὁ Γενικός Διευθυντής Μακεδονίας Φ. Δραγούμης συσκέφθηκε μέ τόν Εἰσαγγελέα Ἐφετῶν Ἐξαρχόπουλο καί τόν Διευθυντή τοῦ Γραφείου Τύπου Παπανδρέου γιά τό ζήτημα τῆς ἀντισημιτικῆς ἀρθρογραφίας τῆς «Δράσεως». Ἡ διαβούλευση τῶν κρατικῶν λειτουργῶν πραγματοποιήθηκε ὕστερα ἀπό μία καταγγελία γιά μία ἰδιωτική ἑβραϊκή Σχολή τῶν ἀδελφῶν Ἄλτσεχ, ὅπου τά μαθήματα γίνονταν μόνο στά γαλλικά καί οἱ μαθητές δέν διδάσκοντο καθόλου τά ἑλληνικά. Ἐπιπλέον στούς μαθητές τῆς Σχολῆς ἐγίνοντο ἰδιαίτερα μαθήματα κάτι πού ἀπαγορεύετο ἀπό τήν νομοθεσία. Ὁ τότε ἐπιθεωρητής Ἐκπαίδευσης Μπέλκας, ἔστειλε τόν φάκελο στό Ὑπουργεῖο Παιδείας, ἀλλά προφανῶς κάποιο ἀόρατο χέρι σκέπασε τήν ὑπόθεση. Ἡ ΕΕΕ καταγγειλε τό γεγονός, ὀργάνωσε ἕνα συλλαλητήριο ἐνῶ ἡ «Δράσις» προέτρεψε τόν Δραγούμη νά παραμείνει «*αὐστηρός τηρητής τῶν νόμων*» προκειμένου νά κλείσει τό ζήτημα. Ἡ σύγκρουση τῶν δυό πλευρῶν κορυφώθηκε ὅταν ὁ Δραγούμης στίς 15 Μαρτίου ἐκδήλωσε τήν πρόθεσή του νά ἀπαγορεύσει ἕνα νέο συλλαλητήριο τῆς ΕΕΕ κατά τῶν ἑταιριῶν Ὕδρευσης καί Ἠλεκτροφωτισμοῦ (Ἠλεκτρική).

Ἡ ΕΕΕ τόν κατήγγειλε δημόσια ὅτι μέ τίς ἐνέργειες αὐτές ἀμαύρωσε τήν πολιτική του σταδιοδρομία καί στράφηκε ὑπέρ τῶν Ἑβραίων καί κατά τοῦ «Μακεδονικοῦ λαοῦ». (Ἐφημ. «Δράσις» 16-3-1934): «*Ἀλλά κ. Φίλιππε Δραγούμη, υἱέ τοῦ Στεφάνου, ἀδελφέ του Ἴωνος ἄν ἔζη, ἄν ἦτο δυνατόν νά εὑρίσκετο χθές μεταξύ ἡμῶν καί ὑμῶν, ὁ ἀλησμόνητος καί ὑψηλόφρων ἐκεῖνος ἰδεολόγος ἀδελφός σου – μήν ἀμφιβάλλης – θά σέ ἔπτυε κατά πρόσωπον. Καί ὁ πατήρ σου, θά σέ ἀπεκήρυττεν*».

Ὀργισμένος ὁ Δραγούμης ἀπαγόρευσε στά μέλη τῆς ΕΕΕ νά παρελάσουν κατά τήν ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου μπροστά ἀπό τούς ἐπισήμους ἐνῶ ἀντίθετα ἐπέτρεψε στούς νέους τῆς Μακαμπί νά παρελάσουν. Ὡστόσο -παρά τήν ἀπαγόρευση τοῦ Γενικοῦ Διοικητῆ Μακεδονίας- ἕνα πλῆθος Ἀλκίμων της ὀργάνωσης κινήθηκε διά μέσου τῶν ὁδῶν Βενιζέλου καί Ἐγνατίας καί ἐκκλησιάσθηκε στόν ἱερό ναό τῆς Ἀχειροποιήτου.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πλατεία Καπνικαρέας 8

17

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΔΙΧΑΣΜΟ
ΕΝΩΜΕΝΟΙ — ΑΔΕΛΦΩΜΕΝΟΙ — ΙΣΧΥΡΟΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ Τ' ΑΛΥΤΡΩΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΑΣ!

Πολῖται !

Ὑπαίτιος τῆς τυραννίας τῶν Δωδεκανησίων, τοῦ ἐξανδραποδισμοῦ τῶν Βορειοηπειρωτῶν
καὶ τῆς δουλείας τῶν Κυπρίων εἶναι ἕνας : Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ !...
Διά τούς ἐξευτελισμούς καί τάς ταπεινώσεις τοῦ Ἔθνους ἀπό τούς Ἀλβανούς, τούς
Ἰταλούς, τούς Βουλγάρους κ. λ. π. ὑπαίτιος εἶναι ἕνας : Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ !...
Διά το ρεζήλευμα τοῦ Πατριάρχου μας ἀπό τούς Τούρκους καί τον τορπιλλισμόν τοῦ
Πατριαρχείου μας καί τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπαίτιος εἶναι
πάλιν ὁ ἕνας : ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ !...
Διά τας Ἐθνικάς συμφοράς, διά τήν οἰκονομικήν συντριβήν, διά τήν ἔλλειψιν Ἐθνικῆς
ἀμύνης, διά τήν ἀποσύνθεσιν τήν Κρατικήν καί τήν Κοινωνικήν ὑπαίτιος εἶναι ὁ ἕνας, ὁ αἰώ-
νιος ἕνας : Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ, ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΙΚΑ ΠΑΘΗ ΚΑΙ ΜΙΣΗ, ὁ ΒΕΝΙΖΕΛΟ-
ΤΣΑΛΔΑΡΙΣΜΟΣ ! .

Πολῖται !

ΟΣΟΙ δέν ἀνέχεσθε νά εἴμεθα ἐξουθένωμα κράτους, ΟΣΟΙ δέν ἐννοεῖτε πῶς γιά
τήν ὑπεράσπισι μας στίς Ἀλβανικές θηριωδεῖες θά μας ἀντιπροσωπεύση ὁ ρεζιλευτής
τοῦ Πατριαρχείου μας καί τορπιλλιστής τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνισμοῦ — Ρουσσῆ,
ΟΣΟΙ πονεῖτε τον τόπον αὐτόν καί θέλετε νά ἰδῆτε εὐρύ το μέλλον του, ΟΣΟΙ βλέπετε καθαρά
ποῦ μας κατήντησαν τά κόμματα τῆς Ἐθνικῆς καταστροφῆς τοῦ 1922 καί τῆς τρα-
γικῆς οἰκονομικῆς καταστροφῆς τοῦ 1932, ΟΣΟΙ αἰσθάνεσθε ντροπή γιά το κατάντημα
τοῦ Ἔθνους μας καί ἀληθινά θέλετε ΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΘΟΥΝ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ, Η
ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ ΚΑΙ Η ΚΥΠΡΟΣ καί ὄχι μέ λόγια κι' ἐνθουσιασμούς ἀλλά μέ ἔργα,
ΟΛΟΙ ΣΕΙΣ ΕΝΩΘΗΤΕ ΜΑΖΥ ΜΑΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΚΕΦΑΛΟ ΑΕΤΟ ΤΗΣ Ε. Ε. Ε.
στήν μεγάλη Ἐθνικοκοινωνική Ἐπανάστασί μας, παραμερίζοντας καί τσακίζοντας τά κόμματα
τοῦ ὀλέθρου καί τῆς καταστροφῆς ΑΝΑΣΤΗΛΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΣ ΓΟΗΤΡΟ καί
τόν διεθνῆ σεβασμό στό Ἑλληνικό Κράτος, συγκροτοῦντας νέα Κοινωνική διαρθρωσι καί πα-
ρασκευάζοντες νέες ἡμέρες γιά τόν Ἑλληνισμό δῶστε τήν πραγματική καί χειροπιαστή Ἐλ-
πίδα σ' ἀλύτρωτα ἀδέλφια μας πῶς θά ἰδοῦν τίς εὐχές μας ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙ
ΤΟΥΣ μεταβαλομένες ἀπό λόγια σ' ἀληθινή πραγματικότητα !...

—.ΖΗΤΩ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ.!.

— ΖΗΤΩ Ο ΑΛΥΤΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ !...

—.ΖΗΤΩ Η ΕΘΝΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΗΣ Ε. Ε. Ε !...

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πλατεία Καπνικαρέας 8

Προκήρυξη τῆς ΕΕΕ γιά τούς ἀλύτρωτους Ἕλληνες (Κύπρος, Βόρ. Ἤπειρος, Δωδεκάνησα).

Τό καλοκαίρι τοῦ 1934 διανεμήθηκε στά μέλη τῆς ὀργάνωσης ἕνα δεκασέλιδο κείμενο ὅπου ἐξηγοῦσε τούς λόγους τῆς ἵδρυσης τῆς ΕΕΕ.

Ἀνάμεσα σ' ὅλα τ' ἄλλα τό κείμενο ἀνέφερε: «Τήν ἐπαύριον τῆς εἰρήνης ἐδημιουργοῦντο διά τήν Ἑλλάδα τραγικαί ἐσωτερικαί συνθῆκαι. Αἱ χιλιάδες τῶν ἐκ τοῦ Μετώπου ἐπανακαμπτόντων κατεστραμμένων οἰκονομικῶς ἐφέδρων, τό ἐν καί ἥμισυ ἑκατομμύριον τῶν θυμάτων τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, τό ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τό ζενίθ τῆς ἐξαθλιώσεώς του, τό κατρακύλισμα τοῦ Ἐθνικοῦ νομίσματος μέ τάς τρομεράς συνεπείας του, ἐπιτεινόμενα πάντα ταῦτα ἀπό τάς ὀξεῖς ἐσωτερικάς διαμάχας, τήν πολιτικήν ἀστάθειαν, συνεπαγομένην τήν κρατικήν ἀδιαφορίαν καί ἀνεπάρκειαν, εἶχον ὡς συνέπειαν τήν δημιουργίαν μίας οἰκονομικῆς, πνευματικῆς καί ἠθικῆς ἀναρχίας καί συγχύσεως, ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνατο νά ἐκπηγάση ἀπό στιγμῆς εἰς στιγμήν ἡ κοινωνική καί κρατική ἀναρχία καί ἡ ἐθνική μας ἀποσύνθεσις. Ἦτο κατάλληλος ἡ στιγμή καί πρόσφορον τό ἔδαφος διά τούς παντοειδεῖς καί ποικιλωνύμους προπαγανδιστάς καί ὑπονομευτάς τῆς Ἐθνικῆς μας ὑποστάσεως, οἱ ὁποῖοι ἐξεπήδησαν ἀπό πάσης σκοτεινῆς γνωσίας, ὅπου ἐνέδρευον καραδοκοῦντες.

Ἀνόσιοι κήρυκες τοῦ Κομμουνισμοῦ (…) καί πολυειδεῖς ἀντιχριστιανικαί προπαγάνδαι ἐτέθησαν ἐπί τό ἀντεθνικόν τῶν ἔργον ὑπό τήν ἐγκληματικήν ἀδιαφορίαν, ἀνοχήν ἤ ὑποστήριξιν τῶν ὑπευθύνων Κυβερνητῶν (…)».

Συνεχίζοντας ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου γράφει ὅτι «πρός ὅλως ἰδιαιτέραν τιμήν της ἡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ἀντετάχθη πρώτη ἐξ' ὅλων τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος κατά τῶν νέων ἐπιδρομέων καί ὑπονομευτῶν, ἐσωτερικῶν καί ἐξωτερικῶν της Ἐθνικῆς μας ὑποστάσεως.

Αἱ σποραδικαί καί μεμονωμέναι ἀπόπειραι εὐαρίθμων Πατριωτῶν (Ἀξιωματικῶν καί Πολιτῶν) ὅπως ἀντιδράσωσι κατά τῶν ἀνθελληνικῶν προπαγανδῶν ἐν Μακεδονίᾳ, ἀρχίζουν νά λαμβάνουν οὐσιαστικωτέραν καί συστηματικωτέραν μορφήν ἀπό τοῦ ἔτους 1926 διά νά καταλήξουν ἀπό τῶν ἀρχῶν τοῦ 1927 εἰς τήν ἵδρυσιν καί συγκρότησιν ἐν Θεσσαλονίκῃ ὀλιγομελοῦς Πατριωτικοῦ Σωματείου, τό ὁποῖον μετ' ὀλίγον ἐλάμβανε τόν τίτλον ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΣ (Ε.Ε.Ε.) μέ ἔμβλημα τόν Βυζαντινόν δικέφαλον ἀετόν. (…)», (Ἀρχεῖο Δ. Σφαέλου, ΕΛΙΑ).

Τέλος ἀφοῦ τό κείμενο ἐξηγοῦσε πώς ἡ ΕΕΕ ἦταν ἐναντίον ὅλων τῶν κομμάτων κατέληγε ὅτι στόχος τῆς ὀργάνωσης ἡ ἀνοικοδόμηση μίας νέας Ἑλλάδος, μίας Ἑλλάδος «*πρωτοπόρου τοῦ Πολιτισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς*».

Νεαρός τριεψιλίτης σέ κάποια κατασκήνωση τῆς ὀργάνωσης τόν Αὔγουστο τοῦ 1934.

Παρά τίς ὀργανωτικές ἀδυναμίες ἡ ΕΕΕ, φρόντιζε γιά τήν ἰδεολογική κατάρτιση τῶν μελῶν της, διοργανώνοντας τακτικές διαλέξεις καί μαθήματα στά παραρτήματα. Ἐνδεικτικά τό περιε-

χόμενο αὐτῶν τῶν μαθημάτων εἶναι τό παρακάτω: Κεφ. Ἱστορία: «Μέρος Α΄. Ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ. Χαλδαία, Βαβυλών, Μῆδοι, Πέρσαι, Αἰγύπτιοι, Ἕλληνες, Ρωμαῖοι. –Σημασία τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ μεταξύ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καί τῆς ρωμαϊκῆς ἰσχύος ἀγών. - Ἡ νίκη τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Εἰς τί ὀφείλεται. – Ὁ Χριστιανισμός. Ἡ ἀλεξανδρινή σχολή. Ὁ Πλάτων καί ὁ Ἀριστοτέλης κρηπίδες τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας. Τό ἀρχαῖον ἑλληνικόν αἴσθημα καί ἡ χριστιανική διδασκαλία. Ἡ θρησκεία τῶν ἀρχαίων ὡς ἰδεοκρατικόν σύστημα, ὄχι εἰδωλολατρεία. Ὁ Παῦλος. Ἕλληνες προπαρασκευασταί τοῦ χριστιανισμοῦ. Προσπάθειαι τῶν Ἑβραίων νά καταπνίξουν τήν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.- Σημασία τῆς δίκης τοῦ Χριστοῦ. Αἰτία τῆς καταδίκης του. - Ἡ μυστική διδασκαλία τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἰσραήλ. Ταλμούθ.

Ἱστορία τῶν Ἑβραίων. Ψυχολογία των - Γένεσις τοῦ Μωαμεθανισμοῦ.- Αἱ αἱρέσεις τῶν δυό θρησκειῶν ἔργον τῶν Ἑβραίων. Συνοπτική ἱστορία τῶν αἱρέσεων.[17]

Αἱ μυστικαί ἑταιρεῖαι. Τεκτονικαί στοαί. Ροταριανός ὅμιλος. Τά πρωτόκολλα τῶν σοφῶν τῆς Σιῶν. - Τό πρόγραμμα τοῦ Ἰσραήλ. - ΜΕΡΟΣ Β΄. Κατάρτισις ἐπί τῶν ζητημάτων τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας. - Οἰκονομική ἱστορία. - Φεουδαρχία. Γαλλική Ἐπανάστασις. Αἴτια, ἐξέλιξις, ἀποτελέσματα ἐπί τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου. Ὁ ἀτομισμός. Τό κεφάλαιον. Αἱ ἐφευρέσεις. - Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν μηχανῶν. Διαστροφή ἐξυψωτικοῦ σκοποῦ τῶν μηχανῶν. - Συναγωνισμός ὁμοίων παραγωγῶν. Ὑπερπαραγωγή, ὑπερπαρακαταθήκη. Οἰκονομική κρίσις. Πόλεμος. - Μεταπολεμική τακτική τῶν παραγωγῶν πρός ἀντιμετώπισιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπερπαραγωγῆς, ἀλλά πρός τόν σκοπόν τῆς συντηρήσεως τῶν τιμῶν.

ΜΕΡΟΣ Γ΄. Ἡ ἐκ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως προκύψασα ἰσοπολιτεία. Τά δικαιώματα τοῦ πολίτου καί ὁ ρόλος τῶν Ἑβραίων εἰς τήν διατύπωσιν καί διάδοσιν τῶν λεγομένων νέων ἰδεῶν. - Ἡ κατάργησις τοῦ Θεοῦ ὑπό τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Αἱ ἱέρειαι τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καί ἡ λατρεία τῶν ἐντός τῶν ἐκκλησιῶν. - Παραλλη-

---

[17] Σχέδιον καταρτίσεως Ἐγκολπίου τοῦ Πρωτοπόρου, Ἀρχ. Δ. Σφαέλου, ΕΛΙΑ.

λισμός πρός τήν κατάργησιν τῆς Θρησκείας ἐν Ρωσίᾳ, καί εἰς ὅλαν τόν κόσμον. Ὁ Ναπολέων ὡς δυναμικότης διαδεχομένη τήν ἀναρχίαν. Ὁ πρωτόγονος κομμουνισμός. Ἀδύνατος ἡ ὕπαρξις τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας σήμερον. (...)», (Σχέδιον καταρτίσεως Ἐγκολπίου τοῦ Πρωτοπόρου, Ἀρχ. Δ. Σφαέλου, ΕΛΙΑ).

Ε.Ε.Ε.

ΚΥΡΙΕ ΠΡΟΕΔΡΕ

Ὁ ὑποφαινόμενος Ἕλλην Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς παρακαλέσω ὅπως μὲ ἐγγράψητε μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ὑμετέρας Ὀργανώσεως, δηλῶ δὲ ἐπὶ λόγῳ τιμῆς ὅτι θὰ τηρῶ [illegible] τὰς διατάξεις τῶν κανονισμῶν [illegible] καὶ θὰ συμμορφοῦμαι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 193

Ο ΑΙΤΩΝ

Ὄνομα [illegible]
Ἐπώνυμον
Ὄνομα πατρὸς [illegible]
Διεύθυν. καταστήμ.
Διεύθυν. κατοικίας [illegible] 1
Ἐπάγ.(λεπτομερῶς) [illegible]
Ἡλικία 23

Αρ. Μητ.

Οἱ προτείνοντες

1) Ὄνομ [illegible]
2) »
3) »

[illegible]

Αἴτηση ὑποψήφιου μέλους Τριεψιλίτη πρός τήν ΕΕΕ.

Ἡ δίκη τῆς Βέροιας

Τόν Μάρτιο τοῦ 1932 ἡ ἑλληνική δικαιοσύνη ἀπεφάσισε νά διεξάγει τή δίκη γιά τά γεγονότα στό Κάμπελ στήν πόλη τῆς Βέροιας. Ἡ ἐπιλογή τῆς μικρῆς αὐτῆς πόλης δέν ἦταν καθόλου τυχαία προκειμένου νά ἀποφευχθοῦν ἡ ὄξυνση τῶν παθῶν καί ἀντισημιτικές ἐκδηλώσεις πού θά μποροῦσαν νά προκληθοῦν ἄν ἡ δίκη γινόταν στή Θεσσαλονίκη. Ἡ ἐφημερίδα «Μακεδονία» στό φύλλο τῆς 1ης Ἀπριλίου προετοίμασε τούς ἀναγνῶστες της γιά τίς ἀποκαλύψεις τῆς δίκης καί ἀναφέρθηκε προεισαγωγικά στήν ὑπόθεση τῆς Μακαμπῆ, ὑπογραμμίζοντας πόσο ἄδικο ἦταν νά δικάζονται Ἕλληνες Πατριῶτες, ἐνῶ τήν ἴδια στιγμή οἱ προδότες, ἐκεῖνοι τούς ὁποίους ἡ ἐφημερίδα εἶχε ὑποδείξει τόσες φορές, ἔμειναν ἐλεύθεροι καί ἀτιμώρητοι. (Bernard Pierron: «Ἑβραῖοι καί Χριστιανοί στή Νεότερη Ἑλλάδα», σελ. 231).

Στή διάρκεια τῆς δίκης ὁ δημοσιογράφος Ν. Φαρδῆς θά πεῖ: *«Ἄδικα μέ κατηγοροῦν ὅτι ἔσπειρα τό μῖσος ἐναντίον τῶν Ἑβραίων. Ἡ ¨Μακεδονία¨ ἁπλῶς διατύπωσε κάποιες κατηγορίες. Τό μόνο πού εἰσέπραξε ἦταν ὕβρεις ἐκ μέρους τῶν ἰσραηλιτικῶν ἐφημερίδων».*

Στίς 2 Ἀπριλίου, ἡ δίκη ἄρχισε σέ μία ἐμπρηστική ἀτμόσφαιρα. Οἱ μάρτυρες ἦταν συνολικά πενήντα τρεῖς, ἀπό τούς ὁποίους εἴκοσι ἑπτά ἦταν μάρτυρες κατηγορίας. Ὁ μοναδικός Ἑβραῖος πού κλήθηκε νά συμμετάσχει στό σῶμα τῶν ἐνόρκων ἀποσύρθηκε κατά τή διάρκεια τῆς δίκης, ἐνῶ πολλές προσωπικότητες τῆς ἑβραϊκῆς κοινότητας κατέθεσαν ὡς μάρτυρες καί περιέγραψαν μέ λεπτομέρειες τό πογκρόμ τοῦ Κάμπελ. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ γερουσιαστής Α. Μάλλαχ, ὁ Μ. Μπεσαντχί καί ὁ Γ. Σιάκι οἱ ὁποῖοι καταφέρθηκαν προσωπικά κατά τοῦ ἀρχισυντάκτη τῆς «Μακεδονίας».[18]

Ὁ τελευταῖος εἶχε τήν ἠθική συμπαράσταση δεκάδων ἐθνικιστῶν πολιτῶν, ἐνῶ μέλη τῆς ΕΕΕ καί τῆς «Ἕνωσης Φοιτητῶν» προσῆλθαν στό δικαστήριο γιά νά συμπαρασταθοῦν στόν Ν.

---

[18] Bernard Pierron: «Ἑβραῖοι καί Χριστιανοί στή Νεότερη Ἑλλάδα», σελ. 231.

Φαρδή. Παρόλες τίς παροτρύνσεις καί τίς προσπάθειες τῆς ἑβραϊκῆς κοινότητας νά καταδικαστοῦν οἱ κατηγορούμενοι, οἱ ἔνορκοι ἀποφάσισαν κατά πλειοψηφία, νά ἀθωώσουν τόν Φαρδή καί τά μέλη τῆς ΕΕΕ πού κατηγορήθηκαν γιά τόν ἐμπρησμό. Οἱ μόνοι πού κρίθηκαν ἔνοχοι, ἐπειδή πυρπόλησαν δυό ἄδεια παραπήγματα, ἦταν τρεῖς πρόσφυγες, στούς ὁποίους ἀναγνωρίστηκαν ἐλαφρυντικά. Στίς 18 Ἀπριλίου 1932 ἡ «Μακεδονία» θριαμβολογώντας δημοσίευσε ἕναν «ἐπίλογο» τῆς δίκης τῆς Βέροιας ὅπου ὁ Φαρδῆς ἐπέρριψε ὅλη τήν εὐθύνη τῆς ὑπόθεσης στούς Ἑβραίους τῆς Θεσσαλονίκης καί προσωπικά στόν «σιωνιστή» Μπεσαντχί. Εἶναι αὐτονόητο ὅτι ὕστερα ἀπό τήν ἀθωωτική ἀπόφαση ἡ αἴγλη τῆς ΕΕΕ στή Βόρειο Ἑλλάδα αὐξήθηκε ἐνῶ ἡ προσπάθεια τῶν Ἑβραίων νά ἀνακινήσει κατά τή διάρκεια τῆς δίκης διάφορα θέματα (λ.χ. τόν ἀντισημιτισμό τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας) ἀπέτυχε. Πικρόχολα ὁ ἱστορικός καί διδάκτορας τῶν ἑβραϊκῶν σπουδῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀνατολικῶν Γλωσσῶν καί Πολιτισμῶν τοῦ Παρισιοῦ, Μπερνάρ Πιερόν σχολιάζει: «*Παρόλες τίς προσπάθειες τοῦ προέδρου καί τοῦ εἰσαγγελέα, στίς 7 Ἀπριλίου 1932 οἱ Ἕλληνες ἔνορκοι ἀποδεικνύονται δειλοί καί μεροληπτικοί*». (Bernard Pierron: «Ἑβραῖοι καί Χριστιανοί στή Νεότερη Ἑλλάδα», σελ. 233).

Ἡ ΕΕΕ στή Δυτική Μακεδονία

Ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 1933, μερικά ἀπό τά πιό ἀδιάλλακτα βενιζελικά στελέχη τῆς Πτολεμαΐδας εἶχαν ἔρθει σέ ἐπαφή μέ τήν ΕΕΕ τῆς Θεσσαλονίκης, γιά νά ἱδρύσουν παράρτημα τῆς ὀργάνωσης. Οἱ πρῶτοι «Τριεψιλίτες» στή μακεδονική αὐτή πόλη ἦταν οἱ Κων/νος Ἀδαμόπουλος, Σωκράτης Καλαϊτζόπουλος, Γεώργιος Παρ. Μισανδρέου, Νικ. Ξυνός, Δημ. Σπανός, Σπ. Βυζαντινόπουλος, Ι. Παντελίου, Δ. Νικολαΐδης καί Γεώργ. Παυλίδης.[19]

---

[19] Ἐπαρχιακή Φωνή Πτολεμαΐδος 30-4-1933.

Μία ἀναφορά τοῦ τοπικοῦ Τύπου σχετικά μέ τίς δραστηριότητες τῆς ὀργάνωσης εἶναι ἡ παρακάτω: «Ὁ χορός τῶν ΕΕΕ, δώθηκε στίς 22 Ἀπριλίου 1933. Στήν ἐκδήλωση παρεβρέθησαν ὁ βουλευτής τῶν Φιλελευθέρων Κοσμᾶς Προκοπίδης, ὁ Ζ. Γαλανός μετά τῆς κυρίας του καί δεσποινίδος γυναικαδελφῆς, ὁ Β. Φραγγούδης μετά τῶν δεσποινίδων ἀδελφῶν του, ὁ Κ. Κόκκας μετά τῆς μνηστῆς του δεσποινίδος Εὐδ. Τόττη, ὁ Σπ. Βυζαντινόπουλος μετά τῶν δεσποινίδων ἀδελφῶν του, ὁ Ι. Παντελίου μετά τῆς κυρίας του, ὁ Ι. Λιάρος μετά τῆς κυρίας του, ὁ ὀδοντίατρος κ. Θ. Νασίκας, ὁ Γ. Ἰωαννίδης, Π. Τσέτσης, Σουμελίδης κ.ἄ. Ἡ διοργανωτική ἐπιτροπή ἐκ τῶν κ. Παυλίδου, Ἀδαμοπούλου, Κολλινδέρη, Παντελίου καί Ἀϊδινλῆ ἐτήρησε ζηλευτήν τάξιν. Ὁ χορός μέ εὐθυμίαν διήρκησε μέχρι τῶν πρωινῶν ὡρῶν», (Ἐπαρχιακή Φωνή Πτολεμαΐδος 30-4-33).

Ἕναν μήνα περίπου ἀργότερα (Ἰούνιος 1933), κατά τήν μεγάλη κάθοδο 2.000 «Τριεψιλιτῶν» στήν Ἀθήνα ἀπό τό παράρτημα τῆς Πτολεμαΐδας, συμμετεῖχαν μέ τίς στολές καί τά χαλύβδινα κράνη τους οἱ Ι. Παντελείου, Δ. Νικολαΐδης, Βασ. Τσῦρος, Νικ. Ναθαναηλίδης καί Μ. Καλινδέρης.

Στίς δημοτικές ἐκλογές τοῦ Φεβρουαρίου (1934), τό στέλεχος τῆς ΕΕΕ Γεώργιος Πάρ. Μισανδρέου ἐκλέχθη δημοτικός σύμβουλος λαμβάνοντας 77 ψήφους μέ δήμαρχο τόν βενιζελικό Βασ. Χατζηευστρατίου. Τελικά τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1934 ἔγιναν τά ἐπίσημα ἐγκαίνεια τοῦ τοπικοῦ παραρτήματος μέ τήν παρουσία τοῦ δικηγόρου Παναγ. Δαδούλη ἀπό τήν Κοζάνη. Ὁ Δαδούλης κατά τήν Κατοχή δραστηριοποιήθηκε στήν ἀνασύσταση τῆς ΕΕΕ καί στόν ΕΣ τοῦ Μιχάλαγα, ἐνῶ τόν Ἰούλιο τοῦ 1944 ἐπισκέφθηκε τή Βιέννη ὅπου εἶχε ἐπαφές μέ Γερμανούς ἀξιωματούχους. Δολοφονήθηκε λίγο μετά τήν ἀποχώρηση τῶν Γερμανῶν ἀπό τούς κομμουνιστές.

Ἡ περίπτωση τῶν ἀδελφῶν Μπένου

Τήν ἄνοιξη τοῦ 1934 ἡ ἐφημερίδα «Δράσις» τῆς ΕΕΕ δημοσίευσε δυό ἐπιστολές τῶν ἀδελφῶν Δημητρίου (Τάκη) Μπένου καί Θεόδωρου Μπένου. Φαίνεται πώς τά δυό ἀδέλφια, ἐνταγμένοι σέ

διαφορετικούς πολιτικούς χώρους ἦρθαν σέ διάσταση ὅταν ὁ Θεόδωρος Μπένος ἔγινε μέλος τοῦ ΚΚΕ. Τήν ἀρχή τήν ἔκανε ὁ Τάκης Μπένος δημοσιεύοντας μία ἀνοικτή ἐπιστολή πρός τόν ἀδελφό του: «Θέλησες νά ἀσπασθῆς τίς ἰδέες καί τίς θεωρίες τῶν κομμουνιστῶν τῶν πρακτόρων αὐτῶν τῆς Μόσχας. (...). Θέλησες, λέγω, νά ὑποτάξης τήν ἀθάνατο ἑλληνική σου φυλή στόν Λένιν καί στόν Στάλιν, στά ἄτιμα σκυλιά τούς Ἑβραίους, καί ὡς ἀντάλλαγμα τί θά λάβης;

Σέ ἐρωτῶ νά μοῦ πῆς καί σέ ἐξορκίζω στή γυναίκα σου καί στό παιδί σου, νά μοῦ πῆς εἰλικρινά καί τίμια, μία καί οἱ δυό μας ἀπό τόν ἴδιο μαστό θηλάσαμε καί ἀπό τήν ἴδια μάνα γεννηθήκαμε, γιατί τό 'κάμες αὐτό; Γιατί γίνηκες προδότης στά ἅγια χώματα τῆς πατρίδος σου; (...) Τότε πές μου, ἀφοῦ δέν πιστεύεις στήν πατρίδα γιατί πῆγες στό 1922 καί πολέμησες γιά τήν πατρίδα καί ἔφαγες πέντε σφαῖρες στό στῆθος; Ἄν δέν ἀγαποῦσες τήν Ἑλλάδα μας, τότε γιατί πῆγες καί γράφτηκες ἐθελοντής στά 1922; (...)». («Δράσις» 10-4-1934).

Ἡ γερμανόφωνη ταμπέλα τοῦ „Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος" ἔξω ἀπό τά γραφεῖα τῆς ὀργάνωσης στήν Ἀθήνα κατά τήν Κατοχή. Στό κέντρο διακρίνεται τό ἔμβλημα τῆς ΕΕΕ.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ Θεόδωρου Μπένου ἦταν ἄμεση στήν ἴδια ἐφημερίδα:

«Δέν ἔγινα κομμουνιστής γιατί μ' ἄρεσε τό σύστημα αὐτό μά πιό πολύ γιά τήν ἐγκατάλειψη αὐτή καί τήν ἀδιαφορία τοῦ σημερινοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος. Αὐτό εἶναι ἡ αἰτία καί αὐτό εἶναι ὁ προαγωγός τοῦ κομμουνισμοῦ. Μέχρι σήμερα πίστευα τυφλά στά πάτρια, στή θρησκεία, τό πολίτευμα. Ὕστερα ὅμως, ἀπ'ὅσα μᾶς κάνουν σήμερα νά γνωρίσωμε, κι ὕστερα ἀπό τόση ἐγκληματική ἀδιαφορία, πίστεψε με, πώς ὅλα μά ὅλα τά ἀρνήθηκα. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ ὅλους ἐδῶ τούς κατοίκους τῆς Καβάλας. Μᾶς ἐγκατέλειψαν τελείως. Ἕνα μᾶς ἔμεινε. Ἡ αὐτοκτονία ἤ ὁ κομμουνισμός. (…)». Εἶναι ἄγνωστο τό τί ἀπέγινε ἀπό τήν διαμάχη τῶν δυό ἀδελφῶν ἀλλά εἶναι βέβαιο ὅτι ὁ πρῶτος παρέμεινε φανατικός ἀντισημίτης καί γερμανόφιλος μέχρι τό τέλος.

Τό 1934 ὁ Μπένος ἐπισκέφθηκε τή Γερμανία. Ἐπιστρέφοντας δημοσίευσε στήν ἐφημερίδα «Ἑσπερινή» τίς ἐντυπώσεις του: «(…) Ἐνῶ ἐπί 14 χρόνια ὁλόκληρα οἱ σοσιαλδημοκρᾶται καί οἱ Ἑβραῖοι δημιουργοῦσαν χιλιάδες καί ἑκατομμύρια λεγεῶνας ἀνέργων καί τούς ἔρριπταν στήν δυστυχία καί στήν ἀθλιότητα, ἐνῶ ἐπί 14 χρόνια, λέγω, ἀντί νά γίνη μία προσπάθεια καλλιτερεύσεως τῆς ζωῆς τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ, ἐφρόντισαν διά τήν καταστροφήν του καί τήν δυστυχίαν του, τό ἐθνικοσοσιαλιστικόν σύστημα, ὅ,τι ἐπί 14 ὁλόκληρα χρόνια, οἱ ἄλλοι κατέστρεψαν, τό ἀνοικοδόμησεν εἰς ἕνα ἐλάχιστο χρονικό διάστημα μόλις 2 ἐτῶν. (…) Καί ἤδη ἐρχόμεθα νά ἐξετάσωμεν πώς κατώρθωσεν ὁ Χίτλερ νά φέρη εἰς πέρας αὐτό τό τόσον ἄλυτον καί ἀκανθῶδες πρόβλημα τῆς ἀνεργίας! Ἡ ἐπιτυχία του βασίζεται στή μεγάλη του δημοτικότητα καί στήν σιδηρᾶν πειθαρχίαν τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ στά κελεύσματά του.

Ὁ Χίτλερ τους εἶπε καθαρά καί ξάστερα. Ὅσοι ἔχετε δυό καί τρεῖς θέσεις νά ἀποχωρήσετε καί νά κρατήσετε μίαν ἀρκετήν διά τήν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας σας. Ἀμέσως ἔσπευσαν χιλιάδες Γερμανοί ν' ἀφήσουν τίς διπλοθεσοῦλες. Ἐδημιουργήθησαν κεναί θέσεις καί ἀμέσως ἐστρατολογήθησαν ἄνεργοι. Δεύτερον. Ὅσα ἀνδρόγυνα ἔχουν ἐξασφαλίσει δυό θέσεις, ἡ σύζυγος ὀφείλει νά

ἐγκαταλείψη τήν θέσιν κι ἀντ' αὐτῆς νά ἐργάζεται μόνον ὁ σύζυγος. Πάλιν χιλιάδες θέσεις ἐδημιουργήθησαν. Καί πάλιν ἄνεργοι ἐστρατολογήθησαν.

Τρίτον. Ὅσοι ἔχετε θέσεις μέ ὑπέρογκον μισθόν μηνιαίως π.χ. 500-1500 μάρκων, νά περιορισθῆτε εἰς τά 500 μάρκα, οὕτως ὥστε νά δυνηθῆ ἡ ἐπιχείρησις ἐκείνη νά προσλάβη 2-3 νέους ὑπαλλήλους. Κι ἐδῶ πάλιν χιλιάδες θέσεις ἐδημιουργήθησαν.

Τέταρτον. Ὅσοι ἔχετε νά ἐπιδιορθώσετε σπίτια, ν' ἀρχίσετε τάς ἐργασίας σας καί σᾶς χαρίζομεν τόν φόρον οἰκοδομῶν τῆς ἑπομένης χρήσεως. Χιλιάδες ἰδιοκτῆται ἔσπευσαν νά ἐπισκευάσουν τά σπίτια των.

Πέμπτον. Ὅσοι ἔχετε νά κτίσετε, ν' ἀρχίσετε τάς ἐργασίας σας καί ἐπί μίαν 5ετίαν δέν θά πληρώνετε φόρον οἰκοδομῶν. Καί ἰδού νέαι ἐργασίαι ἐδημιουργήθησαν καί χιλιάδες ἄνεργοι ἐστρατολογήθησαν πάλιν. Ἕκτον. Καί τώρα ἔρχεται τό κράτος ἀρωγόν διά μίας μεγαλειώδους πράγματι ἐμπνεύσεως: Τήν δημιουργίαν συγκοινωνιακοῦ δικτύου. Ὅλαι αἵ πόλεις καί τά χωρία τῆς Γερμανίας πρέπει νά συνδεθοῦν δι' ὁδικῶν δικτύων ἀρτίων ἀπό πάσης ἀπόψεως. («Ἡ Ἑσπερινή» 11 Φεβρουαρίου 1935). Κατά τή διάρκεια τῆς γερμανικῆς Κατοχῆς ὁ Τάκης Μπένος ἔζησε τόν ἐθνικοσοσιαλιστικό του μύθο ὡς πράκτορας τῆς Abwehr, (Γερμανική Ἀντικατασκοπεία).

Ἡ διάσπαση τῆς ΕΕΕ

Ἡ «Πορεία πρός τήν Ἀθήνα» ἀποτέλεσε ἀναμφισβήτητα μία ἰδιαίτερα ἐπιτυχημένη πρωτοβουλία τῆς ὀργάνωσης, καθώς συγκέντρωσε τό ἐνδιαφέρον τοῦ Τύπου, ἀνέδειξε τήν ἄρτια, στρατιωτικοῦ τύπου δομῆ της καί κέρδισε τή θετική ἀποδοχή τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου καί τοῦ στρατοῦ. Ἡ ἐφημερίδα «Μακεδονικά Νέα» σέ ἐκτενές ρεπορτάζ στίς 28 Ἰουνίου ἀνέφερε ὅτι παρατηρήθηκε «κύμα ἐθνικῆς καί ἡρωικῆς λεβεντιᾶς», ἐνῶ «αἵ Ἀθῆναι ἀποθέωσαν τούς Μακεδόνας Ἀλκίμους». Ἡ ἐπιτυχία ὅμως αὐτή ἔμελλε νά ὁδηγήσει τήν ὀργάνωση στή διάσπαση. Τό ΔΣ τοῦ παραρτήματος Θεσσαλονίκης ἐπιθυμῶντας τήν ἐκμετάλλευση τῆς αὐξημένης

ἐπιρροῆς τῆς ΕΕΕ, προτεῖνε τόν ... πολιτικό κόμμα ὑπό τόν τίτλο «Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα Ἐθνική Ἕνωσις Ἑλλάς», ἐνῶ τό Ἀνώτατο (Κεντρικό) ΔΣ ἐπέμενε στή διατήρηση τῆς ὀργάνωσης μέ τήν ὑπάρχουσα μορφή. Στίς 5 Νοεμβρίου 1933 πραγματοποιήθηκε ἔκτακτη συνέλευση καί ἡ πρόταση μετατροπῆς σέ κόμμα ὑπερψηφίστηκε. Ὡστόσο ὑπῆρξε μία ἰσχυρή μειοψηφία -κυρίως οἱ φιλομοναρχικοί- καί στίς 15 Δεκεμβρίου ὀκτώ ἀπό τά ἡγετικά στελέχη τῆς ἑνιαίας ΕΕΕ ἐπανίδρυσαν τήν ὀργάνωση ὑπό τήν μορφή σωματείου. Τίς ἑπόμενες ἡμέρες μεταξύ τῆς πλειοψηφοῦσας παράταξης ὑπό τόν Κοσμίδη καί τῆς μειοψηφοῦσας ὑπό τόν Χαριτόπουλο, ἡ καθεμία ἀπό τίς ὁποῖες διεκδικοῦσε γιά τόν ἑαυτό της τόν ρόλο τοῦ αὐθεντικοῦ συνεχιστῆ καί νόμιμου ἐκπροσώπου τῆς ΕΕΕ, ἀντηλλάγησαν σφοδρές κατηγορίες μέ σαφεῖς πολιτικούς ὑπαινιγμούς. Συγκεκριμένα, ἡ παράταξη Κοσμίδη διέγραψε τήν ὁμάδα Χαριτόπουλου, ἐπειδή ὅπως ὑποστήριζε σέ σχετική ἀνακοίνωση «ἠθέλησε νά προσδέση τήν ΕΕΕ εἰς τό ἅρμα τῆς κυβερνητικῆς παρατάξεως (σ.σ. τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος), μέ μελλοντικόν σκοπόν τήν πολιτικήν αὐτῆς ἐκμετάλλευσιν», ἐνῶ στελέχη τῆς πλευρᾶς Χαριτόπουλου ἐπαναλάμβαναν ὅτι «ἡμεῖς οἱ Λαϊκοί δέν εἶναι δυνατόν νά συνεργασθῶμεν μέ αὐτούς τούς Βενιζελικούς» («Ἐφημερίς τῶν Βαλκανίων», 15-18 Δεκεμβρίου 1933).

Στή ρήξη τῶν δυό πλευρῶν σημαντικό ρόλο ἔπαιξε καί ἡ ὄξυνση ἀνάμεσα στούς Φιλελεύθερους καί τούς Λαϊκούς πού εἶχε ἐκδηλωθεῖ ἰδιαίτερα μετά τό κίνημα τοῦ Πλαστήρα τόν Μάρτιο τοῦ 1933. (Πέρ. «Ἱστορία Εἰκονογραφημένη», τεῦχ. 535, Ἰαν. 2013, σελ. 63).

Μεταπολεμική φωτογραφία τοῦ Δημ. Σφαέλλου ὅταν πολιτεύτηκε στίς ἐκλογές.

Ε. Ε. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

[illegible]

ΠΑΡΤΕ ΜΕΡΟΣ ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ
ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΕΝΩΣ. ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 24 Φεβρουαρίου ὥρα 12 π.μ.

Ἀδέλφια.

Τὴν Κυριακὴ 24 Φεβρουαρίου ὥρα 12 πρωΐ θὰ γίνουν στὴν Περαχώρα Λουτρακίου τὰ ἐγκαίνια τοῦ παραρτήματος τῆς Ε. Ε. Ε. Περαχώρας.

Στὴν τελετὴ ποὺ θὰ γίνῃ θὰ ἔρθουν ἀντιπροσωπεία τῶν Παραρτημάτων τῆς Ε. Ε. Ε Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ Νέας Ἰωνίας μὲ τὴν μουσικὴν τους. Θὰ εἶναι ἀκόμη ὁ Κλῆρος καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι. Θα ὁμιλήσουν οἱ Ἀρχηγοὶ τῆς Ε. Ε. Ε Ἀθηνῶν.

Ἀδέλφια.

Στὴν τελετὴν αὐτὴ καλοῦμε ὅλους τοὺς Περαχωρίτες καὶ τοὺς Λουτρακιῶτες νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ τί εἶναι ἡ Ε. Ε. Ε. καὶ νὰ νοιώσουν το πόνο μας καὶ τὸν παλμό μας γιὰ τὴν κατάντια τοῦ Κράτους μας ποῦ ἔγινε κουρέλι τῶν ξένων. Μὴ ξεχνᾶτε πῶς ἡ Ε Ε.Ε. εἶναι ἡ μόνη ἐλπίδα τῆς Ἀγροτιᾶς τῆς Ἑλλάδας. Βγαλμένη ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ εἶναι ἡ Ἑνωμένη προσπάθεια ὅλων τῶν Ἑλλήνων ποῦ ὑπεράνω τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων καὶ τῶν Κομμάτων θέτουν τὴν Πατρίδα. Εἶναι ἀκόμη ἡ Ἑλληνικὴ Ὀργάνωσις ποῦ ὑψώνει τὸ ἀνάστημά της δείχνοντας το δρόμο τῆς Σωτηρίας τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ, ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν Ἐθνικοκοινωνικὴ ἠθικὴ ἐπανάστασι τῶν Ἑλλήνων Πολιτῶν.

Ἀδέλφια.

Ψηλὰ τὸ κεφάλι καὶ ὑπερήφανοι γιὰ τὴν Ἑλληνική σας καταγωγὴ ἀτενίστε χαρούμενοι το μέλλον τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους ὅπως τὸ ἑτοιμάζει ἡ Ε. Ε. Ε. Σύνθημά μας Μὴ λείψῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ε. Ε. Ε. τὴν Κυριακήν.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!..

ΖΗΤΩ Η ΕΘΝΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΑΣ!...

ΖΗΤΩ Η Ε. Ε. Ε. ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ!..

Ε. Ε. Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ

Προκήρυξη τῆς ΕΕΕ Περαχώρας Λουτρακίου, (Ἀρχεῖο Σφαέλλου, ΕΛΙΑ).

Τὴν ἄνοιξη τοῦ 1935 ἡ σύγκρουση τοῦ φιλοβασιλικοῦ παραρτήματος τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸ φιλοβενιζελικό κέντρο τῆς Θεσσαλονίκης, ἔφτασε στὸ ἀποκορύφωμά της. Ἀναμφισβήτητα τὸ γεγονός ὅτι ἡ ΕΕΕ τῆς συμπρωτεύουσας ὑποστήριξε τοὺς κινηματίες τοῦ Μαρτίου συνετέλεσε ὥστε ἡ ὀργάνωση τῶν Ἀθηνῶν νὰ ἀποστασιοποιηθεῖ ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου. Ἀντικειμενικά

βέβαια στή διάσπαση τῶν δυό παραρτημάτων διαδραμάτισε καί ὁ ἄκρατος φιλοβασιλισμός τοῦ Σφαέλου καί οἱ σχέσεις πού εἶχε ἡ ΕΕΕ τῶν Ἀθηνῶν μέ τόν δήμαρχο τῆς Κ. Κοτζιά. Σέ μία ἐπιστολή του ὁ Σφαέλος ὡς πρός τίς διασυνδέσεις αὐτές εἶναι ἀποκαλυπτικός: «(...) Διά νά ὀργανώσωμε τήν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου καί τήν εἰς τήν Αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας σχετικήν ἑορτήν καί τήν τοιαύτην εἰς τό κέντρον μας τῆς Νέας Ἰωνίας κυριολεκτικῶς ἐφτύσαμε αἷμα καί μόνον ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κοτζιᾶ καί ἡ πονηρία τοῦ Πέτρου καί ἡ ἐπιμονή καί ὑπομονή εἰς ὕβρεις κ.λπ.»

Δυό μῆνες περίπου ἀργότερα πάλι ὁ Σφαέλος ἐπιχειρεῖ νά μεταπείσει τόν Παπακυριαζῆ μέλος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΕΕ Θεσσαλονίκης, ὅταν οἱ τελευταῖοι συνομιλοῦν νά συμπράξουν μέ τόν Πάγκαλο ἐν' ὄψει τῶν ἐπικείμενων ἐκλογῶν:

«Στρατηγός ἀποκρούει ρητῶς σύμπραξιν Παγκάλου. Ἀρνεῖται πᾶσαν ἐνίσχυσιν. Ὑποδεικνύει ἐπιμόνως συνιστῶν ἀποχήν. Φοβοῦμαι ἀποχώρησίν του ἐάν δέν συμφωνήσωμεν ἀπόψεις του. Συνηγοροῦμεν γνώμην Στρατηγοῦ ἀπειλούμενοι χάριν ὀλίγων ἑδρῶν μέ τελική διάλυσιν. Πάντες ἐν Ἀθῆναι Πολιτικοῦ Τμήματος ἀποχωροῦν οὐδενός πιστεύοντος πλέον τήν γραμμήν τῆς ὀργανώσεως. (...)

Ἱκετεύομεν εἰσακούσατε φωνήν μας. Σώσατε ἰδεολογίαν μας διατηροῦντες ἀδαμάντινον τό ἠθικόν τῆς Ἑνώσεως μή συμπράττοντες μέ οὐδένα». Ὁ Σφαέλος εἰσηγήθηκε τέλος τήν αὐτοτελῆ κάθοδο τῆς ὀργάνωσης στίς ἐκλογές. Ἐνδεικτικό του κλίματος πού ἐπικρατοῦσε στίς τάξεις τῆς ὀργάνωσης τήν ἐποχή ἐκείνη εἶναι ἡ παρακάτω ἐπιστολή πού ἀπέστειλε ὁ Σφαέλλος πρός τό ἡγετικό στέλεχος τῆς ΕΕΕ Γ. Κοσμίδη:

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 17 Μαρτίου 1934
Σεβαστέ μου καί ἀγαπητέ κ. Κοσμίδη,

Τώρα πειά πού δέν εἶμαι μέλος τῆς ΕΕΕ καί δέν μποροῦν νά ποῦν πώς σοῦ γράφω ἰδιαιτέρως γιά νά σέ γαλυφέψω νά μοῦ δώσης στήν ΕΕΕ λουφέδες, σοῦ γράφω τά παρακάτω, καί Σύ πρόσεξέ τα, κρίνε τα κατά συνείδησιν καί πράξε ὅπως νομίζης.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΟΜΜΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πρός τά μέλη, τούς όπαδούς καί φίλους τῆς Ε. Ε. Ε.

[illegible]

Ε. Ε. Ε.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

Λίγο μετά τή διάσπαση τῆς ΕΕΕ τό Παράρτημα τῆς πρωτεύουσας διαμορφώθηκε σέ Κόμμα Ἐθνικόν καί Σοσιαλιστικόν.

Σκέψου μόνο πώς ἔχεις μεγάλες εὐθύνες. Γιατί ἐσύ, σάν πατέρας τῆς οἰκογενείας τῆς ΕΕΕ ἔχεις τίς τιμές, μά ἔχεις καί τά βάρη.

Δέν θά σέ πολυζαλίσω μπάρμπα Κοσμίδη. Γιατί φαίνεται πώς τά γράμματά μου σέ ζαλίζουν καί γιά δαῦτο δέν μ' ἀπήντησες τίς προάλλες τόν Δεκέμβρη πού σούγραψα.

Λοιπόν, ἐδῶ στήν Ἀθήνα ἡ ΕΕΕ ὄχι μόνον δέν εἶναι ἡ ΕΕΕ πού ὀνειρεύτηκες καί ὀνειρευτήκαμε καί ἐμεῖς μαζύ σου 6 χρόνια τώρα, ἀλλά εἶναι ντροπή ποιά νά λέη κανείς πώς εἶναι μέλος της.

Διαγράψανε χωρίς καμμιά αἰτία, ἤ γιατί ἤτανε τυχόν φίλοι μου, τά καλύτερα στελέχη. Ἄλλους, τούς φοιτητάς τούς διώξανε. Σοβαροί ἄνθρωποι δέν πατᾶνε ποιά. Καί γιά δασκάλους καί ἀρχηγούς τῶν παιδιῶν τῶν πρωτοπόρων καί ἀλκίμων βάλανε χτεσινούς κομμουνιστάς καί ἀρχειομαρξιστάς, πού εἶναι τσιράκια τοῦ Λαζαρῆ.

Ὅλα αὐτά λεπτομερῆ, γραμμένα θά τά βρῆς σέ μία ἀναφορά πού ἔκαμα στό Γεν. Συμβούλιο καί τήν ἔστειλα μέ τόν Κώστα τόν Χατζηκωσταντίνου. Σέ παρακαλῶ ζήτησε την καί διάβασε μέ προσοχή. Εἶναι γραμμένη στή μηχανή. Ἐπιθέσεις ὀργανώθηκαν ἐναντίον μελῶν χωρίς λόγο καί ἀκόμη ἐναντίον μου. Καί αὐτό πού δέν μοῦ τό κάνανε οἱ Κομμουνισταί μοῦ τό ἔκαναν ἄνθρωποι τῆς ΕΕΕ. Δέν σέ συγκινοῦν αὐτά Γέρο Κοσμίδη; Εἶναι τίμια πράγματα αὐτά;

Ξέρεις ἐσύ ἄν ἀγαπάω τήν Ε.Ε.Ε. Ξέρεις ἐσύ ἄν δούλεψα γι' αὐτήν. Ξέρεις ἐσύ ἄν πόνεσα γι' αὐτή. Ἐν τούτοις γιά τό εὐχαριστῶ μέ φωνάζουν Προδότη, μέ βρίζουν καί χίλια δυό ἄλλα. Ξέρεις τό γιατί; Γιατί ἤμουνα τίμιος καί ὁ Λαζαρῆς δέν εἶναι οὔτε τίμιος οὔτε ἄντρας καί ἄς φαίνεται ὅτι εἶναι καί ἄντρας. Λένε πώς δούλευα ὄχι γιά τήν ΕΕΕ ἀλλά γιά τόν ἑαυτό μου. 6 χρόνια τώρα πού δούλευα, δούλευα γιά τόν ἑαυτό μου; Τί κέρδη μπορῶ νά ἔχω ἀπό τήν ΕΕΕ; τόσο τούς κόβει τόσο λένε.

Αὐτό μόνο νά σκεφτῆς ὅτι γιά ν' ἀποφασίση ὁ Σφαέλλος νά παραιτηθῆ ἀπό τήν ΕΕΕ φαντάσου πώς κατάντησε ἡ ΕΕΕ στήν Ἀθήνα καί τί τοῦ κάνανε.

Ἐγώ φώναξα ἐγκαίρως. Τά εἶπα. Τά ἔγραψα. Ἀναφορές ἔκανα, κανείς δέν μέ ἄκουσε. Νίπτω τάς χεῖρας μου. Πρόσεξε μόνον

τοῦτο, ὅτι σοῦ προλέγω -καί σημείωσε το- Γρήγορα στήν ΕΕΕ ὁ Λαζαρῆς θά κάμη τόσο μεγάλο κακό πού θά τραβᾶς τά μαλλιά σου. Ὅσο γιά τήν Ἀθήνα σοῦ λέω πώς ποτέ ἡ ΕΕΕ δέν θά πάη ἐμπρός ὅσο εἶναι ὁ κακοήθης ἀνισόρροπος αὐτός. Ἡ ΕΕΕ στήν Ἀθήνα ἀπό τόν Λαζαρή ρεζιλεύτηκε, νά τό νοιώσετε, καί ἄν δέν φύγη αὐτός δέν θά ξερεζηλευτῆ ποτέ. Τέλος πολύς σοβαρός κόσμος θεωρεῖ τήν ΕΕΕ Ἀθηνῶν δηλ. τόν Λαζαρή σάν τό λιθάρι πού βάνει ὁ χρυσοχόος τό χρυσάφι καί μετρᾶ τά καράτια, τήν Λιδία Λίθο δηλ. ἀπό τά χάλια τῆς Ἀθήνας κρίνει ὅλη τήν ΕΕΕ !

Ἐγώ πλέον ἀπηύδησα καί γι' αὐτό γιά νά μή ρεζηλεύομαι καί ἐγώ, καί νά ἀκούω βρισίδια καί νά ἔχω ἐπιθέσεις, ἀντί γιά εὐχαριστῶ, παρητήθην.

Θ' ἄρθη ὥρα ὅμως, πού θά θυμηθῆς αὐτά πού σοῦ γράφω. Μά τότες θά εἶναι ἀργά.

Θυμήσουν ἀκόμα τοῦτο. Πώς ἄν ἡ ΕΕΕ δέν σταθῆ ψηλά καί δέν νοιώση τώρα τό ἔγκλημα πού κάνει χάνοντας εὐκαιρίες καί πρόσωπα ἕνα ἕνα ἀπό τούς κόλπους της καί νά τραβᾶν ἀλλοῦ (ὄχι βέβαια στόν Προδότη Χαριτόπουλο) θ' ἀρθῆ ὅμως ἡμέρα πού καί αὐτή θά μετανοιώση καί θά εἶναι ἀργά γιατί ἔχασε ἐκείνους πού ἄξιζαν καί κράτησε τίς σαβοῦρες καί ἀκόμη γιατί αὐτή ἐνῶ εἶχε τά μέσα ἔχασε τό παιχνίδι.

Πρός τό παρόν ἀκόμη σοῦ ἐφιστῶ τήν προσοχήν ἐπί τοῦ ἐγκλήματος πού γίνεται στήν Ἀθήνα στούς Πρωτοπόρους καί τούς Ἀλκίμους. Τούς βάζουν καί τούς διδάσκουν χθεσινοί Ἀρχειομαρξισταί καί Κομμουνισταί, πώς ἡ ΕΕΕ κυρίως στηρίζεται στά συμφέροντα καί περί Ἔθνους καί Θρησκείας κ.λπ.

Ἀκόμα σοῦ λέγω πώς τήν Ε.Ε.Ε. πάντα θά τήν ἀγαπῶ, ἀλλά σ' αὐτήν μόνον τήν ἀγνωμοσύνη γνώρισα καί τίποτα ἄλλο. Καί δέν θά ξανάρθω ποιά ἄν δέν φύγη ὁ Λαζαρῆς.

Εἰδικῶς ὅμως τό Παράρτημα Ἀθηνῶν, ἄν θέλετε νά σώσετε τήν ὅλη ΕΕΕ ἀπό μόλυνσι, κλεῖστε το ἤ βάλτε ἄλλους ἀνθρώπους. Μέ τούς σημερινούς ἐγκληματεῖτε.

Μέτρησε καλά αὐτά πού γράφω

Γιατί ὁ κατεργάρης ὁ Χαριτόπουλος στήν Ἀθήνα δουλεύει. Καί ὁ Περίφημος ὁ ἐδῶ χάμω πρόεδρος ἔχει τόσο καταστρέψει τήν ἰδέα τῆς ΕΕΕ καί βρίσκει ἔδαφος ὁ Ἄλλος. Ὁ Νοῶν Νοείτω.

Δέξου τά Σέβη μου καί τήν ἀγάπη μου.

Πάντα δικός σου καί Συγχώρα μέ ἄν σ' ἐπίκρανα ποτέ.

Τό τέλος τῆς ΕΕΕ

Παρά τά προβλήματα καί τήν ἀπειλή τῆς διάσπασης, ὁ πρωτοσέλιδος τίτλος τῆς «Δράσης» στίς 2/3/1934 ἐξηγοῦσε τούς σκοπούς τοῦ κινήματος: («Ἐλεύθεροι ἀπό παντός δεσμοῦ, θά συνεχίσωμεν τόν τραχύν ἀγῶνα τοῦ καθαρμοῦ μέχρι τέλους») καί κατήγγειλε τίς δυό ξένων συμφερόντων ἑταιρίες ἠλεκτροφωτισμοῦ καί ὕδρευσης τῆς συμπρωτεύουσας ὡς «ἀπατῶσες καί ἐκβιάζουσες».

Ε. Ε. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΛΑΣ—ΞΥΠΝΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΩΘΗΤΕ ΥΠΟ ΤΟΝ ΔΙΚΕΦΑΛΟΝ ΑΕΤΟΝ !

Κάτω ἡ Ἐθνοκτόνος Διαίρεσις

Κάτω τά Χρεωκοπημένα Κόμματα.

Κάτω ὁ Κομμουνιστής Ἀνεψιόπουλος Πατρίκιος

Κάτω ὁ Ὑπόδικος Μάνος.

Κάτω οἱ καθαιρεθέντες καταχρασταί Δήμαρχοι

ΖΗΤΩ Η ΗΘΙΚΗ, Η ΤΙΜΗ, Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ, Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΚΑΤΩ ΟΙ ΑΝΗΘΙΚΟΙ

ΖΗΤΩ Ο ΕΘΝΙΚΙΣΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ Ε. Ε. Ε.

Κ. ΒΟΡΤΣΕΛΑΣ

Ὁ Δῆμος σπίτι τοῦ πτωχοῦ Χριστιανικοῦ λαοῦ.
Συσσίτια διά τούς Ἀπόρους καί Ἀνέργους.
Ἐλάττωσις τῆς Δημοτικῆς φορολογίας τῶν τροφίμων.
Δρόμους γιά τές φτωχές συνοικίες.
Φωτισμό καί Νερό ΦΤΗΝΟ.

ΚΑΤΩ ΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ

Τό Δημοτικόν Νοσοκομεῖον μόνον διά πτωχούς.
Καθαριότης καί ὑγεία καί γιά τές πτωχές συνοικίες
Γενικός ἔλεγχος εἰς τόν Δῆμον καί τιμωρία
ΤΩΝ ΛΟΒΙΤΟΥΡΑΤΖΗΔΩΝ.
Δημοτικά ἔργα γιά δουλειά στούς ἀνέργους. Τά παράσιτα καί οἱ ἀργόμισθοι μακριά ἀπό τό Δῆμο.
Ἐνίσχυσις τῶν Χριστιανικῶν Φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων

ΗΘΙΚΗ -- ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Τήν ἴδια χρονιά ἡ ΕΕΕ ὑποστήριξε δικό της ὑπερκομματικό ὑποψήφιο στίς δημοτικές ἐκλογές τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ προσπάθεια αὐτή ὅμως ἀπέτυχε, καθώς ὁ ὑποψήφιος «Τριεψιλίτης» δήμαρχος Βορτσέλας συγκέντρωσε μόλις 798 σταυρούς προτίμησης ἔναντι 12.672 τοῦ ὑποψηφίου τῶν Φιλελευθέρων Μηνᾶ Πατρίκιου καί 16.084 τοῦ ὑποψηφίου τῶν Λαϊκῶν Μάνου, ὁ ὁποῖος τελικά ἐξελέγη.

Ἐδῶ πρέπει νά σημειωθεῖ πώς μία ὁμάδα χαλυβδόκρανων ἀποχώρησε ἀπό τήν κεντρική ἐπιτροπή τῶν Τρία Ἔψιλον (Δ. Ἰατρίδης, Σπ. Βάσσος, Ἀθαν. Ζαρίφης, καί Λέων. Περλεγκίδης) καί ψήφισε μαζικά τόν ὑποψήφιο τῶν Φιλελευθέρων Μηνᾶ Πατρίκιο. Ἀργότερα, ἀφοῦ προσχώρησε στήν κίνηση αὐτή καί ὁ πρώην βουλευτής τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Σταυρίδης, ὅλοι μαζί ἵδρυσαν μία μικρότερης ἐμβέλειας ἐθνικοσοσιαλιστική ὀργάνωση μέ τήν ὀνομασία «Ἐθνικοί Δημοκρατικοί Φρουροί Βορείου Ἑλλάδος». Ἀρχηγός τῆς ὀργάνωσης ὑπῆρξε κάποιος Περιστέρης, πού κατά τή διάρκεια τῆς Κατοχῆς ἔδρασε στά Τάγματα Ἀσφαλείας.

Παρόλη τήν ἀποτυχία τοῦ κινήματος στίς δημοτικές ἐκλογές τοῦ 1934, σέ κάποιες περιοχές τῆς χώρας οἱ «χαλυβδόκρανοι» σημείωσαν θεαματικά ἀποτελέσματα. Στά Ἰωάννινα ἐξελέγη δημοτικός σύμβουλος ὁ Σ. Μαρτίνης, ὑποψήφιος τῆς ΕΕΕ, μέ 913 ψήφους ἐπί 2.700 πού ψήφισαν. Ἡ ἐπιτυχία μάλιστα τοῦ «Τριεψιλίτη» Μαρτίνη ἔλαβε διαστάσεις θριάμβου ἐπειδή ὁ ἴδιος μέ ἐπιστολή του σέ τοπική ἐφημερίδα, τήν «Ἠπειρωτικός Ἀγών», δήλωσε ἐξαρχῆς πώς ἐπιζητοῦσε τίς ψήφους τῶν χριστιανῶν μόνο κατοίκων τῆς πόλης καί ὄχι τῶν Ἑβραίων.

Στήν Κοκκινιά τοῦ Πειραιᾶ, προπύργιο τῆς Ἀριστερᾶς, ἐξελέγησαν δυό μέλη τῶν Τρία Ἔψιλον, οἱ Ἀξαρλῆς καί Χρυσοχέρης.

Γεγονός ὅμως εἶναι ὅτι ἡ δύναμη τῆς ὀργάνωσης μειώθηκε σημαντικά ἔπειτα ἀπό δυό συνεχόμενες ἐκλογικές ἀναμετρήσεις τό 1933 καί τό 1934, ἀφοῦ πάρα πολλά μέλη τῆς ΕΕΕ εἴτε προσεχώρησαν σέ ἄλλες παρεμφερεῖς ἐθνικιστικές ὁμάδες, εἴτε ἀφομοιώθηκαν ἀπό τούς μηχανισμούς τῆς ἐγχώριας ἐξουσίας (Λαϊκό Κόμμα, βενιζελικοί) πού μονοπωλοῦσαν τότε τά πολιτικά πράγματα.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Τ. Ν. Σ.
Θεσσαλονίκης
Αρ. Πρωτ. 94

Θεσσαλονίκη 19-6-34

Ἡ
Φοιτητική Ὁμάς Τ.Ν.Σ. Θεσ/νίκης
Πρός
τό Ἐον Γενικόν Συμβούλιον

Λαμβάνομεν τήν τιμήν νά ἀναφέρωμεν ὑπ᾽ὄψιν τήν δρᾶσιν τῆς ὁμάδος κατά τό λῆξαν ἀκαδημαϊκόν ἔτος 1933-34.

Ἡ ὁμάς ἱδρύθεῖσα τήν 30ην Ὀκτωβρίου 1933 ἠριθμει 12 μέλη κατά δέ τήν λῆξιν τοῦ ἀκαδ. ἔτους 34.

Διά τῶν πολλαπλῶν καί ἐπιμόνων συζητήσεών μας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐδημιουργήθη μεταξύ ἐθνικοσοσιαλιστική κίνησις ἐν αὐτῷ καί ἀρκετά μεγάλος ἀριθμός φοιτητῶν διάκειται συμπαθῶς πρός τήν Τ.Ν.Σ.

Σημειώνομεν μετ᾽ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως τήν μεταστροφήν τῶν πνευμάτων ἰδίᾳ τῶν φοιτητῶν τῆς Φυσικομαθηματικῆς σχολῆς ἥτις ἦτο παντελῶς σχεδόν Κομμουνιστική ἐνῷ τοὐναντίον σήμερον παρουσιάζει ἀντίθετον ὄψιν καθ᾽ὅτι πλεῖστοι ὅσοι καί δή τά πλέον ὑγειᾶ στοιχεῖα εὑρίσκονται εἰς τάς τάξεις μας.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν [redacted] ἐξυπηρέτησιν τῶν φοιτ. ζητημάτων ἡ ὁ. μετασχοῦσα δι᾽ἀντιπροσώπου αὐτῆς εἰς τήν Ἐπιτροπήν Λαοῦ Θεσ/νίκης ἐναντίον τῶν Ξένων Ἑταιρειῶν κατώρθωσε νά συμπεριλάβῃ εἰς τό ψήφισμα καί τό φοιτητικόν αἴτημα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν μαθητικῶν εἰσιτηρίων καί εἰς τούς φοιτητάς.

Ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποτυχίας τῆς ἐπιτροπῆς ἐργαζόμεθα διά τήν ἐπιτυχίαν τοῦ ὡς ἄνω αἰτήματός μας ὁρίσαντες ὡς ἐκπρόσωπόν μας τόν κ. Δ. Στράλλον.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν ἐξωπανεπιστημιακήν δρᾶσιν μας ἔχομεν νά ἀναφέρωμεν τά ἑξῆς.

1) Ἐπροφυλακτήσαμεν τό Τοπ. Συμβούλιον Θεσ/νίκης διά τοῦ Γεν. Γραμματέως αὐτοῦ καί ἑνός Ἐπικουρικοῦ Συμβούλου.

2) Ὡσαύτως τήν Ἐθνικήν Νεολαίαν διά τοῦ διευθυντοῦ τοῦ 3ου Ἐκτελ. Γραφείου αὐτῆς τοῦ Τοπικοῦ Διοικητοῦ καί Ὑπασπιστοῦ τοῦ Τ.Ν.Σ.

3) Γνωστή τυγχάνει εἰς ὑμᾶς ἡ προεκλογική δρᾶσις μας.

4) Ἐδώσαμεν ἀρκετά μαθήματα εἰς τούς Τομεῖς Ἁγ. Γεωργίου & Διοικητηρίου.

5) Ἱδρύσαμεν, κατόπιν ἐκδρομῆς τῆς Ο. ὑποτμῆμα Λιτῆς καί κατόπιν ἐνεργειῶν μας τό τμῆμα Σιλάτων.

Ὑπογραφαί
Ν. Ἀθηνῶν

Ὁ Γραμματεύς
[signature]

Ὁ Διοικητής
Ε. Μαραγκός

Ἐπιστολή τῶν φοιτητῶν τῆς ΕΕΕ πρός τό Γενικό Συμβούλιο τῆς ὀργάνωσης. Ὅπως ἀναφέρεται, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1933 οἱ φοιτητές τριεψιλίτες τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἦταν μόλις 12. Πολύ σύντομα ὅμως ὁ ἀριθμός τους πολλαπλασιάστηκε καί σημείωσαν ἀξιόλογη πολιτική δράση.

Ἡ προσπάθεια τῆς ὀργάνωσης νά πολιτευθεῖ σήμαινε τήν ἄρση τῆς κρατικῆς ὑποστήριξης καί τή διακοπή τῆς χρηματοδότησης, μέ ἀποτέλεσμα τή σταδιακή διαρροή μελῶν της πρός διάφορες κατευθύνσεις.

Στή Θεσσαλονίκη πάντως, ὅπου ἡ ΕΕΕ ἐξαιτίας τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν -ἑβραϊκή μειονότητα, ἰσχυρό ἐργατικό κίνημα, αὐξημένη ἀνεργία- ἔδειχνε μεγαλύτερη δραστηριότητα, ἡ κρίση καθυστέρησε νά ἐκδηλωθεῖ. Ἡ ὀργάνωση στή συμπρωτεύουσα διέθετε φοιτητική φάλαγγα, παράρτημα γυναικῶν καί τμῆμα ἐρασιτεχνικοῦ θεάτρου πού ἔδινε παραστάσεις στήν αἴθουσα τοῦ Λευκοῦ Πύργου.

Τά Τρία Ἔψιλον γιά νά ἀντιμετωπίσουν τήν κομμουνιστική δραστηριότητα πού ἦταν τό ἴδιο ἀξιόλογη καί γιά νά προσφέρουν *«εἰς τόν κατατρεγμένο ὑπό τῶν κεφαλαιοκρατῶν καί ἀπατηθέντα ὑπό τῶν κομμουνιστῶν ἐργάτην τήν φιλόστοργον σκιάν τοῦ ἐθνικοῦ κράτους»*, εἶχαν διαιρέσει τήν πόλη σέ τομεῖς. Τομεάρχες τῆς ΕΕΕ στόν 6ο Τομέα τῆς Διοικητηρίου ἦταν οἱ Λεπτουργός Νικόλαος, Μαυρόπουλος Γεώργιος καί Ζήσου Νικόλαος, στόν 9ο Τομέα Ἅγ. Γεωργίου οἱ Χρυσαφίδης Γεώργιος καί Τερζόγλου Παναγιώτης, στόν 8ο Ἀκροπόλεως οἱ Καρακατσάνης Γεώργιος καί Μεϊμαρίδης Δημήτρης κ.ἄ.

Στήν ἐφημερίδα τοῦ κινήματος «Δράση», ἐκτός ἀπό ἀναγνώσματα ἐθνικιστικοῦ περιεχομένου, ἐφιλοξενοῦντο στῆλες γιά θέματα ἐργατικά, προσφυγιᾶς, φοιτητικά, γιά ἀπεργίες καί ἀνταποκρίσεις γιά τίς δραστηριότητες τῶν ἀντίστοιχων ἐθνικοσοσιαλιστικῶν ὀργανώσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τόν Μάιο τοῦ 1934 δεκάδες χαλυβδόκρανοι πρωτοστάτησαν σέ ἐπεισόδια μέ κομμουνιστές ἐργάτες καί ἀστυνομικούς, ὅταν παρέλασαν ἐπιδεικτικά μέσα στήν Πάτρα κατά τή διάρκεια φιλοβασιλικῆς διαδήλωσης. Τά ἐπεισόδια ἄρχισαν στήν πλατεία Ὁμονοίας, ὅταν μία ὁμάδα ἐθνικιστῶν «Ἀλκίμων» μετά τήν ὁρκωμοσία τους παρέλασαν ὑπό τούς ἤχους στρατιωτικῆς μουσικῆς *«φέροντες κράνη καί γκλόμπς»*. Μία ὁμάδα κομμουνιστῶν ἐπιχείρησε νά τούς ἀποδοκιμάσει, δέχθηκε ὅμως τήν ἐπίθεση τῶν «Ἀλκίμων» μέ ἀποτέλεσμα νά ὑπάρξει συμπλοκή μέ τραυματίες ἑκατέρωθεν.

Μέρος Δ΄.

Στολή καί διακριτικά

Ἄρθρον 18.

Ἡ στολή τῶν πρωτοπόρων εἶναι τό ὑποκάμισον τοῦ χαλυβδοχρόου μέ περιχειρίδας, ἐπωμίδας, περιλαίμιον, λαιμοδέτην καί κομβία μαῦρα.

Ὁ φαλαγγάρχης φέρει κίτρινον σταυρόν ἐπί τῆς ἐπωμίδος, μεγέθους ἀσπαλέπτου τοῦ Ὄθωνος, ὁ δέ ἀντιφαλαγγάρχης ὅμοιον σταυρόν μικρότερον.

Ὁ πρῶτος τοῦ ὁμίλου κίτρινον σειρίδιον, πλάτους ½ ἑκμ. εἰς τήν βάσιν τῆς ἐπωμίδος.-

Β.- ΚΑΛΥΜΜΑ ΚΕΦΑΛΗΣ.- Τό κυρίως κάλυμμα τῆς κεφαλῆς κίτρινον ὅμοιον πρός τό ὑποκάμισον, περιβάλλεται ὑπό ἀναδιπλώσεως μαύρης, παριστώσης τό μανδύλιον τῶν κλεφτῶν καί ἁρματωλῶν, μετά κροσσοῦ πρός τό ἀριστερόν μέρος, κυανοῦ βαθέως χρώματος, φθάνοντος μέχρις ἄνωθεν τοῦ ὠτός.

Ἄρθρον 19.-

Τό λάβαρον τῶν Πρωτοπόρων εἶναι κίτρινον μέ δύο στενάς μαύρας λωρίδας κατά μῆκος, ἄνωθεν καί κάτωθεν εἰς ἀπόστασιν ὅση καί τό πλάτος των ἀπό τῆς παρυφῆς. Εἰς τό μέσον δικέφαλος ἀετός ἄνευ φωτοστεφάνων μέ ἐλευθέρους τούς δακτύλους καί ἀνοικτούς, φέροντας γαμψούς ἀργυροῦς ὄνυχας.- Ἡ ἐν γένει ὄψις τοῦ ἀετοῦ εἶναι ἐπιθετική.-

Μερος Ε΄.

Γενικαί διατάξεις.

Ἄρθρον 20.

Ὁ στρατιωτικός ἐκπαιδευτής φέρει βαθμόν φαλαγγάρχου. Εἰς τάς περιλάσεις ἔχει τό γενικόν πρόγραμμα.

Τό ζήτημα τῆς στρατιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως θέλει ἀποτελέσει θέμα ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.-

Ἄρθρον 21.

Ὁ παρών κανονισμός ἰσχυει ἀπό τῆς ἐπικυρώσεως του ὑπό τοῦ Δ. Σ. τῆς Ε. Ε. Ε.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ 14/10/1933 —— Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Ἀναφορά τῆς ΕΕΕ σχετικά μέ τή στολή καί τά διακριτικά πού ἔφεραν τά μέλη.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ πώς τό παράρτημα τῆς ΕΕΕ στήν Πάτρα θεωρεῖτο ἀπό τά περισσότερο πολυπληθῆ, ἀφοῦ τά μέλη του ξεπερνοῦσαν τά 500.

Μέ ἀφορμή τίς βίαιες ἐκδηλώσεις καί τόν μαχητικό λόγο τῶν μελῶν τῶν Τρία Ἔψιλον, ἡ ὀργάνωση βρέθηκε ἀρκετές φορές στό ἐπίκεντρο τοῦ πολιτικοῦ ἐνδιαφέροντος. Κατά τή διάρκεια τῆς καθιερωμένης παρέλασης τῆς 25ης Μαρτίου στή Θεσσαλονίκη ἑκατοντάδες «Τριεψιλίτες» ἐπιχείρησαν δυναμικά νά παρελάσουν ἀνάμεσα στούς προσκόπους τῆς ἑβραϊκῆς Μακαμπῆ. Ἡ ἀστυνομία συγκρούστηκε μαζί τους καί συνέλαβε πολλά στελέχη τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁρισμένοι, ὅπως ὁ γιός τοῦ προέδρου τῶν Τρία Ἔψιλον Ἰω. Κοσμίδης καί οἱ Κεπερίδης, Μαγκλῆς καί Σκεντέρογλου, δικάστηκαν ἀργότερα γιά ἀντίσταση κατά τῆς ἀρχῆς.

Ὁ τότε ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδας «Μακεδονία» Νικόλαος Φαρδῆς, γνωστός γιά τά ἀντισημιτικά του ἄρθρα, ὑπερασπίστηκε μέσα ἀπό τίς στῆλες τῆς ἐφημερίδας τούς κατηγορούμενους, ἐνῶ ἐπιβεβαίωσε γιά μία ἀκόμα φορά πώς ἡ ἀπήχηση τῶν ἐθνικιστῶν ἔγκειται στή βίαιη δράση τους καί ὄχι στίς ἀπόψεις τους.

Χαρακτηριστικό δεῖγμα γιά τήν κατάσταση πού ἐπικρατοῦσε τότε στούς δρόμους καί τίς γειτονιές πολλῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων εἶναι ἡ ἐπιστολή πού ἔστειλε ἕνας «Τριεψιλίτης» ἀπό τήν Ξάνθη στήν ἐφημερίδα «Δράση» τοῦ κινήματος: «*Στάς 9 ὅλοι οἱ Ἄλκιμοι τῆς ΕΕΕ συγκεντρωμένοι περίμεναν τάς διαταγάς τοῦ ὁμαδάρχου. Αὐτός, ἀφοῦ μᾶς ὁμίλησε διά τήν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν, ἐδιάλεξε περί τούς 25, τούς καλυτέρους καί μεγαλυτέρους ἐξ ἡμῶν, τούς διέταξε νά πᾶνε νά φᾶνε στά σπίτια τους καί στίς 10 ἀκριβῶς τό βράδυ νά βρίσκονται στή Λέσχη. Οἱ ἄλλοι ἦσαν ἐλεύθεροι. Στίς 10 ἀκριβῶς ἡ βροντώδης φωνή τοῦ ἀρχηγοῦ ἀκούεται... Νά σταμπάρετε τά σφυροδρέπανα (σ.σ. πού ἦταν ζωγραφισμένα στούς τοίχους τῆς πόλης) καί νά τά μετατρέψετε σέ δικεφάλους ἀετούς. Ἀμέσως χωρισθήκαμε σέ τρία τμήματα. Τό πρῶτο μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἴδιον ἔκαμε τήν ἀρχήν καί μετέβαλε τό κόκκινο σφυροδρέπανο σέ ἕναν ὄμορφο ἀετό. Κατά τίς 2 π.μ. τά δυό τμήματα συνεπλάκησαν μέ τμῆμα κομμουνιστῶν (περί τούς δέκα) οἱ ὁποῖοι*

ἐκολλοῦσαν ρεκλάμες (ἀφίσες) μέ τήν κόκκινη σημαία. Τά ποντίκια -ἀφοῦ τους ἐξυλοκόπησαν- τούς ἔκαμαν νά τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγή ἀφήσαντας ὡς λάφυρα, τίς ρεκλάμες των, μία σκάλαν, ἕνα πινέλο, κολλα κ.ἄ.

Οἱ πουλημένοι τῆς Μόσχας δέν ξεχνοῦν τά παθήματά τους, θέλουν νά τά ἐκδικηθοῦν. Παρακολουθοῦν τούς Ἀλκίμους γιά νά τούς βροῦν μεμονωμένους καί νά τούς ξυλοκοπήσουν...».

Τό κλῖμα τῆς ἐποχῆς θύμιζε -σέ μικρότερο βαθμό βέβαια- τίς συγκρούσεις μεταξύ τῶν Ταγμάτων Ἐφόδου (Α) καί τῶν κομμουνιστῶν στήν προναζιστική Γερμανία (1927-1933).

Ἄλλο ἐνδεικτικό δημοσίευμα τῆς «Δράσης» εἶναι τό ἀκόλουθο: «*Ἆθλοι καί πάθημα Ἑβραίων κομμουνιστῶν.*

Προχθές εἰς τήν διασταύρωσιν Βενιζέλου καί Βασιλέως Ἡρακλείου δυό κομμουνισταί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ἦτο Ἑβραῖος, ἐπιτέθησαν ἐκ τῶν ὄπισθεν κατά τοῦ ἐφημεριδοπώλου μας Ο. Νικολάου, διά νά τόν κακοποιήσουν καί νά ξεσχίσουν τά φύλλα τῆς Δράσεως τά ὁποῖα ἐπώλει. Ὁ Νικολάου ἠμύνθη γρονθοκοπήσας τούς θρασεῖς ἀντιπάλους του, ὁπόταν κατέφθασαν δυό ἄλλοι ἐθνικισταί τυχαίως ἀντιληφθέντες τήν σκηνήν, οἱ Ἀναστ. Κελτεμίδης καί Βασ. Τραμπούκης. Τό ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι οἱ δυό κομμουνισταί ἐδάρησαν ἀνηλεῶς, πράγμα τό ὁποῖον θά τούς γίνει ἀσφαλῶς σωτήριον μάθημα...» (Ἐφημερίδα «Δράσις», Μάρτιος 1934).

Παρόλο πού ἡ ὀργάνωση δέν εἶχε ξεκάθαρο πολιτικό προσανατολισμό, ὁ τρόπος συλλογισμοῦ καί δράσης τῶν μελῶν της ἐκινεῖτο σέ αὐστηρά δογματικό ἐθνικιστικό πνεῦμα καί τό καθαρό φυλετικό κράτος ἦταν τό κυρίαρχο ἰδεολογικό στοιχεῖο τῶν Τρία Ἔψιλον.

Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1934 ἀντιπροσωπεία τῆς Ρουμανικῆς Σιδηρᾶς Φρουρᾶς ἐπισκέφθηκε τά γραφεῖα τῆς ΕΕΕ στή Θεσσαλονίκη. Ἀφοῦ περιηγήθηκαν τήν πόλη ὁ Ρουμάνος ἐκπρόσωπος καί ὁ ὑπασπιστής τῆς ΕΕΕ Σ. Πετρίδης, ἐξέδωσαν κοινό ἀνακοινωθέν κατά «*τῶν Ἑβραίων καί τῶν κομμουνιστῶν πού ἐπιχειροῦν νά δηλητηριάσουν τίς ἐθνικές κοινωνίες*».

Παρόλη τήν ἰδεολογική συγγένεια τῶν Τρία Ἔψιλον μέ τά καθεστῶτα τοῦ Χίτλερ καί τοῦ Μουσολίνι, ἡ ἐφημερίδα «Δράση» σχολίαζε στίς 7 Ἀπριλίου 1934, στή στήλη «Ἐπί τῶν γεγονότων», τή στάση τῶν ἰταλικῶν ἀρχῶν κατοχῆς στά Δωδεκάνησα: «Ὁ Ἀγών τῶν Δωδεκανησίων εἶναι ἱερός. Ἡμεῖς οἱ ἐλεύθεροι παρακολουθοῦμεν μέ συμπάθειαν τά τόσον συγκινητικά αἰσθήματα τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν. Ἄς εἶναι βέβαιοι ὅτι μίαν ἡμέραν θά νικήσουν - Οἱ τίμιοι ἐθνικοί ἀγῶνες πάντοτε θριαμβεύουν».

Τά μέλη τῶν Τρία Ἔψιλον ἦταν ὀργανωμένα στρατιωτικά, εἶχαν φανατισμό καί πειθαρχία, ἀλλά προφανῶς δέν διέθεταν τήν κατάλληλη ἡγεσία. Τό κίνημα ἐκφυλίστηκε σταδιακά καί ἡ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ τό βρῆκε διαλυμένο, ἀφοῦ τά περισσότερα στελέχη τοῦ προσεχώρησαν στήν Ὀργάνωση Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν (ΟΕΣ) τοῦ Ἰάκωβου Διαμαντόπουλου στά τέλη τοῦ 1934.

Χαρακτηριστικά δέ ἀναφέρεται ὅτι στίς βουλευτικές ἐκλογές τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1936 ἡ ΕΕΕ ἔλαβε μόλις 505 ψήφους (0,04 %) τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος. Τό παράδοξο εἶναι ὅτι πολλά ἀπό τά μέλη τῆς ὀργάνωσης προέρχονταν καί εἶχαν πολιτική κάλυψη ἀπό τό κόμμα τῶν Φιλελευθέρων.

Κατά τή διετία 1935-36 ἡ ὀργάνωση δέν παρουσίασε καμία σχεδόν πολιτική δραστηριότητα, γεγονός πού μᾶλλον ὀφείλεται στό ὅτι ἐξέλιπε ἡ οἰκονομική ὑποστήριξη καί ἡ προστασία πού παρεῖχαν τά ἀστικά κόμματα.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
—— 1929 ——

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟΝ

ΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ

ΤΥΠΟΙΣ: Γ. & Α. ΥΦΑΝΤΙΔΗ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
1932

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (ΕΠΣ)

Τό 1929 ἱδρύθηκε στήν Ἀθήνα ἀπό ἐθνικιστές φοιτητές καί νεαρούς ἐπιστήμονες πού εἶχαν γνωρίσει τόν γερμανικό ἐθνικοσοσιαλισμό, ὁ Ἐθνικός Παμφοιτητικός Σύλλογος. Ὅπως ἀνέφερε τό διοικητικό συμβούλιο τοῦ ΕΠΣ σέ μία ἐπιστολή του πρός τήν Ἐθνική Τράπεζα Ἑλλάδος (23 Μαΐου 1933), «*Ὁ Ἐθνικός Παμφοιτητικός Σύλλογος ἱδρύθη τῷ 1929 ὅτε εἰς τάς περισσοτέρας Ἀνωτάτας Ἐκπαιδευτικάς Σχολάς κυριολεκτικῶς ἐπεκράτουν κομμουνίζουσαι καί κομμουνιστικαί ἰδέαι. (...)*».

Ὁ ἀρχικός πυρήνας τοῦ Συλλόγου ἦταν μόλις 50 μέλη, πολύ σύντομα ὅμως ἀπέκτησε συμπάθειες καί δυναμική καί τά ἑπόμενα χρόνια μέχρι τά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ '30 ἀνέπτυξε ἀξιόλογη δράση. Ἀνάμεσα στά πρῶτα στελέχη ξεχώριζαν οἱ Γ. Παπαδάκου, Μ. Χατζῆς, Λ. Δασκαλάκης, Α. Πολίτης, Κ. Βούρβουλης καί ὁ πρῶτος πρόεδρος τοῦ συλλόγου, Γ. Πατσουράκος.

Στίς φοιτητικές ἐκλογές τοῦ 1929 γιά νά ἀντιπαραταχθοῦν στούς κομμουνιστές κατέβασαν ἕνα δυναμικό ψηφοδέλτιο πού ἀπαρτιζόταν ἀπό τά πιό γνωστά στελέχη τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ Ι. Βεζανῆς, ὁ Ε. Μπασιάκος, ὁ Κ. Σερεπίσος, ὁ Ν. Φραγκίστας, ὁ Θ. Τσουκαλάς, ὁ Ι. Παλιγγίνης, ὁ Π. Λιαροῦτσος, ὁ Στέφ. Στρεΐτ ὁ Δ. Σφαέλλος πού ἐντάχθηκε ἀργότερα στήν ΕΕΕ, ὁ Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος, ὁ μετέπειτα Κυβερνητικός Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς Ὀργάνωσης Νέολαίας (ΕΟΝ) τῆς 4ης Αὐγούστου, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου, ἀργότερα ἔφεδρος ἀξιωματικός του ἱππικοῦ καί ἀπό τό 1934 πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, ὁ Δ. Χέλμης, ὁ Γ. Στελάτος, ὁ Α. Μίχας, ὁ Ἰωάννης Γεωργάκης μετέπειτα διδάκτορας τῆς Νομικῆς τοῦ Πανεπιστήμιου τῆς Λειψίας κ.ἄ.

Γιά πρώτη φορά ὁ Σύλλογος λειτούργησε ὡς ἀντίβαρο στήν ἐξαπλούμενη δράση τῶν κομμουνιστῶν στά Πανεπιστήμια.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1929

Ἀθῆναι τῇ 20 Μαρτίου 1931.

Ἕλληνες Φοιτηταί.

Μεθαύριον 25ην Μαρτίου, τὴν λαμπροτέραν ἡμέραν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, καθ' ἣν σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, πανηγυρίζον τὸν θρίαμβον τῆς Ἐλευθερίας καὶ Δικαιοσύνης θέλει στεφανώσῃ μὲ τὸν ἀμάραντον τῆς δόξης στέφανον, τοὺς Γίγαντας δημιουργοὺς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, καλούμεθα ἡμεῖς, οἱ νεαροὶ βλαστοὶ ἑνὸς λαοῦ, ὁ ὁποῖος τροφοδοτεῖται μὲ τὰ ἁγνότερα Ἐθνικὰ Ἰδεώδη, ὅπως καὶ ἐπισήμως διαδηλώσωμεν αἰωνίαν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τοὺς ἀθανάτους πρωτεργάτας τοῦ Ἑλληνικοῦ Μεγαλείου.

Προσέλθετε λοιπόν, ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι, σύσσωμοι, ἵνα ἐν παρατάξει μεταβῶμεν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ μετάσχωμεν εἶτα τῆς Γενικῆς παρελάσεως.

Η ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΗΜ.—Τόπος Συγκεντρώσεως: Πλατεῖα Κάνιγγος ὥρα 9 1/2 π. μ. Ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου τοῦ Στρατοῦ τιμητικὴ θέσις, μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν ἄνετον παρακολούθησιν τῆς ὅλης Ἑορτῆς.

Προκήρυξη τοῦ Παφοιτητικοῦ γιά τήν ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου 1931.

Οἱ δραστηριότητες τοῦ ΕΠΣ δέν ἔμειναν ἀσχολίαστες ἀπό τόν Τύπο τῆς Ἀριστερᾶς. Ἔγραψε σχετικά τό περιοδικό «Νεολαία» τοῦ ΚΚΕ στίς 2-11-1934: «*Στήν Ἀθήνα, στή συγκέντρωση τῶν 700 φοιτητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς στό Θέατρο ¨Παπαϊωάννου¨, παρά τή λυσσασμένη ἀντίδραση τῶν φασιστῶν τοῦ ¨Παμφοιτητικοῦ¨, μίλησε ἀντιπρόσωπος τῆς ἀριστερῆς παράταξης. Τήν συγκέντρωση τήν*

κάλεσε ἐπιτροπή ἀπό "ἀχρωμάτιστους" καί φασίστες τοῦ "Παμφοιτητικοῦ". Μέσα στίς ἐπιδοκιμασίες τῶν φοιτητῶν, ὁ ὁμιλητής τῆς ἀριστερῆς παράταξης ἀνέλυσε ὅλες τίς συνέπειες τοῦ ἀντιδραστικοῦ νομοσχεδίου γιά τόν περιορισμό τῶν δικηγόρων. (...)». Ἡ ἐφημερίδα «Πάλη τῶν Τάξεων» τῆς 5ης Ἰουλίου 1935 ἔγραψε: «Ὁ Παμφοιτητικός Σύλλογος, πού ἔχει προδώσει καί σαμποτάρει κάθε φοιτητική κίνηση καί πού προσπάθησε νά διαδώσει γνήσια φασιστικά κηρύγματα στήν Ἑλλάδα, ἀποφάσισε νά κηρυχθεῖ δημοκρατικός. Καί καλεῖ τούς καθηγητές τοῦ Πανεπιστημίου νά τεθοῦν ἐπικεφαλῆς τοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος (...)».

Ὁ σύλλογος λάμβανε μέρος σέ ὅλες τίς ἐκδηλώσεις καί τίς διαδηλώσεις ὑπέρ τῶν ἀλύτρωτων Ἑλλήνων τῆς Κύπρου, τῆς Βορείου Ἠπείρου καί τῆς Δωδεκανήσου καί ὀργάνωσε ἀπεργίες, καθιστικές διαμαρτυρίες καί ἄλλου εἴδους δραστηριότητες. Τό 1932 ὁ Παμφοιτητικός δημοσίευσε ἕνα ἀντικομμουνιστικό μανιφέστο μέ φιλοεθνικοσοσιαλιστικές ἀρχές καί ἀντικεφαλαιοκρατικές θέσεις.

Στόν Παμφοιτητικό εἶχαν εἰσχωρήσει καί μέλη ἄλλων ὀργανώσεων, ὅπως τῆς Νεολαίας Λαϊκῶν Ἀγωνιστῶν, πού ἐκτός ἀπό τόν δυναμισμό ὁ ὁποῖος τούς διέκρινε ἦταν φανατικοί μαχητές τοῦ ἀγώνα ὑπέρ τῶν ἀλύτρωτων Ἑλλήνων.

Τό φθινόπωρο τοῦ 1934 ὁ σύλλογος γνώρισε τή μεγαλύτερη ἀνάπτυξή του. Μέ πρωτοβουλία τοῦ προεδρείου τοῦ ΕΠΣ δημιουργήθηκε Ἐθνικό Μέτωπο γιά νά ἀντισταθεῖ στούς κομμουνιστές. Στίς ἐργασίες γιά τήν ἵδρυση τοῦ νέου φορέα ἔλαβαν μέρος, ἐκτός ἀπό τόν Παμφοιτητικό, ἡ ΟΕΚΚ, τά Τρία Ἔψιλον, ἡ Ὀργάνωση Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν τοῦ Ἰάκ. Διαμαντόπουλου, καθώς καί ἄλλες φοιτητικές καί ἐργατικές ὀργανώσεις καί σωματεῖα ἐφέδρων πολεμιστῶν.

Τήν ἐποχή ἐκείνη τό συμβούλιο τοῦ Παμφοιτητικοῦ πλαισίωναν τά ἀκόλουθα στελέχη: πρόεδρος ὁ Γεώργ. Οἰκονόμου, ἀργότερα ἔφεδρος ἀξιωματικός του Ἱππικοῦ, ἀντιπρόεδρος ὁ Ἀλεξ. Κανελλόπουλος ἀπό τήν Καλαμάτα, τῆς γνωστῆς οἰκογένειας βιομηχάνων, ὁ ὁποῖος ἀργότερα διορίστηκε ἀπό τόν Ἰω. Μεταξά κυβερνητικός ἐπίτροπος τῆς ΕΟΝ, γενικός γραμματέας ὁ μετέπει-

τα βουλευτής Ν. Ρηγόπουλος ἀπό τή Σαμοθράκη καί ταμίας ὁ Ι. Νικολόπουλος.

Σύμβουλοι ἦταν ὁ Ι. Μάνης, ἀπό τούς πιό ἰδεολόγους τοῦ Παμφοιτητικοῦ, ὁ Π. Λιαροῦτσος, μετέπειτα βουλευτής Κυκλάδων, καί ὁ Στάμος Χούλης.

Ἄλλα ἀξιόλογα στελέχη πού ἀργότερα διακρίθηκαν στήν πολιτική ζωή τῆς χώρας ἦταν ὁ Ἠλ. Κατριβάνος, ο μετέπειτα βουλευτής τῆς Ἀριστερᾶς, ὁ πρώην πολιτικός ἐξόριστος Κύρ. Καραμάνος, ὁ Φίλιππος Γεωργαντᾶς, ὁ Ἀθαν. Μίχας, ὁ Κ. Δεσποτόπουλος, ἡ κόρη τοῦ κατοχικοῦ πρωθυπουργοῦ Λογοθετόπουλου Ἶρις, ὁ Χρ. Μυριανθόπουλος, ὁ Ν. Κινινῆς κ.ἄ.

Ὁ Δημ. Σοῦτζος κατά τή διαδρομή του μέσα ἀπό τόν ἐθνικιστικό χῶρο πέρασε καί ἀπό τόν Παμφοιτητικό. Στίς ἀναμνήσεις τοῦ γράφει σχετικά: «*Στόν Σύλλογο αὐτόν ὑπῆρχαν ὁρισμένες συντροφιές-κλίκες, ὅπως ἡ συντροφιά Μάνη-Τσιλημίγκρα-Δασκαλόπουλου, πού τή συμπλήρωναν ἀκόμα δυό φοιτητές καί δυό-τρεῖς φοιτήτριες. Ὁ Μάνης εἶχε τή φίλη του καί ὁ Δασκαλόπουλος τή δική του. Ἀποσύρονταν σέ κοινές συσκέψεις ὅπου οἱ δυό φίλες τσακώνονταν σέ πολύωρες συζητήσεις, ἐρίζουσαι γιά τά ἀξιώματα τῶν φίλων τους.*

Ἐπίσης ἄλλη συντροφιά (παλαιῶν φοιτητῶν) ἦταν ἡ συντροφιά Βρανά-Φραγγίστα-Καψάλη, παλαιῶν γλεντζέδων, τύπων παραλυμένων νέων, ἐπιστηθίων φίλων τοῦ Ἀλέκου Κανελλόπουλου. Γιά ἕναν ἀπό αὐτούς εἶχε γράψει κάποιος φίλος της παρέας τοῦ αὐτό τό δίστιχο:

Ὁ ἔρως, τά χαρτιά καί τοῦ χοροῦ ἡ πίστα,
Ἐπῆραν τά μυαλά τοῦ φοιτητοῦ Φραγγίστα.

Ἄλλη συντροφιά, ἡ συντροφιά τῶν φτωχῶν φοιτητῶν τοῦ ¨Φοιτητικοῦ Οἴκου¨ τόν ὁποῖο διηύθυνε ὁ Ρηγόπουλος, ἦταν ἡ συντροφιά Ρηγόπουλου-Καραμάνου-Πετρίδη (πολύ ἠθικοῦ νέου) καί ἄλλων πολλῶν.

Ἄλλη, ἡ συντροφιά τῶν χαρτοπαικτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐσύχναζαν στό καφενεῖο ¨Ἡ Β. Ἤπειρος¨ χαρτοπαίζοντας καθημερινῶς, ἦταν τοῦ Βασιλακόπουλου-Παντόπουλου-Κοντογιάννη κ.λπ.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΝΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡ. ΥΠΟ ΠΡΩΤΟΔ.
ΚΑΙ ΠΡΥΤΑΝ. ΠΑΝΕΠ. ΑΘΗΝΩΝ

1929

Ἀρ. Πρωτ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 ...

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον
Κύριον ...

Ἐνταῦθα

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρύτανι,

Ἐπιστολή τοῦ ΕΠΣ πρός τόν Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡ ἐπιστολή ἀναφέρεται σέ ζητήματα πού ἀφοροῦν τούς φοιτητές.

Διάφοροι φοιτητές πάσης πολιτικής καί πολιτειακής ἀποχρώσεως...».

Ἀλλοῦ ὁ ἴδιος ἀναφέρει: «Ἐκεῖ γνωρίστηκα μέ τόν φοιτητή καί μετέπειτα φίλο μου καί συναγωνιστή μου Ἀλέξανδρο Γ. Παγουλάτο ἀπό τήν Κεφαλλονιά, πολύ ἔξυπνο, λαμπρό ἀγωνιστή, εὔγλωττο, δεινό ρήτορα... ἀλλά ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου τά γλέντια εἶχαν καταστρέψει τή θέληση, πού εἶχε πάρα πολλές ἱκανότητες ἀλλά καί ἀρκετά ἐλαττώματα, «παλαιόν» σχετικῶς φοιτητήν, τραυματισθέντα στά Κυπριακά του 1931. Στούς Ἐθνικούς Ἀγῶνες τοῦ ΕΠΣ κατά τῶν Κομμουνιστῶν καί ὑπέρ τῶν Ἀλύτρωτων Κύπρου, Β. Ἠπείρου καί Δωδεκανήσων, εἶχε πολύ διακριθεῖ καί ἀποσπάσει πολύ θαυμασμό στόν χῶρο τῶν Ἐθνικοφρόνων φοιτητῶν τοῦ ΕΠΣ, ἀλλά καί προκαλέσει μερικές ἀντιπάθειες. Ὁ Παγουλάτος μοῦ ἀπεκάλυψε τίς φαυλοκρατικές τάσεις ὁρισμένων προσώπων τοῦ Συλλόγου, οἱ ὁποῖες ἀπεδείχθησαν ἀληθινές.

Ἄρχισα νά κινοῦμαι ἐναντίον τῶν ἀτίμων κεφαλαιοκρατῶν, οἱ ὁποῖοι ἦταν κρυμμένοι πίσω ἀπό τίς πιό εὐγενεῖς ἀρχές τοῦ συλλόγου αὐτοῦ γιά τίς ὁποῖες ἀγωνιζόμουν. Εἶδα ὅτι ἐνῶ διεκήρυσσαν σοσιαλιστικές ἀρχές, στήν πράξη καί στά παρασκήνια ἀνέπτυσσαν κεφαλαιοκρτικές καί ἀντεθνικές ἰδέες. Τό ἰδανικό μου ἦταν νά πολεμήσω ὡς ἀντάρτης στή Β. Ἤπειρο, ἀλλά καί νά ἀποδειχθεῖ ἡ καπηλεία τῶν κερδοσκόπων ἐκμεταλλευτῶν τῶν εὐγενῶν ἀγώνων.

Ἄρχισα μάχη ἐναντίον τῶν ἐθνοκαπήλων. Μέ διέγραψαν γιά τά φιλοβασιλικά μου αἰσθήματα, τά ὁποῖα βρῆκαν γιά πρόφαση, παρόλο πού στό ζήτημα αὐτό τηροῦσα ἄμεμπτη στάση στόν Σύλλογο καί στό Πανεπιστήμιο. Καί γιά τίς φιλοβασιλικές μου δραστηριότητες περιοριζόμουνα στούς ἀγῶνες τοῦ πεζοδρομίου.

Ἀπό τόν Σύλλογο αὐτόν ἔφυγα περί τά τέλη Μαρτίου 1935 κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προεδρεύοντος τοῦ Κανελλόπουλου...»

(Ἀπό τό βιβλίο τοῦ Δημ. Σούτζου «Ἕλληνες Ἑνωμένοι καί Διχασμένοι», σελ. 42-43).

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1929

Ἐπί 236

1) Ι. ΒΕΖΑΝΗΣ
2) Ι. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ
3) Α. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
4) Χ. ΚΑΤΣΗΣ
5) Γ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ
6) Σ. ΚΥΡΙΤΣΗ
7) Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
8) Π. ΛΙΑΡΟΥΤΣΟΣ
9) Α. ΜΑΤΡΟΖΟΣ
10) Α. ΜΙΧΑΣ
11) Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ
12) Χ. ΜΠΑΡΛΗΣ
13) Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
14) Ι. ΠΑΛΙΓΓΙΝΗΣ
15) Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
16) Κ. ΣΕΡΕΠΙΣΟΣ
17) Γ. ΣΤΕΛΛΑΤΟΣ
18) Σ. ΣΤΡΕΪΤ
19) Δ. Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΣ
20) Α. ΤΣΟΧΑΣ
21) Θ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ
22) Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ
23) Δ. ΧΕΛΜΗΣ

Τύποις Χ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Σταδίου 41

Ψηφοδέλτιο τοῦ Παμφοιτητικοῦ στίς ἐκλογές τοῦ 1929. Διακρίνονται τά ὀνόματα τῶν Ι. Βεζανή, Ἀλ. Κανελλόπουλου Στέφ. Στρέϊτ, Δημ. Σφαέλλου κ.ἄ.

Ὅταν οἱ κομμουνιστές, σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τῆς Μόσχας, προχώρησαν στή συγκρότηση Λαϊκοῦ Μετώπου ἀριστερῶν πολιτικῶν δυνάμεων γιά νά κατέλθουν στίς ἐκλογές, ὁ Ἐθνικός Παμφοιτητικός Σύλλογος κάλεσε ὅλες τίς ἐθνικιστικές ὀργανώσεις καί τά σωματεῖα στή δημιουργία ἑνιαίου Ἐθνικοῦ Μετώπου. Ἡ πράξη αὐτή ἐξόργισε τούς κομμουνιστές, μέ ἀποτέλεσμα οἱ συμπλοκές μεταξύ ἀριστερῶν καί ἐθνικιστῶν φοιτητῶν νά γίνουν καθημερινό φαινόμενο.

Παρόλα αὐτά ἡ σύγκληση τοῦ πρώτου συνεδρίου ἐθνικιστικῶν ὀργανώσεων πραγματοποιήθηκε τή Δευτέρα 22 Ὀκτωβρίου 1934 στά γραφεῖα τοῦ ΕΠΣ. Στό συνέδριο αὐτό συμμετεῖχαν οἱ παρακάτω ἐθνικιστικές ὀργανώσεις:

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1929

ΚΕΚΡΟΠΟΣ 7

Ἀθῆναι 22 Μαρτίου 1932.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ε.Π.Σ.

Ἀνακοινοῦμεν ὅτι ὁ Ε. Π. Σ. διοργανώνει τὴν 25ην Μαρτίου, πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Παλιγγενεσίας, καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, καὶ πρὸς διαδήλωσιν τῶν Ἐθνικῶν φρονημάτων τῆς φοιτώσης Νεολαίας μεγάλην παρέλασιν τῇ συμμετοχῇ τῶν ἐπισήμων Ἀρχῶν καὶ τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου. Παρακαλεῖσθε ὅθεν θερμῶς ὅπως προσέλθητε τὴν Παρασκευὴν 25ην Μαρτίου καὶ ὥραν 9.20 π. μ. (ἀκριβῶς) εἰς τὴν πλατεῖαν Κάνιγγος ὅθεν θὰ μεταβῶμεν εἰς Μητρόπολιν κ.λ.π.

Ἰδιαιτέρως παρακαλοῦμεν ὅπως ἔχετε ὑπ' ὄψει τὸ κατωτέρω πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ εἰς ὃ παρακαλοῦμεν νὰ συμμετάσχετε.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ: 24 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΩΡΑ 4.30 μ.μ: Συγκέντρωσις πρὸ τῶν Προπυλαίων καὶ στέψις ἀνδριάντων ἐν Ἐπισήμῳ Τελετῇ τῇ Συμμετοχῇ Συγκλήτου - Πανεπ. Σχολῶν κ.λ.π. καὶ Μουσικῆς.

ΩΡΑ 5 μ. μ: Στέψις Μνημείου Ἱερολοχιτῶν καὶ Κολοκοτρώνη

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: 25 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΩΡΑ 9.20 π. μ. (ἀκριβῶς) Συγκέντρωσις εἰς Πλατεῖαν Κάνιγγος, Μετάβασις εἰς Μητρόπολιν, Συμμετοχὴ εἰς ἀποκαλυπτήρια Μνημείου Ἀγνώστου Στρατιώτου, καὶ εἰς Γεν. Παρέλασιν.

Ἡ παρασχεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου τιμητικὴ θέσις ἐξασφαλίζει τὴν παρακολούθησιν τῆς τελετῆς.

ΩΡΑ 4 μ. μ: Ἐθνικὴ Ἑορτὴ τῶν ἀλυτρώτων Ἑλλήνων Κυπρίων - Δωδεκανησίων, Β. Ἠπειρωτῶν καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου εἰς Θέατρον «ΤΡΙΑΝΟΝ».

Η ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ε. Π. Σ.

Τό πρόγραμμα ἑορτασμοῦ τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας στό Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη τόν Μάρτιο τοῦ 1932. Ὁ ΕΠΣ συμμετεῖχε μαζικά.

1) Ἐθνικός Παμφοιτητικός Σύλλογος (μέ ἐκπροσώπους τούς Πάρη Λιαρούτσο καί Γεώργ. Οἰκονόμου).

2) Ἐθνική Παμφοιτητική Ἕνωση Θεσσαλονίκης (Γεωργαντάς).

3) Ἐμπορικός Σύλλογος Ἀθηνῶν (Σπάλας-Ἀνδρεόπουλος).

4) Ὀργάνωσις Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν (Ἰακ. Διαμαντόπουλος, Π. Στεριώτης).

5) Ἐθνικόν Ἐργατικόν Κέντρον (Στάθης-Σίμος).

6) Πανελλήνιος Ἕνωσις Ἐφέδρων Πολεμιστῶν (Μπρούμης).

7) Κυπριακή Φοιτητική Νεολαία (Κύρ. Καραμάνος).

8) Δωδεκανησιακή Νεολαία (Π. Ἐμίρης).

9) Ἐθνική Ἕνωσις Ἑλλάς (Δημ. Σφαέλος).

10) Ἐθνικομεταρρυθμιστική Νεολαία (Παγουλάτος).

11) Κερκυραϊκή Ἕνωσις.

12) Ἰδεοκρατική Φιλοσοφική Ὁμάς (Στύλ. Κορρές).

13) Ἐθνική Πανηπειρωτική Φοιτητική Ἕνωσις (Μίτσιος).

14) Κοινή τῶν Ἀλυτρώτων καί Προσφύγων Ἐπιτροπή (Εὐάγγελος Χατζηιωάννου).

15) Σύνδεσμος Ἀξιωματικῶν Θυμάτων Πολέμου (Λυκιαρδόπουλος).

16) Συνοσμοπονδία Παλαιῶν Πολεμιστῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος (Κοντάκης).

17) Ἀνώτατη Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Πολυτέκνων (Χιοκάκης).

18) Ἕνωσις Θρακῶν Κωνσταντινουπολιτῶν (Α. Γιαννόπουλος).

19) Ὀργάνωσις Ἐθνικοῦ Κυριάρχου Κράτους (Σκυλακάκης).

20) Λύκειον Ἑλληνίδων (δίδες Δημητριάδου καί Λ. Τριανταφυλλίδου).

21) Ἐθνική Ἕνωσις Ἑλλάδος Πειραιῶς (Παπανικολάου).

22) Ἐργατική Νεολαία (Κ. Πέτας).

23) Ἕνωσις Κατωτέρων Ἀποστράτων Ἀξιωματικῶν Στρατοῦ (Σαγρέδος).

1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΜΗΡΟΥ 8α

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

Πρὸς τοὺς νέους Φοιτητὰς ὅλων τῶν Σχολῶν ἐπάνω στὴν ἔναρξι τοῦ καινούργιου χρόνου.

Νέοι Συνάδελφοι!

Εἶναι εὐτυχὴς ὁ Ἐθνικὸς Παμφοιτητικὸς Σύλλογος ποὺ μπορεῖ σήμερα ν' ἀπευθύνη ὁλόθερμο τὸ συναδελφικὸ χαιρετισμὸ σὲ Σᾶς τοὺς νέους στὴν Ἐπιστήμη μύστας καὶ στὸν ὑπέροχο κόσμο τῶν Ἰδεῶν συναγωνιστάς, σὲ Σᾶς ποὺ ἐρχόμενοι μὲ τὴν ὑψηλὴ καὶ ζωογόνο φιλοδοξία νὰ φανῆτε ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς σας καὶ νὰ δικαιώσετε τὴν ὕπαρξί σας σὰν Ἄνθρωποι πρῶτα, σὰν Ἕλληνες καὶ ἐπιστήμονες ὕστερα, ἀποτελεῖτε τὴν ὡραιοτέρη τοῦ Ἔθνους Ἐλπίδα!

Συνάδελφοι!

Ἡ ἐποχὴ ποὺ συναντώμεθα μέσα στὸ Πανεπιστήμιο, στὸ Πανεπιστήμιο ποὺ βέβαια δὲν εἶναι ἕνα σχολειὸ ὅπου μαθαίνουμε μερικὲς γνώσεις, μὰ ὁ τόπος ποὺ καλλιεργοῦνται καὶ δημιουργοῦνται Ἰδέες καὶ Ἀξίες, ἐκεῖνες ἀκριβῶς ποὺ γεννοῦν ἀνάλογα μεταφυσικὰ προβλήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Ἀνθρωπότης πάντοτε ἀσχολήθηκε στὶς λαμπρότερες πνευματικές της περιόδους, διαπλάσσονται καὶ χαλυβδώνονται χαρακτῆρες, καλλιεργεῖται ἡ μία καὶ ἑνιαία Ἐπιστήμη σὰν τέτοια, μακρυὰ ἀπὸ στενὰ ἐπαγγελματικὰ πλαίσια καὶ νοοτροπία καὶ γεννὰ ἑτοιμάζεται ἡ γενεὰ ποὺ θὰ δώση στὸν Ἑλληνισμὸ τὴ θέσι ποὺ δικαιοῦται νὰ κατέχη μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ πολιτισμοῦ, στὸ Πανεπιστήμιο ποὺ στὸν αἰῶνα αὐτὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ πνεύματος εἶν' ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ σημαντικὰ μέτωπα, ἀπ' τοὺς πιὸ εὐγενικοὺς στίβους, ἡ ἐποχὴ αὐτή, λέγομε, εἶν' ὡραία γιατὶ εἶναι ἐποχὴ ἀγῶνος ἐποχὴ στὴν ὁποία διαρκῶς ἐνθυμούμεθα καὶ συνειδητοποιοῦμε μέσα μας τὸ κήρυγμα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ: «Εἶμαι ἄνθρωπος δηλαδὴ ἀγωνιστής»!

Ἀπ' αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς ὅμως, Συνάδελφοι, ὁλοφάνερα βγαίνει πῶς ἡ σύγχρονη περίοδος εἶναι περίοδος ἀποσυνθέσεως γεμάτη ἀπ' τὶς πιὸ ἀνάξιες καὶ ἐξευτελιστικὲς γιὰ τὸν Ἄνθρωπο, σὰν πνευματικὸν ὂν μὲ τάσεις πρὸς ἀπολύτους Ἀξίας, ἀσχημίες ποὺ ἀπειλοῦνε μὲ καταστροφὴ ὁλόκληρο τὸν ἠθικοπνευματικὸ πολιτισμό.

Δὲ ξεκινᾶμε μ' ἀντικειμενικὸ σκοπὸ τὸ κτύπημα τῶν ἀναξιοτήτων αὐτῶν, αὐτὸ μόνο του θἆταν ἁπλῶς [illegible] ἀντίδρασι· ἐμεῖς ξεκινᾶμε μὲ μιὰ ΘΕΣΙ γιὰ μιὰ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ποὺ αὐτονόητον εἶναι πῶς προχωρώντας στὸ δρόμο τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς Δημιουργίας αὐτῆς κτυπᾶ καὶ θὰ κτυπήση ἀλύπητα τὸ κάθε τι ποὺ βρίσκεται ἐμπόδιο καὶ ἀντίθετο στὴ θέσι της [illegible].

Μὲ θέσι τὴν Ἰδεοκρατία, ποὔναι γέννημα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ φύσεως, καὶ τὴν ἐπιστημονικῶς [illegible] θεμελιωμένη πεποίθησι πῶς τόσον ὁ Μαρξισμὸς ὅσο καὶ ὁ συγκεντρωτικὸς καὶ ὁ διεθνικὸς καπιταλισμὸς [illegible] τὴ πλήρη ἀποσύνθεσι τοῦ ἠθικοπνευματικοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ὑπόταξι τοῦ πνεύματος στην [illegible] τὴν ὁλοτελῆ καταστροφὴ τοῦ πολιτισμοῦ, ξεκινᾶμε γιὰ μιὰ δημιουργικὴ προσπάθεια γιὰ τὸ πνεῦμα, γιὰ τὸν Ἄνθρωπο, γιὰ τὸ ἀτομικὸ καὶ κοινωνικὸ Δίκαιο, γιὰ τὸν Ἑλληνισμό, γιὰ τὸ [illegible]! Στὸ δρόμο μας (ἂν θελήσουμε ν' ἀπαριθμήσουμε μερικὰ) βρίσκουμε ἀντιμέτωπο τὸν ἀποδεδειγμένα ἐπιστημονικῶς ἀσύστατο κοσμοθεωρητικὸ ὑλισμὸ (προλεταριακὸ καὶ κεφαλαιοκρατικὸ) Κοσμοθεωρία [illegible] καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ [illegible]) ποὺ τὸν κτυποῦμε ἀμείλικτα σ' ὅλες του τὶς ἐκφάνσεις [illegible] καὶ Χριστιανοὶ πιστεύουμε πῶς [illegible] κοινωνικὴ ἀδικία, ἐνῶ σὰν Ἰδεοκράτες [illegible] καὶ ποὺ ἐπιβάλλει [illegible] κοινωνικὴ ὀργάνωσι [illegible] καθεστῶτος, βρίσκουμε [illegible] ἐκμετάλλευσι καὶ [illegible] ἐκείνων πνευματικῶν Ἀξιῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὴ λαμπρότερη δημιουργία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεσι κάθε [illegible] ζωῆς, (τοῦ ἐμεῖς τὴν θεωροῦμε ἀποστολή), κάθε πραγματικοῦ ἐσωτερικοῦ πολιτισμοῦ βρίσκουμε τὴ διαστρέβλωσι τῶν νοημάτων, τὴν ἀναλυτική, ἀντὶ τῆς συνθετικῆς, καλλιέργεια τῆς ἑνιαίας ἐπιστήμης, τὴ τέλεια σύγχυσι, τὴ [illegible] κάθε ἰδανικοῦ ποὺ ξεπερνᾶ τὰ ὅρια τοῦ στενοῦ συμφέροντος, καὶ [illegible] ἀδιαφορία καὶ ἀπὸ [illegible] ἀπὸ τὴ στενὴ καὶ τὴν ἐμπειρικὴ λογική, βρίσκουμε τὴ νοσηρὴ [illegible] παράφρονα γιὰ τὸ [illegible] βρίσκουμε ἀκόμα τὴ περιφρόνησι τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ τὴ ἐγκληματικῶς [illegible] πολιτισμὸ καὶ ἀσύστατη πνευματικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ «κατάργησι» (!) τῶν Ἐθνῶν, τὴ κατασυκοφάντησι τῆς [illegible] ἐννοίας τῆς Πατρίδας βρίσκουμε τὴ κτηνώδη προσβολὴ τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐξυψώσεως τοῦ ἀτόμου, τὴ περιφρόνησι τῆς ἐθνικῆς καὶ λαϊκῆς ἐλευθερίας βρίσκουμε μὲ λίγα λόγια μιὰ [illegible] ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ κατάπτωσι, τὴ μεγαλύτερη ἴσως ποὺ γνώρισε ὡς τώρα ἡ Ἀνθρωπότης.

Συντρίβοντες αὐτὴ τὴν ἀποσύνθεσι καὶ ἀνοικοδομοῦντες τὴ κυριαρχία τοῦ Πνεύματος θὰ δημιουργήσουμε μίαν ἁρμονικὴ σύνθεσι προσαρμοσμένη στὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ στὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα ποὺ θὰ διέπεται ἀπ'

Διακήρυξη τοῦ Ἐθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου πρὸς τοὺς φοιτητὲς τὸν Νοέμβριο τοῦ 1933.

τὶς ἀπόλυτες καὶ αἰώνιες πνευματικὲς ἀξίες που τὶς ἀναφέραμε καὶ παραπάνω
γενικὰ καὶ κύρια γνωρίσματα. Τὴ λύτρωσι τοῦ ἀνθρώπου ἔξω καὶ πέρα ἀπ' τὴν ὕλη κατ' ἀκολουθία
σες ἀξίες, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ παραμελεῖται καθόλου ἡ ὑλικὸς παράγων στὴν καθημερινὴ ζωή με ὅλοι τὶς ἀναφερθεί-
Δικαιοσύνη, τὴ ἀξιολογικὰ ἱεραρχημένη κοινωνία ἐκείνη ποὺ θὰ παρέχῃ στο κάθε ἄτομο τὶς ἀναφερθεί-
γνῶνται τὴ δυνατότηταν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ν' ἀναδειχθῇ καὶ ν' ἀποδώσῃ γιὰ τὸ Ἔθνος καὶ τὶς συνθῆκες ποὺ θὰ ἐγ-
ρεῖ, ποὺ θ' ἀνυψώνῃ συνεχῶς τὸ πνευματικὸ καὶ βιοτικὸν ἐπίπεδο τοῦ συνόλου Λαοῦ, τὴ Κοινωνική
θὰ καλλιεργῇ τὴν ἀληθινὴν ἀτομικότητα, θὰ προάγῃ τὴν ὁλότητα καὶ θὰ τὴ Κοινωνία ὅ,τι μπο-
ΡΙΟΡΙΣΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ καὶ θὰ ΣΕΒΕΤΑΙ ΑΠΟΛΥΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕ-
δικαίωμα τοῦ ἀτόμου θὰ ἔχῃ ὅριο ἀπαραβίαστο τὸ δικαίωμα τοῦ συνόλου καὶ ὅπου συμμαχικὰ [illegible] καὶ
λου ὅριο τὸ δικαίωμα τοῦ ἀτόμου.

Τὴν ἐλευθερία τοῦ πνεύματος καὶ τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας καὶ ἀντίστοιχα τὸ δικαίωμα τοῦ συνό-
θέσεως. (Κύπρος, Δωδεκάνησα, Β. Ἤπειρος ἀνατροφικὰ μὲ μας) Τὴν σεβασμό, ἐξύψωσι καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτοδια-
τῆς ἐθν. συνειδήσεως καὶ ὑπερηφανείας καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς ὑπάρξεως ἐλευθέρων καὶ ἐντίμων ἐθνῶν καθ' ἕκαστα
πραγμένων ὁ' εὐγενικὴ ἅμιλλα, προσφέροντας ἔτσι τὴν Ἀθανασία καὶ συμβάλλοντας στὸν πολιτισμὸ μ'
δίες τους τὶς δυνάμεις διατηρώντας σύγχρονα καὶ ὁλοκληρώνοντας τὴν ἐθνικὴ τους συνείδησι καὶ καλλιέργεια
νῶντας τὴν ἐθνικὴ τοὺς ἀτομικότητα. Ὄχι μὲ τὴν βία, μα μὲ τὴ βεβαίωσι τῆς Ἰδέας τοῦ Ἔθνους θὰ προ-
χωρήσῃ στὴν εἰρηνικὴ της ἐξάπλωσι ἡ Ἀνθρωπότης ἐξυψωμένη στὴ τελείωσι τοῦ ὑψηλοῦ της προορισμοῦ.

Τὴν ἀληθινὴ ἀπελλευθερωμένη τῶν συμφεροντολογικῶν οἰκονομικῶν δεσμῶν, οἰκογένεια, τὴν ἑλληνική μας
οἰκογένεια, σὰν βάσι τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Τὴν ἀνάδειξι καὶ ἐπιλογὴ τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἔθνους τῆς Πολιτείας
καὶ τῆς Κοινωνίας με κριτήριο τὴν ἀξία καὶ τὴν ἀρετὴ καὶ ὄχι τὴ τύχη, τὴν οἰκονομικὴ κ.λ. δύναμι, τὴν ἐ-
πιτηδειότητα.

Τὸν μετασχηματισμένον, ὥστε νὰ ἀνέρχεται στὸ ὕψος τῆς με τὴ Χριστιανικὴ Θρησκεία ἐπιβαλλούσης με-
γίστης κοινωνικῆς ἀποστολῆς του, ἐκκλησιαστικὸν Ὀργανισμό.

Τὸ ἁγνὸ κήρυγμα καὶ τὴν βαθιὰ φιλοσοφημένη ἀνάλυσι (ἐκσυγχρονισμένη ἐκ τῶν βασικῶν ἀξιολογικῶν μας
ἀρχῶν) τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ τῶν ὑψίστων νοημάτων τῆς φιλοσοφίας της ἡ ὁποία νὰ εἶναι
τικὴ καὶ ἐνεργὸς πραγματοποιημένων στὴ κοινωνία ποὺ θὰ τὰ ζῆ τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων.

Τὴν εὐθύνη, τὴν ἐθνικὴ παιδαγωγία, τὴν ἐθνικὴ ἑνότητα, τὴ συνεργασία καὶ ἀλληλεγγύη, τὴν δημιουρ-
γικὴ ἐργασία καὶ τὴν Ἠθικὴ Τάξι.

Μ' αὐτὲς τὶς γενικὲς κατευθύνσεις ἐπιδιώκουμε τὴ δημιουργία ἑνὸς νέου ἑλληνικοῦ ἱστορικοῦ καὶ
πνευματικοῦ πολιτισμοῦ ποὺ θὰ καταστήσῃ τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ πάλι κέντρο καὶ κατευθυντήρια τοῦ πολιτι-
σμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ζητᾶμε τὴν πνευματικὴ αὐτὴν ἀνάστασι γιατὶ πιστεύουμε βαθιὰ πὼς ὄχι μόνο
δυνατὸν εἶναι μὰ καὶ ἱερό μας καθῆκον ἀπέναντι στὴν ἱστορία, στὴν Ἀνθρωπότητα καὶ στὸ Ἔθνος μας ποὺ
στηριζόμενο ἐπάνω σ' ὅ,τι ἔπλασε καὶ ὅ,τι ἐδημιούργησε ἀναγεννώμενο τοὺς πνευματικοὺς πιθηκισμούς, μὰ δε-
χόμενο χωρὶς νὰ χάνῃ [illegible] καὶ ἀφομοιώνοντας τὴν ὁποία γόνιμη ἐπίδρασι, εἶναι σὲ θέσι ὄχι νὰ ναι
πνευματικὰ ὑποτελὲς μὴ [illegible] νὰ προσαρμόζεται κριτικὰ καὶ ἐκλεκτικὰ στὰ ρεύματα τῶν ἰδεῶν ἀλλὰ
νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ζωντανὸ μὲ τὶς ρίζες ποὺ ἀναφέραμε πολιτισμό. Πιστεύουμε πὼς τὰ ἔθνη ἀναλαμβά-
νουν διακονικὴ λειτουργία ἀπέναντι στὴν Ἀνθρωπότητα ἀπ' τὴν ὁποία ὅταν εἶναι ἄξιο ἀπηχεῖ καὶ ἡ ἡγετική
τους ἰδιότητα, σ' μιὰ τέτοια νέα διακονία νομίζουμε πὼς μπαίνει καὶ πάλιν ὁ Ἑλληνισμός.

Ἡ πρωτοπορία, τὸ βάρος μὰ καὶ ἡ δόξα, στὴν Ἐθνικὴν Ἐπανάστασι ἀνήκει στὴν Ἑλληνικὴ Νεότητα
σ' αὐτὴν ἀπόκειται, πρέπει νὰ θελήσῃ νὰ φανῇ ἀξία τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ἀξία τῆς νίκης!

Συνάδελφοι!

Νομίζουμε περιττὸ νὰ διακηρύξουμε πὼς τὸ Ἐθνικομεταρρυθμιστικό Κίνημα, ποὺ γιγαντώνεται μὲ
[illegible] σ' Ἑνιαῖο (Ἐθν. Μέτωπο) Μέτωπο ὅλων τῶν ὁμοϊδεατῶν ἀτομικῶν καὶ συλλογικῶν μονάδων
δὲ θὰ διστάσῃ νὰ ἐπιβάλλῃ μὲ κάθε μέσο καὶ ἐνέργεια τὶς ἀρχές του παραμερίζοντας καὶ ἂν δὲ παραμερί-
ζεται κτυπώντας καὶ πνίγοντας ἐξολοθρευτικὰ ΚΑΘΕ ΑΝΤΙΠΑΡΑΣΙ ΑΠ' ΟΠΟΥΔΗΠΟΤΕ κι' ἂν προέρχεται.

Γνωρίζουμε πολὺ καλὰ πὼς ὁ ἀγώνας ἐναντίον τοῦ κεφαλαιοκρατισμοῦ καὶ μαρξισμοῦ ποὺ
καὶ οἱ δύο τους δίνουν τὴ τελευταία τους μάχη, θἆναι σκληρὸς καὶ ἄγριος καὶ ἡ μεταξύ τους σύγκρουσις ποὺ βέ-
βαια θὰ ἐπηρεάσῃ τα σύνολα καὶ ἀπ' τὴν ὁποία [illegible] σώνουμε τὶς ἀξίες ποὺ καὶ δύο τους κατεστρέφουν ἀλλ'
αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς ἐνισχύουν στὸν ἀγῶνα μας ἀγῶνα τοῦ Πνεύματος τῆς Ἠθικῆς, τοῦ Δικαίου, τοῦ πολιτισμοῦ.

Αὐτὰ τὰ λίγα καὶ γενικὰ ἔχουμε γιὰ τὸ παρὸν νὰ σᾶς ποῦμε ἐπάνω στὶς γενικές μας κατευθύνσεις.
Σύντομα ὅμως θὰ δώσουμε εὐρύτατη καὶ εἰδικὴ ἀνάλυσι τῶν παραπάνω ποὺ θὰ τὴν ἐπακολουθήσῃ καὶ συ-
στηματικὴ διατύπωσι, ἔρευνα καὶ ὁλοκλήρωσι.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ὅμως Νέοι Συνάδελφοι! ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη πραγματικότητα ποὺ πρέπει σεῖς καλὰ
νὰ προσέξετε γιὰ νὰ μὴ χάσετε τὸ πολύτιμο χρόνο παρασυρόμενοι καὶ παραπλανώμενοι ἀπὸ διαφόρους ἐπιτηδείους
ἄλλους παριστανομένους ἀφελεῖς κι' ἄλλους ἐξύπνους μισθωτούς, καὶ τοὺς δύο κάτω ἀπ' τὴν ἀπατηλὴ μάσκα
τοῦ ἐπιστήμονος καὶ τοῦ ἀνθρωπιστοῦ.

Ἔχετε πάντα ὑπ' ὄψι σας πὼς τὰ ζωτικὰ φοιτητικά μας ζητήματα, ζητήματα ὑπάρξεως ἐν πολλοῖς,
εἶναι πάντα ἐκεῖνα ποὺ ἐκμεταλλεύονται κατὰ τὸν αἰσχρότερο καὶ ἰδιοτελέστερο τρόπο οἱ ἔμμισθοι πανεπιστη-
μιακοὶ πράκτορες τοῦ περιφήμου κόμματος. Εἶναι ἐκεῖνα ποὺ πάντα τὰ χαντάκωσαν, πάντα ὑπέσκαψαν τὸ
ἔργο τῆς ἐπαγγελματικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ διέσπασαν τὸν ἀγῶνα τὸ φοιτητικὸ καὶ μόνο φοιτητικό, ποὺ πάν-
τα τὰ ἐπρόδωσαν θυσιάζοντάς τα στὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ Κόμματός τους, τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλ-
λάδος καὶ τῆς . . . . . . σοβιετικῆς τους πατρίδας! (καὶ ὅτι ἄλλου ἀσχέτου θέλετε ἢ μᾶλλον θέλουν) ὁμολο-
γήσαντες μὲ κυνισμὸ τὸ ἱστορικὸν ἐκεῖνο πὼς γι' αὐτοὺς τὰ ζητήματά μας μ' ἄλλα λόγια ἡ
δυστυχία καὶ ὁ πόνος μας, ἡ ἐλπίδες καὶ τὰ ὄνειρά μας, ἡ θυσίες ἡ δικές μας καὶ τῶν οἰκογενειῶν μας
αὐτὴ αὐτὴ ἡ παραμονή μας στὸ Πανεπιστήμιο, εἶναι γι' αὐτοὺς ΜΕΣΑ μόνο ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ καὶ ΠΡΟ-
ΠΑΓΑΝΔΑΣ!!!!

Ἡ ἱστορία τῶν ἐπαγγελματικῶν μας ἀγώνων διδάσκει καὶ μαρτυρεῖ ἀδιάψευστα πὼς ἂν θέλετε τὴ τε-

[illegible] Ἀλληλεγγύης τοῦ Ε. Π. Σ. [illegible] Ἕλληνες φοιτηταί! [illegible] Ἐπελέξατε τὸ καθῆκόν σας.

Συνάδελφοι!

[illegible] Μὴ πτοηθῆτε. [illegible] ΕΡΕΥΝΑΤΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΤΑ, [illegible] ΚΡΙΝΕΤΕ, [illegible] τοῦ ἀτόμου, τοῦ [illegible] τῆς Ζωῆς μὲ μία λέξι τοῦ μηδενισμοῦ.

Συνάδελφοι.

Ὁ Ἐθνικὸς Πανφοιτητικὸς Σύλλογος [illegible] τοῦ ἑλληνικοῦ φοιτητικοῦ κόσμου, [illegible] ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΥΣ [illegible]

ΕΜΠΡΟΣ! στὸν Ἀγῶνα γιὰ τὴν [illegible] γιὰ τὸ Δίκαιο, γιὰ τὴν Ἠθική, γιὰ τὸν Ἄνθρωπο [illegible] Κοινωνικὴ καὶ Ἀτομικὴ Δικαιοσύνη, γιὰ τὸ Ἔθνος, γιὰ τὸν Ἑλληνισμό, γιὰ τὴν [illegible] στὸν Ἀγῶνα γιὰ τὸ Νέο Ἐθνικὸ [illegible] Κράτος!

Νέοι Συνάδελφοι! [illegible] γιὰ τὸ Ποντισμό τὴ μέρα τῆς Νίκης!

Ζήτω ὁ Ἀγών μας!

Ζήτω οἱ Ἕλληνες Φοιτηταί!

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
1929

Ἀθῆνα
1)11)33

Μετά τό συνέδριο τοῦ Ὀκτωβρίου, ἡ συνεργασία τοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου, ἰδιαίτερα μέ τήν ΟΕΚΚ, φαίνεται πώς συνεχίστηκε. Ἀφορμή ὑπῆρξαν τά ἐπεισόδια καί ἡ ἐπίθεση τῶν ἀλβανικῶν Ἀρχῶν κατά τῶν Ἑλλήνων τῆς Βορείου Ἠπείρου. Τό «Κράτος» τῆς ΟΕΚΚ στό φύλλο τῆς 9ης Νοεμβρίου 1934 δημοσιεύσε μία ἀνακοίνωση τοῦ Παμφοιτητικοῦ σχετικά μέ τίς θηριωδίες τῶν Ἀλβανῶν:

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1929

1) Ι. ΒΕΖΑΝΗΣ
2) Ι. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ
3) Α. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
4) Χ. ΚΑΤΣΗΣ
5) Γ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ
6) Σ. ΚΥΡΙΤΣΗ
7) Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
8) Π. ΛΙΑΡΟΥΤΣΟΣ
9) Α. ΜΑΤΡΟΖΟΣ
10) Α. ΜΙΧΑΣ
11) Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ
12) Χ. ΜΠΑΡΛΗΣ
13) Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
14) Ι. ΠΑΛΙΓΓΙΝΗΣ
15) Δ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
16) Κ. ΣΕΡΕΠΙΣΟΣ
17) Γ. ΣΤΕΛΛΑΤΟΣ
18) Σ. ΣΤΡΕΙΤ
19) Δ. Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΣ
20) Α. ΤΣΟΧΑΣ
21) Θ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ
22) Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ
23) Δ. ΧΕΛΜΗΣ

Τύποις: Χ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ [illegible]

Ψηφοδέλτιο τοῦ ΕΠΣ, (Ἀρχεῖο Παμφοιτητικοῦ ΕΛΙΑ).

«Ὑποσχόμεθα εἰς τό ἐτερόφωτον καί ὑποθηκευόμενον κρατίδιον τῶν Λιάπηδων νά ὁμιλήσωμεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς». Ἀνάλογη προκήρυξη τοῦ ΕΠΣ δημοσιεύθηκε τήν ἑπομένη 10/11/1934 στό «Ἐλεύθερο Βῆμα» τοῦ Λαμπράκη: *«Ἀπό ἡμερῶν τό κρατίδιον τῶν νομάδων τῆς Ἀλβανίας, δημιούργημα ἀνόσιον τῶν μεταπολιτικῶν περιστάσεων, φιλοδοξοῦν ἴσως νά ἐπιδείξη τήν ὕπαρξίν του, ἄρχισε τόν ἀμείλικτον διωγμόν τοῦ κατά τῶν Ἑλλήνων τῆς Β. Ἠπείρου, ἡ ἱστορία καί ὁ πολιτισμός τῶν ὁποίων ἐνοχλεῖ προφανῶς τούς ἐν σκότει διαβιούντας κραταιούς (;) κυριάρχους (…)». Κι ἐνῶ ἡ ἔκκληση τοῦ Παμφοιτητικοῦ πρός τόν ἑλληνικό λαό γιά τήν ὀργάνωση συλλαλητηρίου συμπαράστασης στούς Βορειοηπειρῶτες βρῆκε τήν ἀναμαινόμενη ἀνταπόκριση, ὁ ¨Ριζοσπάστης¨ καί τό ΚΚΕ δημοσίευσαν στίς 11/11/1934 μία ἀνακοίνωση μέ τόν κύριο τίτλο: ¨Τό Βορειοηπειρωτικό ἀφορμή γιά τήν ὀργάνωση τοῦ νέου ἀνθρωπομακελειοῦ¨. Ἡ ἀνακοίνωση τοῦ ΚΚΕ ἀνάμεσα σέ ὅλα τά ἄλλα ἔγραφε ὅτι «ἡ ἐθνικιστική καί σωβινιστική ἐκστρατεία τῶν κυρίαρχων τάξεων τῆς χώρας μας καί τοῦ Τύπου τους καί πρῶτα ἀπ' ὅλα του φασιστικοῦ ἀπ' ἀφορμή τό ¨βορειοηπειρωτικό συνεχίζεται μέ ὁλοένα πιό μεγάλη ἔνταση. (…) Ὁ Παμφοιτητικός σέ χτεσινή του ἔκκληση λ.χ. γράφει: ¨Ἡ ἀπάντηση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρέπει ν' ἀποτελέσει ἕνα ἀνηλεές μαστίγωμα κατά τοῦ θρασέως καί ἀναιδοῦς κρατιδίου¨.(…)».*

Τρεῖς ἑβδομάδες ἀργότερα, τό πρωί τῆς 3/12/1934, ξέσπασαν συγκρούσεις στό κέντρο τῆς Ἀθήνας ἀνάμεσα σέ 200 ἀριστερούς φοιτητές καί ἠθοποιούς τοῦ θιάσου Ἰατρίδου μέ φοιτητές τοῦ Παμφοιτητικοῦ. Οἱ ἀρχικές συμπλοκές ἔγιναν στό προαύλιο τοῦ Πανεπιστημίου καί στήν συνέχεια ἐπεκτάθηκαν ἐπί τῆς ὁδοῦ Σίνα.

Τά Χριστούγεννα τοῦ 1934 ἀντιπροσωπεία τοῦ Παμφοιτητικοῦ, ἐπισκέφθηκε τή Ρουμανία καί τά μέλη τῆς φιλοξενήθηκαν ἀπό τούς ὁμοϊδεάτες τῆς Σιδηρᾶς Φρουρᾶς. Οἱ διεθνεῖς σχέσεις καί ἐπαφές τοῦ ΕΠΣ συνεχίστηκαν καί τό ἑπόμενο χρονικό διάστημα. Τόν Ἰούλιο τοῦ 1935, ἐκπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν ἀπό τή Χαϊδελβέργη καί μέλη τοῦ ΕΠΣ μέ ἐπικεφαλῆς τόν σπουδαστή Σπόντη κατέθεσαν στεφάνι στό στρατιωτικό γερ-

μανικό νεκροταφείο τῆς Ἀττικῆς. Ὁ Σπόντης κατέληξε ὅτι *«ὁ ἀγὼν τῶν ὑπέρ τῆς τιμῆς καί ἐλευθερίας τῆς πατρίδος των ἀπέσπασε τόν θαυμασμόν τοῦ φίλου πρός τήν Γερμανίαν ἑλληνικοῦ λαοῦ»*. Στήν σεμνή τελετή παρόντες ἦταν καί μέλη τῆς γερμανικῆς παροικίας Ἀθηνῶν καί ἐκπρόσωπος τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας.

Ἡ διάσπαση τοῦ ΕΠΣ

Περί τά τέλη Ἰουλίου 1935 καί λίγο πρίν ἀπό τό δημοψήφισμα γιά τήν ἐπαναφορά τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β', τά μέλη τοῦ Παμφοιτητικοῦ δέν ξεπερνοῦσαν τά 1000, τά ¾ τῶν ὁποίων ἦταν βασιλόφρονες. Ἡ ἡγεσία ὅμως τῆς ὀργάνωσης, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἦταν γόνοι μεγαλοαστικῶν οἰκογενειῶν ἦταν ὀπαδοί τοῦ Βενιζέλου. Χαρακτηριστικά ὁ πρόεδρος τοῦ ΕΠΣ Οἰκονόμου φέρεται ὅτι ζητωκραύγασε τήν ἡμέρα τοῦ βενιζελικοῦ κινήματος (1η Μαρτίου 1935) ὑπέρ τοῦ Πλαστήρα καί τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων. Λίγο ἀργότερα, τόν Ἰούνιο τοῦ 1935, ἡ ἴδια ἡ ἡγεσία δημοσίευσε μία ἐπιστολή στόν Τύπο δηλώνοντας ὅτι ὁ ΕΠΣ «ἀποκρούει τήν Βασιλείαν, διότι αὐτή δημιουργεῖ πέριξ τοῦ θρόνου μίαν τάξιν ἀριστοκρατικήν, ἐμποδίζει τήν ἐλευθέραν ἐκδήλωσιν καί ἐξέλιξιν τοῦ ψυχικοῦ πλούτου τῶν λαϊκῶν τάξεων». (Ἀκρόπολις 8 Ἰουνίου 1935). Ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτά ἦταν φυσικό νά ἀντιδράσει ἡ φιλομοναρχική πτέρυγα πού ἦταν καί ἡ πλειοψηφία, μέ ἀποτέλεσμα ἡ ἡγεσία τοῦ ΕΠΣ νά διαγράψει δεκάδες μέλη της, ἀνάμεσά τους καί τόν Δημήτριο Σοῦτζο.

Ὁ Π.Ι. Στεριώτης στό βιβλίο του «Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς» ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐμπλοκή τοῦ Παμφοιτητικοῦ στό ἐπίμαχο ζήτημα Μοναρχίας ἤ Δημοκρατίας ἐπέφερε καί τήν παρακμή τοῦ Συλλόγου. Γράφει σχετικά: *«Κάποτε ὁ Παμφοιτητικός παρεσύρθη εἰς ὡρισμένας ἐνεργείας αἵ ὁποῖαι ἦσαν ἔξω καί τῆς ἰδεολογικῆς του γραμμῆς καί τῆς Ἐθνικῆς του πίστεως. Ἠθέλησε νά ἀναμιχθῆ εἰς ζητήματα τά ὁποῖα ἐάν δέν ἠδύνατο νά παρίδη, δέν ἔπρεπε νά τά ἀντιμετωπίση ὡς τά ἀντιμετώπισε. Αὐτό ἦτο σφάλμα τοῦ ΕΠΣ. Διά τόν Παμφοιτητικόν δέν ἔπρεπε νά ὑπάρξη ζήτημα Βασιλείας ἤ Δημοκρατίας.»* (Π. Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 41).

Σταδιακά ὁ Παμφοιτητικός αὐτοδιαλύθηκε ἐνῶ τελευταῖος πρόεδρος (γεν. γραμματέας) ὑπῆρξε ὁ Σεραφείμ Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ - ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

ΠΡΟΣ

ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΑΣ & ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΞΕΝΟΚΡΑΤΟΥΣ 3

Ἐλεύθεροι Ἕλληνες Συνάδελφοί μας!

Ἐμεῖς οἱ ἀδελφοί σας καὶ παιδιὰ τῆς μαρτυρικῆς μας Κύπρου τὴν ἐρχομένη **Κυριακὴ 27 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρ. 10 π. μ.** θὰ γιορτάσωμε πρῶτα **στὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Καρύτση** καὶ ἀμέσως ὕστερα στὸν «**Παρνασσὸ**» τὸν ἡρωϊκὸ θάνατο τῶν κατὰ τὴν περσινὴ ἐθνικὴν ἐξέγερσι μαρτυρικὰ πεσόντων ἀδελφῶν μας!

Συνάδελφοι σᾶς τὸ γνωστοποιοῦμε καὶ ζητοῦμε νὰ μᾶς ἐνισχύσετε μὲ τὴ παρουσία σας.

Μὲ Συναδελφικοὺς Ἐθνικοὺς χαιρετισμοὺς

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΜΗΡΟΥ 8α

Ἕλληνες Φοιτηταί!

Πολὺ καλὰ γνωρίζομε πόσο τῆς μέρες αὐτὲς εὑρισκόμεθα ὅλοι ἐπάνω στὴ πανεπιστημιακή μας ἐργασία καὶ πόσο περισσότερο σκληρὸ παρὰ ποτὲ μᾶς ἀπασχολῇ ὁ καθημερινὸς ἀμείλικτος ἀγώνας τῆς ζωῆς.

Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ν' ἀνταποκριθοῦμε, πιστοὶ στὸ καθῆκον μας σὰν Ἕλληνες καὶ σὰν Ἄνθρωποι ποὺ ἀκράδαντα πιστεύομε στὴν Ἐλευθερία, στὴν Πατρίδα καὶ στὶς αἰώνιες Ἠθικὲς Ἀξίες τῆς Ἀνθρωπότητος, στὴν παραπάνω πρόσκλησι τῶν δούλων συναδέλφων μας. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ διαδηλώσωμε κ' ἄλλη μιὰ φορὰ μπροστὰ σ' ὁλόκληρο τὸν λεγόμενο πολιτισμένο κόσμο τῶν ἰσχυρῶν τὴν μιὰ καὶ ἀκατάβλητη θέλησι τοῦ Ἔθνους γιὰ ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἑλληνική μας Κύπρο! δὲν εἶναι τέλος δυνατὸ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ ἐκφράσωμε τὸν βαθύτατο σεβασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη τῆς φοιτώσης Νεολαίας γι' Αὐτοὺς ποὺ θυσιάσθηκαν καὶ ἐμαρτύρισαν γιὰ τὰ ὕψιστα Ἰδανικὰ τῆς Ἀνθρωπότητος τῆς ὁποίας ἀνέκαθεν κοιτίδα ὑπῆρξεν ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίδα μας καὶ πρόμαχος ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία.

Καλεῖσθε λοιπὸν **Συνάδελφοι** ὅπως **τὴν ἐρχομένη Κυριακὴ 27 Ὀκτωβρίου καὶ ὥραν 9½ τὸ πρωῒ συγκεντρωθῆτε ὅλοι στὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου ἵνα ἐκεῖθε ἐν σώματι ἡσύχως καὶ μὲ τὴ Μουσικὴ τοῦ Δήμου ἐπὶ κεφαλῆς πᾶμε στὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Καρύτση ὅπου** παρουσίᾳ τῆς Πανελλ. Κεντρ. ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ Ἐπιτροπῆς, τῶν Σωματείων, Πανεπιστ. καὶ Δημοσίων Ἀρχῶν κτλ. **θὰ τελεσθῇ τὸ Μνημόσυνο** τῶν Ἐθνομαρτύρων Ἀδελφῶν μας ποὺ ἔπεσαν στὴν περσινὴ Κυπριακὴ Ἐπανάστασι γράφοντες μὲ τὸ τίμιο αἷμα τους κι' ἄλλη μιὰ περίλαμπρη σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνθρωπότητος.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΑΜΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Σημ. Τόπος συγκεντρώσεως: Κυριακὴ 9½ π. μ. στὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου.

Κοινή προκήρυξη Κυπρίων Φοιτητῶν καί φοιτητῶν τοῦ Παμφοιτητικοῦ γιά τήν τέλεση μνημόσυνου πρός τιμή τῶν πεσόντων Κυπρίων ἀπό τά βρετανικά στρατεύματα Κατοχῆς.

Τό ἐθνικοσοσιαλιστικό κόμμα τοῦ Γεωργίου Μερκούρη

Ἕνας ἄλλος ἐπίδοξος ἀρχηγός ὑπῆρξε ὁ Γεώργιος Μερκούρης, γιός τοῦ τότε δημάρχου Ἀθηναίων Σπύρου Μερκούρη. Ὁ Γεώργιος Μερκούρης (1886-1943) εἶχε πολιτευθεῖ καί ἐκλεγεῖ στό παρελθόν μέ τό Λαϊκό Κόμμα, ἐνῶ διετέλεσε ὑπουργός Ἐπισιτισμοῦ (1921) στήν κυβέρνηση Πρωτοπαπαδάκη καί τό 1926 ὑπουργός Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἀταλάντευτος ἐχθρός του Βενιζέλου, εἶχε ὀργανώσει ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 1930 ἕναν δικό του μηχανισμό πού περιλάμβανε ἀπόστρατους ἀξιωματικούς καί ὁρισμένους δυσαρεστημένους ἀποστάτες τοῦ ΚΚΕ. Στίς ἀρχές τοῦ 1933 διαπραγματεύτηκε τή σύμπραξή του μέ τό Λαϊκό Κόμμα τοῦ Τσαλδάρη. Χαρακτηριστικά ἡ ἐφημερίδα Νέοι Καιροί (φύλλο τῆς 8ης Φεβρουαρίου 1933) ἔγραφε: «*Καθ' ἅ πληροφορούμεθα ὁ κ. Κονδύλης ὑπεσχέθη εἰς τόν κ. Μερκούρην σοβαρά ἀνταλλάγματα ἐκ μέρους τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος εἰς ἥν περίπτωσιν θά ἐδέχετο νά συμπράξῃ οὗτος εἰς τόν ἀντικυβερνητικόν συνδυασμόν Ἀθηνῶν, ἔστω καί ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἀρχηγοῦ κόμματος*».[20]

Ὁ Γεώργιος Σπ. Μερκούρης.

[20] Ἰάκωβος Χονδροματίδης, Ἡ Μαύρη Σκιά στήν Ἑλλάδα, ἐκδόσεις Περισκόπιο, σελ. 40.

Τόν Ἰούλιο τοῦ 1933 ὅμως ὁ Μερκούρης ἀποκήρυξε τό παρελθόν του διακηρύσσοντας ὅτι «*ὁ κοινοβουλευτισμός ἐχρεωκόπησεν εἰς ὅλα τά μέρη τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἰδιαιτέρως εἰς τήν Ἑλλάδα κατέληξεν εἰς σύστημα ἐλαστικότητος συνειδήσεων... καί πάντοτε ἐκμεταλλευόμενος τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ*».

Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1934 προχώρησε στήν κυκλοφορία τῆς ἐφημερίδας Ἐθνική Σημαία μαζί μέ τούς Λ. Λαμπρόπουλο, Θ. Παπαμανώλη καί τόν δημοσιογράφο Νικόλαο Ἀποστολόπουλο.[21] Ὁ τελευταῖος εἶχε διατελέσει γραμματέας τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου (1917-1920) ἀλλά μετά τό 1932 ἀποστασιοποιήθηκε ἀπό τόν βενιζελικό κόσμο καί προσεταιρίστηκε τίς ἰδέες τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ.

Τά γραφεῖα τῆς Ἐθνικῆς Σημαίας στεγάζονταν στήν Πλατεία Συντάγματος (Καραγεώργη τῆς Σερβίας 10-12), ἐνῶ τό νεοϊδρυθέν Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα τοῦ Γεωργίου Μερκούρη ἀπέβλεπε στήν «*ἵδρυσιν ἐπαγγελματικοῦ κοινοβουλίου καί συντεχνιακοῦ κράτους*».

Φίλε Κύριε

Τὴν Κυριακὴν 5ην Ἰουλίου καὶ ὥραν 11ην π.μ. εἰς τὸ θέατρον Κεντρικὸν θὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ δημοσιονομικῆς καταστάσεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου ἀκολουθητέων κατευθύνσεων.

Θὰ μοῦ κάμετε ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν νὰ παρακολουθήσητε τὴν ὁμιλίαν μου.

Γ. Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

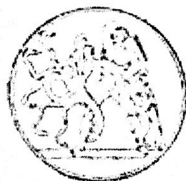
Πρόσκληση τοῦ Γ. Μερκούρη στό Θέατρο „Κεντρικόν" τῶν Ἀθηνῶν

[21] Ἐθνική Σημαία, 9 Δεκεμβρίου 1934.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ : ΙΩΑΝ. & ΑΡΙΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
116 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 116
1933

Μπροσούρα τοῦ Ἐθνικο-σοσιαλιστικοῦ κόμματος.

Στίς 10 Δεκεμβρίου 1934, μέ τήν εὐκαιρία τῶν ἐγκαινίων τῶν γραφείων τοῦ κόμματος, ὁ Μερκούρης ἔδωσε τό στίγμα τῆς κίνησής του τονίζοντας μεταξύ ἄλλων ὅτι: «*εἴμεθα πραγματικῶς μία πολιτική καί κοινωνική ἐπανάσταση*» καί «*ἀποβλέπομεν εἰς τήν ἐθνικήν ἑνότητα, εἰς τήν πρόοδον καί τήν κοινωνικήν πειθαρχίαν*». Στό φύλλο τῆς Ἐθνικῆς Σημαίας τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1934 παρουσιάστηκαν οἱ θέσεις τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος: «*(...) Θέλομεν κράτος ἰσχυρόν, προερχόμενον ἐξ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ καί ἐκπροσωποῦν τήν λαϊκήν κυριαρχίαν, τάς πολιτικάς ὀργανώσεις ἐννοοῦμεν ὡς συγκρότημα ἐθνικῶν ἀξιῶν μέ πολιτικήν ἀλήθειαν καί πολιτικήν ἠθικήν. Σεβόμεθα τήν ἀτομικήν πρωτοβουλίαν. Ἐξαίρομεν τήν ἰδιωτικήν ἐνέργειαν καί φροννοῦμεν, ὅτι τό ἄθροισμα*

τῶν προσωπικῶν προσπαθειῶν, συντονιζόμενον καί ἐνισχυόμενον ἐν τῷ Κρατει, ἀποτελεῖ τό ἀληθές ἐχέγγυον τῆς εὐημερίας τῆς ὁλότητος.

Θεσπίζομεν τήν Ἐργασίαν ὡς τιμητικήν ὑποχρέωσιν παντός πολίτου ἀπέναντι τοῦ Ἔθνους καί ἀναγνωρίζομεν ἰδιαζόντως τήν συμβολήν τοῦ ἐργάτου καί τοῦ ἀγρότου ἐν τῇ ἐθνικῇ δημιουργίᾳ (...)».

Ὡς σύμβολο τοῦ κόμματος ἐπιλέχθηκε ὁ Ἡρακλῆς μέ τό ξίφος, ἀποκόπτοντας τίς κεφαλές τῆς Λερναίας Ὕδρας.

Τό πρῶτο φασιστικό συνέδριο

Στίς 16, 17 καί 18 Δεκεμβρίου 1934 πραγματοποιήθηκε στό Μοντραί τῆς Ἐλβετίας τό πρῶτο διεθνές φασιστικό συνέδριο. Ἐκεῖ συγκεντρώθηκαν ἀντιπροσωπεῖες ἀπό 17 χῶρες τῆς Εὐρώπης γιά νά ἐπιλέξουν καί νά ὁριοθετήσουν τόν τρόπο καί τίς δυνατότητες κατάληψης τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὅπως εἶχαν κάνει τά ἀδελφά φασιστικά κόμματα στήν Ἰταλία καί τή Γερμανία.[22]

Τό συνέδριο ἄρχισε τίς ἐργασίες του στίς 16 Δεκεμβρίου 1934 μέ τήν ὁμιλία τοῦ προέδρου τοῦ Ἰταλοῦ στρατηγοῦ καί βουλευτού Κοζέλσκι.

Τήν Ἑλλάδα ἐκπροσώπησε ὁ ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος, Γεώργιος Μερκούρης. Δεύτερος ὁμιλητής ἦταν ὁ ἐκπρόσωπος τῆς γαλλικῆς Action Francaise, Μαρσέλ Μποκάρ, πού τόνισε ὅτι «*τό κυριότερο χαρακτηριστικό του Φασισμοῦ εἶναι ὅτι εἶναι θετικός καί δέν περιέχει οὐτοπίες, ἐνῶ ἑδράζεται ἐπί τῶν πραγματικοτήτων καί τῶν γεγονότων*». «Ὀφείλουμε», συνέχισε ὁ Μποκάρ, «*ἐπειδή ὁ Φασισμός δέν εἶναι μόνο ἰταλικό φαινόμενο, νά διακηρύξομεν πάντες ὅτι ἐκ τῆς ἰσχύος τῶν ἀρχῶν του καί τῶν περιεχομένων του, ἔχει ἐξέλθει τῶν ὁρίων τῆς Ἰταλικῆς Χερσονήσου καί τείνει εἰς τό νά γίνει ὁ νέος καταστατικός χάρτης τῆς Νέας Εὐρώπης. Εἶναι ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, εἶναι ἐναντίον τῶν διστακτικοτήτων τῶν μεσαίων τάξεων, εἶναι ἐναντίον ὅλων τῶν*

[22] Ἰάκωβος Χονδροματίδης, Ἡ Μαύρη Σκιά στήν Ἑλλάδα, σελ. 27.

ψευδῶν πατριωτισμῶν καί ὅλων τῶν κοινωνικῶν ἀδικιῶν, οἱ ὁποῖες ἀπορρέουν ἀπό αὐτές». Στή συνέχεια κατέληξε: *«Ὅλη ἡ ἔννοια τοῦ Φασισμοῦ εἶναι ἡ ἀνοικοδόμηση καί ὄχι ἡ καταστροφή».* Ἡ πρώτη σοβαρή διαφωνία στόν συνεδριακό χῶρο ἐκδηλώθηκε ὡς ἀντιπαράθεση τοῦ Μερκούρη μέ τόν ἐκπρόσωπο τῆς ρουμανικῆς Σιδηρᾶς Φρουρᾶς. Ὁ Ρουμάνος σύνεδρος καταφέρθηκε μέ ὀργή ἐναντίον τῶν Ἑβραίων καί τῆς διεθνοῦς μασονίας, ἐνῶ ὁ Μερκούρης ἀποστασιοποιήθηκε ἀπό τούς ὑπόλοιπους συνέδρους ἰσχυριζόμενος ὅτι *«ἡ ὑπάρχουσα (στήν Ἑλλάδα) ἰσραηλιτική μειονότης ἐπέδειξε πάντοτε πρός τήν φιλοξενοῦσαν αὐτήν χώραν νομιμοφροσύνην καί πατριωτικότητα τοιάυτην, ὥστε ἀνεξαρτήτως τοῦ αἰωνίου ἑλληνικοῦ αἰσθήματος τῆς φιλοξενίας, ἔχει ἐπαξίως τύχη πλήρους ἰσότητος καί οὐδεμίας διακρίσεως πρός τούς Ὀρθοδόξους ὁμοεθνεῖς της».* Ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ἡ ἀντιφατική καί «φιλοσημητική» φρασεολογία τοῦ Μερκούρη, προκάλεσε τίς ἀντιδράσεις τῶν ἄλλων συνέδρων.

Παρά τή διαφωνία του ὅμως, ὁ Μερκούρης φρόντισε νά καθησυχάσει τούς ὁμοϊδεάτες του βεβαιώνοντάς τους πώς *«ἔχομεν τήν δικαίαν φιλοδοξίαν νά νικήσωμεν καί νά ἐμμείνωμεν ἐν τῇ Νίκῃ ὡς δημιουργοί Νέας Τάξεως Πραγμάτων».* Ὅσο γιά τήν Ἑλλάδα, κατέστησε ὅτι τήν θέλει *«ἰσχυρᾶν καί εἰρηνικήν, ἀφοσιωμένην εἰς τούς φίλους της καί ἀνένδοτον ἀπέναντι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θά διενοοῦντο νά τήν μειώσουν. Ἔχομεν μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τό Μεσογειακόν Δαιμόνιον καί εὐχόμεθα τήν ἐξάπλωσιν τοῦ ἀναμορφωτοῦ Φασισμοῦ».*

Στό τέλος τοῦ συνεδρίου καταρτίσθηκε μία ὀργανωτική ἐπιτροπή πού ἀποτελεῖτο ἀπό τόν ἀρχηγό τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος τῆς Δανίας Κλάουζεν, τόν ἀρχηγό τῶν Φρανσιστῶν τῆς Γαλλίας Μποκάρ, τόν Γ. Μερκούρη, τόν ἐκπρόσωπο τῆς Ἑλβετικῆς Φασιστικῆς Ὁμοσπονδίας Φονζελάζ, τόν Κουίσλιγκ, ἀρχηγό τῆς Ἐθνικῆς Ἕνωσης Νορβηγίας, τόν στρατηγό Ὀντουφύ τῶν Κυανοχιτώνων τῆς Ἰρλανδίας καί τόν ἀρχηγό τοῦ Ἐθνικοῦ Δανικοῦ Σώματος Ντάμσκαρτ.

Στή σύσκεψη τῆς Μαύρης Διεθνοῦς (CAUR) ἔλαβαν ἀκόμη μέρος ἀντιπροσωπεῖες τῆς Χάιμβερ Αὐστρίας, τοῦ Φασιστικοῦ

Πορτογαλικού Κινήματος, τῆς Ἰσπανικῆς Φάλαγγας, τοῦ Μελανού Ὁλλανδικού Μετώπου κ.ά.

Ἀμέσως μετά τη λήξη τῶν ἐργασιῶν οἱ σύνεδροι ἐξέδωσαν κοινό ἀνακοινωθέν καί ἀποδέχθηκαν δυό ψηφίσματα βάσει τῶν ὁποίων διακήρυσσαν ὅτι «ὁ συντεχνιακός Φασισμός ἀποτελεῖ τήν μοναδικήν βάσιν τῆς εἰρηνικῆς ἀναπτύξεως τῆς Εὐρώπης καί ἀποκρούοντα τόν Μαρξισμόν, τήν Κεφαλαιοκρατίαν καί τόν ἀστικόν ψευδοεθνικισμόν».

Ἐπιστρέφοντας ἀπό τό Μοντρέ, ὁ Μερκούρης παρέμεινε λίγες ἡμέρες στη Ρώμη, ὅπου ἔγινε δεκτός ἀπό τόν Μουσολίνι. Γιά το περιεχόμενο τῶν συνομιλιῶν τους δέν ἀνακοίνωσε ποτέ τίποτα.

Μέσα ἀπό τίς στῆλες τῆς Ἐθνικῆς Σημαίας συνέχισε νά καλεῖ τούς Ἕλληνες νά ἐνταχθοῦν «στούς πυρῆνες τοῦ κόμματός του»,[23] ἀναγνωρίζοντας ὅμως μετά ἀπό ἐνάμιση χρόνο ἀγώνα πώς «*πολλοί δέν εἴμεθα, ἀλλ' οὔτε καί θέλομεν νά εἴμεθα.* Ὀλίγοι, ἀλλ' ἐκλεκτοί» (15 Φεβρουαρίου 1935, ὁμιλία στά γραφεῖα τῆς Καραγιώργη Σερβίας πρός τούς πυρῆνες τῶν συνοικιῶν).

Στίς συχνές ὁμιλίες του -κυρίως στό Θέατρο «Κεντρικόν»- παρευρίσκονταν πολλοί ἐκπρόσωποι καί φορεῖς τῆς Πολιτείας: βουλευτές, πολιτικοί, ἀκαδημαϊκοί (Ἀντ. Μάτεσις, Κωνστ. Ἀγγελόπουλος), στρατηγοί (Τρικούπης), μέλη ὀργανώσεων (Σῶμα Κιτρινοχιτώνων, Παμφοιτητική Νεολαία, Ἐθνική Φάλαγγα), ἤ Ἕνωση Παλαιῶν Πολεμιστῶν τοῦ Κονδάκη καί τοῦ Παπανικολάου κ.ά.

Στενοί συνεργάτες τοῦ Μερκούρη καί στελέχη τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος ἦταν ὁ Γεώργιος Κανέλλος, ὁ δικηγόρος Τροπαιάτης καί Βιτσικουνάκης ἀπό τήν Κρήτη.

Στίς 22 Δεκεμβρίου 1934 ἡ Ἐθνική Σημαία, τό κομματικό ἔντυπό του Μερκούρη, ἔκανε ἕναν ἀπολογισμό τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς διακυβέρνησης στή Γερμανία μέ τόν τίτλο «Διδάγματα ἀπό ἕναν λαόν πού θέλει νά ζήση».

---

[23] 15 Φεβρουαρίου 1935, ὁμιλία στά γραφεῖα τῆς Καραγιώργη Σερβίας πρός τούς πυρῆνες τῶν συνοικιῶν.

Στήν ἴδια σελίδα ὑπῆρχε καί ἕνα ἄρθρο γιά τίς δραστηριότητες τῆς Κοῦ Κλούξ Κλάν στίς ΗΠΑ, ἐνῶ στίς 25 Δεκεμβρίου δημοσιεύθηκαν φωτογραφίες ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Μερκούρη στή Ρώμη καί τήν κατάθεση στεφάνου στό Μνημεῖο τοῦ Ἰταλοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη στό Παλάτσο Βενέτσια.

Τόν Μάρτιο τοῦ 1935, μετά τό ἀποτυχημένο κίνημα τῶν βενιζελικῶν, ὁ Μερκούρης θυμήθηκε τό πολιτικό του παρελθόν καί τάχθηκε μέ τό μέρος τοῦ Κονδύλη καί τῶν Λαϊκῶν. Ὁ Κονδύλης δέν ἄργησε νά εὐχαριστήσει τόν «ἐθνικοσοσιαλιστή» σύμμαχό του στέλνοντάς του τό ἑξῆς τηλεγράφημα: «*Εὐχαριστῶ ὑμᾶς καί τό κόμμα διά τά ὡραῖα λόγια ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προαγωγῆς μου. Ἔχω πεποίθησιν ἐπί τήν νίκην, διότι ἀγωνιζόμεθα διά τάς ἐλευθερίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ*» («Ἐθνική Σημαία», 10 Μαρτίου 1935). Ἡ τραγική εἰρωνεία ἦταν ὅτι τό ἴδιο ἀκριβῶς πίστευαν ὁ Πλαστήρας καί οἱ ἄλλοι στρατηγοί (Παπούλας, Κοιμήσης κ.ἄ.) πού ἡγήθηκαν τοῦ κινήματος.

ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ Κου ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Ὁ ἀποχωρήσας ἐκ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος κ. Γ. Μερκούρης ἵδρυσε νέον κόμμα τὸ ὁποῖον ὠνόμασε «Ἐθνικὸν Σοσιαλιστικόν».

Πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν περὶ τὸν κ. Τσαλδάρην ὅπως προσεταιρισθοῦν τὸν κ. Μερκούρην, ἀπέτυχον οἰκτρῶς.

Ἡ ἵδρυση τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος τοῦ Γ. Μερκούρη (ἐφημ. „Βῆμα Λοκρίδος" 12-2-1933).

Χαρακτηριστικό τῆς τακτικῆς καί τῆς ἰδιόρρυθμης «φιλοσημιτικῆς» ἰδεολογίας τοῦ Μερκούρη ἦταν τό δημοσίευμα τῆς 30ῆς

Πορτογαλικοῦ Κινήματος, τῆς Ἰσπανικῆς Φάλαγγας, τοῦ Μελανοῦ Ὀλλανδικοῦ Μετώπου κ.ἄ.

Ἀμέσως μετά τή λήξη τῶν ἐργασιῶν οἱ σύνεδροι ἐξέδωσαν κοινό ἀνακοινωθέν καί ἀποδέχθηκαν δυό ψηφίσματα βάσει τῶν ὁποίων διακηρυσσόταν ὅτι «*ὁ συντεχνιακός Φασισμός ἀποτελεῖ τήν μοναδικήν βάσιν τῆς εἰρηνικῆς ἀναπτύξεως τῆς Εὐρώπης καί ἀποκρούοντα τόν Μαρξισμόν, τήν Κεφαλαιοκρατίαν καί τόν ἀστικόν ψευδοεθνικισμόν*».

Ἐπιστρέφοντας ἀπό τό Μοντραί, ὁ Μερκούρης παρέμεινε λίγες ἡμέρες στή Ρώμη, ὅπου ἔγινε δεκτός ἀπό τόν Μουσολίνι. Γιά τό περιεχόμενο τῶν συνομιλιῶν τους δέν ἀνακοίνωσε ποτέ τίποτα.

Μέσα ἀπό τίς στῆλες τῆς Ἐθνικῆς Σημαίας συνέχισε νά καλεῖ τούς Ἕλληνες νά ἐνταχθοῦν «*στούς πυρῆνες τοῦ κόμματός του*»,[23] ἀναγνωρίζοντας ὅμως μετά ἀπό ἐνάμιση χρόνο ἀγώνα πώς «*πολλοί δέν εἴμεθα, ἀλλ' οὔτε καί θέλομεν νά εἴμεθα. Ὀλίγοι, ἀλλ' ἐκλεκτοί*» (15 Φεβρουαρίου 1935, ὁμιλία στά γραφεῖα τῆς Καραγιώργη Σερβίας πρός τούς πυρῆνες τῶν συνοικιῶν).

Στίς συχνές ὁμιλίες του -κυρίως στό θέατρο «Κεντρικόν»- παρευρίσκονταν πολλοί ἐκπρόσωποι καί φορεῖς τῆς Πολιτείας: βουλευτές, πολιτικοί, ἀκαδημαϊκοί (Ἀντ. Μάτεσις, Κωνστ. Ἀγγελόπουλος), στρατηγοί (Τρικούπης), μέλη ὀργανώσεων (Σῶμα Κιτρινοχιτώνων, Παμφοιτητική Νεολαία, Ἐθνική Φάλαγγα), ἡ Ἕνωση Παλαιῶν Πολεμιστῶν τοῦ Κονδάκη καί τοῦ Παπανικολάου κ.ἄ.

Στενοί συνεργάτες τοῦ Μερκούρη καί στελέχη τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος ἦταν ὁ Γεώργιος Κανέλλος, ὁ δικηγόρος Τροπαιάτης καί Βιτσικουνάκης ἀπό τήν Κρήτη.

Στίς 22 Δεκεμβρίου 1934 ἡ Ἐθνική Σημαία, τό κομματικό ἔντυπό του Μερκούρη, ἔκανε ἕναν ἀπολογισμό τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς διακυβέρνησης στή Γερμανία μέ τόν τίτλο «Διδάγματα ἀπό ἕναν λαόν πού θέλει νά ζήση».

---

[23] 15 Φεβρουαρίου 1935, ὁμιλία στά γραφεῖα τῆς Καραγιώργη Σερβίας πρός τούς πυρῆνες τῶν συνοικιῶν.

«Ἐθνικὴ Σημαία»

Μεγάλη πρωϊνὴ ἐφημερὶς

Τὴν 9ην Δεκεμβρίου

ΓΡΑΦΕΙΑ: Πλατεῖα Συντάγματος—Καραγεώργη 10—12
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Διευθύνσεως 26.997, Συντάξεως 26.987

'Αρτιώτατος Δημοσιογραφικὸς ὀργανισμός

Ἐκλεκτὸν ἐπιτελεῖον συνεργατῶν.
Πλῆρες δίκτυον ἀνταποκριτῶν ἐξωτερικοῦ:
Ρώμη, Λονδῖνον, Βερολῖνον, Παρίσιοι.
Ἀνταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος θὰ παρακολουθοῦνται:

Ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτική. Αἱ νεώτεραι ὑγιεῖς κοινωνικαὶ κατευθύνσεις. Οἰκονομικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ ζητήματα. Τὰ συμφέροντα τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν. Ὅλη ἡ διεθνὴς καὶ ἑλληνικὴ κίνησις καλλιτεχνίας—μουσικῆς—θεάτρου.

Ἐνδιαφέρον εἰλικρινὲς διὰ τὰ προσφυγικὰ ζητήματα.

Ἀθλητισμός—Τουρισμός—Ἱπποδρομίαι.

Ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες συνεργάται μας θὰ ἐρευνοῦν συστηματικῶς καὶ θὰ σχολιάζουν τὰ ἐνδιαφέροντα ἐπιστημονικὰ θέματα.

Ἡ Ἐθνικὴ σημαία θὰ παρουσιάση πρωτοφανεῖς δημοσιογραφικὰς καινοτομίας.

Ἀριθ. 4 Ἀθῆναι 28 Νοεμβρίου 1934

Διαφήμιση τῆς „Ἐθνικῆς Σημαίας" δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος.

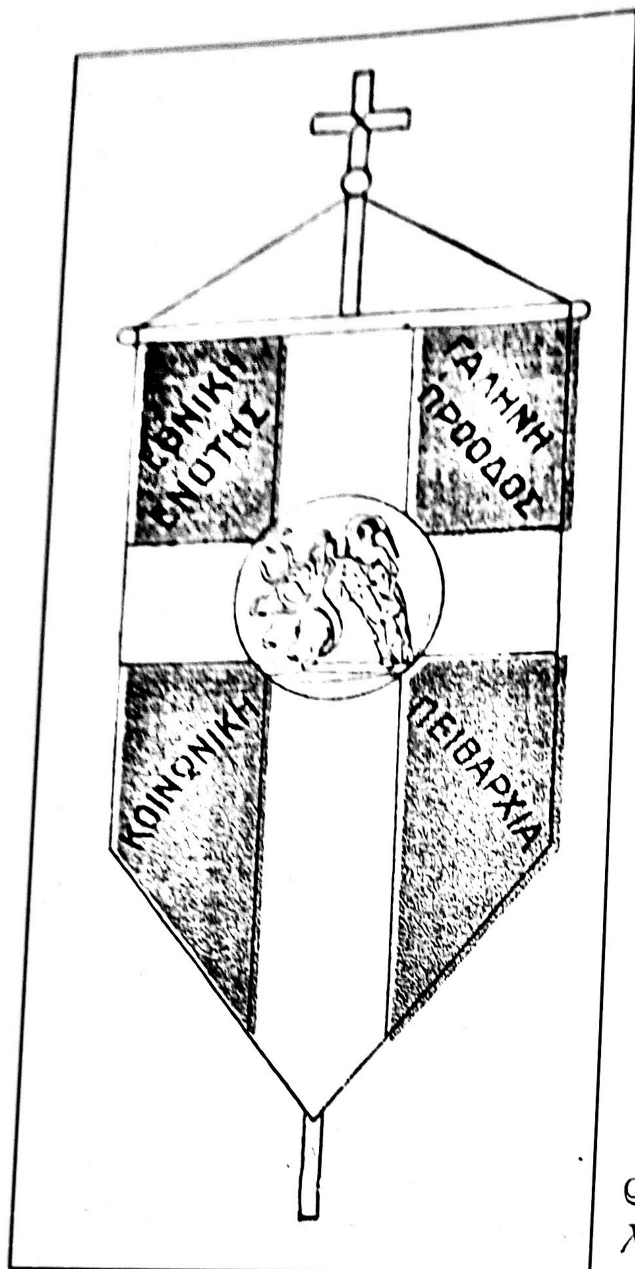
Ἰανουαρίου 1935 στήν Ἐθνική Σημαία πού ἀφοροῦσε τό «*Ἰσραηλιτικόν στοιχεῖον τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ ὁποίου εἶναι γνωστή ἡ ἐργατικότης, ἡ εἰλικρίνεια εἰς τάς συναλλαγάς καί ἡ καθ' ὅλα φιλόνομος δράσις, ὡς καί ἡ ἐξαιρετική συμβολή εἰς τήν προώθησιν τοῦ ἐμπορίου καί τῆς βιομηχανίας ἐν γένει*», καθώς καί τόν «*Σοφολογιώτατον Ἀρχιρραβίνον Δρᾶ Κόρετς*», τόν γνωστό Κόρετς ὁ ὁποῖος κατά τή διάρκεια τῆς γερμανικῆς κατοχῆς κατηγορήθηκε ἀπό τούς ὁμοεθνεῖς του ὅτι ἐνέδωσε καί ἐξαιτίας τῆς ἡττοπάθειάς του χειροτέρεψε τή θέση τῆς ἑβραϊκῆς κοινότητας στή Θεσσαλονίκη.

Ἡ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ ἀνέκοψε τίς δραστηριότητες τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος καί οἱ περισσότεροι ὀπαδοί του (Ν. Ἀποστολόπουλος, Μανώλης Μανωλέας κ.ἄ.) ἀσπάστηκαν τήν ἰδεολογία τῆς 4ης Αὐγούστου.

Κατά τή διάρκεια τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ Πολέμου, ὁ Μερκούρης διατηροῦσε ἐπαφές μέ τή γερμανική πρεσβεία μέσω τοῦ ἑλληνομαθοῦς στρατιωτικοῦ ἀκολούθου, Κλέμ φόν Χόχενμπερκ, καί τοῦ ἐμπορικοῦ ἀκολούθου, Χ. Χέφινγκχοφ. Τό ὄνομά του ἀκούστηκε τόν Μάρτιο τοῦ 1941, λίγο πρίν ἀπό τή γερμανική ἐπίθεση, ὅταν ἐπιχείρησε νά πετύχει τή σύναψη ἀνακωχῆς μέ τή μεσολάβηση τῶν Γερμανῶν. Ἡ προσπάθειά του ὅμως ὑπονομεύτηκε ἀπό τόν βασιλιά Γεώργιο Β' καί τόν Ἀλέξανδρο Κορυζή, καί ὁ Μανιαδάκης τόν συνέλαβε λίγο ἀργότερα μέ τήν κατηγορία τῆς συνεργασίας μέ τόν ἐχθρό. Κέντρο τῶν «συνωμοτῶν» ἦταν ἡ πολυτελής οἰκία τοῦ καθηγητῆ Ν. Λούβαρι, στόν λόφο τοῦ Ἀρδηττοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε χρηματίσει στό παρελθόν ὑπουργός Παιδείας. Μαζί μέ τόν Μερκούρη συνελήφθησαν οἱ Κάβδας, Π. Ράλλης, Μ. Πάσσαρης, Κων. Νταϊφᾶς, Κ. Ροδόπουλος (μετέπειτα πρόεδρος τῆς Βουλῆς) καί ὁ δημοσιογράφος Σπ. Τραυλός. Ὅλοι τους ἀπελευθερώθηκαν λίγο μετά τήν ἔλευση τῶν Γερμανῶν (Μάιος 1941).[24]

---

[24] Ἰάκωβος Χονδροματίδης, «Οἱ τελευταῖες γερμανικές προσπάθειες γιά ἀνακωχή κατά τόν Ἑλληνοϊταλικό Πόλεμο. Ἡ ἄγνωστη ἐμπλοκή τοῦ Γεωργίου Μερκούρη», Στρατιωτική Ἱστορία, τεῦχος 166, Ἰούνιος 2010.

Συνθήματα τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος. Εἶναι ἐμφανές ὅτι εἶναι παλαιοκομματικοῦ χαρακτήρα.

Τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα ἀνασυστάθηκε καί ὁ ἀγαπημένος θεῖος τῆς Μελίνας Μερκούρη βολιδοσκοπήθηκε νά ἀναλάβει ὑπουργικό θῶκο στήν πρώτη κατοχική κυβέρνηση.

Οἱ δραστηριότητες τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος στήν Κατοχή

Κοντά στόν ἐκλεκτό «Φύρερ» τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικοσοσιαλιστῶν, ἐκτός ἀπό τούς παλαιούς συνεργάτες του (Νικ. Ἀποστολόπουλο, Ἰω. Κυριαζίδη) προσέτρεξαν μερικοί ἀποστάτες τῆς Ἀριστερᾶς (οἱ βουλευτές τοῦ ΚΚΕ Μιχάλης Τυρίμος καί Μανώλης Μανωλέας) καί νεόκοποι ἀριβίστες σάν τόν ὑφηγητή τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου Γεώργιο Σημίτη.[25] Ὁ τελευταῖος, λίγο πρίν ἀπό τό τέλος τῆς Κατοχῆς, διαβλέποντας ἔγκαιρα τήν ἐπερχόμενη ἧττα τοῦ Ἄξονα, μεταπήδησε στό ΕΑΜ.

---

[25] Γιάννη Παπαθεοδώρου, «Ὁ πατέρας Σημίτης συνεργάτης τοῦ Γεωργίου Μερκούρη, ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος», περ. Λαβύρινθος, Φεβρουάριος 2005.

Γιά τίς πρῶτες δραστηριότητες τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος αὐτή τήν περίοδο γράφει σχετικά ἡ ἐφημερίδα Καθημερινή στίς 16 Μαΐου 1941:

«Χθές τήν ἑσπέραν, κατόπιν φιλικῆς προσκλήσεως, συνεκεντρώθησαν εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Γ. Μερκούρη, ἱδρυτοῦ καί ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος τῆς Ἑλλάδος, πολῖται ὅλων τῶν τάξεων καί ἤκουσαν παρ' αὐτοῦ ἐκτεθιμένας τάς ἀντιλήψεις τοῦ ἐπί τῆς διαμορφωθείσης καταστάσεως καί τάς κατευθυντηρίους γραμμάς διά τήν ἐνδεικνυομένην ἀντιμετώπισιν αὐτῆς. Ἐπηκολούθησε συζήτησις κατά τήν ὁποίαν διεπιστώθη ὅτι πάντες οἱ συνελθόντες περιβάλλουν μέ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην τόν ἀρχηγόν, εἰς τόν ὁποῖον παρέσχον ἐν λευκῷ τήν ἐξουσιοδότησιν διά τήν συνέχισιν τῆς ἐθνικῆς προσπαθείας τοῦ Κόμματος».

Ὁ Γεώργιος Μερκούρης ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος.

Δυό ἑβδομάδες ἀργότερα ἔγινε γνωστή ἡ πράξη τῆς κλοπῆς τῆς γερμανικῆς σημαίας ἀπό δυό Ἕλληνες πατριῶτες στήν Ἀκρόπολη. Ἀμέσως ὁ Γ. Μερκούρης ἔστειλε μία ἀνακοίνωση πού δημοσιεύθηκε τήν ἑπομένη στίς ἐφημερίδες καταγγέλοντας αὐτή τήν ἐνέργεια ὡς *«πράξιν ἀσχήμονος ἀπρεπείας»* καί *«...ξένου πρός τάς ἑλληνικάς παραδόσεις ἱπποτισμοῦ, φιλοξενίας καί θαυμασμοῦ πρός πᾶν συμβολίζον τήν παρουσίαν ἐν τῇ χώρᾳ μας Κράτους γενναίου, ἰσχυροῦ καί ἐπανειλημμένως ἐκδηλώσαντος διά ὑψηλοφρόνων πράξεων καί κολακευτικῶν χαρακτηρισμῶν φιλικάς διαθέσεις καί θαυμασμόν πρός τόν ἑλληνικόν ἡρωισμόν.*[26] *Ἡ αὐθαί-*

[26] Πρωινός Τύπος, 1 Ἰουνίου 1941.

ρετος καί ἀκατονόμαστος πράξις τῆς κλοπῆς τῆς σημαίας τοῦ Γ' Ράιχ ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως εἶναι ἀδύνατον νά εἶναι ἔργον Ἕλληνος ἀνεξαρτήτου τήν ψυχήν καί τό φρόνημα καί ἐκδήλωσις ἐλευθερωτικού πνεύματος.

Ἀντιθέτως, πιστεύομεν ἀκραδάντως ὅτι εἶναι ἀσχημία κατωτέρου ἀνθρώπου, ξένα συμφέροντα ὑπηρετοῦντος καί πᾶν συμφέρον ἔχοντος νά ἐνσπείρει μεταξύ τοῦ Γερμανικοῦ Ράιχ καί τοῦ ἀτυχοῦς ἑλληνικοῦ λαοῦ τήν παράτασιν τῶν ἀγαγόντων μέχρι τοῦ σημερινοῦ ἐθνικοῦ δράματος ἀνοσίων ἐγκλημάτων. Ἀνεξαρτήτως αἰσθημάτων, φρονημάτων, πολιτικῶν ἀντιλήψεων, ἡ Γερμανία καί ἡ Ἑλλάς εὑρέθησαν ἀντιμέτωποι. Οἱ λαοί μας ἐπετέλεσαν γενναίως τό καθῆκον τῶν. Ἐκ τῆς συγκρούσεως, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ἐξῆλθον νικηταί καί ἡττημένοι. Ἑκατέρωθεν ἀνεγνωρίσθη καί ἐθαυμάσθη τό πνεῦμα τῆς αὐτοθυσίας καί τοῦ ἡρωισμοῦ. Ἐπῆλθεν ἡ ἀνακωχή.

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ
ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΗΓΟΣ

Ἐπιστολή μέ λογότυπο τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος.

Τά ἔνδοξα ἑλληνικά ὅπλα ἔτυχον τῶν ἁρμοζουσῶν εἰς αὐτά τιμῶν. Οἱ αἰχμάλωτοί μας ἀφέθησαν ἐλεύθεροι. Οἱ ἀξιωματικοί μας διετήρησαν τά ξίφη των. Ἡ ἑλληνική κυριαρχία κατεχομένων ἐδαφῶν ἀνεγνωρίσθη διά τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως». Καί ἡ ἀνακοίνωση κατέληγε: «τούτων οὕτως ἐχόντων διά πάντα γνήσιον ἐκ καταγωγῆς Ἕλληνα καί παραμείναντα τοιοῦτον καί αἰρόμενον ἄνωθεν τῶν ὀδυνηρῶν περιστάσεων, ἡ ξενόδουλος πράξις, ἡ μολύνουσα τόν φιλόξενον καί ἱερόν χῶρον τῆς Ἀκροπόλεως, μόνον ὡς κατά τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος στρεφομένη χαρακτηρίζεται καί ὡς τοιάυτη μαζί μέ ὅλας τάς ἄλλας, τάς προκαλέσασας τήν ἐθνικήν συμφοράν, παραδίδεται εἰς τήν γενικήν περιφρόνησιν καί ἀποδοκιμασίαν».

Ὁ ἀναρχικός Κωνσταντῖνος Σπέρας

Ἀνάμεσα στά στελέχη τοῦ Μερκούρη ξεχώρισε ὁ πρώην ἀναρχικός συνδικαλιστής Κωνσταντῖνος Σπέρας. Ὁ Σπέρας εἶχε ἡγηθεῖ τόν Αὔγουστο τοῦ 1917 τῆς ἐξέγερσης τῶν μεταλλωρύχων στή Σέριφο καί ἦταν γνωστός στίς ἀστυνομικές ἀρχές γιά τίς δοσοληψίες του μέ τήν Ἀριστερά καί τούς ἀγῶνες του ὡς μέλος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν. Ὅμως λίγο μετά τήν ἵδρυση τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος ἐμφανίστηκε στό πλευρό τοῦ Γεωργίου Μερκούρη καί ἀρθρογράφησε στήν Ἐθνική Σημαία.

Ὁ λόγος του ἦταν ἐμπρηστικός καί ἐπίκαιρος καί κατάφερόταν συχνά κατά τῶν κομμουνιστῶν καί ἄλλων συνδικαλιστῶν. Σέ ἕνα ἄρθρο του στήν Ἐθνική Σημαία κατηγόρησε τό ΚΚΕ ὅτι ἐλάμβανε «ἐπίδομα» ἀπό τή Μόσχα:

«*Τό ἐπίδομα ἐκ Μόσχας*

Οἱ κομμουνισταί, μή δυνάμενοι νά διατηρήσουν τήν ἐπαφήν μέ τήν μεγάλην ἐργατικήν μάζαν, ἑλίσσονται περί τάς δυό ἄλλας ὁμάδας μέ τό ἀγωνιῶδες σύνθημα τοῦ ¨Ἑνιαίου Μετώπου¨ πόλης, πράγματι δέ πρός ἄγραν προβάτων διά τήν κομμουνιστικήν στάνην, διότι οὐαί καί ἀλλοίμονον ἄν δέν κατορθώσουν νά ¨κινητοποιήσουν τίς μάζες¨. Κινδυνεύει νά κοπῇ τό ἐκ Μόσχας ἐπίδομα» (Δεκέμβριος 1934).

ΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑΙ ΤΑΞΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΔΗΘΕΝ "ΕΝΟΤΗΤΟΣ,, Κ. Τ. Λ.

ΚΑΥΣΤΙΚΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΟΚΑΠΗΛΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Κ. ΣΠΕΡΑ

Αἱ θεατρικαὶ κινητοποιήσεις ποὺ διεξάγονται μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων μερίδων τῶν ἐργατῶν ἰδίως ἀπὸ τοῦ 7ου συνεδρίου καὶ ἐντεῦθεν, ἡ δῆθεν προσπάθεια τῆς ἑνοποιήσεως πρὸς διεκδίκησιν τῶν ἐργατικῶν ἀπαιτήσεων, δὲν γίνεται διὰ κανένα ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ διὰ τὴν παρασπλάνησιν τῶν ἀφελῶν καὶ τὴν ἀπληροφορήτων ἐργατῶν καὶ τὴν ἀπαλλαγήν των εἰς τὸ μαντρὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἤρχισαν νὰ ξεφεύγουν.

Ἐκ τῶν σπασμωδικῶν κινήσεων καὶ τῶν ἀπεγνωσμένων ἐπικλήσεων διὰ τὴν ἑνοποίησιν γίνεται φανερὸν ὅτι οἱ ἐργάται ἀποκαρδιωμένοι ἀπὸ τὴν βρωμιὰ καὶ τὴν σαπίλα ποὺ ἀντίκρυσαν εἰς τὸ 7ον συνέδριον δεικνύουν ἤδη σημεῖα ἀνυπακοῆς πρὸς τοὺς ἡγέτας.

Ἀπέκαμον πλέον οἱ ἐργάται ἀπὸ τὰς συνεχεῖς κινητοποιήσεις διὰ τὰ ζητήματα τῶν δῆθεν, ἐνῷ πράγματι κατήρχοντο εἰς ἀγῶνας τραχεῖς καὶ αἱματηρούς διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὰ ἀνομολόγητα συμφέροντα τῶν ἡγετῶν.

Εἰς τὸ συγκληθὲν συνέδριον ἀπεκαλύφθη κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον ὅλη ἡ βρωμερὴ δράσις τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν. Ἀπεδείχθη ὁλοφάνερα ὅτι αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐργατῶν χρησιμεύουν εἰς τὸ νὰ προσπορίζωνται ἀτομικὰ ὠφελήματα οἱ διοικοῦντες τοὺς ἀνωτέρους ὀργανισμούς των.

Ἡ ὀκταήμερος μάχη πρὸς κατάκτησιν τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν ἐργατῶν, διεξήγετο φανερὰ ἐνώπιον τῶν ἐκπλήκτων καὶ ἀφελῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαρχιακῶν ὀργανώσεων.

ΕΚΒΙΑΣΜΟΙ

Οἱ περὶ τοὺς Στρατῆν καὶ Λάσκαρην συγκεντρωθέντες εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν, προσεπάθουν νὰ ἐκβιάσουν τοὺς περὶ τὸν Καλομοίρην εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ συνέδριον διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐκχώρησιν περισσοτέρων θέσεων εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας.

Οἱ κομμουνισταί, ἀφοῦ ἔχασαν πᾶσαν ἐπαφὴν με τὴν μεγάλην μᾶζαν τῶν ἐργατῶν, ἀνέλαβον τὸν ρόλον τοῦ διαιτητοῦ εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δύο ἀντιμαχομένων μερίδων διένεξιν χρησιμοποιοῦντες θεατρικὰ κόλπα καὶ γλυκανάλατες συγκινητικὲς ἐπικλήσεις καὶ εἰς τὰ δύο συγκροτήματα. Ὁ ἡγέτης τῶν κομμουνιστῶν ἐνῷ εἰς τὴν πρωϊνὴν συνεδρίασιν τοῦ Πειραιῶς διὰ μελοδραματικοῦ ἐναγκαλισμοῦ καὶ ἐν μέσῳ δακρύων ἠσπάζετο τὸν γερουσιαστὴν κ. Εὐαγγέλου, εἰς τὴν ἀπογευματινὴν συνεδρίασιν τῆς συνδιασκέψεως τῶν δυσηρεστημένων εἰς τὰς Ἀθήνας συνεφώνει μετὰ τοῦ Λάσκαρη, ὅτι οἱ Καλομοίρης καὶ Εὐαγγέλου εἶνε κακοήθεις. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἀηδὲς παζάρευμα τῶν θέσεων ἐσυνεχίζετο καὶ συνεχίζεται δυστυχῶς εἰς βάρος τῶν ἐργατῶν, τοὺς ὁποίους προσπαθοῦν νὰ ἀποκοιμήσουν καὶ πάλιν καὶ νὰ τοὺς σύρουν εἰς τὴν κομματικήν των στρούγγαν μὲ τὸ παραμύθι τῆς ἑνοποιήσεως.

Παρ' ὅλα ὅμως τὰ παζαρεύματα παρ' ὅλας τὰς ἀπεγνωσμένας ἐπικλήσεις καὶ τὰ καμώματα διὰ τὴν ἑνοποίησιν οἱ ἐργάται παραμένουν ἀσυγκίνητοι, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι γνωρίζουν πλέον ἀρκετὰ καλὰ εἰς τί ἀποβλέπει ἡ κίνησις τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχηγῶν τῆς ἐργατικῆς κινήσεως.

Ἔμαθαν καλὰ ὅτι ἂν ὁ κεφαλαιοῦχος, ὁ ἐπιχειρηματίας, μὲ μίαν λέξιν ὁ ἐργοδότης τοὺς ἐκμεταλλεύεται μίαν φοράν ὁ ἐργατικὸς ἀρχηγὸς τοὺς ἐκμεταλλεύεται δέκα.

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἐπικινδυνωδέστερος διὰ τὸν ἐργάτην εἶνε ὁ ἀρχηγός του, ὁ ὁποῖος ἐπῆρε ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα τὸ ἀρχηγηλῆκι καὶ ἀγωνίζεται νὰ τὸ κρατήσῃ πατῶν ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν ἐργατῶν.

Ἡ κατάστασις εἶνε εἰς ἄκρον ἀποκαρδιωτική. Οἱ περὶ τὸν Καλομοίρην ἐργατικοὶ ἀρχηγοί, πλευρίζοντες τὴν κυβέρνησιν ἐπέτυχον Κύριος οἶδε ἔναντι τίνων ὑποσχέσεων καὶ ὑπηρεσιῶν, τὴν προνομιακὴν παραχώρησιν εἰς αὐτοὺς τῶν ἐργατικῶν ἐπιδομάτων, ἵνα δι' αὐτῶν πειθαναγκάσουν τοὺς ἐργάτας νὰ παραμείνουν εἰς τὰς «Ρεφορμιστικὰς ὀργανώσεις», ὅπως κολακεύωνται νὰ τὰς ὀνομάζουν.

ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΟΣΧΑΣ

Οἱ κομμουνισταί, μὴ δυνάμενοι νὰ διατηρήσουν τὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν μεγάλην ἐργατικὴν μᾶζαν ἑλίσσονται περὶ τὰς δύο ἄλλας ὁμάδας μὲ τὸ ἀγωνιῶδες σύνθημα τοῦ «Ἑνιαίου μετώπου» πάλης, πράγματι δὲ πρὸς ἄγραν προβάτων διὰ τὴν κομμουνιστικὴν στάνην, διότι οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον ἂν δὲν κατορθώσουν νὰ «κινητοποιήσουν τὶς μάζες». Κινδυνεύει νὰ κοπῇ τὸ ἐκ Μόσχας ἐπίδομα.

Οἱ περὶ τὸν Λάσκαρην καὶ Στρατῆν ἀπολέσαντες καὶ αὐτοὶ τὰς πλουσιοπαρόχους εὐνοίας τῶν διευθυντῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων λόγῳ τῆς Συγκεντρωποιήσεως, ἡ ὁποία ὑπεχρέωσε τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς νὰ περιορίσουν εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ὅριον τὰς δαπάνας καὶ τὰς ἐπιχορηγήσεις, τὰς ὁποίας ἔδιδον εἰς τοὺς διαφόρους κηφῆνας, ἀπειλοῦν ἤδη συνεργασίαν μετὰ τῶν κομμουνιστῶν διὰ νὰ ἐκβιάσουν τὰς ἐπιχειρήσεις νὰ ἐπαναλάβωσι τὰς παροχάς. Αὐτὴ εἶνε ἡ τελματώδης ἔκτασις ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐρρίφθησαν οἱ ἐργάται καὶ παλαίουν ἀπέλπιδες νὰ ἐξέλθουν.

Ὁ ἰσχυρὸς βραχίων τῆς «Ἐθνικῆς Σημαίας» θὰ ταθῇ διὰ νὰ σύρῃ ἐκ τοῦ βορβορώδους ἐδάφους τοὺς ἐργάτας, τοὺς ὑπαλλήλους καὶ πάντα ἐργαζόμενον καὶ θὰ τοὺς σύρῃ εἰς τὸ στερεὸν ἔδαφος τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος ἀποξηραίνων τὰ τενάγη ἵνα μὴ ὑπάρχῃ πλέον κίνδυνος νὰ ἐμπλακοῦν εἰς αὐτά.

Κ. ΣΠΕΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 10-12 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Θ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ | ΑΘΗΝΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1934

ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΙΣ

ΤΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΜΑΣ!

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΔΙΔΑΓΜΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΤΡΙΣ

Τό πρῶτο φύλλο τῆς „Ἐθνικῆς Σημαίας" (9 Δεκεμβρίου 1934).

Είς την 4ην σελίδα δημοσιεύομεν λεπτομερείας περί τού πώς θ' άποκτήσετε, σχεδόν δωρεάν, τά σπάνια βιβλία που θα δωση ή „ΕΘΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ" είς τους άναγνώστας της ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 10-12 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. Θ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ | ΑΘΗΝΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1934

Ο ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ

ΚΡΟΥΟΜΕΝ ΤΟΝ ΚΩΔΩΝΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΡΑΣΙΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Εἰσέρχονται καὶ κινοῦνται ἐλευθέρως μυστικοὶ ἀπεσταλμένοι-πράκτορες τῆς Μόσχας.-Συγκροτοῦνται μυστικὰ συμβούλια.-Τί ἀναφέρει ὁ Μολοτὼφ ἐν Ρωσσίᾳ περὶ τῆς προπαγάνδας εἰς τὴν Ἑλλάδα

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΔΙΔΑΓΜΑ

ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΥΛΗΣ

Ο ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΣ ... ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΜΑΖΕΣ ... ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ... ΝΕΟΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ

Τό 6ο φύλλο τῆς „Ἐθνικῆς Σημαίας" (14 Δεκεμβρίου 1934).

Τό τέλος τῶν ἐθνικιστικῶν ὁραμάτων

Καθώς τό ὅραμα τῆς τελικῆς νίκης τοῦ Ἄξονα ἄρχισε νά ἐξασθενεῖ, οἱ φιλοδοξίες τοῦ Μερκούρη ἱκανοποιήθηκαν μέχρις ἑνός σημείου ὅταν κλήθηκε ἀπό τήν κατοχική κυβέρνηση νά ἀναλάβει τή διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας. Ὁ Μερκούρης ἀποχαιρέτησε τούς ὀπαδούς του μέ μία ἐπιστολή στήν ὁποία μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε:

«(...) Ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ὑπερτάτου αὐτοῦ καθήκοντος ἐδέχθην τήν προσγενομένην μοί τιμήν νά βοηθήσω τεχνικῶ τήν κυβέρνησιν, διαθέτων διά τό ἔργο τῆς σωτηρίας πάσας μου τάς δυνάμεις. Ἐν ὥρᾳ τοιαύτης κρίσεως δέν ὑπάρχει στάδιον κομματικῶν ἐπιδιώξεων. Προαισθανόμενος τήν θύελλαν καί διαγιγνώσκων τό νόσημα τοῦ διχασμοῦ, τό ὁποῖον ὑπέσκαπτε θανασίμως τόν ἑλληνικόν κορμόν, συνέπτυξα ἀπό ἐννέα ἐτῶν τό Ἐθνικόν Σοσιαλιστικόν Κόμμα τῆς Ἑλλάδος. Σκοπός τοῦ ἦτο νά ἐξαφανίση τόν διχασμόν, νά τονώση τάς ἐθνικάς παραδόσεις καί νά ἀποκαταστήση κοινωνικήν δικαιοσύνην, ὥστε ὅλοι ἡνωμένοι, χωρίς ἐμφυλίους ἔριδας, χωρίς ταξικάς μνησικακίας καί διαιρέσεις, μέ ὑψηλόν πατριωτικόν φρόνημα καί ἰσόβαθμον ἐνδιαφέρον διά τήν Ἑλλάδα μας, νά ἀντιμετωπίζαμεν τήν κρίσιν.

(...) Τά ἔθνη ὅμως καί αἱ φυλαί ζοῦν καί πέραν τῶν θυελλῶν καί πέραν τῶν καταιγίδων (...). Ὁ Θεός ἄς ἀγρυπνῆ ἐπί τήν Ἑλλάδα».[27]

Ἐκτός ἀπό τή διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας, ὁ Μερκούρης ἀνέλαβε καί τήν προεδρία τῆς Ἐμπορικῆς Τράπεζας (17 Μαρτίου 1943 ἕως 28 Νοεμβρίου 1943). Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1943 πέθανε ξαφνικά ἀπό ἀνακοπῆ καρδιᾶς, σέ ἡλικία 57 ἐτῶν. Ἡ ὀργάνωση πού ὁραματίστηκε ἀριθμοῦσε πλέον μόνο μερικές δεκάδες ὀπαδούς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι βρῆκαν καταφύγιο σέ ἄλλες φιλογερμανικές ὀργανώσεις (ΟΕΔΕ, Μπούντ, ΕΕΕ, κ.ἄ.). Παρά τίς καλές δημόσιες σχέσεις τοῦ Μερκούρη καί τήν ὑποστήριξη πού εἶχε ἀπό ἀπό ἐπώνυμους Ἀθηναίους, τό κόμμα

---

[27] Ἀρχεῖο Νικ. Ἀποστολόπουλου, ΕΛΙΑ.

τοῦ παρέμεινε στή σκιά τῆς πολιτικῆς ζωῆς καί οὐραγός ὅλων τῶν ἐθνικιστικῶν ὀργανώσεων τῆς ἐποχῆς. Στήν πραγματικότητα, τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα λειτούργησε ὡς προσωπικός ἄμβωνας ἑνός ἀντιλαϊκοῦ ἀστοῦ καί σνόμπ πολιτικοῦ, ὅπως ἦταν ὁ θεῖος τῆς Μελίνας. Ἔννοιες ὅπως ἐθνική ἑνότητα, συλλογική πειθαρχία καί πνεῦμα «θυσίας», παρέμειναν μόνο συνθήματα γιά λαϊκή κατανάλωση καί τίποτα περισσότερο. Ἕνα ἀπό τά χαρακτηριστικά τοῦ ἀντιφατικοῦ του λόγου ἦταν οἱ πολύ καλές σχέσεις πού διατηροῦσε μέ τήν ἑβραϊκή κοινότητα Θεσσαλονίκης. Ἐπρόκειτο ἴσως γιά τή μοναδική περίπτωση ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος πού «ἐξύμνησε» τήν παρουσία τοῦ ἑβραϊκοῦ στοιχείου στήν Εὐρώπη.

Μέσα εἰς τόν κατακλυσμόν, ὁ ὁποῖος μαστίζει τήν ὑφήλιον, περιδινεῖται καί ἡ ἀτυχής μας Πατρίς. Ἡ φυλή κινδυνεύει.

Ἕκαστος, ἐφ' ὅσον δύναται, πρέπει νά τήν βοηθήση νά μή καταποντισθῆ. Εἶναι ὑποχρέωσις ἀνθρωπισμοῦ, Ἐθνισμοῦ καί τιμῆς.

Ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ὑπερτάτου αὐτοῦ καθήκοντος ἐδέχθην τήν προσγενομένην μοι τιμήν νά βοηθήσω ~~τεχνικῶς τήν κυβέρνησιν, διαθέτων διά τό~~ ἔργον ~~τῆς σωτηρίας πάσας μου τάς δυνάμεις~~. Ἐν ὥρᾳ τοιαύτης κρίσεως δέν ὑπάρχει στάδιον κομματικῶν ἐπιδιώξεων. Προαισθανόμενος τήν θύελλαν καί διαγιγνώσκων τό νόσημα τοῦ διχασμοῦ, τό ὁποῖον ὑπέσκαπτε θανασίμως τόν Ἑλληνικόν κορμόν, συνέπτυξα ἀπό ἐννέα ἐτῶν τό Ἐθνικόν Σοσιαλιστικόν Κόμμα τῆς Ἑλλάδος. Σκοπός του ἦτο νά ἐξαφανίση τόν διχασμόν, νά τονώση τάς ἐθνικάς παραδόσεις καί νά ἀποκαταστήση κοινωνικήν δικαιοσύνην, ὥστε ὅλοι ἡνωμένοι, χωρίς ἐμφυλίους ἔριδας, χωρίς ταξικάς μνησικακίας καί διαιρέσεις, μέ ὑψηλόν πατριωτικόν φρόνημα καί ἰσόβαθμον ἐνδιαφέρον διά τήν Ἑλλάδα μας, νά ἀντιμετωπίζαμεν τήν κρίσιν. Ἄλλα ἀπήτησεν ἀτυχῶς ἡ κακή μοῖρα. Τά ἔθνη ὅμως καί [illegible]αι ζοῦν καί πέραν τῶν θυελλῶν καί πέραν τῶν καταιγίδων.

Κατά τήν στιγμήν ὅμως ταύτην καθ' ἥν ἀπομακρύνομαι τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς ἀναλαμβάνων ἄλλα καθήκοντα, αἰσθάνομαι μετά συγκινήσεως τήν ἀνάγκην ν' ἀποχαιρετήσω ἀπό καρδίας τούς καλούς φίλους μέ τούς ὁποίους συνηγωνίσθημεν ἀπό τοῦ 1933 [illegible] εὐχαριστήριον τόν χαιρετισμόν μου πρός ὅλους ὅσοι συνηργάσθησαν μαζί μου, πρός ὅλους, ὅσοι συνετάγησαν ὑπό τάς σημαίας τῆς πολιτικῆς μου προσπαθείας, πρός ὅλους, ὅσοι ἐπίστευσαν τήν ἰδίαν μέ ἐμέ πίστιν.

Ὁ Θεός ἄς ἀγρυπνῆ ἐπί τήν Ἑλλάδα.

Ἐπιστολή τοῦ Μερκούρη πρός τά μέλη τοῦ κόμματό του πού ἀνασύστασε στήν περίοδο τῆς Κατοχῆς. Στήν ἐπιστολή ἀναφέρει τήν πρόθεσή του νά ἀποχωρήσει ἀπό τήν πολιτική γιά νά ἀναλάβει τήν διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας.

Ἀκόμη καί ὁ Γερμανός πρεσβευτής Ἄιζενλορ δέν ἔκρυψε τήν ἀπογοήτευσή του γιά τήν ἀνυποληψία τοῦ Μερκούρη καί τῶν ἑλληνικῶν φασιστικῶν ὀργανώσεων. Σέ ὑπηρεσιακή του ἀναφορά πρός τό Γερμανικό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν (9 Μαΐου 1934) ἐπισήμανε ὅτι «*οἱ ἀντικομμουνιστικές, φασιστικές καί ἐθνικοσοσιαλιστικές ἑλληνικές ὀργανώσεις εἶναι κατακερματισμένες καί ἡ ἀνάπτυξή τους ἐμποδίζεται ἀπό τή φυσική ἀπειθαρχία τοῦ λαϊκοῦ χαρακτήρα, τήν τάση νά λένε πολλά λόγια καί τήν ἀντίθεση πρός δράση δυναμικῆς μορφῆς*».

Ὁ πρόωρος θάνατος τοῦ Μερκούρη τόν Δεκέμβριο τοῦ 1943 ἀνέκοψε τά σχέδιά του νά γίνει ὁ Φύρερ τῆς Ἑλλάδας, ὡστόσο τό κατάπτυστο δημοσίευμα τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων τήν 1η Ἰουνίου 1941, ὅταν ὡς ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος καταφέρθηκε κατά τῆς ἀφαιρέσεως τῆς Γερμανικῆς Σημαίας ἀπό τόν βράχο τῆς Ἀκροπόλεως (πράξη τῶν ΕΟΝιτῶν ἀντιστασιακῶν Μανώλη Γλέζου καί Ἀπόστολου Σάντα, οἱ ὁποῖοι μετά ἐντάχθηκαν στό ΚΚΕ), θά παραμείνει στήν Ἱστορία ὡς ἡ κορωνίδα τῆς ἀριβίστικης καί τυχοδιωκτικῆς του σταδιοδρομίας.

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Ἕνα ἀπό τά πιό παράδοξα πολιτικά σχήματα τοῦ κατακερματισμένου ἐθνικιστικοῦ χώρου ἦταν τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα Μακεδονίας-Θράκης πού ἐμφανίστηκε στή Βόρειο Ἑλλάδα τό φθινόπωρο τοῦ 1932. Ἀρχηγός τῆς κίνησης αὐτῆς ὑπῆρξε ὁ ποντιακῆς καταγωγῆς Γεώργιος Σπυρίδης πού ἐγκαταστάθηκε στή Δράμα τό 1926. Ἕνας ἀπό τούς ὑποστηρικτές τῆς νεοσύστατης ὀργάνωσης ἦταν ὁ τότε δήμαρχος Δράμας Γρηγόριος Παζιώνης. Ὁ Παζιώνης πού καταγόταν ἀπό τό Μελένικο τῆς Βουλγαροκατεχόμενης Πελαγονίας εἶχε γοητευτεῖ ὅπως καί ὁ Σπυρίδης ἀπό τό γερμανικό ἐθνικοσοσιαλιστικό μοντέλο τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ. Στίς ἐκλογές τῆς 25ης Σεπτεμβρίου 1932 ἡ ὀργάνωση κατέβηκε αὐτόνομα μέ δικούς της ὑποψήφιους ἀλλά δέν εἶναι γνωστή ἡ ἀποδοχή τῆς στό ἐκλογικό σῶμα τῆς περιοχῆς. Φαίνεται πάντως ὅτι τό κόμμα κινήθηκε τό ἑπόμενο χρονικό διάστημα μεταξύ ἀνυπαρξίας καί μετριότητας καί ἐπανεμφανίζεται στό προσκήνιο πάλι τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1934, ὅταν ὁ ἀρχηγός τοῦ ἀπηύθυνε ἕναν «ἔνθερμον χαιρετισμόν» πρός τόν «πρωτοπόρον Ἀρχηγόν τῶν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς Ἐθνικοσοσιαλιστῶν, Ἀδόλφο Χίτλερ».[28] Ἡ ἐπιστολή τοῦ Σπυρίδη πού ὑπάρχει σήμερα στά Ἀρχεῖα τοῦ Γερμανικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἐξέφραζε τό θαυμασμό καί τήν εὐγνωμοσύνη του γιά τό λαοσωτήριο ἔργο του. (Στράτος Ν. Δορδανᾶς: Ἕλληνες ἐναντίον Ἑλλήνων, σελ. 62).

Τόν Μάιο τοῦ ἴδιου ἔτους ὁ Σπυρίδης ἔστειλε μία δεύτερη ἐπιστολή στήν Καγκελαρία, ἐπισυνάπτοντας τό πρόγραμμα τοῦ κόμματός του 46 συνολικά σημείων. Τό Γερμανικό Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπεσήμανε ὅτι τό πρόγραμμα *«θύμιζε ἰδιαίτερα ἔντονα στίς λεπτομέρειές του τό πρόγραμμα τοῦ Γερμανικοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος».*

---

[28] Στράτος Ν. Δορδανᾶς: Ἕλληνες ἐναντίον Ἑλλήνων, σελ. 62.

Ια 10093 Α. Α. 7515

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΔΡΑΜΑΣ

Ἐν Δράμῃ τῇ 21 Ἀπριλίου 1934

Ἀριθ.........

Π Ρ Ο Σ

Τὸν πρωτοπόρον Ἀρχηγόν τῶν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΩΝ

Α Δ Ο Λ Φ Ο Ν   Χ Ι Τ Λ Ε Ρ

Β ε ρ ο λ ῖ ν ο ν

Ἔνδοξε Ἀρχηγέ:

Πλήρεις εἰλικρινοῦς θαυμασμοῦ διά τό μέγα καί λαοσωτήριον Ὑμῶν ἔργον πρός ἀπελευθέρωσιν ὅλων τῶν Ἐθνῶν ἀπό τῆς καταπιέσεως τῶν σκοτεινῶν καί σατανικῶς καταχθονίων κοινῶν ἐχθρῶν, τῆς Παγκοσμίου Ἰουδαϊκοτεκτονικῆς συνωμοσίας, ἀπευθύνομεν Ὑμῖν ἔνθερμον χαιρετισμόν ἐκ βάθους καρδίας.—

Πάντοτε θά εὐγνωμονῶμεν Ὑμᾶς διά τήν μεγάλην αὐτήν προσπάθειαν, καθόσον ἀπέβητε ὁ Πρόδρομος νέων κατευθύνσεων τῆς ἀνθρωπότητος καί ὁ τηλαυγής φάρος πρός ὅν μετά πεποιθήσεως προσατενίζουσι σήμερον ἅπαντες οἱ λαοί, ἀνανήφαντες ἐκ τοῦ σκότους, εἰς ὅ ἐτήρουν αὐτούς οἱ Ἑβραιομασσῶνοι.=

Μιμούμενοι Ὑμῶν, πρῶτοι ἡμεῖς μεταξύ τῶν πρώτων ἀφυπνισθέντων Ἑλλήνων Ἐθνικοσοσιαλιστῶν καί ἀκολουθοῦντες τά ἴχνη σας, ἐχαράξαμε τήν νέαν ταύτην κατεύθυνσιν καί εἰς τήν πατρίδα μας μέ τάς καρδίας ἐμπλέους ἁγνῆς ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ἰδιολογίας καί μέ πίστιν ἀπόλυτον ἐπί τήν νίκην μας.=

Ὑποβάλλοντες ὡς ἀκραιφνεῖς ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΑΙ τά ἄπειρα ἡμῶν συγχαρητήρια, παρακαλοῦμεν ὅπως δεχθῆτε τήν διαβεβαίωσιν τοῦ βαθυτάτου

Po 29 Gr   II Ball 1152 3 / 1264

σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως καί ἀφοσιώσεως.=

Μεθ' ὧν διατελοῦμεν

Ὁ Γεν. Ἀρχηγός

Τά μέλη τοῦ ἐπιτελείου

Ὑπ'ἀρχηγός

Ἐπιτελάρχης & Διοικητής ταγμάτων Ἐφόδου

Γεν. Ἐπιθεωρητής

Γεν. Διοικητής

Ὑπασπιστής

Διευθυντής Πολ. Γραφείου

Διευθυντής Τύπου

Διευθυντής τῆς προπαγάνδας

Γεν. Κοσμήτωρ

Γεν. Ταμίας

Ἀρχηγός ἐκτελεστικῶν ἀποσπασμάτων

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Ἐπιστολή τοῦ Σπυρίδη πού ἀπεστάλη στόν Ἀδόλφο Χίτλερ τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1934.

Στίς 20 Μαΐου 1934 ἐκδώθηκε στή Δράμα, τό δημοσιογραφικό ἔντυπό του Κόμματος, ἡ ἐφημερίδα «Ἕνωσις».[29] Ὑπεύθυνος τῆς ἐφημερίδας ἦταν ὁ δημοσιογράφος Πέτρος Χρηστίδης καί τά γραφεῖα της βρίσκονταν ἐπί τῆς ὁδοῦ Γρανικοῦ 2. Στό πρῶτο φύλλο τῆς «Ἕνωσης» ὁ Σπυρίδης καλοῦσε τόν ἑλληνικό λαό νά ἐξεγερθεῖ κατά «τῶν Ἑβραιομασώνων» οἱ ὁποῖοι τόν ἀπομάκρυναν ἀπό τά μεγάλα ἰδανικά καί ἰδεώδη ὅπως Πατρίδα, Θρησκεία καί Οἰκογένεια. Τό διάγγελμα τοῦ Σπυρίδη κατέληγε, ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός ἦταν ἕνας λαός πού βίωνε τήν παρακμή τοῦ ἐπειδή εἶχε ὑποταχθεῖ στούς Ἑβραίους τοκογλύφους του καί τήν «πολιτική ἐμπορία», (σ.σ. ἡ ὅποια ὁμοιότητα μέ τήν σημερινή πολιτική καί οἰκονομική κατάσταση εἶναι ἐντελῶς «συμπτωματική».).

[29] «Ἕνωσις» 20-5-1934.

Ὁ Γεώργιος Σπυρίδης, ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος Μακεδονίας-Θράκης.

Ὁ Γρηγ. Παζιώνης, ἡγετικό στέλεχος τοῦ ΕΚΜΘ. Στήν κατοχή συνεργάστηκε μέ τούς Γερμανούς.

Ὁ ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Μακεδονίας-Θράκης διατύπωνε ὅτι τό μελλοντικό ἐθνικοσοσιαλιστικό νέο κράτος θά παύσει «τήν φαυλοκρατίαν», θά ἀνυψώσει τό κοινόν συμφέρον ἔναντι τοῦ ἀτομικοῦ, καί θά «περιφρουρήσει τάς Ἑλληνίδας μητέρας τῆς αὔριον». («Ἕνωσις» 20-5-1934). Τό Κόμμα ἔκανε ἐπίσης ἄνοιγμα σέ ὅλους τούς «τιμίους Ἕλληνας», τήν νεολαία, τούς ἀξιωματικούς, τούς γεωργούς καί τούς ἀνθρώπους τῆς γνώσης. Ἕνα μέλος τοῦ κόμματος ἔγραψε καί μελοποίησε τόν ὕμνος τῆς ὀργάνωσης, στίχοι τοῦ ὁποίου εἶναι κάτωθι:

Ὁ Ὕμνος τῶν Ἐθνικοσοσιαλιστῶν

Μέ καρδιά! ἀποφασισμένοι πολεμοῦν οἱ ἐθνικοσοσιαλισταί
Στόν ἀγώνα ἑνωμένοι καί στό καθῆκον τό ἱερό

Εἰν' οἱ σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος πού τήν ἀγαποῦν
Σωστά γιατί εἶναι πατριῶτες καί ποθοῦν ἐλευθεριά.
Εἶναι ὅλοι ὁρκισμένοι στόν ἀγώνα τούς αὐτό νά
Πεθάνουν τιμημένα γιά τῆς Ἑλλάδος τό καλό.

Εἶναι οἱ σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος πού τήν ἀγαποῦν σωστά γιατί εἶναι πατριῶτες καί θά σπάσουν τά δεσμά.

Στό 3ο φύλλο τῆς «Ἕνωσης» (3 Ἰουνίου 1934), ὁ Σπυρίδης κάλεσε τόν ἑλληνικό λαό σέ «*ἐγερτήριον σάλπισμα τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικοσοσιαλιστῶν*» καί σέ ἀγώνα «*κατά τῆς ἀνάνδρου καί ἀνηθίκου κεφαλαιοκρατίας-πλουτοκρατίας- τῆς ἀτίμου τοκογλυφίας ὡς καί κατά τῶν διαφόρων πολιτικῶν διεφθαρμένων προσωπικῶν κομμάτων καί ταξικῶν-Μαλλιαροκομμουνιστικῶν-Μαρξοϊουδαϊκῶν -Ἀναρχικῶν (...). Οἱ λακέδες οὗτοι πράκτορες τῶν Κεφαλαιοκρατῶν καί τῶν προσωπικῶν καί ταξικῶν κομμάτων τῶν ἐφευρετῶν ἀνοήτων ἑβραιομασωνικῶν θεωριῶν τῶν ἐνισχυομένων παρά τῶν Διεθνιστῶν Ἑβραίων συνομωτῶν ὀφείλουν νά ἀφοπλισθῶσιν παρ' ἡμῶν τῶν ἁγνῶν Ἑλλήνων ἐργαζομένων πολιτῶν. Ὄχι δέν εἴμεθα ἐπιπόλαιοι καί Γκόϊμ ὅπως ἀρέσκονται οὗτοι οἱ Ἑβραῖοι νά μᾶς*

ἀποκαλοῦσιν τουτέστι (Χριστιανικὰ κτήνη). Φθάνει ἡ τόσο ἀντεθνικὴ ἀντιχριστιανικὴ ἀντιπολιτικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ ἐνέργεια καὶ ἀνοχὴ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων. (...)»

Στὸ παραπάνω κείμενο εἶναι σαφὴς ἡ ἀντισημιτικὴ τοποθέτηση τοῦ νεοσύστατου κόμματος ἀλλὰ καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ Σπυρίδη νὰ προσεγγίσει τὰ θρησκευτικὰ συναισθήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐμφανίζοντας σύμφωνα μὲ τὸ πιστεύω του, τὸν ἀπόλυτο ἐχθρό, τὸν «αἰώνιο Ἑβραῖο».[30]

Στὸ ἴδιο φύλλο της ἡ ἐφημερίδα δημοσιεύει τὸ πρόγραμμα καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Μακεδονίας-Θράκης, ὅπου ἀνάμεσα στὰ ἄλλα περιλαμβάνονται:

1) Ἀποκατάστασις τῶν προσφύγων καὶ ἐξαφάνισις κάθε διάκρισης μεταξὺ τῶν προσφύγων καὶ γηγενῶν.

2) Καταπολέμηση τῆς ἀνεργίας καὶ προστασία μητρότητας, τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ἀνηλίκων.

3) Μείωση τῆς φορολογίας τῶν ἐργατῶν.

4) Μείωση τῆς σπατάλης.

5) Ὑποτίμηση τῶν τιμῶν ὅλων τῶν βασικῶν εἰδῶν.

6) Τιμωρία τῶν καταχραστῶν.

7) Ἄμεση ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου περὶ κοινωνικῆς ἀσφάλισης.

8) Προστασία τῆς οἰκογενείας.

9) Πάταξις τῆς ρουσφετολογίας.

10) Ἀναδασμὸς τῆς γῆς γιὰ τοὺς ἀκτήμονες,

11) Ἀνάπτυξη Ἐθνικῆς Βιομηχανίας (...)», («Ἕνωσις» 3-6-1934).

Στὶς δημοτικὲς ἐκλογὲς (Φεβρ. 1934) ὁ τότε δήμαρχος Δράμας Γρηγ. Παζιώνης ὑποστηρίχθηκε ἀπὸ τὸν Σπυρίδη καὶ τὸ Ἀγροτοεργατικὸ Κόμμα. Δήμαρχος ὅμως ἐκλέχθη ὁ βενιζελικὸς Κισάγιασλης λαμβάνοντας 1846 ψήφους ἔναντι 1468 τοῦ Παζιώνη καὶ 1332 σταυρῶν προτίμησης τοῦ Λαϊκοῦ Παπαλούδη.

Παρόλες τὶς προσπάθειες τῶν «ἐθνικοσοσιαλιστῶν» τῆς Δράμας, τὸ Κόμμα σχεδὸν δυὸ ὁλόκληρα χρόνια μετὰ τὴν πρώτη κάθοδό του στὸν πολιτικὸ στίβο, ὑφίστατο μόνο στὰ χαρτιά. Γιὰ

---

[30] «Ἕνωσις» 3-6-1934.

τήν ἀποτυχία τοῦ Σπυρίδη νά μιμηθεῖ τά πρότυπά του στό Βερολίνο, ἡ Γερμανική Πρεσβεία στήν Ἀθήνα ἦταν ἀπόλυτα ἐνημερωμένη. Ὁ ἴδιος ὁ Γερμανός πρεσβευτής Ἔρνστ Ἄιζενλορ φαίνεται πώς δέν εἶχε καί τήν καλύτερη γνώμη γιά τήν κίνηση τοῦ Σπυρίδη:

«(...) *Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα Μακεδονίας-Θράκης:*

Ἡ ὀργάνωση αὐτή κατ' ἀρχήν ὑπάρχει ἁπλῶς στά χαρτιά καί ἔχει ἐλάχιστους ὀπαδούς στούς ὁποίους ἀποδίδονται στομφώδη ἀξιώματα. Ἀποτελεῖ περαιτέρω μία κακή προσπάθεια ἀπομίμησης τοῦ χιτλερικοῦ κινήματος. Εἶναι ἀντισημιτική». (PA AA, R 72692, Bd. 1: Γερμανική Πρεσβεία Ἀθηνῶν πρός τό Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἀθήνα, 9 Μαΐου 1934).

Ἀπτόητος ὡστόσο ὁ Σπυρίδης συνέχισε τίς δραστηριότητές του ἐπιδιώκοντας νά βγεῖ ἀπό τήν ἀφάνεια. Τόν Ἰούνιο τοῦ ἴδιου ἔτους τό κόμμα του ὑπέγραψε ψήφισμα τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Δράμας κατά τῆς πρόθεσης τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς νά αὐξήσει τήν φορολογία ἐνῶ ἡ «Ἕνωσις» ἀπεκάλεσε δημόσια τό νέο δήμαρχο Κισάγιασλη «Μασῶνο» καί «Ἐλευθεροτέκτονα».

Τό ἐθνικοσοσιαλιστικό κράτος πού ὁραματιζόταν ὁ Σπυρίδης καί ὁ Παζιώνης χρειαζόταν στό πρῶτο του τουλάχιστον στάδιο, χρηματοδότες. Ἐλάχιστοι ἦταν οἱ πρόθυμοι εὐεργέτες τῆς ὀργάνωσης: ἀνάμεσά τους ξεχώριζαν ὁ ὀφθαλμίατρος Βαρ. Βαρλαμίδης, ὁ δικηγόρος Ἰωάννης Καραμαλίκης, ὁ ὑφασματέμπορος Γεώργ. Φιλιππίδης καί ὁ Χρυσόστομος Καραΐσκος.

Σέ μία ὁμιλία του ὁ Σπυρίδης πρός τά μέλη τοῦ κόμματος, τόνισε ὅτι δέν εἶχε καμιά ἀμφιβολία γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ προγράμματος στή Γερμανία ὡστόσο προέβλεψε ὅτι «*ἐάν ὁ Χίτλερ ἀποτύχῃ ὁ πόλεμος εἶναι ἄφευκτος, ἡ δέ παγκόσμιος κοινωνική ἐρυθρά ἐπανάστασις ἡ πιθανωτέρα λύσις*».

Τόν Ἰούνιο τοῦ 1934, ἡ «Ἕνωσις» δημοσίευσε ἕνα ἄρθρο γιά τά Πρωτόκολλα τῶν Σοφῶν τῆς Σιῶν, ὑπογραμμίζοντας ὅτι «*ἐπί τῶν ἡμερῶν μας ἡ δύναμις τοῦ χρυσοῦ, ἔχει ἀντικαταστήσει τήν ἰσχύν τῶν φιλελευθέρων κυβερνήσεων*». Ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου

τέλος, καταφέρθηκε μέ δριμύτητα κατά τῶν Ἑβραίων τῆς Μακεδονίας.

Τό φθινόπωρο τοῦ ἴδιου ἔτους δημιουργήθηκε στήν Ἀθήνα μία ἄλλη ἐθνικοσοσιαλιστική ὀργάνωση (ΟΕΚΚ) ἀπό τόν δημοσιογράφο Εὐάγγ. Κυριάκη, τόν Ν. Κουρκουλάκο καί τή διανοήτρια Σίτσα Καραϊσκάκη. Ὁ Σπυρίδης ἄρχισε νά ἀλληλογραφεῖ μέ μερικά ἀπό τά ἱδρυτικά μέλη της, ὅπως ἦταν ὁ Ν. Κουρκουλάκος, ἀπόστρατος ἀξιωματικός, αἰχμάλωτος στό Γκέρλιτς κατά τόν Α' Π.Π. καί ἐπί κατοχῆς διοικητής τῶν Ταγμάτων Ἀσφαλείας Πατρῶν.

Σέ μία ἀπαντητική του ἐπιστολή στίς 17 Ἰανουαρίου 1935, ὁ Κουρκουλάκος γράφει πρός τόν Ἀρχηγό τῶν Ἐθνικοσοσιαλιστῶν Μακεδονίας-Θράκης:

«Κύριε Σπυρίδη

Ἔχομεν τήν τιμήν νά σᾶς γνωρίσωμεν τήν λῆψιν τοῦ ὑμετέρου ἐγγράφου καί νά σᾶς διαβιβάσωμεν τάς εὐχαριστίας τῆς ἡμετέρας Ὀργανώσεως διά τήν ἐνισχυτικήν ὑμῶν προσπάθειαν. Κατά μῆνα Φεβρουάριον θά ἔλθη ἐντολή τῆς Διευθύνσεως ἐν μέλος ἐξουσιοδοτημένον διά τήν τακτοποίησιν ὅλων τῶν ζητημάτων. Μέχρι τότε σας παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως ἐντείνητε τάς προσπαθείας σας διά τήν διάδοσιν τῆς Ἐφημερίδας "Κράτος" διότι μόνον οὕτω θά καταστῆ δυνατή ἡ ἐξάπλωσις καί ἡ διάδοσις τῶν ἀρχῶν μας». (Στράτος Ν. Δορδανᾶς: Ἕλληνες ἐναντίον Ἑλλήνων, σελ. 67-68).

Ἡ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ τόν Αὔγουστο τοῦ 1936, μπορεῖ νά ἀνέστειλε τίς δραστηριότητες τοῦ Κόμματος καί τά πολιτικά ὄνειρα τοῦ Σπυρίδη ὡστόσο οἱ φιλοδοξίες του νά ἡγηθεῖ τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ χώρου συνεχίστηκαν ἀργότερα ἐπί Κατοχῆς. Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1940 ὁ Σπυρίδης μαζί μέ τόν τότε νομάρχη Χαλκιδικῆς καί ὁμοϊδεάτη του Γρηγ. Παζιώνη καί τόν καθηγητή Ἀθανάσιο Παπαδόπουλο ἔστειλαν συγχαρητήριο τηλεγράφημα στόν Χίτλερ μέ τήν εὐκαιρία τῶν γενεθλίων του. Ἡ ἀντίδραση τοῦ Μεταξᾶ ἦταν ἄμεση. Ὁ Παζιώνης ἀπομακρύνθηκε προσωρινά ἐνῶ ὁ

Σπυρίδης ὑποχρεώθηκε νά μετακινηθεῖ στή Θεσσαλονίκη καί νά ἀναστείλει τίς ὁποιεσδήποτε ἐπαφές του μέ τή Γερμανική Πρεσβεία. Κατά τή διάρκεια τῆς Κατοχῆς ἀνασυγκρότησε τό ἐθνικοσοσιαλιστικό του κόμμα καί προσέφερε πολύτιμες ὑπηρεσίες στούς Γερμανούς. Τό φθινόπωρο τοῦ 1944 διέφυγε στή Γερμανία μαζί μέ τούς ἄλλους ἐθνικοσοσιαλιστές τῆς Β. Ἑλλάδας ὅπου συγκρότησαν στή Βιέννη τή γνωστή «κυβέρνηση Τσιρονίκου». Μετά τό τέλος τοῦ πολέμου, τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1949 ἀποφασίστηκε ἡ ἔκδοση τοῦ Σπυρίδη στήν Ἑλλάδα ἀπό τίς βρετανικές Ἀρχές. Στίς 19 Νοεμβρίου τοῦ 1949 ὁ τέως φύρερ τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Μακεδονίας-Θράκης ὁδηγήθηκε στίς Β′ Ἐπανορθωτικές Φυλακές περιμένοντας τή δίκη του. (Στράτος Ν. Δορδανᾶς: Ἡ γερμανική στολή στή ναφθαλίνη, σελ. 111-113). Τόν Μάιο τοῦ 1950 ὁ Σπυρίδης ὑπέβαλε αἴτηση χάριτος ἀλλά πέθανε ξαφνικά ὕστερα ἀπό ὀξύ πνευμονικό οἴδημα.

Ὅσο γιά τόν ἄλλοτε συνεργάτη του καί ἀμετανόητο χιτλερικό Γρηγ. Παζιώνη, παραπέμφθηκε σέ δίκη στή Θεσσαλονίκη τόν Αὔγουστο τοῦ 1947. Μετά τήν ἀποφυλάκισή του, τόν Φεβρουάριο τοῦ 1959, κατέθεσε ὡς μάρτυρας ὑπεράσπισης στή δίκη τοῦ Μάξ Μέρτεν ἐνῶ λίγο ἀργότερα συμμετεῖχε σέ μία κίνηση πολιτῶν γιά τήν ὑποστήριξη τοῦ στρατηγοῦ Γεώργιου Γρίβα. Εἶναι ἐπίσης χαρακτηριστικό ὅτι καί οἱ δυό ἐθνικοσοσιαλιστικοί ἀστέρες τῆς Μακεδονίας ἐκινοῦντο προπολεμικά, ἰδεολογικά στόν βενιζελικό κεντρῶο χῶρο. (Ἠλίας Νικολακόπουλος: Ἡ καχεκτική δημοκρατία: Κόμματα καί ἐκλογές, 1946-1947, Πατάκης, Ἀθήνα 2010, σελ 263, 267).

ΤΟ ΛΑΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ ΒΑΣΣΟΥ ΒΕΡΓΗ

Τό Λαοκρατικό Κόμμα ἱδρύθηκε ἀπό τόν ἐθνικοσοσιαλιστή γιατρό Βάσσο Βέργη καί ἦταν μία ὀλιγομελής ὁμάδα μέ ἄγνωστη δράση. Ὁ Βέργης καταγόταν ἀπό τά Δωδεκάνησα καί ἀφοῦ ἀπέτυχε νά συνενώσει ὅλες τίς ἐθνικιστικές ὀργανώσεις, ἔστρεψε τήν προσπάθειά του στή δημιουργία μίας φάλαγγας Δωδεκανησίων ἐθελοντῶν γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν νησιῶν ἀπό τήν ἰταλική κατοχή. Στενοί συνεργάτες τοῦ στό ἐγχείρημα αὐτό ὑπῆρξαν ὁ γιατρός Γ. Οἰκονομίδης, ὁ Ἀνδρέας Γρίβας καί ὁ Ἰωάννης Ἀλεξιάδης. Τό καλοκαίρι τοῦ 1935 ὁ Βέργης ἐπιχείρησε ἐκ νέου νά συνενώσει τούς «Λαοκράτες» μέ τήν ΕΕΕ, τήν «Σιδηρᾶ Εἰρήνη» καί τά ὑπολείμματα τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν (ΟΕΣ). Ἡ προσπάθεια ὅμως ἔμεινε στά χαρτιά, ἀφοῦ πέρα ἀπό τήν ἀνταλλαγή ἐπιστολῶν, δέν ἔγινε ἀπολύτως τίποτε. Ἡ μεταξική δικτατορία διέλυσε τήν ἀναιμική ὀργάνωση ἐνῶ τέσσερα χρόνια ἀργότερα καί κατά τή διάρκεια τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου, ὁ Βέργης σέ μία παράτολμη ἐπιχείρηση, ἀποβιβάστηκε μέ μερικούς Δωδεκανήσιους ἐθελοντές στή νησίδα Τραία (Ἀγαθονήσι) τῆς Δωδεκανήσου. Ἡ ἐνέργειά του ἐκθειάστηκε ἀπό τόν Βρετανό Κόμπτον Μακένζυ στό βιβλίο τοῦ «Wind of freedoms» ὡς μία ἀπό τίς καλύτερα σχεδιασμένες καταδρομικές ἐπιχειρήσεις.

Στήν Βικιπαίδεια, τήν διαδικτυακή ἐγκυκλοπαίδεια ἀναφέρεται, στό λῆμμα Ἀγαθονήσι:

«Στό Ἀγαθονήσι πραγματοποιήθηκε ἡ πρώτη πράξη τῆς Ἐθνικῆς μας ἀντίστασης κατά τόν πόλεμο τοῦ 1940-1941.

Τή νύχτα τῆς 17ης πρός 18ης Νοεμβρίου 1940 ὁ Δωδεκανήσιος γιατρός Βάσσος Βέργης μαζί μέ ὀχτώ φίλους του καί τρεῖς ναῦτες ξεκίνησαν ἀπό τή Σάμο μέ ἕνα καΐκι καί ἀποβιβάστηκαν στό Ἀγαθονήσι. Σκοπός τους ἦταν νά πιάσουν Ἰταλούς αἰχμαλώτους γιά νά συγκεντρώσουν πληροφορίες γιά τίς Ἰταλικές δυνάμεις στά Δωδεκάνησα. Στό νησί ὑπῆρχε φυλάκιο χωροφυλακῆς μέ ἑφτά ἤ ὀχτώ καραμπινιέρους καί στρατιωτικό φυλάκιο μέ δεκαπέντε περίπου

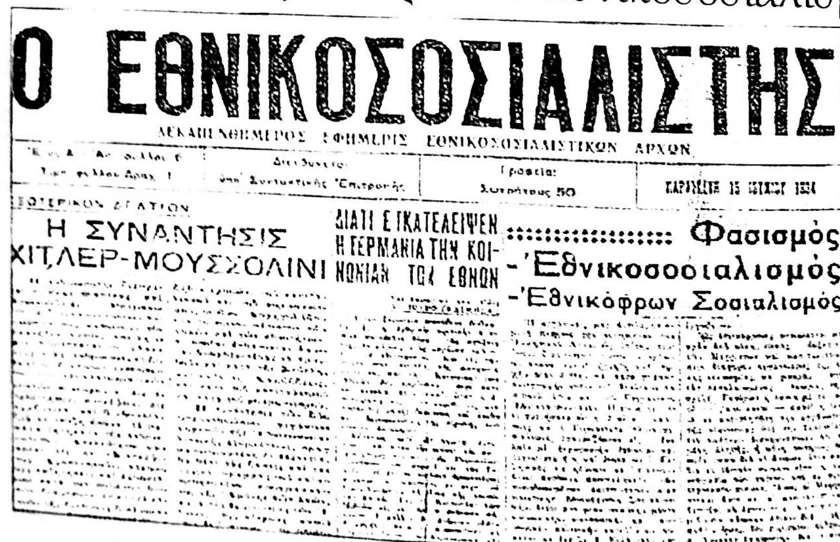
Ἰταλούς καταδρομεῖς. Οἱ Ἕλληνες ἐπιτέθηκαν στό φυλάκιο τῆς χωροφυλακῆς, σκότωσαν ἕναν ἤ δύο καραμπινιέρους καί αἰχμαλώτισαν τέσσερις ἤ πέντε. Ἀμέσως μετά ἐπέστρεψαν στή Σάμο μέσω τῶν Τουρκικῶν ὑδάτων σηκώνοντας Τουρκική σημαία στό καΐκι γιά νά μήν ἐντοπιστοῦν ἀπό τά Ἰταλικά ἀεροπλάνα. Οἱ Ἰταλοί γιά ἀντίποινα βομβάρδισαν τό Βαθύ καί τό Τηγάνι (σημερινό Πυθαγόρειο) τῆς Σάμου. Οἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἀφιέρωσαν στῆλες στό ἐπεισόδιο τοῦ Ἀγαθονησίου. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς κάλεσε τό Βάσσο Βέργη καί τά παλικάρια του στήν Ἀθήνα καί τούς παρασημοφόρησε σέ τελετή πού πραγματοποιήθηκε στό ξενοδοχεῖο Μεγάλη Βρετανία.»

Ἀγαθονήσι - ἀεροφωτογραφία.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΩΝ (ΟΕΣ) – «ΤΡΙΑΙΝΑ»

Μία ἀπό τίς πιό δυναμικές ὀργανώσεις τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου, ἀλλά καί μέ ἐνδιαφέρουσα δράση κατά τή διάρκεια τῆς Κατοχῆς, ὑπῆρξε ἡ Ὀργάνωση Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν (ΟΕΣ). Σχηματίστηκε ἀπό ἐθνικοσοσιαλιστές φοιτητές καί μέ ὁρμητήριο ἕνα ὑπόγειο τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους στό κέντρο τῆς Ἀθήνας, τά μέλη τῆς ΟΕΣ ἔδιναν πραγματικές μάχες μέ τούς κομμουνιστές στό Πανεπιστήμιο καί μέ τούς ἀστυνομικούς στό κέντρο τῆς πρωτεύουσας. Τό ἔμβλημα τῆς ὀργάνωσης ἦταν ἡ τρίαινα τοῦ Ποσειδώνα. Σύμφωνα μέ ἕνα μέλος τῆς ΟΕΣ, τόν Τάκη Μπένο, ἡ Τρίαινα ἐπιλέχθη ἐπειδή συμβόλιζε *«τόν καθαρμό καί την τιμωρίαν τῶν καταχραστῶν καί τῆς φαυλοκρατίας»*.[31] Στό ἴδιο ἄρθρο ὁ Μπένος ἀποκαλοῦσε τόν ἰδιοκτήτη τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος» Χρ. Λαμπράκη «χρυσοκάνθαρον» ἐπειδή εἶχε ἐξαγοραστεῖ ἀπό τούς «μεγαλοκαρχαρίες» γιά νά πολεμήσει «τόν φασισμόν», («Ἐθνικοσοσιαλιστής» 1-7-1934). Σύμφωνα ὅμως μέ τίς περισσότερες μαρτυρίες ἐμπνευστῆς τῆς Τρίαινας ὑπῆρξε ὁ φιλόλογος Γερ. Κατωπόδης ὁ ὁποῖος στή συνέχεια δημοσίευσε στήν ἐφημερίδα τῆς ὀργάνωσης τήν ἱστορία τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΗΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Διευθύνεται ὑπό Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

Γραφεῖα: Σωτῆρος 50

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΧΙΤΛΕΡ-ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ

ΔΙΑΤΙ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΕΝ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

Φασισμός – Ἐθνικοσοσιαλισμός – Ἐθνικόφρων Σοσιαλισμός

Ἡ ἐφημερίδα „Ἐθνικοσοσιαλιστής" δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς ΟΕΣ.

[31] «Ἐθνικοσοσιαλιστής» 1-7-1934.

Πολύ σύντομα ή φήμη τῆς ὀργάνωσης ξεπέρασε καί τίς πιό αἰσιόδοξες προβλέψεις Διαμαντόπουλου. Ὁ θόρυβος μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο ὅταν τό ἔμβλημα τῆς ΟΕΣ, ή Τρίαινα γέμισε ὅλους τους τοίχους τῶν Ἀθηνῶν. Ἦταν δέ τόσο συχνά τά ἐπεισόδια μεταξύ τῶν μελῶν τῆς ΟΕΣ καί τῶν κομμουνιστῶν ὅταν ἐφορμοῦσαν τά βράδια στούς δρόμους τῆς πρωτεύουσας, ὥστε ή ἀστυνομία ἀναγκάστηκε νά διπλασιάσει τίς νυκτερινές περιπολίες της προκειμένου νά ἀποτρέψει τίς συγκρούσεις μεταξύ των. Ὁ γνωστός λογοτέχνης μάλιστα Νιρβάνας,[32] μή γνωρίζοντας ἀρχικά τί ἀκριβῶς συμβόλιζε ή Τρίαινα, ἔγραψε σ' ἕνα χρονογράφημά του στήν «Ἑστία», ὅτι ή Τρίαινα συμβολίζει «*τήν τρικυμία πού δέρνει τούς ἀνθρώπους πού τήν χρησιμοποιοῦν*». (Π. Ι. Στεριώτη, Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 97). Ἕνας νεαρός δικηγόρος τότε, ὁ Δ. Χριστόπουλος ἔστειλε μία ἐπιστολή στόν Νιρβάνα καί τοῦ ἐξήγησε τόν συμβολισμό της: «*Συμβολίζει*» -ἔγραφε- «*τήν τρικυμίαν τῶν ψυχῶν καί τῶν καρδιῶν τῶν νέων ἀνθρώπων πού θά συμπαρασύρη τά τέλματα τῆς πολιτικῆς καί κοινωνικῆς μας ζωῆς*».

Ἡ ΟΕΣ ὡς ἐπίσημο δημοσιογραφικό ἔντυπο εἶχε τόν «Ἐθνικοσοσιαλιστή» ὁ ὁποῖος διαβαζόταν περισσότερο καί εἶχε μεγάλη ἀπήχηση στήν νεολαία. Κυκλοφοροῦσε κάθε δεκαπέντε ἡμέρες καί διευθυντής τῆς ἐφημερίδας ἦταν ὁ Πέτρος Στεριώτης, μετέπειτα καθηγητής τῆς ΑΣΟΕΕ καί διοικητής τῆς ΕΤΒΑ. Ὑπῆρχε κι ἕνα δεύτερο ἔντυπο, ή «Τρίαινα», καί ἕνα περιοδικό ὁ «Ἀντικομμουνιστής» μέ ξεκάθαρο ἐθνικοσοσιαλιστικό προσανατολισμό. Ἀρχηγός καί ψυχή τῆς ὀργάνωσης ἦταν ὁ νεαρός τότε, μόλις 28ετής γιατρός, Ἰάκωβος Διαμαντόπουλος πού καταγόταν ἀπό τό Λαύριο Ἀττικῆς. Ὁ Διαμαντόπουλος, ἔχοντας ἀποκτήσει τό δικτατορικό του στήν Ἰατρική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου, γνώρισε ἀπό κοντά τό ἐθνικοσοσιαλιστικό κίνημα τοῦ Χίτλερ στή Γερμανία καί ἐπιφανεῖς ἀξιωματούχους τοῦ NSDAP. Ἐπιστρέφοντας στήν Ἑλλάδα ξεκίνησε τήν ὀργάνωση μέ 3 ἄτομα καί σταδιακά προσχώρησαν ἄλλες τρεῖς ὀλιγομελεῖς ἐθνικιστικές

[32] Π. Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 97.

ὀργανώσεις ἡ «ΕΠΕΝΕ» (Ἐθνικοσοσιαλιστική Παράταξη Ἐργαζομένων Νέων Ἑλλάδος), ἡ ΠΕΚΑ (Προοδευτική Ἕνωση Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης) καί ἡ ΦΕΚ (Φασιστική Νεολαία Ἑλλάδος), τῆς ὁποίας τά μέλη ἦταν ἡλικίας 25-35 ἐτῶν καί διευθύνονταν ἀπό μιά πενταμελή ἐπιτροπή μέ πρόεδρο τόν ἀπόστρατο λοχαγό Παρασκευά.

Ὁ συγγραφέας Ἀριστείδης Ἀνδρόνικος ὑπῆρξε ἀντισημίτης καί ἀντικομμουνιστής. Συμμετεῖχε τό 1944-45 στήν περίφημη κυβέρνηση τῶν Ἑλλήνων χιτλερικῶν στή Βιέννη, ἐνῶ εἶχε σχέσεις μέ ὅλα τά φασιστικά κινήματα τοῦ Μεσοπολέμου.

Τήν Κυριακή 25 Μαρτίου 1934 κυκλοφόρησε τό πρῶτο φύλλο τοῦ «Ἐθνικοσοσιαλιστῆ» μέ σκοπό ὅπως ἔγραφε στήν πρώτη σελίδα, νά ἀγωνισθεῖ «*μέ εἰλικρίνειαν καί ἀφιλοκέρδειαν ὑπέρ τῆς ἰδέας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ*».[33] Στό παρθενικό φύλλο τῆς ἐφημερίδας ὑπῆρχαν ἀναγνώσματα ὅπως «Ὁ Χίτλερ καί ὁ ἀγών του», «Ὁ Φασισμός καί ἡ Ἑλλάς», ἀναδρομή στόν ἑλληνικό ἐθνικισμό ἀπό τόν Πεισίστρατο ὡς τή Σπάρτη, σχόλια τῆς ἐπικαιρότητας ἐνῶ τόνιζε ὅτι ἡ ὀργάνωση δέν εἶχε «οὐδεμίαν σχέσιν» μέ τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα τοῦ Μερκούρη. Ἄλλωστε ὅπως γράφει «*Ὁ Ἐθνικοσοσιαλισμός στέκεται ὄχι μονάχα ὑπεράνω κομμάτων, ἀλλά καί ὑπεράνω τάξεων. Ἔρχεται νά καταργήσῃ τά κόμματα καί νά φέρῃ τή συνεργασία τῶν τάξεων. Αὐτά εἶναι τά δυό του*

---

[33] «Ἐθνικοσοσιαλιστής» 25-3-1934.

θεμελιώδη καί κύρια σημεῖα τοῦ ἐπαναστατικοῦ του προγράμματος,...» («Ἐθνικοσοσιαλιστής» 25-3-1934).

Ὅλα τά μέλη τῆς ΟΕΣ ὑπάκουαν τυφλά στόν ἀρχηγό τους καί ἐκτελοῦσαν μέ στρατιωτική πειθαρχία τίς διαταγές του. Τά κεντρικά γραφεῖα τῆς ὀργάνωσης ἦταν στήν ὁδό Σωκράτους καί γέμιζαν κάθε βράδυ ἀπό νεολαίους, ἐργαζομένους καί μαθητές. Γραφεῖα καί παραρτήματα ὑπῆρχαν ἐπίσης καί σέ πολλές πόλεις, κυρίως τῆς νότιας Ἑλλάδας, π.χ. στή Λευκάδα, στό Ἡράκλειο, στή Σπάρτη, καθώς καί στίς συνοικίες τῆς Ἀθήνας, Βούλα, Μεταξουργεῖο, Νέα Ἰωνία κ.ἄ.

Στίς 20 Μαΐου 1934, ἡ ΟΕΣ ἐγκαινίασε τά γραφεῖα τῆς Νεολαίας της στήν Καλλιθέα. Μετά τόν καθιερωμένο ἁγιασμό ὁ ὑπαρχηγός τῆς Νεολαίας Κ. Μπίτσιος,[34] ἀπευθυνόμενος σέ συγκέντρωση 200 περίπου νέων ἐθνικοσοσιαλιστῶν ἀνέπτυξε τούς λόγους καί τούς σκοπούς τῆς κίνησης καί κατέληξε λέγοντας πώς: «*Ὁ ἐνθουσιασμός σας, ἡ αὐταπάρνησή σας καί ὁ μέγιστος πόθος σας διά τήν δημιουργίαν τῆς νέας ἐθνικοφρόνου Σοσιαλιστικῆς Κοινωνίας ἀφ' ἑνός, καί ὁ ἰσχυρός ἀρχηγός μας μέ τόν ἀνώτερον νοῦν καί τήν ἀσύγκριτον θεληματικότητα ἀφ' ἑτέρου, μᾶς ἐγγυῶνται πλήρως διά τήν μεγάλην νίκην*», (ἐφημ. «Ἐθνικοσοσιαλιστής», 1-6-1934). Μέ τήν ΟΕΣ συνεργαζόταν καί ὁ ἐθνικιστής, ὑφηγητής τότε τῆς Γενικῆς Πολιτειολογίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Δημήτριος Βεζανῆς, ἐνῶ στήν ἐφημερίδα τοῦ κόμματος ἐκτός ἀπό τόν Κατωπόδη πού ἀρθρογραφοῦσε μέ τό ψευδώνυμο «Ἱστορικός» ἔγραφε ὁ Πολύβιος Λάτσος, φοιτητής Νομικῆς ἀπό τή Λάρισα. Ἄλλα ἀξιόλογα στελέχη τῆς ὀργάνωσης ἦταν ἐκεῖνα πού ἀποτελοῦσαν τόν τομέα δράσης τῆς ΟΕΣ: Ν. Πάτσης, Ι. Τουφεξῆς, Κ. Δημάκης, Μ. Ζαΐρης καί Ι. Δακρῆς. Ὑπεύθυνος προπαγάνδας ἦταν ὁ Χ. Βασιλειάδης, ἐνῶ ὁ Κ. Φουντᾶς ἦταν ἁρμόδιος γιά τήν Ἐργατική Νεολαία.[35]

Ὁ Διαμαντόπουλος ἄνθρωπος δραστήριος καί ἀνήσυχος ἐπιχείρησε νά προσεγγίσει τήν ἄλλη νεοσύστατη ὀργάνωση τῆς

---

[34] Ἐφημ. «Ἐθνικοσοσιαλιστής» 1-6-1934.

[35] Π. Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 123.

ΟΕΚΚ τῶν Εὐαγγ. Κυριάκη καί Σίτσας Καραϊσκάκη. Συχνά ἡ ἐφημερίδα «Κράτος» τῆς ΟΕΚΚ φιλοξενοῦσε ἀνακοινώσεις τῆς ΟΕΣ καί τό ἀντίθετο. Γράφει σχετικά τό «Κράτος» στό φύλλο τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1934 ὅτι «στά γραφεῖα τῆς Ὀργανώσεως Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 21, θά ὁμιλήσει ὁ κος Κωνσταντόπουλος περί «βιολογικοῦ κράτους». Στό μεταξύ παρόλο πού οἱ ἐπαγγελματικές ὑποχρεώσεις τοῦ Διαμαντόπουλου τόν κρατοῦσαν στήν Ἀθήνα (σ.σ. ἦταν ἐπιμελητής καί βοηθός τοῦ θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός»), τόν Ἰούλιο τοῦ 1934 200 μέλη τῆς ΟΕΣ μετέβησαν στήν Πελοπόννησο (Γύθειο, Μεγαλόπολη) καί στίς Κυκλάδες γιά νά διενεργήσουν προπαγάνδα ὑπέρ τῶν θέσεων τῆς ὀργάνωσης. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ τομεάρχης τοῦ παραρτήματος Νέας Φιλαδέλφειας, Ι. Προυσαλιάδης καί τῆς Καλλιθέας Ἀφεντάκης. Ἕνα ἄλλο στέλεχος τῆς ὀργάνωσης ὁ Γ. Τράγκας τοῦ παραρτήματος Μεταξουργείου, μετέβη στή Χίο γιά νά μιλήσει σέ συγκέντρωση φίλων τῆς ΟΕΣ. Στό 6ο φύλλο τοῦ «Ἐθνικοσοσιαλιστῆ» ὁ Διαμαντόπουλος ἔδωσε μία συνέντευξη πού παραμένει ἐπίκαιρη ὅσο ποτέ.

Ὁ Ἰάκωβος Διαμαντόπουλος σέ μεταπολεμική φωτογραφία

«Ἐρ. Διά τά κόμματα ποίαν ἀντίληψη ἔχετε κε Ἀρχηγέ;

Ἀπ. Πιστεύω ὅτι τά κόμματα, πρό παντός ὅπως ἐξηλήχθησαν, δέν ἔχουν σήμερον οὐδένα ἠθικόν προορισμόν. Δέν στηρίζονται εἰς οὐδεμίαν ἀνάγκην. Βεβαίως εἰς τήν σημερινήν κοινωνίαν ἔχουν τόν προορισμόν των. Ἄνευ τῶν κομμάτων δέν θά ἦτο δυνατόν

παρά νά ἔχει κατεβῆ ὁ λαός εἰς τό πεζοδρόμιον, διά νά ἀντιμετωπίση μέ τά στήθη του τήν σκληράν καί ἀπάνθρωπον ἐκμετάλλευσιν τοῦ μεγάλου κεφαλαίου τό ὁποῖον ὑπό τάς μάσκας τῶν προσωπικῶν κομμάτων δρᾶ καί ἐνεργεῖ κατά τόν μᾶλλον σατανικόν τρόπον. Τά ἀστικά κόμματα δέν εἶναι παρά μία σκηνή ἡ ὁποία κρύβει πίσω της τούς πιό ἐκφυλισμένους χρηματιστικούς καί ἐκμεταλλευτικούς τύπους, οἱ ὁποῖοι ἀπομυζοῦν κατά τόν πλέον ζωώδη τρόπον τό αἷμα τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ».

Γιά τόν Διαμαντόπουλο ἦταν σαφής ἡ ἰδεολογία καί τό πολιτικό δόγμα πού ἐκινεῖτο ἡ ὀργάνωσή του: «*(...) Ὁ ἐθνικισμός διά τοῦ Σοσιαλισμοῦ λαμβάνει περιεχόμενον καί παύει ἡ ἀπληστία τοῦ ἀστικοῦ Ἐθνικισμοῦ, ὁ δέ σοσιαλισμός λαμβάνει στάσιν, μορφήν καί κατεύθυνσιν διά τοῦ Ἐθνικισμοῦ καί προφυλάσσεται ἀπό τό χάος τοῦ διεθνισμοῦ. Θέλουμε τήν λαϊκήν δημοκρατίαν καί ὄχι τήν ἀστικήν πού ἀποτελεῖ μίαν μορφήν τυραννίας τῶν ὀλίγων καί διαφθορᾶς. Τά ἀστικά κόμματα χαρακτηρίζει ἡ ἀδυναμία, τό δέ Μαρξισμόν ἡ διαφθορά (...).*

Τό ἔμβλημα τῆς ὀργάνωσης Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν ὑπῆρξε ἡ Τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνα.

Στό ζήτημα τῆς θρησκείας ἡ ὀργάνωση ἀπαιτοῦσε τήν ἐλευθερία ὅλων τῶν δογμάτων καί ἀνεξιθρησκεία: «Ὁ Ἐθνικόφρων Σοσιαλισμός ἀπαγορεύει ἀπολύτως τήν ἀνάμιξιν τῆς θρησκείας εἰς τήν πολιτικήν».

Στόν τομέα τῆς ἐργασίας καί τῆς οἰκονομίας οἱ θέσεις της ἦταν ἐπίσης σαφεῖς: «*ἡ δουλεία τοῦ τόκου καί τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἶναι πηγή ἀθλιότητος καί διαφθορᾶς. Ὁ σεβασμός τοῦ ἐργάτου, δέν πρέπει νά προέρχεται ἀπό τό εἶδος τῆς ἐργασίας ἀλλά τό πῶς ἐργάζεται. Ὁ γεωργός πρέπει νά μάθει τήν σημασίαν τοῦ ἐργάτου καί τοῦ διανοουμένου καί ἀντιθέτως. Ἐργάται, γεωργοί καί λοιποί πολῖται, δηλαδή πυγμή, μέτωπο καί πνεῦμα ἀποτελοῦν τήν κοινότητα τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς (...)*», (Π. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς, σελ. 123).

Τόν Μάιο τοῦ 1934 ὁ στενός συνεργάτης τοῦ Χίτλερ, Χέρμαν Γκαίρινκ καί πρωθυπουργός τότε τῆς Πρωσίας, ἐπισκέφθηκε ἐπίσημα τήν Ἀθήνα, ὅπου ἔγινε δεκτός μέ τιμές ἀπό τόν πρωθυπουργό Παν. Τσαλδάρη. Τιμήθηκε μάλιστα ὡς ἐξέχουσα προσωπικότητα καί πρωτοστάτης τῆς ἑλληνογερμανικῆς φιλίας μέ τόν Μεγαλόσταυρο τοῦ Σωτῆρος. Κατά τή διάρκεια τῆς ἐπίσκεψής του δεξιώθηκε στή γερμανική πρεσβεία τά μέλη τῆς γερμανικῆς παροικίας καί μερικούς ἀπό τούς πιστούς τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς ἰδέας, (Σίτσα Καραϊσκάκη, Εὐαγγ. Κυριάκης, Νικ. Καίσαρης κ.ἄ.).[36]

Στή Λέσχη τῆς Φιλαδέλφειας ἔγινε δεκτός μέ ἐνθουσιασμό ἀπό τούς Γερμανούς τῶν Ἀθηνῶν, τόν ἐκπρόσωπο τῶν Γερμανῶν ἐθνικοσοσιαλιστῶν Κοῦτρφερ ἀλλά καί τόν Ἰάκωβο Διαμαντόπουλο, ἀρχηγό τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ προσφώνησε στούς παρευρισκόμενους τόν Πρῶσο Καγκελάριο, ἐξέδωσε ἀνακοινωθέν λέγοντας ὅτι «*οἱ ἐθνικοσοσιαλισταί ὅλου τοῦ κόσμου ἀποτελοῦν κοινόν μέτωπον κατά τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ*». («Ἐθνικοσοσιαλιστής», 1/6/1934).

[36] «Ἐθνικοσοσιαλιστής 1/6/1934».

Τόν Αὔγουστο τοῦ 1934 ἡ βρετανική κυβέρνηση ἀπαίτησε ἀπό τήν ἑλληνική νά ἀπελάσει τόν Κύπριο μαχητή τῆς Ἕνωσης Γ. Χατζηπαύλου.[37]

Ἡ ΟΕΣ μέ ἀνακοίνωση πού μοίρασε στά μέλη της, στίς ἐφημερίδες καί στούς δρόμους τῆς Ἀθήνας, διακήρυξε ὅτι «ἐπ' οὐδενί λόγω θά δεχόταν τήν ἀπαίτηση αὐτή» καί ὅτι «τά μέλη τῆς βρίσκονταν σέ ἐπιφυλακή γιά νά περιφρουρήσουν τήν ἐθνική τους ἀξιοπρέπεια, φθάνοντας καί στά ἄκρα ἀκόμα». Τέλος ἡ ὀργάνωση κατήγγειλε καί τή δουλοπρεπῆ στάση τῆς κυβέρνησης Τσαλδάρη. («Ἐθνικοσοσιαλιστής 15/8/1934»). Τήν ἴδια περίοδο ὁ Διαμαντόπουλος μαζί μέ μερικά μέλη τῆς ΟΕΣ, ἐνεπλάκη σ' ἕνα πρωτοφανές ἐπεισόδιο ἔξω ἀπό τά γραφεῖα τοῦ «Ριζοσπάστη» στήν ὁδό Σωκράτους μέ κομμουνιστές. Κατά τή διάρκεια τῆς συμπλοκῆς τραυματίστηκαν μερικοί ἀστυνομικοί καί στελέχη τοῦ ΚΚΕ, ἐνῶ ὁλόκληρος ὁ ἀθηναϊκός Τύπος ἔδωσε δημοσιότητα στό περιστατικό.

Τόν Αὔγουστο τοῦ ἴδιου ἔτους ἡ ὀργάνωση ἰσχυρίστηκε ὅτι εἶχε 5.000 μέλη,[38] ἀλλά κάτι τέτοιο φαίνεται πώς δέν ἀνταποκρινόταν οὔτε στό ἐλάχιστο στήν πραγματικότητα. Ὡστόσο ὁ Διαμαντόπουλος ἦταν ἕτοιμος νά δώσει ὡς ἕνας νέος Φύρερ τήν μάχη ἐναντίον ὅλων: «*Προετοιμαζόμεθα*» δήλωνε μέ αὐταρέσκεια, «*διά νά δώσωμεν μίαν ἀποτελεσματικήν μάχην κατά τοῦ Ἀστικοῦ καί Μαρξιστικοῦ κόσμου τῶν Ἰδεῶν. Ὁ ἀγών μας εἶναι λαϊκός καί ἐθνικός, εἶναι ἀγών τῆς ριζικῆς κατάπολεμήσεως τῆς διαφθορᾶς εἰς τήν ἑλληνικήν κοινωνίαν. (...)*», (Π. Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς σελ. 117).

Ἡ σύγκρουση μέ τόν Μερκούρη

Πολύ σύντομα ἡ ὀργάνωση ἦλθε σέ ἀνοικτή σύγκρουση μέ τό συγγενικό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα τοῦ Γεωργίου Μερκούρη ἐπειδή, ὅπως ὑποστήριζαν στήν ΟΕΣ «*καπηλευόταν τήν ἰδέα τοῦ*

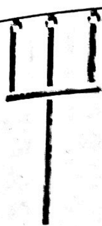
[37] «Ἐθνικοσοσιαλιστής 15/8/1934».
[38] Π. Ι. Στεριώτη: Προσπάθειαι ἄξιαι τιμῆς σελ. 117.

Ἐθνικισμοῦ». Ὅπως παρατείθεται στό βιβλίο τοῦ Στεριώτη, ὅταν ὁ Μερκούρης ἔκανε τήν πρώτη του δημόσια ἐμφάνιση ὡς ἀρχηγός τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος στό κινηματοθέατρο «Κοτοπούλη» τῆς Πλατείας Ὁμονοίας, ὁ διευθυντής τῆς ἐφημερίδας «Ἀκρόπολις» καί γνωστός γερμανόφιλος Βουτσινάς, δήλωσε στόν Διαμαντόπουλο καί τόν γιατρό Κ. Κοκκινάκη τά ἑξῆς: «*Γιατρέ ἐσύ καί ὁ συνάδελφός σου, εἶστε ἰδεολόγοι καί ἄμεμπτοι, τόν Μερκούρη ὅμως τόν ἔχω στό συρτάρι μου. Ὅταν θέλω τόν ἀνεβάζω καί ὅταν θέλω τόν κατεβάζω, γιατί νά προωθήσω ἐσᾶς;*» Εἶναι ὅμως προφανές ὅτι ὁ Διαμαντόπουλος ἦταν χωλομένος μέ τήν ἀφανῆ στήριξη πού ἀπολάμβανε ὁ Μερκούρης τότε ἐκ μέρους τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας.

Ὕστερα ἀπό τό στρατιωτικό κίνημα τόν Μάρτιο τοῦ 1935, ἡ ΟΕΣ δέχθηκε πιέσεις ἀπό πολιτικούς καί στελέχη τοῦ Κονδύλη νά διαλυθεῖ ἡ ὀργάνωση καί τά στελέχη της νά προσχωρήσουν μαζικά στό κόμμα τοῦ Κονδύλη. Μέ προφανῆ τότε ἀνταλλάγματα καί ὑποσχέσεις (Ὁ Διαμαντόπουλος ἔγινε ἀμέσως μετά Διευθυντής τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ»), ὁ ἀρχηγός τῆς ὀργάνωσης μαζί μέ τόν Γ. Γραμματέα Κωστόπουλο καί τόν Πέτρο Στεριώτη (Ἀρχηγό Νεολαίας) ἀνακοίνωσαν στίς 15 Μαρτίου ἔκτακτο παράρτημα τῆς ἐφημερίδας «Ἐθνικός» τήν ἀναστολή τῆς ΟΕΣ.

Φαίνεται πώς ὁ θαυμασμός γιά τά ἐπιτεύγματα τοῦ Χίτλερ στή Γερμανία, οἱ ἐπισκέψεις στά στρατόπεδα τῆς φασιστικῆς νεολαίας «Μπαλίλα» στή Ρώμη, καί ἡ πίστη στόν ἐθνικοσοσιαλισμό ξεχάστηκαν γρήγορα. Τό «ἴδιον ὄφελος» καί τό προσωπικό κίνητρο ἦταν ἰσχυρότερο ἀπό τό κοινό καλό καί συμφέρον. Καί αὐτό εἶναι βέβαια ἕνα ἀπό τά διαχρονικά παραδείγματα τῆς ψυχοσύνθεσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐν τούτοις παρά τή διάλυση τῆς ὀργάνωσης, μία ὁμάδα νέων ἐθνικιστῶν ὕστερα ἀπό τρεῖς μῆνες, νοίκιασε ἕνα μικρό γραφεῖο ἐπί τῆς ὁδοῦ Μενάνδρου 79 μέ τήν ἴδια ἐπωνυμία (ΟΕΣ). Ἐπικεφαλῆς τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἦταν ὁ τομεάρχης τοῦ Τομέα Σεπολίων, ἰατρός Ρήγας Τσάλης. Ὁ τελευταῖος φιλοδοξοῦσε νά ἑνώσει ὅλα τά ἐθνικιστικά κινήματα καί ὀργανώσεις τοῦ χώρου γιά νά ἀντιμετωπίσει τήν ἀπειλή τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Η ΤΡΙΑΙΝΑ

Ἀριθ. Φύλλου 2

23 Ὀκτωβρίου 1943

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ - ΕΛΛΑΔΑ ΑΚΕΡΑΙΑ

Μᾶς κατηγοροῦν λοιπὸν αὐτοὶ οἱ παράξενοι Ἕλληνες γιατὶ ἀγωνιζόμαστε γιὰ μιὰ Μεγάλη Ἑλλάδα. Ἀπέναντι στὸ [illegible], στὰ πανανθρώπινα κι' Ἑλληνικὰ δίκαια αἰτήματά μας, [illegible] συγκαταβατικὰ τὸ δικό τους σύνθημα «Ἑλλάδα ἀκέραια».

Καὶ πίσω ἀπὸ τὸ σύνθημά τους, μὲ μάτια [illegible], μὲ φωνὴ ποὺ θυμίζει τὴν ἀλεποῦ τοῦ Αἰσώπειου μύθου, σκορπίζουν [illegible]

[illegible] σῆς μας καὶ σύνθημα τοῦ Κόμματος. Τώρα ἄλλαξε τὸ σύνθημα: «Ἑλλάδα ἀκέραια».

Ἕλληνες! ἂς ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας. Οἱ δάσκαλοι τῶν «ἀδελφῶν» Βουλγάρων-δουλεύουν τὴν τίμια δουλίτσα τους ἀπὸ πολὺν καιρό. Οἱ προσταγὲς τοῦ Δημητρώφ καὶ τοῦ Τραϊκὼφ τὸ ἐπιτελεῖο, δὲν εἶναι φροῦτο τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν [illegible]

Φύλλο τῆς „Τρίαινας" τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1943. Τά περισσότερα στελέχη τῆς ὀργάνωσης κατά τήν Κατοχή συμμετεῖχαν στήν ἀντίσταση κατά τῶν Γερμανῶν.

Ἡ δικτατορία ὅμως τοῦ Μεταξᾶ ἕναν χρόνο ἀργότερα, ἀνέκοψε τίς προετοιμασίες τοῦ σχεδίου αὐτοῦ καί διέλυσε τήν ὀργάνωση. Κατά τή διάρκεια τῆς Κατοχῆς, ἡ ΟΕΣ ἐπανεμφανίστηκε μέ τό ὄνομα «Τρίαινα» καί ὀργάνωσε δολιοφθορές ἐναντίον τῶν Γερμανοϊταλῶν. Κάποια ἀπό τά στελέχη της, ὅπως ὁ Γ. Σπανόπουλος, διέφυγαν στή Μέση Ἀνατολή καί πολέμησαν μέ τήν Ταξιαρχία Ρίμινι, ἐνῶ ἄλλα μέλη της ὅπως ὁ Ι. Βεζανῆς ἐκτελέστηκε ἀπό τούς Γερμανούς στό Λαύριο, ἐνῶ ὁ Α. Εὐσταθίου βασανίστηκε ἄγρια στά ὑπόγεια τῆς Μέρλιν. Ἡ δράση τῆς «Τρίαινας» μάλιστα ἀναγνωρίστηκε ἀπό τήν κυβέρνηση τοῦ ΠΑΣΟΚ μέ τήν ψήφιση τοῦ Νόμου περί Ἐθνικῆς Ἀντίστασης πού ἔφερε στήν Ἑλληνική Βουλή τό 1982.

Ὅσο γιά τόν ἐπίδοξο τέως ἀρχηγό τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν, συνέχισε τήν ἰατρική του σταδιοδρομία ἐνῶ πο-

λιτεύθηκε γιά πρώτη φορά στίς ἐκλογές τοῦ 1946 ὡς ὑποψήφιος τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος στήν περιφέρεια Ἀττικῆς καί Βοιωτίας. Ἐξελέγη γιά πρώτη φορά βουλευτής τοῦ Κόμματος Φιλελευθέρων στήν Ἀττικοβοιωτία τό 1951 καί τό 1956. Ἀργότερα τό 1961, 1963 καί 1964 μέ τήν Ἕνωση Κέντρου τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου ὅπου διετέλεσε ὑπουργός καί ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ἐξελέγη ἐπίσης Πρόεδρος τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καί ἀντιπρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου, μέ πλούσιο συγγραφικό ἔργο. Τιμήθηκε ἐπίσης μεταπολεμικά μέ τόν Πολεμικό Σταυρό, τό Μετάλλιο ἐξαιρέτων πράξεων, τόν Χρυσοῦ Σταυρό Φοίνικος μετά καί ἄνευ ξιφῶν καί τόν Χρυσοῦ Σταυρό Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Οἰκονομικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Λίγο πρίν ἀπό τή μεταπολίτευση (Ἰούνιος 1974), ὁ Διαμαντόπουλος πραγματοποιῶντας μία ἀναδρομή στό παρελθόν του παραδέχτηκε: «*(...) ἐθαύμαζα τούς Χίτλερ καί Μουσολίνι, διότι εἶχον παραλάβει τίς χῶρες τους ἐν διαλύσει καί τίς μετέβαλαν εἰς κράτη κολοσσούς, ἀναλαβόντες τήν ἐξουσίαν οὐχί πραξικοπηματικῶς ἀλλά κατόπιν μακροχρονίων εἰρηνικῶν, ἔστω δημαγωγικῶν ἀγώνων καί λαϊκῆς ἐντολῆς. Ἐνθυμοῦμαι πώς ὅταν, ὡς φοιτητής πέρασα ἀπό τήν Ἰταλίαν πρό τῆς ἀνόδου τοῦ Μουσολίνι, μέρα μεσημέρι σοῦ ἔπαιρναν οἱ κλέφτες τά πράγματα μέσα ἀπό τά μάτια σου. Καί εἰς τήν Γερμανίαν (ὅπου ἐσπούδασα ἐπί ἑξαετίαν) ὑπῆρχεν ἀνεργία, φτώχεια καί συνεχής πτῶσις τῆς ἀξίας τοῦ μάρκου μέχρι πληθωρισμοῦ, φθάνοντας εἰς χαμηλότατα ἐπίπεδα ἀπό ὥρας εἰς ὥραν. Πῶς νά μήν ἐθαύμαζα τήν πρόοδον τῆς χώρας αὐτῆς ἔπειτα ἀπό 8 ἔτη πού τήν ξαναεῖδα τό 1934 καί νά μήν ἐπηρεασθῶ ἀπό τά λόγια Ἑλληνίδος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὅτι Ἑλληνίς τήν καταγωγήν ἐπίσης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, σύζυγος γνωστοτάτου γλύπτου προσωπικοῦ φίλου τοῦ Χίτλερ (σ.σ. ἐννοεῖ τόν Μπρέκερ), τήν διαβεβαίωσε ὅτι οὗτος ἦτο θαυμαστής τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καί ἐπεθύμει νά βοηθήσει τήν Ἑλλάδα ὥστε νά καταστῆ καί πάλιν διεθνές πνευματικόν κέντρον.(...)*» (Ἰάκωβος Διαμαντόπουλος: Ὦ Εἰρήνη! Ὁδοιπορικό 40-44, Ἀθῆναι 1974, σελ. 18).

Κάνοντας ὁ Διαμαντόπουλος βέβαια τόν ἀπολογισμό τῆς ζωῆς του, παρέλειψε νά ἀναφερθεῖ στό ἐθνικοσοσιαλιστικό του παρελθόν, τίς συναντήσεις του μέ τόν Χέρμαν Γκαίρινκ καί τόν ειδικό ἐπιτετραμμένο ἐπί τῶν Βαλκανικῶν ὑποθέσεων τοῦ Γερμανικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν Φ. Βάισενχοφ. Ἡ μνήμη ὅπως φαίνεται ὑπῆρξε ἐπιλεκτική.

Ο ΘΟΥΡΙΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΩΝ
(Μελοποιήθηκε τόν Δεκέμβριο τοῦ 1933)

Σημαίνει ἡ ὥρα, ξυπνᾶ ὁ Ἑλληνισμός
Φεύγει μακριά μακριά ἡ διχόνοια
Αἵ ἀρχές σας Πατρίδα καί Σοσιαλισμός
Φέρνουν ἀδελφοσύνη, σύμπνοια.

Τήν Τρίαινα ψηλά, βαδίζεται ἐμπρός
Ἡνωμένοι γιά τήν πατρίδα
Ψωμί, δουλειά, ἐλευθερία ζητᾶ ὁ λαός
Σέ σας ἔλαχε ἡ φροντίδα

Τήν Τρίαινα ψηλά, φθάνει ὁ καθαρμός
Ἀπό ἐσᾶς τῆς Ἑλλάδος παιδιά ὤ,
Μία γραμμή μέ ψυχῆ ἕνας παλμός
Μία πίστις καί μία ἐλπίδα.

Πανελλήνιος Ἐθνική Νεολαία (ΠΕΝ)

Μία ἀπό τίς πιό ὀλιγομελεῖς ἀντικομμουνιστικές ἐθνικιστικές ὀργανώσεις στό χῶρο τῆς νεολαίας τό 1934 ἦταν ἡ Π.Ε.Ν., (Πανελλήνιος Ἐθνική Νεολαία). Ἡγετικά στελέχη τῆς ὀργάνωσης ἦταν ὁ Βλαδίμηρος Ἀσλῆς καί ὁ Κ. Τσινάρης ἐνῶ τό δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς ΠΕΝ ἦταν ἡ δεκαπενθήμερη ἐφημερίδα «Ἐθνική Δράσις». Τό πιό χαρακτηριστικό στοιχεῖο τῆς ὀργάνωσης ἦταν ὁ βαθύς ἀντικομμουνισμός τῶν μελῶν τῆς ἀλλά καί ἡ παντελής ἀπουσία φασιστικοῦ ἤ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ στίγματος στό πολιτικό μανιφέστο της.

Ἡ πρώτη προκήρυξη τῆς ΠΕΝ στήν ἐφημερίδα τῆς ὀργάνωσης εἶναι ἀποκαλυπτική:

«Κτυπήσατε κατακέφαλα τήν κομμουνιστικήν ἔχιδναν... Πολίται, ὁ κομμουνισμός ὀργιάζει ἐλεύθερος, θρασύς. Ὑπονομεύει τήν οἰκογένειαν. Ὑποσκάπτει τήν θρησκείαν. Δηλητηριάζει τήν νεολαίαν εἰς τά σχολεῖα καί τά ἐργοστάσια. Ἡ πειθαρχία εἰς τόν στρατόν κλονίζεται μέ τήν ἀσύστολον δράσι τῶν κομμουνιστῶν Σοβιέτ (...). Ἡ ἑλληνική Μακεδονία κινδυνεύει χάρις τήν ἄτιμη συνεργασία Κομιτατζήδων καί Ἑλλήνων κομμουνιστῶν. Ἡ Ἑλληνική Βόρειος Ἤπειρος ἐκβιάζεται ἀσύστολα ἀπό τό ¨Ὑποθηκευμένον¨ κράτος τῶν χοιροβοσκῶν (...)». («Ἐθνική Δράσις», 23 Νοεμβρίου 1934).

Στήν ἱδρυτική της διακήρυξη ἡ ὀργάνωση ἀποσαφηνίζει ὅτι *«θά ἐκκαθαρίσωμεν τήν Ἑλλάδα μας ἀπό κάθε παρείσακτον, ἀπό κάθε ξένον, ἀπό κάθε ἀνίερον ἐκμεταλλευτήν.(...) Θά κτυπήσωμεν τούς προδότας τῆς ἱστορίας μας καί τῶν ἐλπίδων μας».*

Τά μέλη τῆς ΠΕΝ ἦταν νέοι ἡλικίας 17-25 ἐτῶν, ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἐργατικῆς προέλευσης καί ἔφεραν περιβραχιόνια μέ τό ἔμβλημα τῆς ὀργάνωσης πού ἦταν ἡ κεφαλή τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέ τόν δικέφαλο βυζαντινό ἀετό.

Ἦταν χωρισμένοι σέ ὁμάδες (Δεκαρχίες, ἑκατονταρχίες), ἔφεραν τό ὄνομα σκαπανεῖς καί συμμετεῖχαν σέ ἐκδρομές, ὀρειβασίες, ἀθλητικούς ἀγῶνες κ.ἄ. Τά γραφεῖα τῆς ὀργάνωσης ἦταν στήν Καλλιθέα ὅπου παραδίδονταν ἀνάμεσα στά ἄλλα καί μαθήματα ἑλληνικῆς ἱστορίας, πατριδογνωσίας, γαλλικῶν, ἀγγλι-

κῶν καί στενογραφίας. Τά μαθήματα τά ἔκαναν τά μέλη τῆς ὀργάνωσης Ν. Καλογερόπουλος καί Γ. Δρακάκης. Μέσα στό δύσκολο κλῖμα τῆς ἐποχῆς ἡ ὀργάνωση ἐκφυλίστηκε σταδιακά ἐνῶ τά περισσότερα στελέχη της προσχώρησαν στήν ὀργάνωση τοῦ Διαμαντόπουλου καί τήν ΟΕΚΚ.

ΕΘΝΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 2 | ΚΑΛΛΙΘΕΑ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 193[illegible]

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ

ΟΙ ΑΞΕΣΤΟΙ ΧΟΙΡΟΒΟΣΚΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΡΟΣΟΧΗ!

Η ΕΛΛΑΣ ΑΦΥΠΝΙΖΕΤΑΙ

ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΑΠΕΦΑΣΙΣΑΝ ΝΑ ΕΙΣΒΑΛΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑΝ

Ἡ „Ἐθνική Δράσις“, δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς ΠΕΝ.

ΚΤΥΠΗΣΑΤΕ ΚΑΤΑΚΕΦΑΛΑ ΤΗΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΝ ΕΧΙΔΝΑΝ

ΜΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ Π.Ε.Ν.

ΠΟΛΙΤΑΙ,

ΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΙΑΖΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΘΡΑΣΥΣ. Ὑπονομεύει τήν Οἰκογένειαν. Ὑποσκάπτει τήν Θρησκείαν. Δηλητηριάζει τήν νεολαίαν εἰς τά σχολεῖα καί τά ἐργοστάσια. Ἡ πειθαρχία εἰς τόν στρατόν κλονίζεται μέ τήν ἀσύστολον δρᾶσιν τῶν κομμουνιστικῶν Σοβιέτ.

Ἡ Λερναία Ὕδρα τοῦ Κομμουνισμοῦ ἐπιτίθεται ἀναίσχυντα ἐναντίον πάσης ἠθικῆς ἀρχῆς καί παντός ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ.

Εἴκοσιν ἐφημερίδες κυκλοφοροῦν εἰδικῶς διά τόν Στρατόν καί τόν Στόλον.

Δέκα ἑπτά ἔντυπα μαθητικά δηλητηριάζουν τάς ψυχάς τῶν παιδιῶν μας.

Ὀργανώσεις ἀθλητικαί καί ἐκδρομικαί ἱδρύονται διά τήν τόνωσιν τῆς ἀτίμου προπαγάνδας των.

Προχθές ἀκόμη τό ἀναίσχυντον ὄργανον τῆς Μόσχας, ὁ Ριζοσπάστης, ἐκάλει τούς ἐργάτας νά ἀντιταχθοῦν ἐναντίον πάσης διαμαρτυρίας διά τάς βαρβαρότητας τῶν Ἀλβανῶν εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου.

Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΜΕ ΜΑΝΙΑΝ, ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΑΛΥΠΗΤΑ

ΠΟΛΙΤΑΙ,

Δέν θ' ἀνεχθῆτε τήν ἄτιμον αὐτήν προσπάθειαν μερικῶν καθαρμάτων πού δέχονται, πληρωνόμενοι ἀπό ξένους, νά ὑποσκάπτουν τήν ΠΑ

ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ ΑΠΕΘΡΑΣΥΝΘΗΣΑΝ

ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΣΥΜΠΛΟΚΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΑΣ

ΕΩΣ ΠΟΤΕ ΘΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΧΩΜΕΘΑ;

Αἱματηρά συμπλοκή μεταξύ ἐθνικοφρόνων καί κομμουνιστῶν λαβοῦσα χώραν παρά τήν ὁδόν Ἀκαδημίας ἀπέληξεν εἰς ἀληθῆ μάχην μεταξύ τῶν τελευταίων καί τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.

Ἐπί δύο ὥρας περίπου ὁλόκληρος ἡ παρά τήν ὁδόν Σωκράτους περιφέρεια διετέλει εἰς πραγματικήν ἀναστάτωσιν, ἐχρειάσθη δέ νά ἐπέμβη σχεδόν τό πλεῖστον τῆς ἀστυνομικῆς δυνάμεως τῆς πρωτευούσης διά νά ἐπιτευχθῆ ἡ ἀποκατάστασις τῆς τάξεως.

Ἐπί τόπου ἐκτός τῶν ἐπί κεφαλῆς τῆς ἀστυνομικῆς δυνάμεως καί τῶν διοικητῶν διαφόρων τμημάτων κατέφθασαν οἱ διοικηταί τῆς γενικῆς καί εἰδικῆς ἀσφαλείας, ὁ διευθυντής τῆς ἀστυνομίας καί οἱ ὑποδιευθυνταί τῆς ἀστυνομικῆς διευθύνσεως.

Ἡ πρώτη συμπλοκή προεκλήθη ὡς ἑξῆς:

Ὁμάς κομμουνιστῶν μετέβη εἰς τά γραφεῖα τῶν Ἐθνικοφρόνων σοσιαλιστῶν καί προέβη εἰς ἀποδοκιμασίας τῶν ἐντός αὐτῶν εὑρισκομένων. Οἱ ἐθνικοσοσιαλισταί ἀπήντησαν εἰς τάς προκλήσεις τῶν κομμουνιστῶν καί προεκλήθη μικροσυμπλοκή. [...] τῶν 50 περίπου κομμουνιστῶν.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν συλληφθέντων εἶνε τραυματίαι. Τούτους ἐπεσκέφθη χθές τήν πρωΐαν εἰς τά τμήματα ὅπου κρατοῦνται ὁ ἰατροδικαστής κ. Λουκόπουλος.

Ἐκτός τῶν συλληφθέντων καί κρατουμένων ἔχουν τραυματισθῆ σοβαρῶς διά σφαιρῶν ὑπό τῶν ἀστυνομικῶν οἱ κομμουνισταί Πρίαμος Μποζᾶνος, Χρ. Κολιτσόπουλος, ὑποστάς ἐξόρυξιν τοῦ ὀφθαλμοῦ καί Χρ. Μπαλάσκας, οἱ ὁποῖοι δυστυχῶς νοσηλεύονται εἰς τό Λαϊκόν Νοσοκομεῖον.

Ἐκ τῶν ἐθνικιστῶν ἐτραυματίσθησαν σοβαρῶς οἱ Ἀχ. Μεθενίτης, νοσηλευόμενος εἰς τήν Πολυκλινικήν καί Ἀχ. Εὐσταθίου, νοσηλευόμενος εἰς τό Λαϊκόν Νοσοκομεῖον.

Ἐκ τῶν ἀστυνομικῶν ἐμωλωπίσθησαν οἱ ἀστυνόμοι Θεοφανίδης καί Λαμπρινόπουλος, ὁ ἀνθυπασπιστής τοῦ Φρουραρχείου κ. Μπατίστας, ὁ χωροφύλαξ Μπιθόλης καί οἱ ἀστυφύλακες Δ. Χατζάκος, Δ. Μιραμπᾶς, Σ. Γιαβρόγλου, κ. Σπηλιόπουλος, Δ. Καραλῆς καί Χ. Κωστοκανέλης.

Τά στελέχη τῆς ΠΕΝ ὑπῆρξαν ἀντικομμουνιστές. Οἱ στῆλες τῆς ἐφημερίδας τῆς ὀργάνωσης ἀφοροῦσαν κυρίως τόν ἀντικομμουνιστικό ἀγώνα.

Ἡ Ὀργάνωση Ἐθνικῶν καί Κοινωνικῶν Κατευθύνσεων (Ο.Ε.Κ.Κ.)

Τό 1933 ἕνας μικρός κύκλος ἐθνικιστῶν διανοουμένων πού ἀποτελεῖτο ἀπό τή νεαρή τότε γερμανομαθή διδάκτορα τῆς Φιλοσοφίας Σίτσα Καραϊσκάκη, τόν συγγραφέα Κυριάκο Καραμάνο καί τόν νομικό καί δημοσιογράφο Εὐάγγελο Κυριάκη, ἵδρυσαν τόν ἐκδοτικό οἶκο «Νέα Γενεά». Ἕναν χρόνο ἀργότερα, τό φθινόπωρο τοῦ 1934, προχώρησαν στόν σχηματισμό μίας ὀργάνωσης ἐθνικοσοσιαλιστικῶν ἀρχῶν μέ τό ὄνομα ΟΕΚΚ (Ὀργάνωση Ἐθνικῶν καί Κοινωνικῶν Κατευθύνσεων). Ἀνάμεσα στά ἱδρυτικά μέλη τῆς ὀργάνωσης ξεχώριζαν, ὁ Θεόδωρος Σκυλακάκης, μετέπειτα ὑπουργός τῆς δικτατορίας τοῦ Μεταξᾶ καί παππούς τοῦ σημερινοῦ εὐρωβουλευτῆ Θ. Σκυλακάκη, ὁ Ν. Κουρκουλάκος, ἀπόστρατος φιλομοναρχικός ἀξιωματικός, αἰχμάλωτος στό Γκέρλιτς τό 1916 καί ἀργότερα ἐπί Κατοχῆς διοικητής τῶν Ταγμάτων Ἀσφαλείας Πατρῶν, ὁ στρατηγός Γ. Φεσσόπουλος φανατικός ἀντικομμουνιστής καί πρώην διοικητής τῶν νεοσύστατων ἑλληνικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ γιός τοῦ μακεδονομάχου Παύλου Μελᾶ, Μίκης, ὁ ἀκαδημαϊκός καί μετέπειτα ὑπουργός Νικόλαος Λοῦρος, ὁ ἀπόστρατος συνταγματάρχης Ἀπόστολος Παπαγεωργίου-Φιλώτας, ὁ λογοτέχνης Ἀρίστος Καμπάνης καί βέβαια οἱ ἱδρυτές τῆς «Νέας Γενεᾶς».

Ἡ μεγαλύτερη διανόηση στό Ἐθνικοσοσιαλιστικό χῶρο, ἡ λογοτέχνις Σίτσα Καραϊσκάκη.

Τόν Αὔγουστο τοῦ 1933 ἡ Καραϊσκάκη ἐπιστρέφοντας ἀπό τή Γερμανία στήν Ἀθήνα, συνάντησε ἕναν παλαιό της φίλο καί συμφοιτητή ἀπό τήν Κέρκυρα, τόν Νικόλαο Καίσαρη. Ὁ Καισαρης, ὁ ὁποῖος εἶχε σπουδάσει μηχανολογία στήν Καρλσρούη, εἶχε ἀναλάβει μόλις στό Δημόσιο μία ὑψηλή θέση ἀλλά παρόλα αὐτά παρέμενε γοητευμένος ἀπό τό χιτλερικό καθεστώς καί δέν ἔχανε ποτέ τήν εὐκαιρία νά ὑπερασπίζεται μέ θάρρος τίς ἀπόψεις του. Ὁ γράφων εἶχε τήν τύχη νά τόν γνωρίσει στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ '90 στό σπίτι του σ' ἕνα ἀρχοντικό τῆς Κηφισιᾶς, καί νά συνομιλήσει μαζί του γιά ὅλα τά ἐξέχοντα πρόσωπα τῆς ταραγμένης ἐκείνης ἐποχῆς.

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ἀναφέρει σχετικά στό βιβλίο της «Τό Γ' Ράιχ μέσα ἀπό τά γυαλιά μου», (σελ. 8-11):

«*(...) Ἀθήνα. Αὔγουστος νύχτα μέ πανσέληνο. Ὁ κῆπος μπροστά στό Ζάππειο. Ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι ἐλαφριά μετά ἀπό τήν καυτή, ζεστή μέρα. Οἱ σερβιτόροι βιαστικοί, κουβαλοῦν Παγωτό καί χρωματιστές βυσσινάδες. Οἱ πυγολαμπίδες πεταρίζουν. Ἡ πικροδάφνη μοσχοβολάει. (...) Στήσαμε μαζί τραπέζια. Καθίσαμε γύρω ἀπό τόν μεγάλο κύκλο. Ἐμεῖς Ἕλληνες καί μαζί μας καί τέσσερις Γερμανοί. Τέσσερις μετανάστες. Ὁ καθηγητής, ὁ ὁποῖος πῆρε ἄδεια, ἕνας εἰρηνιστής. Ὁ δημοσιογράφος ἀπό τήν Φρανκφούρτη, ἀκραῖος ἀριστερός μέ τήν Ἑβραία σύζυγό του, μαζί ὁ ἔμπορος ἀπό τό Βερολίνο, γιά τόν ὁποῖο κανείς δέν γνωρίζει γιατί ἔφυγε. Οἱ Γερμανοί συζητοῦν. (...) Θά τό καταλάβετε οἱ ἴδιοι ὅτι ἡ Γερμανία ἔχει μετατραπεῖ σέ μία ἀπέραντη φυλακή 65.000.000 ἀνθρώπων. ¨Δέν τό πιστεύω¨ ἐπενέβη ὁ Νίκος Καίσαρης. Εἶχε σπουδάσει μηχανολογία στήν Καρλσρούη, μιλάει γερμανικά ὅπως ἕνας Γερμανός καί γνωρίζει τήν Γερμανία ὅπως ἕνας Γερμανός. Κατέχει μία ὑψηλή θέση στό Δημόσιο στήν Ἀθήνα. ¨Δέν τό πιστεύω αὐτό¨ συνεχίζει. ¨Κανείς δέν πρέπει νά ξεχάσει τί ἐλεεινή κληρονομιά ἀνέλαβαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Χίτλερ καί ὁ ἴδιος. Θά βροῦν ὅμως τή λύση γιατί ἔχουν μαζί τους ἕνα προτέρημα, καί αὐτό εἶναι ἡ νεολαία. Ἡ πλειοψηφία τῶν νέων ὑποστηρίζει τόν Χίτλερ χωρίς ἀμφιβολία. Ἐάν ἔχει μαζί του τήν γερμανική νεολαία, ἔχει τότε τό μέλλον στά χέρια του (...)¨*». Ὁ Καίσαρης δέν χρειάστηκε νά μιλήσει περισσότερο. Ἀπό ἐκείνη τήν

ἡμέρα θά ἀνῆκε στόν στενό κύκλο τῶν Ἑλλήνων χιτλερικῶν καί θά ἀκολουθοῦσε τήν πορεία τοῦ μέντορά του μέχρι τό πικρό τέλος.

Ἡ Καραϊσκάκη ἦταν ἡ μόνη Ἑλληνίδα πού εἶχε ἄμεση πρόσβαση στό στενό περιβάλλον τοῦ Χίτλερ. Ἡ ἴδια περιγράφει τά συναισθήματα καί τίς ἐντυπώσεις της σέ μία ἀπό τίς ὁμιλίες τοῦ Φύρερ στό Μέγαρο τῶν Σπόρ (Sportpalast) τοῦ Βερολίνου:

«Πύρινες κόκκινες τοιχοκολλήσεις στόν στύλο. Ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ μιλάει στίς 8.30 μ.μ. στό ἀθλητικό κέντρο Sportpalast. Ὁ συνεργάτης μου, μοῦ παρέδωσε τό πρωινό ταχυδρομεῖο στό τραπέζι: ¨Πρόσκληση τοῦ κόμματος. Ὁ Χίτλερ ὁμιλεῖ στίς 8.30 μ.μ. στό ἀθλητικό κέντρο. Ἡ ὁμιλία θά μεταδοθεῖ ραδιοφωνικά στίς 60 μεγαλύτερες αἴθουσες τοῦ Βερολίνου. Ἡ πρόσκληση τοῦ NSDAP διευκρινίζει καί κάτι ἀκόμα: Ἡ εἴσοδος θά ἀρχίσει στίς 4 μ.μ. ¨Παρακαλεῖστε νά λάβετε τίς θέσεις σας μέχρι τίς 6.00 μ.μ. ἐπειδή μετά δέν θά εἶναι δυνατόν νά ἐγγυηθοῦμε τήν κρατημένη θέση σας¨. Λίγο μετά τό μεσημέρι. Ἡ βροχή πέφτει καταρρακτωδῶς. Ὁδηγῶ στήν ὁδό Postdamer. Στόν τοῖχο τοῦ ἀετώματος ἀπό τήν πλευρά τοῦ ἀθλητικοῦ κέντρου ὑπάρχουν τοιχοκολλήσεις μέ ἔντονο κόκκινο φωτισμό: ¨Ὁ Χίτλερ μιλᾶ¨. (...) Σέ μία διασταύρωση στρίβει μέ κατεύθυνση τήν ὁδό Postdamer μία φάλαγγα τῶν SA. Ὁ μεσαῖος ἄντρας τῆς τριάδας πίσω ἀπό τόν Sturmfuhrer πού προελαύνει μπροστά, κρατάει τήν σημαία. Τό κόκκινο πανί κρέμεται βαρύ καί βρεμένο. Ὁ μαῦρος ἡλιακός τροχός μέ τήν ἄσπρη περιφέρεια περικλείει ὁλόκληρη τήν εἰκόνα. Οἱ πεζοί στέκονται ἀκίνητοι. Στρέφουν τά βλέμματά τους πρός τόν ἁμαξιτό δρόμο. Χαιρετοῦν μέ τά χέρια πρός τά πάνω μέ τόν γερμανικό χαιρετισμό πρός τήν χιτλερική σημαία. Ἕνα ἐμβατήριο συμπορεύεται μέ τήν φάλαγγα, ἡ ὁποία μέ προσπερνᾶ μ' ἕνα αὐστηρό συγχρονισμένο βῆμα. ¨Μέσα στό μεγάλο Βερολίνο παρελαύνουμε γιά τόν Ἀδόλφο Χίτλερ καί θά πεθάνουμε ἄν χρειαστεῖ. Τό κείμενο εἶναι ἁπλό. Ἡ μελωδία εἶναι ἐντελῶς ἄτεχνη, οἱ διακόσιοι ὅμως ἄντρες τραγουδοῦσαν μέ ζῆλο καί μέ αὐταπάρνηση. Εἶχα ἀκούσει ξανά αὐτό τό τραγούδι.(...)»

Dr. Sizza Karaiskakis
Mitgl. d. Reichskulturkammer
Brabanterstrase 16 III
Berlin = Wilmersdorf.

Βερολίνο
20. 2. 1938.

Πρός τόν κ.
Αριστείδην Δημητράτον
Υπουργόν Εργασίας.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ευτυχώς δέν μέ μαστιγώνει σήμερα ο Κέρβερος κάτω στήν πόρτα τού Υπουργείου κάνεις καί νά σάς χαιρετήσω προβάλλοντας τά ανασηκωμένα μουστάκια του καί τό σχισμί τών χαιρετισμάτων, όπως από χαλίνι ο Άγιος Πέτρος μέ τά κόκκινα μαλλιά. Σήμερα έρχομαι νά σάς χαιρετίσω σάν ιδεολογική συνεργάτισσα από τό Βερολίνο καί νά σάς αποχαιρετήσω μέ τό έκαμό μου.

Είναι η αλήθεια όμως, πώς μόλις έφυγα κι όλας παρ-
ρηκα τή νοσταλγία γιά τόν ελληνικό ήλιο καί τήν άσβεστη λαχτάρα νά εργασθώ γιά τόν ελληνικό λαό. Απευθύνομαι σέ σάς όχι μέ τή γνώση μου γιά τέτοια ζητήματα θεμιτά. Θά κρίνετε από όσα μας δίνει γνώση, πώς είμαι θανάσιμος εχθρός τών κομμουνιστών καί τών ενοχλήσεων γιά άσεις καί τά ρέστα. Μά κάποια σας κάνετε υπόσχεση μας δίνει τό θάρρος νά σάς σημειώσω. Έπειτα ξέρω πώς η επιθυμία σας είναι νά δημιουργήσετε γύρω σας γιά τό μεγάλο αυτό έργο, πού αναλάβατε ένα επιτελείο άξιων συνεργατών, δυναμικών πνευμάτων καί θαρραλέων γνωμών. Ας θυμηθούμε τήν αρχαία έννοια τής «επανουρανίας» στήν Ελλάδα

Ἰδιόχειρη προπολεμική ἐπιστολή τῆς Σίτσας Καραϊσκάκη (Περιοδικό ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ, τ. 544, Ὀκτώβριος 2013, Θεοδόσης Πυλαρινός).

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

«Βερολίνο 20-2-1938 Πρός τόν κ. Ἀριστείδην Δημητρᾶτον
Ὑπουργόν Ἐργασίας

Ἀξιότιμε κύριε Ὑπουργέ,

Εὐτυχῶς δέν μέ μποδίζει σήμερα ὁ Κέρβερος κάτω στήν πόρτα τοῦ Ὑπουργείου ν' ἀνεβῶ καί νά Σᾶς χαιρετίσω προβάλλοντας τά ἀναστατωμένα μουστάκια του ἀπό τή σχισμή τοῦ καγκελώματος, οὔτε πιό ἀπάνω ὁ Ἅγιος Πέτρος μέ τά κόκκινα μαλλιά. Σήμερα ἔρχομαι νά Σᾶς χαιρετίσω σάν ἰδεολογική συνεργάτισσα ἀπό τό Βερολίνο καί νά σᾶς ἀπασχολήσω γιά τό ἄτομό μου.

Εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅμως, πώς μόλις ἔφυγα νιώθω πάλι τή νοσταλγία γιά τόν ἑλληνικό ἥλιο καί τήν ἀστείρευτη λαχτάρα νά ἐργασθῶ γιά τόν ἑλληνικό λαό. Ἀπευθύνομαι σέ Σᾶς πάλι μέ τή γνωστή μου γιά τέτοια ζητήματα δειλία. Θά νιώσατε ἀπό ὅλη μας τή γνωριμία, πώς εἶμαι θανάσιμος ἐχθρός τῶν ρουσφετιῶν καί τῶν ἐνοχλήσεων γιά θέσεις καί τά ρέστα. Μά κάποια σας κάποτε ὑπόσχεση μοῦ δίνει τό θάρρος νά Σᾶς τή θυμήσω. Ἔπειτα ξέρω πώς ἡ ἐπιθυμία Σας εἶναι νά δημιουργήσετε γύρω Σας γιά τό γιγάντιο αὐτό ἔργο, πού ἀναλάβατε ἕνα ἐπιτελεῖο ἀξίων συνεργατῶν, δυναμικῶν πνευμάτων καί θαραλλέων ψυχῶν. Ἄς θυμηθοῦμε τήν ὡραία ἔννοια τῆς "ἱκανοκρατίας" στήν Ἑλλάδα.

Ξέρετε ὅτι μπορῶ νά προσαρμοσθῶ πολύ γλίγορα καί χωρίς κόπο σέ κάθε ὑπηρεσία καί νά κάνω προτάσεις καί εἰσηγήσεις γιά ὀργάνωση καί σκόπιμη κατεύθυνση ἑνός θέματος ἑνός τμήματος.

Ἡ ταχεία ἀντίληψη -πού εἶναι γνώρισμά μου- καί ἡ ρεαλιστική παρατήρηση μέ βοηθεῖ σέ κάθε προσαρμογή. Θά θελήσετε νά μέ συγχωρήσετε γιά τά τόσα πολλά, πού Σᾶς ἔγραψα, μά... δέν μποροῦσα νά τά μιλήσω καί θά θελήσετε ἀκόμα νά μέ βοηθήσετε μέ ὅλη Σας τή δύναμη.

Μέ τήν πεποίθηση πῶς γλίγορα θά πάρω γράμμα Σας, παρ' ὅλες τίς ἀσχολίες Σας μέ τούς ἐργάτες Σας - τάχα δέν εἶμαι κι' ἐγώ ἕνας τέτιος ξενητεμένος ποῦ παρακαλεῖ τήν ἐπάνοδο καί τήν προσαρμογή του πρός τό λαό του; -

Σᾶς χαιρετῶ ἀπό καρδιᾶς

πάντα πρόθυμη

Σ. Καραϊσκάκη

Υ.Γ. Μήπως θέλατε νά μελετήσω κάτι σχετικό ἐδῶ ἀπό ἀπόψεως ὀργανώσεως πρίν νά κατεβῶ στήν Ἑλλάδα; Δῶστε μου ἐν τοιαύτη περιπτώσει μιάν ἐντολή. Εἶναι ἀνάγκη νά στέλλωνται μόνο ὑπογραφαί τοῦ Κράτους, πού μόλις ξέρουν τή γλῶσσα καί τά πράγματα;

Ξέρετε ὅτι μπορῶ νά προσαρμοσθῶ πολύ γρήγορα καί χαίρω πολύ σέ κάθε διαφορετικό καί νά καινούργιο. Γνώσεις καί συνήθειες γιά ὀργάνωση καί σκέψη μαθαίνονται καί ἀπό ἕνα ἄνθρωπο σ' ἕνα ἄλλο... Ἡ μακρά ἐμπειρία μου εἶναι γνώρισμά μου — καί ἡ ἐπιστημονική παρακολούθηση μέ βοηθεῖ σέ κάθε προσαρμογή. Θά θελήσετε νά μέ συγχαρῆτε γιά τά τόσα πολλά, πού σᾶς ἔγραψα, μά... δέν μποροῦσα νά τά μικρύνω καί θά θελήσετε ἀκόμα νά μέ [illegible] μ' ὅλη σας τή δύναμη.

Μέ τήν [illegible] πολύ γρήγορα θά πάρω γράμμα σας παρ' ὅλες τίς ἀσχολίες σας μέ τούς ἐργάτες σας — τώρα δέν εἶμαι κι ἐγώ ἕνας [illegible] πού παρακαλεῖ [illegible] σ' τήν προσαρμογή του πρός τό [illegible]

Σᾶς χαιρετῶ ἀπό καρδιᾶς

πάντα πρόθυμη

Σ. Καραϊσκάκη.

Υ.Γ. Μήπως θέλατε νά μελετήσω κάτι σχετικό ἐδῶ ἀπό ἀπόψεως ὀργανώσεως πρίν νά κατεβῶ στήν Ἑλλάδα; Δῶστε μου ἐν τοιαύτη περιπτώσει μιάν ἐντολή. Εἶναι ἀνάγκη νά στέλλωνται μόνο ὑπογραφαί τοῦ Κράτους, πού μόλις ξέρουν τή γλῶσσα καί τά πράγματα;

Τελικά ἡ Καραϊσκάκη μέ τήν δημοσιογραφική πρόσκληση στά χέρια καί τήν ἐπιβλητική παρουσία ἑνός νεαροῦ ἄντρα τῶν SA πῆρε τή θέση της μπροστά ἀπό τήν ἐξέδρα.

«Ὅταν ἡ ὀρχήστρα παραδίδεται σέ ἕνα γνωστό ἐμβατήριο τῶν SA, τότε αὐθόρμητα τό τραγουδᾶνε δεκάδες χιλιάδες μαζί. Στίς παύσεις κοιτάει ὁ ἕνας τόν ἄλλον καί ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἀκόμα καί αὐτή ἡ ἀναμονή εἶναι ὑπολογισμένη. Ὅλοι περιμένουν ὧρες μέσα σέ μία μαγεία αἴσθησης καί ἐπί ὧρες ἑνώνει μία μοναδική θέληση. Αὐτή ἡ συντροφικότητα ἐνδυναμώνει τόν κάθε ἕναν. Ἑνώνει.(...)».

Ἡ ἐποχή τῆς Δράσης

Ἡ ξεκάθαρα ἐθνικοσοσιαλιστική γραμμή τῆς ΟΕΚΚ καί τοῦ δημοσιογραφικοῦ της ὀργάνου, ἦρθε συχνά σέ σύγκρουση μέ τήν ἰταλική πολιτική καί ἐπιδιώξεις. Ἐνδεικτικό εἶναι τό ἄρθρο πού δημοσίευσε τό μέλος τῆς ΟΕΚΚ ἀπόστρατος ναύαρχος Περικλῆς Ρεδιάδης, κατά τῆς ἰταλικῆς κατοχῆς στά Δωδεκάνησα στό «Κράτος» τόν Νοέμβριο τοῦ 1934.[39] Ἡ Ἰταλική Πρεσβεία ἔστειλε μία ὀργισμένη ἐπιστολή στόν ἀρχισυντάκτη τῆς ἐφημερίδας ἀλλά ἡ ΟΕΚΚ ἀπάντησε ὅτι «*τό ἄρθρον τοῦ λαμπροῦ πατριώτου, τοῦ ναυάρχου κ. Ρεδιάδη – διά τήν τραγικήν θέσιν τῶν Δωδεκανησίων καί τήν μεγάλην ἀδικίαν ἡ ὁποία προσγίνεται εἰς τό ἑλληνικόν στοιχεῖον τῶν ἑλληνικῶν νήσων- εἶναι ἄρθρον πού ἐκφράζει τόν πόνον καί τήν διαμαρτυρίαν κάθε ἑλληνικῆς ψυχῆς ὁλόκληρού του ἔθνους*», (Κράτος 14-11-1934). Μερικές ἡμέρες ἀργότερα, στίς 29 Νοεμβρίου ἡ Καραϊσκάκη μίλησε σέ μία διάλεξη στήν αἴθουσα Δημοσίων ὑπαλλήλων (Φιλελλήνων 8), μέ θέμα: «Τά ρεύματα τῶν νέων κοσμοθεωριῶν». Τήν ὁμιλήτρια προλόγισε σ' ἕνα ἀκροατήριο 200 φίλων τῆς ΟΕΚΚ ὁ Εὐάγγελος Κυριάκης, ἐνῶ ὁ Νικόλαος Καίσαρης παρουσίασε τό βιογραφικό τῆς συγγραφέως. Ἀνάμεσα σέ ὅλα τά ἄλλα ἡ Καραϊσκάκη τόνισε ὅτι «*ἀπό ἐδῶ καί πέρα ὁ κόσμος θά ἀσχοληθεῖ μέ τά δυό μεγάλα φαινόμενα, τοῦ Φασισμοῦ καί τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, ἀπό τά ὁποῖα τό ἕνα θά κυριαρχήσει χω-*

[39] «Κράτος» 14-11-1934.

ρίς νά ὑπάρχει ἄλλη μέση λύση γιά τό μέλλον».[40] Ἀναπτύσσοντας δέ τήν κοσμοθεωρία τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ ὑπογράμμισε «τήν στενήν ἐπαφήν τήν ὁποίαν ἔχουν οἱ ἀρχηγοί τῶν μέ τόν λαόν. Τά φράκα, τά ἐπίσημα γεύματα καί τά ἑορτάσιμα τραπέζια, ἔχει ἀντικαταστήσει τό ἁπλό φαιό σακάκι καί οἱ φανατισμένοι λόγοι ἑνός Ἰδεολόγου ἀγωνιστοῦ. Οἱ ἀρχηγοί της Γερμανίας ἀκόμη καί τώρα παρουσιάζονται εἰς τά πλήθη, συζητουν μαζί των, περικυκλώνονται ἀπό τά πλήθη, καί ἀνταλλάσσουν μία χειραψία χωρίς ἐπισημότητα, εἰς τρόπον ὥστε νά συνδέονται μέ τόν λαόν καί καθίστανται ἀγαπητοί (...),» (Κράτος 1-12-1934). Μία ἑβδομάδα μετά τήν διάλεξη τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων, στίς 9 Δεκεμβρίου, ἡ ΟΕΚΚ ἀνακοίνωσε τίς προγραμματικές κατευθύνσεις καί τό μανιφέστο τῆς ὀργάνωσης: «Η ΟΕΚΚ ἀπορρίπτει τά παλαιά δόγματα: α) Περί ἐξουσίας ἄνευ ἐλευθερίας καί ἐλευθερίας ἄνευ ἐξουσίας. Ἀντικαθιστᾶ δέ ταῦτα διά τῆς: Κυριαρχικῆς ἐξουσίας καί λελυγισμένης ἐλευθερίας.

β) Ἡ ΟΕΚΚ θεωρεῖ καθῆκον της νά διακηρύξει ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ κομμουνισμός ὡς Ἰδεολογία καί κοσμοθεωρία ἀντιτιθεται πρός τόν ὑψηλότερον ἐθνικόν προορισμόν, θά τεθῆ ἀμέσως καί διά παντός τρόπου ἐκτός νόμου καί θά ἐξοντωθῆ δριστικῶς.

...000 ΔΩΡΑ-ΟΛΟΙ ΚΡΑΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΔΕΛΤΙ...

ΚΡΑΤΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΓΟΥΣ!

ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ 3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟ ΤΟ "ΚΡΑΤΟΣ„ ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ 1ο ΣΑΑΡ ΤΟ "ΚΡΑΤΟΣ„ ΣΑΑΡ

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΕΠΛΗΡΩΣΑΝ...

Η ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΜΑΣ

Ἡ ἐφημερίδα „Κράτος" δημοσιογραφικό βῆμα τῶν „διανοητῶν" τῆς ΟΕΚΚ.

---

[40] «Κράτος» 1-12-1934.

γ) Ἡ ΟΕΚΚ ἐπ' οὐδενί λόγῳ θά στρέψῃ πρός τά ὀπίσω τόν τροχόν τῆς ἱστορίας, διότι πρωταρχικόν καθῆκον της θεωρεῖ τήν ἀναδημιουργίαν τῆς Δημοκρατικῆς Ἑλλάδος, μέσα εἰς ὑγιές, δίκαιον, ἱεραρχημένον καί πανίσχυρον κράτος ἐργασίας καί ἐθνικῆς πειθαρχίας».

Στό δεύτερο κιόλας φύλλο της ἡ ἐφημερίδα δίνει ἀπαντήσεις γιά τό τί θά πράξουν οἱ ἐθνικοσοσιαλιστές τῆς ΟΕΚΚ ὅταν ἀναρριχηθοῦν στήν ἐξουσία: «*(...) Τί θά κάμωμεν; Ὅτι ἔκαμεν ὁ Λυκοῦργος. Θ' ἀπαλλάξωμεν πρῶτα τόν τόπον ἀπό ὅλαν αὐτόν τόν ἑσμόν τῶν ἀρρωστημένων ἐγκεφάλων καί τῶν διεφθαρμένων (...) Θά τόν διοικήσωμε ἔπειτα παστρικά, τίμια, νοικοκυρεμένα ἀδέσμευτοι ἀπό τύπους ἀπορρέοντας ἀπό οἱανδήποτε νομικήν ἤ συνταγματικήν διάταξιν, μέ γνώμονα μοναδικόν τήν ἠθικήν, τό δίκαιον καί τό συμφέρον τῆς ὁλότητος. (...) Θά θέσωμεν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ λαοῦ ἐν κράτος δίκαιον καί ἰσχυρόν, θά ἀπαιτήσωμεν ἀπό ὅλους τυφλήν καί ἀπεριόριστον πειθαρχίαν εἰς τό ἐθνικόν αὐτό Κράτος καί τήν πειθαρχίαν αὐτήν θά τήν ἐπιβάλωμεν ὁπωσδήποτε.*

Καί ἡ ἐλευθερία; Αὐτήν ἀκριβῶς καί πρό παντός θά ἐξασφαλίσωμεν δίδοντες εἰς τήν λέξιν τό πραγματικόν της περιεχόμενον. Διότι βέβαια ἐλευθερία δέν σημαίνει ἀποχαλίνωσις καί ἀναρχία καί ἀσυδοσία καί καταπιέσεις καί ἐκμετάλλευσις τῶν καλῶν καί σεμνῶν πολιτῶν ἀπό τούς ἀναιδεῖς καί τούς κακούς, οὔτε εἶναι νοητή εἰς ἐν κοινωνικόν σύνολον ἐλευθερία ἄνευ πειθαρχίας. Δέν ὑπῆρξε λαός εἰς τόν κόσμον περισσότερον ζηλωτής τῆς ἐλευθερίας ἀπό τούς Σπαρτιάτας τοῦ Λυκούργου, ἀλλ' οὔτε περισσότερον πειθαρχημένος ἀπό αὐτούς.(...) (Κράτος 24-9-1934).

Ὡς πρός τό ζήτημα τῶν ἀλύτρωτων ἀκόμα Ἑλλήνων (Δωδεκάνησα, Βόρειος Ἤπειρος κ.ἄ.) ἡ θέση τῆς ΟΕΚΚ εἶναι σαφής: «*Ὁ Δωδεκανησιακός λαός ἐν ὑστάτῳ εὑρισκόμενος κινδύνῳ πρό τῶν νέων τούτων διωγμῶν τῆς Φασιστικῆς Ἰταλίας, Σᾶς καλεῖ ὅπως τόν ἐνισχύσετε εἰς τόν τραχύν τοῦτον ἀγῶνα μας νά ζήσωμεν μέ τήν γλῶσσαν τῶν πατέρων μας*», («Κράτος», 24-9-1934).

Ἡ ὀργάνωση προσπάθησε ἐξ' ἀρχῆς μέσω τοῦ δικτύου τῶν ὀπαδῶν της νά δημιουργήσει ἕνα μέτωπο «*κοινωνικῆς περιθάλψεως καί ἀντιλήψεως. Ὡς ἀπαρχήν καθιστά γνωστόν ὅτι παρέχει*

δωρεάν ἰατρικήν περίθαλψιν εἰς τούς ἀναγνώστας τοῦ ἐν Ἀθήναις καί Πειραιεῖ διά σημαντικοῦ ἀριθμοῦ ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων ἰατρῶν τῶν δυό πόλεων καί ἐλπίζει ἐντός ὀλίγου νά εὑρεθῆ εἰς τήν εὐχάριστον θέσιν νά ἀναγγείλη τήν ὀργάνωσιν παρομοίας περιθάλψεως καί εἰς τά ἐπαρχιακά κέντρα», («Κράτος», 23-9-1934). Παράλληλα ἐπιδίωξε, ἀνεπιτυχῶς, ἐξαιτίας τῆς βραχύβιας παρουσίας της, νά συγκροτήσει ἕνα «πλῆρες καί ἐμπεριστατωμένον ¨Μητρῶον Ἀνεργίας¨ ὅλων τῶν ἐν Ἑλλάδι στερουμένων ἐργασίας ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Θά προσπαθήση δέ μετά ταῦτα νά ὑποβοηθήση, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων τῆς, πρός ἀνεύρεσιν ἐργασίας τούς περισσότερον δεινοπαθοῦντας ἐκ τῶν ἀνέργων».

*** Τά κυριώτερα τοῦ Ραδιοφώνου **

Ὅλοι οἱ Γερμανικοί σταθμοί μεταδίδουν ὥραν 8.43 διάλεξιν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Προπαγάνδας Δρος Γκαῖμπελς ἐπί τῷ τέλει τοῦ ἔτους, ὥραν 9 μεγάλη πρωτοχρονιάτικη ἑορτή, μουσική, ἀπαγγελίαι, διάφορα. Μετά τά μεσάνυχτα (ὥρα ἑλληνική 1 πρωινή) χορός μέχρι 4.30 πρωινή. ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ (841 χχ. 357 μ.). ΚΑΙΝΙΞΜΠΕΡΓΚ (1031 χχ. 291 μ.). ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ (904 χχ. 331 μ.). ΜΠΡΕΣΛΑΟΥ (950 χχ. 316 μ.). ΛΕΙΨΙΑ (785 χχ. 382 μ.). ΚΟΛΩΝΙΑ (658 χχ. 456 μ.). ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ (1185 χχ. 251 μ.). ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΤΗ (574 χχ. 523 μ.). ΜΟΝΑΧΟΝ (740 χχ. 406 μ.), ΒΙΕΝΝΗ (592 χχ. 507 μ.) 7.55 «Ἡ Νυχτερίδα» ὀπερέττα τοῦ Γιόχ. Στράους.

ΠΑΡΙΣΙ-ΡΑΝΤΙΟ (182 χχ. 1540 μ.) 12.30 Πρωτοχρονιάτικη ἑορτή.

ΠΑΡΙΣΙ-ΠΟΣΤ (959 χχ. 313 μ.) 10.30 «Μαντρέν» ὀπερέττα τοῦ Σούλτς.

ΡΩΜΗ (713 χχ. 421 μ.) 6.30 Συναυλία ἔργων Σοπέν, 9.45 συμφ. συναυλία.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Ο.Ε.Κ.Κ.)

ΓΡΑΦΕΙΑ: Σταδίου 60

Εἰς τά γραφεῖα τῆς Ο.Ε.Κ.Κ. παραμένουν ἀπό τῆς 5 — 8.30 μ.μ. μέλη τῆς Ὀργανώσεως εἰδικῶς πρός τοῦτο ἐξουσιοδοτημένα ἀπό τήν Διεύθυνσιν αὐτῆς, πρός παροχήν πάσης σχετικῆς πληροφορίας. Οἱ βουλόμενοι δύνανται ν' ἀποτείνωνται εἰς τήν ἄνω διεύθυνσιν Σταδίου 60.

Ζητήσατε ὅλοι

ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

ΕΒΡΑΙΟΙ ΚΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

ΙΛΓΙΝ - ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

ΨΥΧΙΚΟ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

Στῆλες ἀπό τήν ἐφημερίδα „Κράτος".

Ἐκμεταλλευόμενη στό μεταξύ στό ἔπακρον τίς καλές τίς σχέσεις μέ τό Ὑπουργεῖο Προπαγάνδας τοῦ Γκαῖμπελς ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη, τό φθινόπωρο τοῦ 1934 πέτυχε νά πάρει μία μακρά συνέντευξη ἀπό τόν θεωρητικό του NSDAP πού τήν ἐποχή ἐκείνη ἦταν Γενικός Διευθυντής τοῦ Γερμανικοῦ Τύπου, τόν Ἄλφρεντ Ρόζενμπερκ. Ὁ Ρόζενμπερκ σ' ἕνα ἔργο του μέ τόν τίτλο «Οἱ κύριοι χαρακτῆρες τοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ» καί σαφῶς ἐπηρρεασμένος ἀπό τήν θεωρία τοῦ Φαλμεράιερ ὅτι τό ἑλληνικό γένος εἶχε ἐξαφανιστεῖ ἀπό τήν Εὐρώπη, ὑποστήριξε ὅτι οἱ βόρειοι Ἕλληνες κυρίαρχοι ἀπορρίφθηκαν καί ἀναμείχθηκαν τελικά ἀπό ἄλλες φυλές. Φανερά ἐνοχλημένη ἡ Καραϊσκάκη, ἀπάντησε στόν Ρόζενμπερκ μ' ἕνα μακροσκελές ἄρθρο της στήν ἐφημερίδα «Κράτος» στίς 20

Νοεμβρίου 1934: «(...) Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἑλληνική, καί εἶναι ἀρία καί βόρειος καί οἱ Ἕλληνες εἶναι ὑπερήφανοι διότι εἶναι οἱ Πρῶσσοι τῶν Βαλκανίων. Σήμερον μάλιστα, ὅτε ἀρχίζει νά σκέπτεται ὡς ὁ Γερμανός διεκδικεῖ τά δικαιώματά του ἐπί τῆς φυλῆς του».

Η ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΤΩΝ ΤΙΜΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΗΘΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΠΟΛΙΤΑΙ ΕΜΠΡΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΙΜΗΝ!

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Κου ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

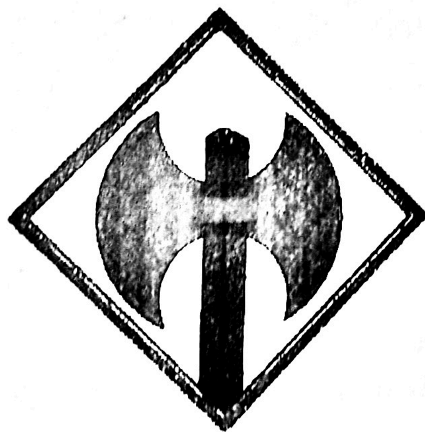
Εἶνε, ἀληθῶς, παρήγορον φαινόμενον, ἀλλ' εἶνε καὶ ἀφαντάστου σημασίας καὶ ἀξίας ἡ ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν προσφέρει εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἡ ἐφημερὶς ὑμῶν, εὐτόλμως ἀποδυθεῖσα εἰς εἰλικρινῆ καὶ τίμιον ἀγῶνα ἐναντίον τῆς ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ ΑΡΑΧΝΗΣ, ἥτις ἀνενόχλητος ὑφαίνουσα τὸν ἱστὸν αὐτῆς, ἀπὸ ἐτῶν ὁλοκλήρων, περισφίγγει καὶ ἀποπνίγει εἰς τὸ ἀσφυκτικὸν αὐτῆς δίκτυον ὅλην τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας. Ἀπὸ ἐτῶν ὁλοκλήρων ἡ πληθὺς τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ περιόδους συνερχομένη Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία καὶ αἱ παρ' αὐτῶν σχηματιζόμεναι κυβερνήσεις δὲν δεικνύουσι, δυστυχῶς, κανὲν σημεῖον ευσφορίας δὲν συνησθάνθησαν ποτέ, οὔτε συναισθάνονται οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον, τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν εἶχον ἔναντι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου θέλουν νὰ ὀνομάζωνται ἀντιπρόσωποι, νὰ ρήξωσι κραυγὴν διαμαρτυρίας καὶ ἀναντὰ- εἰς τὰς ταπεινὰς καὶ μικρολόγους ἀντεγκλήσεις τῶν φατριῶν, δὲν εὑρίσκει χῶρον ν' ἀπασχοληθῇ καὶ νὰ γράψῃ δύο λέξεις ἐπὶ τῶν καθημερινῶν τραπεζιτικῶν σκανδάλων, τὰ ὁποῖα διαταράττουν τὴν κοινὴν συνείδησιν;

Ὁ ἄλλοτε πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας καὶ διακεκριμένος καθηγητὴς τῆς δημοσιονομίας εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Νεαπόλεως Φραγκῖσκος Νίττι ἔγραφεν ὅτι: «Ἐν ταῖς νεωτέραις Κοινωνίαις, ὁ τύπος ὅστις συγκεντροῖ τοσαῦτα πρόσωπα ἀξίας ἀπώλλυσι καθ' ἑκάστην πολὺ μέρος τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτοῦ καὶ τοῦ κύρους ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀνήκει εἰς οἰκονομικὰ συγκροτήματα τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα δὲν ἀνταποκρίνονται πάντοτε εἰς τὰ συμφέροντα τῆς μεγαλης μάζης τοῦ λαοῦ». Ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, οὔτε κῦρος ἔχει κανέν, οὔτε ἀνεξαρτησίαν· εἶνε τύπος ὑπόδουλος οἰκονομικῶν συγκροτημάτων, τῶν ὁποίων προφανῶς τὰ συμφέροντα ἀντιτίθενται εἰς τὰ συμφέροντα τῆς μεγάλης

Ἄρθρο τοῦ καθηγητῆ Κωνστ. Ἀγγελόπουλου στήν ἐφημ. „Κράτος", (Δεκέμβριος 1934).

ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ι. ΙΑΓΙΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ

Ἡ Καραϊσκάκη ἐπίσης διατύπωσε καί ἐξήγησε μέ μοναδική σαφήνεια τό πνεῦμα τοῦ Μπολσεβικισμοῦ. Στό βιβλίο της «Ψυχικό καί πνευματικό δηλητήριο» πού ἐξέδωσε ὁ ἐκδοτικός οἶκος τῆς

ΟΕΚΚ, Νέα Γενεά, γράφει σχετικά:[41] «(...) Ὁ μπολσεβικισμός εἶναι πνευματική ἀποσύνθεση καί ἐξαπόλυση τῶν ὁρμῶν στήν ἀνθρώπινη ψυχή, πνευματική ἔλλειψη χαλινοῦ καί ἠθική καί πολιτική ἀσυνειδησία στό αἰσθάνεσθαι καί τό συμπεριφέρεσθαι. Αὐτή ἡ ἀποβολή τοῦ χαλινοῦ καί αὐτή ἡ ἀποσύνθεση δέν εἶναι νέα στήν ἀνθρώπινη Ἱστορία. Νέα εἶναι μόνο ἡ ὀνομασία της, ἡ αἰτιολογία καί τό κήρυγμά της. Ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας ἔχει νά παρουσιάσει πολλές τέτοιες περιόδους ἀποσυνθέσεως καί ἀποβολῆς τοῦ χαλινοῦ, περιόδους, κατά τίς ὁποῖες διαλύονται ὁλόκληρα κράτη μετά ἀπό καταστρεπτικούς πολέμους ἤ κατά τόν μεσαίωνα μετά τήν καταστροφή ἀπό ἐπιδημίες, χολέρα ἤ πανώλη. Σέ τέτοιες περιόδους, πικρία καί ἀπελπισία καταλαμβάνουν τήν ἀνθρώπινη ψυχή. Κανείς κίνδυνος δέν παρουσιάζεται τότε μεγάλος καί πολλά ἠθικά ὅρια πέφτουν, ὅταν ἀντικρίζει κανείς τόν θάνατο. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιτρέπουν τά πάντα στόν ἑαυτό τους καί πράττουν πράγματα πού πρίν δέν θά μποροῦσαν κάν νά φανταστοῦν ὅτι θά ἔπρατταν. (...) Ὁ μπολσεβικισμός, αὐτός καθ' ἑαυτόν, δέν πρέπει νά θεωρηθεῖ ἀνοησία καί τρέλλα, ἐν τούτοις εἶναι ἕνα ψυχικό νόσημα. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἐπίσης, ἄς τό ποῦμε ἐν παρενθέσει, τό συχνό ἐκεῖνο γεγονός, δηλαδή τό νά βρίσκονται στήν κορυφή μπολσεβικικῶν ἐπαναστάσεων καί ἀνατροπῶν ἄνθρωποι χωρίς ψυχική ἰσορροπία ἤ μέ ἠθικά σφάλματα ἤ, ἁπλῶς εὑρισκόμενοι στήν ἀρχή μίας πνευματικῆς διαταράξεως. (...). Ο μπολσεβικισμός εἶναι σύμφωνα μέ τήν οὐσία του, μία προσήλωση πρός τή βίαιη ὑπεξαίρεση καί κατάκτηση. Φυσικά, διαφέρει ἀπό τή συνηθισμένη κλοπή καί μάλιστα στά παρακάτω σημεῖα: ὁ κλέφτης γνωρίζει καλά ὅτι διαπράττει ἄδικο, ὁ μπολσεβίκος φαντάζεται τόν ἑαυτό τοῦ «ἐν ἀπολύτῳ δικαίῳ». Ὁ κλέφτης δέν θέλει πολιτική ἐξουσία, ὁ μπολσεβίκος ἐπιδιώκει νά καταλάβει τήν κρατική ἐξουσία. Ὁ κλέφτης δέν ζητεῖ νά νομιμοποιήσει καί τά δυό. Ἕνεκα τοῦ λόγου αὐτοῦ πρέπει νά ξεκαθαρισθεῖ τό ἑξῆς: ἕνας πολιτικολογῶν ληστής δέν μπορεῖ νά ἔχει καί μεγάλη διαφορά ἀπό τόν μπολσεβίκο καί ἕνας μή νομιμοποιημένος ἀκόμη

---

[41] Σίτσα Καραϊσκάκη Δ. Ἴλγιν: Ψυχικό καί Πνευματικό Δηλητήριο – Ἡ οὐσία καί τό πνεῦμα τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, Ἀθήνα 1934, ἐκδ. Νέα Γενεά.

μπολσεβίκος πράττει πολλά, πού μόνο ένας συνηθισμένος ληστής πράττει (...)». (Σίτσα Καραϊσκάκη, Δ. Ἴλγιν: Ψυχικό καί Πνευματικό Δηλητήριο – Ἡ οὐσία καί τό πνεῦμα τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, Ἀθήνα 1934, ἐκδ. Νέα Γενεά).

Ἠθοποιοί καί καλλιτέχνες στήν ΟΕΚΚ

Ἕνα ἀπό τά νεαρώτερα μέλη τῆς ΟΕΚΚ τότε, ὑπῆρξε ἡ πιανίστρια Λίλα Λαλαούνη. Ἡ Λαλαούνη γόνος πλούσιας καί ἐπιφανοῦς οἰκογένειας, γεννήθηκε στήν Ἀθήνα στίς 9 Ἰουνίου 1918. Ἀφοῦ ἀποπεράτωσε τίς γυμνασιακές της σπουδές σπούδασε πιάνο στή Μουσική Ἀκαδημία τῆς Βιέννης ἐνῷ κατά τή διάρκεια τῆς καριέρας τῆς συμμετεῖχε ὡς σολίστ μέ τήν Κρατική Ὀρχήστρα τῶν Ἀθηνῶν, τή Φιλαρμονική καί Συμφωνική της Βιέννης, τή Συμφωνική του Λονδίνου καί τίς ὀρχῆστρες Lamoureux καί Pasdeloup τῶν Παρισίων. Μιλοῦσε ἄπταιστα τή γαλλική καί τή γερμανική καί συμμετεῖχε μέ ἐνθουσιασμό στίς πρῶτες συγκεντρώσεις τοῦ τμήματος νεολαίας τῆς ΟΕΕΚ. Γράφει σχετικά τό φύλλο τοῦ "Κράτους", (26/1/1935): "Ἐντός τοῦ μηνός Ἰανουαρίου θ' ἀρχίσουν πρωτοβουλία τῆς νεολαίας τῆς ΟΕΚΚ τακτικαί διαλέξεις νέων μέ ὁμιλητάς μέλη τῆς ὀργανώσεως. Ἡ πρώτη τοιάυτη θά γίνη αὔριον ἡμέραν Κυριακήν 27, τρέχοντος ὥραν 11ην π.μ., εἰς τό ἐντευκτήριον τῆς ΟΕΚΚ Σταδίου 60, μέ ὁμιλητήν τόν κ. Νικ. Βελισσαρόπουλον καί θέμα: "Ἡ Ἐπαναστατική δράσις τοῦ Μαρξισμοῦ".

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ὁ Βελισσαρόπουλος θά ἐργαστεῖ ἀργότερα γιά τό κατοχικό ραδιόφωνο καί θά καταφύγει τό 1944 στή Γερμανία ὅπου θά ἐπιμεληθεῖ τῆς ἑλληνικῆς ἐκπομπῆς ἀπό τό ραδιόφωνο τοῦ Βερολίνου. Στό μεταξύ στίς ἀρχές τοῦ 1935 ἡ Λαλαούνη ἔδωσε παραστάσεις μέ ἔργα τῶν Μπράμς καί Σούμαν στό κατάμεστο κινηματογράφο "Ὀλύμπια" τῶν Ἀθηνῶν. Στίς πρῶτες σειρές τοῦ "Ὀλύμπια" ἐκτός ἀπό τήν Καραϊσκάκη καί τόν Κυριάκη, ξεχώριζαν οἱ παρουσίες τῶν ἀνθρώπων τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας, τῆς Γερμανικῆς παροικίας κ.ἄ.

Ἐκτός ἀπό τούς ἀκραιφνεῖς ἐθνικοσοσιαλιστές πού στήριξαν τήν προσπάθεια τῆς ΟΕΚΚ, ὑπῆρξαν καί διάφοροι ἄλλοι κύκλοι πού εἶδαν μέ συμπάθεια τήν ὀργάνωση. Π.χ. ὁ γνωστός οἰκονομολόγος Ἰωάννης Ἀγγελόπουλος πού δημοσίευσε καί ἄρθρα στήν ἐφημερίδα τῆς ΟΕΚΚ, οἱ ἠθοποιοί Χριστόφορος Νέζερ καί Βάσ. Λογοθετίδης, ὁ Κροκιδᾶς τέως πρωθυπουργός, ὁ δημοσιογράφος καί λογοτέχνης Κωστῆς Μπαστιᾶς.

Τό 1935 25 ἀναγνῶστες τοῦ «Κράτους» μέ συνοδούς μέλη τῆς ὀργάνωσης ἐπισκέφθηκαν τίς μεγαλύτερες γερμανικές πόλεις (Βερολίνο, Ἀμβοῦργο, Δρέσδη, Βαϊμάρη, Μόναχο) καθώς καί τό πεδίο μάχης τοῦ Α' Π.Π., στό Τάνεμπερκ ὅπου παρακολούθησαν τά οἰκονομικά ἐπιτεύγματα τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς διακυβέρνησης τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ.

Φαίνεται πώς τήν ἐποχή ἐκείνη οἱ διάφορες πολιτικές ζυμώσεις πού διαδραματίζονταν στόν ἐθνικιστικό χῶρο προκαλοῦσαν, ἀπορίες, παρεξηγήσεις καί ἀντιδράσεις. Ἦταν ἐπιβεβλημένες λοιπόν οἱ ἀπαντήσεις πού ἔπρεπε νά δωθοῦν στούς σκευωρούς καί τούς κομιστές αὐτῶν τῶν ειδήσεων.

Ὁ Εὐάγγελος Κυριάκης ἦταν ἕνα ἀπό τά πιό σημαντικά στελέχη τῆς ΟΕΚΚ. Στη φωτογραφία διακρίνεται τέταρτος ἀπό ἀριστερά καθήμενος.

Στίς 15 Δεκεμβρίου 1934 δημοσιεύθηκε στήν ἐφημερίδα «Κράτος» μία ἀπάντηση τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐθνικοσοσιαλιστῶν Μακεδονίας καί Θράκης.

«Εἰς οὐδένα καί κανένα, οὐδεμίαν προσχώρησιν ἐδήλωσα, οὔτε καί νύξις ἔχει γίνει περί προσχωρήσεώς μου ὑπό τήν ἰδιότητα ὡς ἀτόμου καί ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Μακεδονίας-Θράκης, ἧτο καί εἶναι τό εἰς Ἀθήνας ταξίδιόν μου, ὅπερ ἀποβλέπει εἰς τήν ἐθνικήν καί μόνον προσπάθειαν, ὅπως ἀπό κοινοῦ καί ἐν συνεννοήσει μέ τῶν διαφόρων ἐθνικιστικῶν ὀργανώσεων καί Ἐθνικοσοσιαλιστικῶν Κομμάτων καί Σωματείων συνταυτίζωμεν ὅλας τάς ἐνέργειας ἡμῶν καί κατορθώσω νά ἑνώσω τάς ὑπό μίαν καί τήν αὐτήν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος, ὅλους τους ἐν Ἑλλάδι καί ἐν διασπορᾷ εὑρισκομένους Ἐθνικούς Συλλόγους, Σωματεῖα, Ὀργανώσεις καί Κόμματα καί συγκληθῆ καί ὁρισθῆ καί ὑποδειχθῆ παρά πάντων τῶν ὀργανωτῶν καί ἱδρυτῶν προέδρων καί ἀρχηγῶν καί Ἐπιτροπῶν, ἵνα ἐν εὐθέτῳ χρόνω ὑποδείξωμεν τόν κατάλληλον καί μαχητικόν Γενικόν Ἀρχηγόν τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Ἐθνικοῦ Κινήματος, τῆς πείρας καί τῆς πυγμῆς, τῆς σιδηρᾶς θελήσεως. Ταῦτα, διότι οἱ ἀρχηγοί δέν ὑποδεικνύονται, ἀλλ' ἐπιβάλλονται καί ἐπικρατοῦν μέ τά τεκμήρια τῆς ἱκανότητας, τοῦ ἤθους καί τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ ἀψόγου παρελθόντος καί ἐνεστῶτος, διακρινόμενος διά τήν ἐμπιστοσύνην εἰς ὅλας γενικῶς τάς κοινωνικάς τάξεις, τουτέστιν ἀγρότας, ἐργάτας, βιοπαλαιστάς, ἐπαγγελματίας, ὑπαλλήλους καί τιμίους Ἕλληνας πολίτας, διά τήν ἀπαλλαγήν ὅλων αὐτῶν ἀπό τούς βρωμερούς κομματικούς ὄνυχας τῶν νυχτοκοράκων ἐλεεινῶν πολιτικῶν καί ταξικῶν ἐθνοκτόνων τῶν συναλλαγῶν τῶν κομμάτων.

Ἀθῆναι 14 Δεκεμβρίου 1934

Ὁ Ἀρχηγός τῶν Ἐθνικοσοσιαλίστων Μακεδονίας-Θράκης Γεώργιος Σπυρίδης»

Μολονότι ἡ ΟΕΚΚ δέν ἀπέκτησε ποτέ μαζικότητα, οὔτε πολυπληθεῖς ὀπαδούς κατά τή διάρκεια τῆς βραχύβιας πορείας της, ἐκτιμᾶται ὅτι ἰδεολογικά προσέγγισε περισσότερο τό πολιτικό δόγμα τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς Γερμανίας. Δέν εἶναι καθόλου

τυχαῖο ὅτι οἱ δυό κατ' ἐξοχήν ἐκπρόσωποι καί ἰδεολόγοι ἐθνικοσοσιαλιστές ὅπως ὁ Κυριάκης καί ἡ Καραϊσκάκη συμμετεῖχαν στήν προσπάθεια αὐτή. Ἐκτός ἀπό τούς γερμανόφιλους διανοούμενους ἡ ΟΕΚΚ δέν ἄφησε ἀσυγκίνητες καί κάποιες ἄλλες κατηγορίες ἐπαγγελματιῶν. Εἶναι χαρακτηριστική μία ἐπιστολή πού δημοσιεύτηκε στό «Κράτος» τήν 17-12-1934.

«Ἀχαΐα» 15-12-1934

Πρός τήν ἐφημερίδα Κράτος-Ἀθήνας-Ἀξιότιμοι Κύριοι.

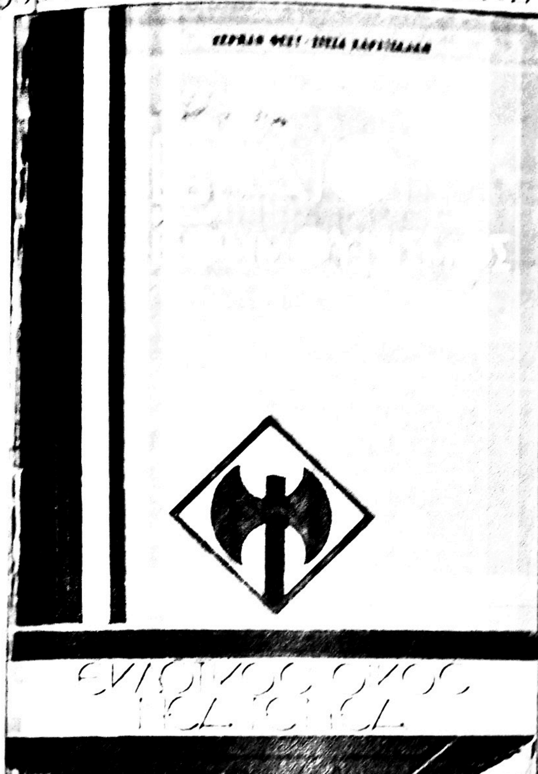
Τυγχάνω ἕνας μικροεπαγγελματίας καί δέν δύνασθε νά φαντασθῆτε τήν χαράν μου ὅταν ἀνέγνωσα εἰς τό «Κράτος» τό πρόγραμμα τῆς αὐριανῆς διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος μας ὑπό τῆς ΟΕΚΚ. Ἀπό αὐτήν τήν στιγμήν δέν εἶμαι ἁπλῶς μέλος τῆς Ὀργανώσεως, ἀλλά εἶμαι Στρατιώτης της. Εἶμαι ἀποφασισμένος νά χύσω καί τήν τελευταία ρανίδα τοῦ αἵματός μου χάριν τῆς ΟΕΚΚ. Εἶμαι ἡλικίας 23 ἐτῶν ἀπηλλαγμένος στρατιωτικῶν καί οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων. Δέν πτοοῦμαι διωγμούς φυλακίσεις καί παντός εἴδους κακουχίας. Ἕνα καί μόνον μέ ἐνδιαφέρει: νά ἰδῶ τήν πατρίδα μου ἀπηλλαγμένην ἀπό τό σημερινόν φαυλοκρατικόν καί κομματικόν καθεστώς τῆς ἀχρειότητος καί τῶν σκανδάλων καί εὐημεροῦσαν. Δυστυχῶς δέν εἶχα τήν τύχην νά γνωρίσω προσωπικῶς τούς νέους αὐτούς Ἡρακλεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔσχον τήν πρωτοβουλίαν νά ἱδρύσουν τήν ΟΕΚΚ. Συμπεραίνω ὅμως, ὅτι εἶναι ἄνδρες ἔχοντες ἐπίγνωσιν τοῦ προορισμοῦ τῶν, ἄνδρες μέ ἀδαμάντινον τόν χαρακτήρα καί χαλυβδίνην θέλησιν.

Ἀξιότιμοι κύριοι. Ἀπό αὐτήν τήν στιγμήν κατατάσσομαι μέ φανατισμόν μεταξύ τῶν μελῶν τῆς ΟΕΚΚ. Ὀνομάζομαι Ἀθανάσιος Σακαρέλλος. Ἀναμένω διαταγάς.

Ὁ στρατιώτης τῆς ΟΕΚΚ, Ἀθαν. Σακαρέλλος, ἐμπορογυρολόγος».

Παρόμοια ἐπιθυμία ἐπικοινωνίας μέ τήν ΟΕΚΚ ἐκδήλωσε λίγο ἀργότερα ὁ Στ. Μπουτάρης ἀπό τή Θεσσαλονίκη (ἐφημ. «Κράτος» 18-12-1934). Στό μεταξύ τήν Κυριακή 16 Δεκεμβρίου 1934 εἶχε προγραμματιστεῖ νά ὁμιλήσει σέ μία ἐπιστημονική διάλεξη στό Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη. Οἱ κομμουνιστές τῆς συμπρωτεύουσας ἀπείλησαν μέ ἀντισυγκέντρωση

καί ὁ Ἀστυνομικός Διευθυντής Γκιζελής προφασιζόμενος τόν φόβο ἐπεισοδείων ἀπό τό Κ.Κ.Ε. ἀπαγόρευσε τό συνέδριο.

Βιβλίο τῆς Καραϊσκάκη ἀπό τόν ἐκδοτικό οἶκο „Νέα Γενεά".

Τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1934 τό «Κράτος» δημοσίευσε ἕνα βαρυσήμαντο ἄρθρο μέ τόν ἐνδεικτικό τίτλο «Χιτλερισμός, Φασισμός καί Κεφαλαιοκρατία»:

«Ὁ Χιτλερισμός καί φασισμός κατεπολεμήθη, ὡς γνωστόν, μέχρι σήμερον διά τοῦ μόνου ὅπλου πού ἀπομένει συνήθως εἰς τούς ἀνίσχυρους καί καταρρέυοντας, ὅπως συνέβη μέ τούς λιμπεραλιστάς καί τούς συμμάχους των, τούς ὀπαδούς τῆς ὑλιστικῆς θεωρίας: τήν συκοφαντίαν. Διεκήρυξαν ὅλοι αὐτοί οἱ ὀπαδοί μίας νεκρᾶς καί ποταπῆς κοσμοθεωρίας, ὅτι τά νέα ρεύματα περί κυριάρχου κράτους ἐξυπηρετοῦν τήν κεφαλαιοκρατίαν καί ὅτι εἶναι δημιούργημα τῶν διεθνῶν κεφαλαιοκρατικῶν συγκροτημάτων, τά ὁποῖα αἰσθάνονται νά πλησιάζη τό τέλος τοῦ στυγνοῦ καί «φιλελευθέρου» αὐτοῦ συστήματος. Ἤδη ὅμως, ὅταν καί αὐτή ἡ Γαλλία αἰσθάνεται τήν ἀνάγκην συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων, ἐμπνευσμένων ἀπό τά νέα συνθήματα, βλέπωμεν ὅλους τούς θεωρητικούς καί τούς νέους πολιτικούς νά στρέφουν τά βλέμματα πρός τήν νέαν περί κράτους κοσμοθεωρίαν, ἡ ὁποία εἰς τό οἰκονομικό-κοινωνικόν πρόβλημα ἔχει ἤδη σαφῆ καί προκαθωρισμένην κατεύθυνσιν τῆς

ἀποκρυσταλλωμένης σκέψεως, ἐπάνω εἰς φόρμαν ρεαλιστικῶν ἐπιδιώξεων. Τόσον ὁ χιτλερισμός ὅσον καί ὁ φασισμός πιστεύουν, ὅτι τό φιλελεύθερον, καπιταλιστικόν σύστημα, τό ὁποῖον ὑπέθαλψε καί ἐβοήθησε τόν Μαρξισμόν, ἐχρεωκόπησεν ὁριστικῶς καί ἀμετακλήτως καί ὅτι σήμερον τά κράτη πρέπει νά στραφοῦν πρός νέας οἰκονομικάς καί κοινωνικάς κατευθύνσεις. (...)», («*Κράτος*», *30-10-1934*).

Ἡ γραμμή τῆς ὀργάνωσης ἦταν σαφῶς ἀντικαπιταλιστική, καί ἀντικομμουνιστική, ἐνῶ ὡς πρός τά ἑλληνικά πολιτικά πράγματα ἡ ΟΕΚΚ ἐστρέφετο τόσο κατά τῆς μοναρχίας καί τοῦ Κονδύλη ὅσο καί κατά τοῦ Βενιζέλου. Στίς 1 Νοεμβρίου 1934 ὅμως ἐπῆλθε ἡ πρώτη διάσπαση στίς τάξεις τῆς ΟΕΚΚ: «*Μετά μεγίστης θλίψεως γνωρίζομεν ὅτι ἡ σκληρά μας προσπάθεια μᾶς ἀποσπᾶ πλέον τό πρῶτον της εὐγενές θῦμα καί ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν ταύτης. Ὁ κ. Θεόδ. Σκυλακάκης ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήση τῆς Ὀργανώσεως Ἐθνικοῦ Κυριάρχου Κράτους -ΟΕΚΚ- καί τῆς ἐφημερίδος μας, διά λόγους ὑγείας*», ἀνακοίνωνε διακριτικά τό «Κράτος». Βέβαια οἱ πραγματικοί λόγοι ἦταν ἄλλοι. Ὁ Σκυλακάκης παρότι ἀκραιφνής χιτλερικός, ἐπιχείρησε νά προσεγγίσει τόν παλαιό του γνώριμο καί μετέπειτα δικτάτορα Ἰωάννη Μεταξά πού θά καθόριζε ἀργότερα τή στάση τῆς Ἑλλάδας στόν Β' Π.Π. Μέσα στό πλαίσιο τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Μεταξᾶ, ὁ Σκυλακάκης ἔπρεπε νά ἐγκαταλείψει τόν στενό κύκλο τῶν ὁμοϊδεατῶν του καί νά υἱοθετήσει τόν κοινοβουλευτικό μανδύα.

Ἕνα ἀκόμα χαρακτηριστικό δεῖγμα τῆς προσέγγισης τῶν συντακτῶν τοῦ "Κράτους" εἶναι τό παρακάτω κείμενο:

"*Ὑπάρχει κομμουνισμός εἰς τήν Λάρισαν; Ἡ δυστυχία ἑνός εὐημεροῦντος ἄλλοτε πληθυσμοῦ. -τοῦ ἀπεσταλμένου συνεργάτου μας.*

Ἔχει κομμουνιστάς ἡ Λάρισα; Συμπαθοῦντες ἀρκετούς. Συνειδητούς ὅμως ἀμφιβάλω ἄν ἔχη ὀλίγας δεκάδας. (...) Χιλιάκις μοῦ συνέβη -καί ἀσφαλῶς, συνέβη εἰς ὅλους- ν' ἀκούσω τήν φράσιν: -Γίνεσαι τώρα ἤ δέν γίνεσαι κομμουνιστής. Καί ἤθελε νά γίνη, διότι ὁ χωροφύλαξ τοῦ ἔκανε παρατηρήσεις νά ἔχη καθαρό τό πεζοδρόμιον. Εἰς τήν Λάρισαν παρόμοιαι ἀφορμαί, ἀλλά καί πολλαί ἄλλαι

πού βαρύνουν τό κράτος ἐδημιούργησαν τάς τάξεις τῶν συμπαθούντων καί τούς ὀλίγον κομμουνιστάς.

DER BÜCHERTISCH

Κριτική γιά τό βιβλίο τῆς Καραϊσκάκη „Τό Τρίτο Ράϊχ μέσα ἀπό τά γυαλιά μου" στήν γερμανόφωνη ἐφημερίδα Mariborer Zeitung (3-10-1934).

Εἰς τήν ἐποχήν τῆς φοβερωτέρας δυστυχίας, τό κράτος κατά δεκάδας καί ἑκατοντάδας ἐξαπέστειλε τούς ὀφείλοντας εἰς αὐτό 25 ἤ 50 δραχμάς εἰς τάς φυλακάς-διά τό αἶσχος αὐτό πού λέγονται φυλακαί Λαρίσης θά γράψω ἄλλοτε- καί τούς ἄφηνε ἐκεῖ νά σαπίζουν μέ πεῖσμα πού ὑπερβαίνει τά ὅρια τοῦ νοητοῦ. Ἄν ἐν τῷ μεταξύ ἐδαπάνα διπλάσια καί τριπλάσια πρός συντήρησιν τοῦ ὀφειλέτου αὐτό δέν ἔχει σημασίαν καί δέν τό ἐλογάριασε.(...) Μετά τό κράτος ἦλθαν αἵ Τράπεζαι. Ὅταν ἡ Ἑλλάς οὔτε κάν ὑποπτεύετο τήν ἐπερχομένην λαίλαπα, αἵ Τράπεζαι ὄχι μόνον προσέφεραν ἀφειδῶς, ἀλλ' ἐξελιπάρουν ἀκόμη ἐμπόρους καί γεωργούς νά δεχθοῦν τά δάνεια, (σ.σ. κάποιες συμπτώσεις εἶναι πολύ ἐμφανεῖς). Ὅταν ὅμως ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως δι' ἕνα καί μόνον ἐφρόντισαν: Πώς νά εἰσπράξουν τά χρήματα, τά ὁποῖα ἐδάνεισαν, ἀδιάφορον μέ ποῖον μέσον καί μέ ποῖον τρόπον. Ἐφήρμοσαν τό ἰησουητικόν «ὁ σκοπός ἁγιάζει τά μέσα» μέ τήν σκληρότητα πού χαρακτηρίζει τόν χειρότερον τοκογλύφον (…)». Ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου συμπεραίνει στό τέλος, ὅτι ὁ πολίτης ἐξαιτίας τῆς ἀδικίας καί τῆς ἀγανάκτησης πού νοιώθει θά καταφύγει στούς κομμουνιστές.

«Σήμερον» συνεχίζει, *«ἄν εἶναι βενιζελικός, δέν θά γίνη ἀντιβενιζελικός. Καί ἄν εἶναι ἀντιβενιζελικός δέν θά γίνη βενιζελικός. Θά γίνη κομμουνιστής καί ἄς μή ξεύρη, ἐπαναλαμβάνω, τί εἶναι κομμουνισμός. Εἶναι δυστυχία καί οἱ ἄνθρωποι ἀγανακτισμένοι ἀπό τά ἄδικα πού διεπράχθησαν κατά τήν διανομήν τῶν γαιῶν καί διαπράττονται συνεχῶς. Κατά τάς τελευταίας ἐκλογάς πολλαί κοινότητες πέριξ τοῦ Τυρνάβου ἀνέδειξαν κομμουνιστικά συμβούλια. Διατί ὅμως; Κανείς ἁρμόδιος δέν ἐζήτησε νά ἐξακριβώση τήν αἰτίαν. Οἱ ἁρμόδιοι διά τοῦ ὑποκόπανου, ἁπλῶς ἐπεζήτησαν νά ἐπαναφέρουν τούς πλανηθέντας εἰς τόν δρόμον (...),»* (βλ. ἐφημ. «Κράτος» 18-10-1934).

Ὁ Εὐάγγελος Κυριάκης

Στίς 24 Ὀκτωβρίου 1934 ὁ Κυριάκης δημοσίευσε μία κριτική γιά τό βιβλίο τῆς Καραϊσκάκη: *«Ἡ Ἑλληνίς δημοσιογράφος καί διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου δίς Σίτσα Καραϊσκάκη, ἀνταποκρίτρια πολλῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων ἐξέδωσε τελευταίως ὑπό τόν τίτλον "Πώς εἶδα τό Τρίτον Ράϊχ" ἐν ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον βιβλίον, ὅπου μέ τήν μεγαλυτέρα ἀντικειμενικότητα ἐκθέτει τήν ζωήν καί τήν δράσιν τῆς συγχρόνου Γερμανίας. Τό βιβλίον εἶναι ἐκ τῶν βραβευθέντων ὑπό τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Ὅπως γράφει ἡ συγγραφεύς προτοῦ ἀναχωρήσει ἀπό τήν Ἑλλάδα εἶχεν ἀκούσει ἀπό Γερμανούς ἐξορίστους καί εἶχε διαβάσει εἰς τόν ξένον τύπον τάς πλέον ἐξωφρενικάς διαδόσεις διά τήν κατάστασιν εἰς τήν Γερμανίαν. Ὅλοι διηγοῦνται διά τά μαρτύρια εἰς τά ὁποῖα ὑπεβάλλοντο δῆθεν οἱ κρατούμενοι εἰς τά στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἐχθροί του ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ καθεστῶτος, τούς διωγμούς τῶν Ἑβραίων, τήν ἐσωτερικήν ἐξάρθρωσιν τῆς χώρας. Ἀλλ' ἀπό τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς παραμονῆς τῆς εἰς τήν Γερμανίαν, ἡ συγγραφεύς ἀντελήφθη τήν κακοπιστία τῶν διαδόσεων. Βεβαίως ὁ Χίτλερ δέν παίζει. Ἀλλά καί αἱ σημεριναί συνθῆκαι δέν ἐπιτρέπουν τάς ἐπιπολαιότητας τῶν κοινοβουλευτικῶν κυβερνήσεων. Ποτέ ὅμως ὁ Φύρερ δέν ἐπέδειξε σκληρότητα ἀδικαιολόγητον.*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΗΧΩ

ΔΙΑΤΙ ΕΞΩΘΕΙ Ο ΡΟΥΖΒΕΛΤ ΕΙΣ ΠΟΛΕΜΟΝ;

Ε. Κ.

Ἄρθρο τοῦ Κυριάκη στό κατοχικό ἐθνικοσοσιαλιστικό περιοδικό „Εὐρωπαϊκή Ἠχώ".

Ἐάν περιώρισε τά δικαιώματα τῶν Ἑβραίων, αὐτό τό ἔπραξε διότι παρ' ὅλον ἀπετέλουν τό ἑκατοστόν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γερμανίας, εἶχον κατορθώσει διά τῆς ἀλληλοϋποστηρίξεως καί τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ διχασμοῦ μεταξύ τῶν Γερμανῶν νά κατέχουν ὅλας τάς ἀνωτέρας κρατικάς θέσεις, τό ἐμπόριον, τήν βιομηχανίαν καί τήν ἐπιστήμην. Ὁ Χίτλερ τούς περιώρισε ἁπλῶς εἰς τά ὅρια, τά ὁποῖα ἐπέβαλλεν ὁ μικρός των ἀριθμός (...)

Ἀλλ' ὁ Χίτλερ δέν εἶναι διά τήν Γερμανίαν σωτήρ μόνον ἀλλά συγχρόνως καί ἔμβλημα μίας νέας ἐποχῆς. Καί αὐτό δικαιολογεῖ τήν ἀπολυταρχίαν του. Δι' αὐτό καί τόν ἀκολουθεῖ εἷς λαός, ὁ ὁποῖος ἔπαυσε πλέον νά βαυκαλίζεται ἀπό τά καταστρεπτικά διδάγματα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ.

Ἐν γένει τό βιβλίον αὐτό διακρίνεται ἀπό τήν λεπτομερῆ καί βαθεῖαν ἐξέτασιν ὅλων τῶν σημερινῶν γερμανικῶν ζητημάτων καί δι' αὐτό δέν ἠμπορεῖ παρά νά ἐνδιαφέρη οἱονδήποτε θέλει νά γνωρίση τήν ἀλήθειαν διά τήν Γερμανίαν (...)».

Τήν ἴδια περίοδο μία ἐξίσου ἐγκωμιαστική κριτική γιά τό βιβλίο τῆς Καραϊσκάκη φιλοξενήθηκε στήν ἐφημερίδα «Ἐθνικοσοσιαλιστής» πού ἀπηχοῦσε τίς θέσεις τῶν Ἐθνικοφρόνων Σοσιαλιστῶν τοῦ Ἰάκωβου Διαμαντόπουλου. Τό κείμενο μέ τίτλο «Ἡ ἑλληνική φιλολογία εἰς τό ἐξωτερικόν» ἀναφέρει:

«Τό ὑπό τόν τίτλον τό "Τρίτον Κράτος διά μέσου τῶν διόπτρων μου" ὑπό τῆς Δίδος Σίτσας Καραϊσκάκη εἰς Γερμανικήν γλῶσσαν ἐκδοθέν βιβλίον περιέχει οὕτως εἰπεῖν ἀπολογισμόν τοῦ Χιτλερικοῦ καθεστῶτος ἀπό τῆς 31-3-1933 μέχρι τῆς 30-6-1934. Ἐξεδόθη πρό ὀλίγων ἡμερῶν ἐν Βερολίνῳ καί ἤδη ἠγοράσθη ἀπό τούς Ἄγγλους (...). Πρέπει ἡ ἑλληνική λογοτεχνία νά σεμνύνεται διότι τά τέκνα της τιμοῦν τό ἑλληνικόν ὄνομα εἰς τήν Ἀλλοδαπήν. Ὁ "Ἐθνικοσοσιαλιστής" εὔχεται ὅπως ἡ συγγραφεύς μεταφράση τό ἐν λόγῳ ἔργον καί εἰς τήν Ἑλληνικήν ἵνα δύνανται καί οἱ μή γνωρίζοντες τήν Γερμανικήν νά τό διαβάσουν.»

Τό 1937 ὁ Κυριάκης ἐξέδωσε ἕνα βιβλίο-μπροσούρα 34 σελίδων μέ τόν χαρακτηριστικό τίτλο «Μαρξιστικαί Οὐτοπίαι». Στό βιβλίο του ὁ Κυριάκης ἀναλύει τά «ψεύδη τοῦ μαρξισμοῦ» καί κα-

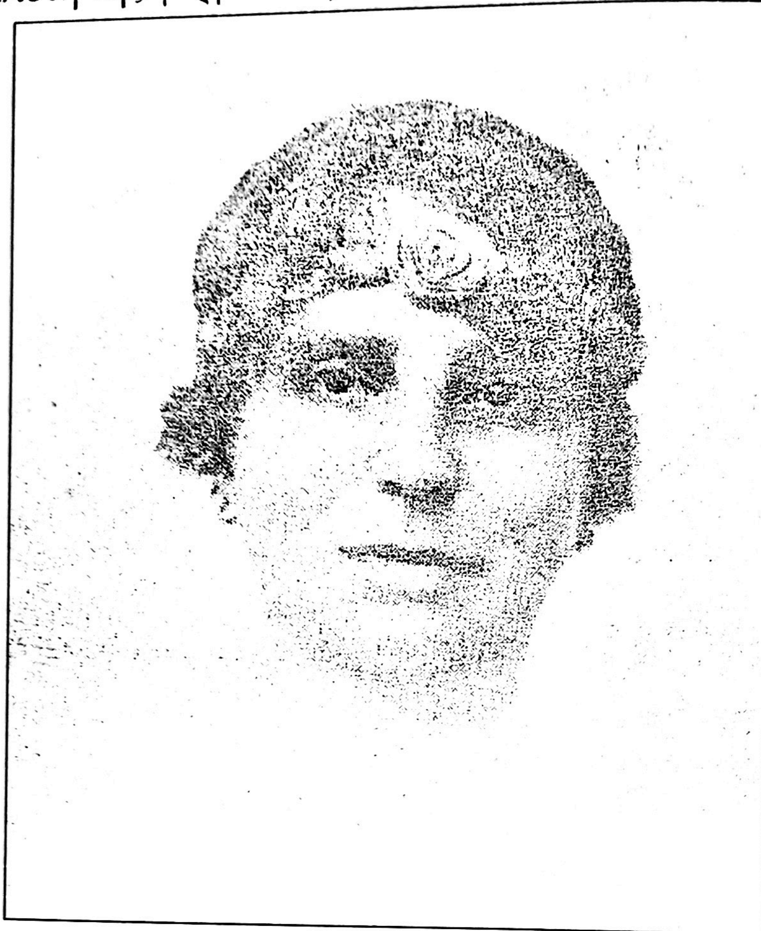
ταλήγει στό συμπέρασμα ὅτι: «*δέν ὠφελεῖ εἰς τίποτε νά κατασυντρίψωμεν ἁπλῶς καί μόνον τόν θεωρητικόν ὁπλισμόν τοῦ μαρξισμοῦ, διά πνευματικῶν καί ἐπιστημονικῶν μέσων, ἀλλά πρέπει ὅλοι ἡμεῖς νά πιστεύσωμεν βαθύτατα εἰς τήν ἀνωτερότητα τῆς ἀντιθέτου πρός τόν μαρξισμόν ἰδεολογίας*», ἐννοώντας σαφέστατα τόν Ἐθνικοσοσιαλισμό. Ἕναν χρόνο ἀργότερα καί καθώς ἡ Εὐρώπη ὅδευε πρός τόν πόλεμο, ὁ Κυριάκης αὐτή τή φορά ὡς ἀπεσταλμένος τῆς «Καθημερινῆς», μετέβη στό Βερολίνο γιά νά παρακολουθήσει τά παρασκήνια τῆς Συμφωνίας τοῦ Μονάχου, (Σεπτ. 1938). Οἱ ἀνταποκρίσεις του πού δημοσιεύθηκαν στήν «Καθημερινή» τίς ἑπόμενες ἡμέρες, εἶχαν μεγάλη ἀπήχηση στό ἀναγνωστικό κοινό καί ὁ μικρός στενός κύκλος τῶν Ἑλλήνων Γερμανοφίλων ἀναθάρρησε ὅτι ὁ Χίτλερ εἶχε σώσει τήν Εὐρώπη ἀπό τόν πόλεμο.

Ἐπιστρέφοντας στήν Ἑλλάδα ὁ Κυριάκης, ἐξέδωσε ἕνα νέο βιβλίο-μπροσούρα 30 σελίδων μέ τόν τίτλο «Εἰρήνη ἤ Πόλεμος». Στό νέο του πόνημα, ὁ δημοσιογράφος, ἐκφράζει τήν πεποίθησή του ὅτι ὕστερα ἀπό τήν Συμφωνία πού ἐπιτεύχθηκε στό Μόναχο, οἱ λαοί τῆς Εὐρώπης «*ἄρχισαν νά ἀναπνέουν, νά χαίρωνται καί νά αἰσιοδοξοῦν. Δικαίως δέ, διότι εἰς τό Μόναχον συνεζητήθη ἡ νέα πολιτική συγκρότησις τῆς Εὐρώπης, συμφώνως πρός τό πνεῦμα τοῦ νέου αἰῶνος καί πρός τάς νέας κοσμοθεωρητικάς ἀπόψεις*». Κλείνοντας δέ στόν ἐπίλογο, αἰσιοδοξεῖ ὅτι «*τό σχέδιον τοῦτο, ἀπαύγασμα τῆς ρεαλιστικῆς πολιτικῆς σκέψεως τοῦ Μουσσολίνι, ἐπιδιώκει ἀναμφισβητήτως τήν Εὐρωπαϊκήν εἰρήνην*».

Εὐφημία Σωσσίδη - Μία λογοτέχνις ὀπαδός τοῦ Χίτλερ

Μία ἀπό τίς Ἑλληνίδες τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς διανόησης τήν δεκαετία τοῦ 1930 ὑπῆρξε ἡ Εὐφημία Σωσσίδη. Ἡ Σωσσίδη εἶχε γεννηθεῖ στήν Κωνσταντινούπολη στά τέλη τοῦ 19ου αἰώνα καί ἀφοῦ σπούδασε στό Ζάππειο Παρθεναγωγεῖο, παντρεύτηκε τό 1908 τόν Γεώργιο Σωσσίδη ἀπό τό Νυμφαῖο, γόνο τοῦ μεγαλέμπορου καί ἐργοστασιάρχου Νικ. Σωσσίδη πού ἦταν ἕνας ἀπό

τούς πρώτους καπνέμπορους στή Γερμανία. Μετά τό γάμο της ή Εὐφημία, ἐγκαταστάθηκε στό Ἀμβοῦργο καί ἀσχολήθηκε μέ τή μελέτη τῆς γερμανικῆς λογοτεχνίας καί ποίησης (1908).

Ἐρωτευμένη μέ τόν Χίτλερ. Εὐφημία Σωσσίδη.

Κατά τή διάρκεια τοῦ Α' Π.Π. παρέμεινε στή χανσεατική πόλη ἀρθρογραφῶντας ὑπέρ τῆς ἑλληνογερμανικῆς φιλίας στό περιοδικό «Ἑλλάς» τῆς Γερμανοελληνικῆς Ἑταιρίας ὑπό τόν φιλέλληνα καθηγητή Τσίμπαρτ (Ziebarth) ὅπου μετέφρασε στά ἑλληνικά ἔργα τοῦ Γκαῖτε καί ποιήματα τοῦ φιλέλληνα Γερμανοῦ ποιητή Μύλλερ. Πνεῦμα ἀνήσυχο καί δημιουργικό, ἔνιωθε εἰλικρινῆ θαυμάσμο γιά τίς ἀρέτες τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καί τήν ἀντοχή καί τήν καρτερία πού ὑπέδειξε κατά τή διάρκεια τοῦ Α' Π.Π. Πολιτικά, εἶχε ἀσπασθεῖ τό ὅραμα τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου γιά μία μεγάλη καί σύγχρονη Ἑλλάδα καί τό 1929 ἀφιέρωσε σέ μία ποιητική τῆς συλλογή, ἕνα ποίημα στόν Κρητικό πολιτικό:

"Ὁ Βενιζέλος μίλησε, ὁ Βενιζέλος κράζει
Ἀϊντε μωρέ λεβέντηδες, νά διώξουμε τόν Τοῦρκο.
Καί μή φοβάσθε, μωρ' παιδιά, κι ἐγώ ξέρω τό δρόμο (...)".

Σ' ἕνα ἄλλο κείμενό της τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1920 γράφει:

«Τόν εἶδα, ὕστερα ἀπό ἀναμονήν τόσων ἐτῶν, μέ ἀκατάσχετους παλμούς ἀγωνιώδους ἀνυπομονησίας. Εἰσῆλθε εἰς τήν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς, ὡσάν φωτεινόν μετέωρον. Εἶναι μία δύναμις καί ἕνα πνεῦμα ἐνανθρωπισμένο, ἀκτινοβολεῖ ἀπό ἐπιβλητικήν ἐνεργητικότητα. Εἶναι ὡραῖος καθ' ὅλην τήν σημασίαν τῆς λεξεως».

Μετά τήν καταστροφή τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (1922) ἡ Εὐφημία Σωσσίδη δραστηριοποιήθηκε σέ ἀποστολές βοήθειας καί ἐράνους στούς Ἕλληνες πρόσφυγες πού κατέκλησαν τή μητροπολιτική Ἑλλάδα. Στίς 4 Ὀκτωβρίου 1924 ἔκανε μία διάλεξη στά γραφεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ συλλόγου στό Ἀμβοῦργο ὅπου ἀνέλυσε τά αἴτια πού ὁδήγησαν στή μικρασιατική κατάστροφή καί καταφέρθηκε μέ δριμύτητα ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ καί τῆς Τουρκίας. Ἡ ὁμιλία της τελείωσε μέ τά ἀκόλουθα λόγια: «Ἡ σημαία, ἡ ὁποία θά μᾶς ὁδηγήση στή νίκη, πρέπη νά φέρη ἐπάνω της χαραγμένας τάς δυό λέξεις, -ὁμόνοια καί ἀλληλοβοήθεια". Τό ἑλληνοβυζαντινό καί μεγαλοϊδεατικό της ὅραμα φαίνεται ξεκάθαρα σ' ἕνα ποίημα τοῦ 1929:

«Κωνσταντινούπολις

Σάν μία χλαμύδα Βασιλῆά σέ ντύν' ἡ ὀμορφιά σου.
Κι ὅταν αὐτοκρατόρισσα γένηκες φημισμένη,
ἀκούστηκαν στά πέρατα τοῦ κόσμου τά καλά σου.
Κι ὥρμησαν νά σέ πάρουνε καί βάρβαροι καί ξένοι.
Καί σκλάβα σάν ἐσύρθηκες βουβή κι ἀπελπισμένη.
Κι ἄγριος Τοῦρκος χάρηκε τά ἀμάραντά σου κάλλη,
Μεσ' τῶν παιδιῶν σου τήν ψυχή τήν πολυπικραμένη.
Γέννηκες ὄνειρο γλυκό καί ἡ ἰδέα ἡ μεγάλη".

Φαίνεται ὅμως πώς ἡ ὑγεία της κλονίστηκε σοβαρά καί μετά ἀπό μία σύντομη παραμονή στό Τραβεμύντε (Travenmunde), οἱ γιατροί τῆς συνέστησαν νά μετακομίσει στή Μασσαλία ὅπου τό κλῖμα ἦταν περισσότερο εὔκρατο καί ἐδραστηριοποιεῖτο ἐμπορικά καί ὁ σύζυγός της Γεώργιος Σωσσίδης.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΥΦΗΜΙΑ ΣΩΣΣΙΔΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ἀγγελίδην, Ἀθήνας. Λουκᾶν Ἐκκλησιαίδην, Ἀθήνας. Βασίλειον Ἀντωνίου, Ἀθήνας. Κ. Τσίμπαν, Ἀθήνας: Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Παν. Χατζηκωνσταντίνου, Βόλον: Εὐχαριστοῦμεν. Ἄνευ συνδρομῆς.

Ἀχ. Βλασσαρίδην, Ἀθήνας: Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν ἐπιστολήν σας. Ἡ «Εὐρωπαϊκὴ Ἠχώ» δὲν ἐκδίδεται εἰς τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ συντάσσεται ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἑλληνικήν.

Νικ. Κ. Μαυρομάτην, Νεάπολιν-Λακωνίας: Ἡ ἐπιστολή σας ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἰδιαιτέρως. Διευθύνατε τὴν ἐπιστολήν σας εἰς τὴν Νέαν Καγκελλαρίαν, Βερολῖνον.

Ι. Ἰορδανίδην, Ἀθήνας: Διὰ τὰς πληροφορίας ποὺ θέλετε, ἀποταθῆτε εἰς τό: Deutscher Akademischer Austauschdienst, Berlin NW 40, Kronprinzenufer 13 καὶ θὰ λάβητε λεπτομερεῖς πληροφορίας.

Γ. Κ. Πουρναρόπουλον, Ἀθήνας: Διὰ τὰς πληροφορίας ποὺ ζητεῖτε, ἀποταθῆτε εἰς τό: Institut für Geschichte der Medizin, Berlin NW 7, Universitätsstrasse 3b, Direktor Dr. Paul Diepgen. Εὐχαρίστως ἀναμένομεν τὸ ἄρθρον.

Ἀναστ. Κοτζιᾶν, Ἀθήνας: Γράψατε γερμανιστὶ εἰς τό: Deutscher Akademischer Austauschdienst, Berlin NW 40, Kronprinzenufer 13.

Γεώργ. Στελιόπουλον, Ἀθήνας: Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐπιστολήν σας καὶ διὰ τὸ ἀποσταλὲν ἄρθρον. Ἡ «Εὐρωπαϊκὴ Ἠχώ» ἀποστέλλεται μόνον ἀτομικῶς ἐκ Γερμανίας.

Μ. Δένδιαν, καθηγητήν, Ἀθήνας: Εἰδικὰ περιοδικὰ ἐπὶ τῶν νοτιοανατολικῶν προβλημάτων ἐκδίδονται: Süd-Ost Echo, Verlag Süd-Ost, Wien (ἑβδομαδιαῖον) καὶ Süd-Ost, Wien (15ήμερον).

Γεώργ. Τόμπρον, Ναύπλιον: Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Κωνστ. Γιαννάτον, Ἀθήνας: Τὸ βιβλίον «Ὁ ἀγών μου» δὲν ἔχει ἐκδοθῆ ἑλληνιστί. Μελετᾶται ὅμως ἡ προσεχὴς ἔκδοσίς του. Φωτογραφίαν λαμβάνετε ταχέως.

Ἕνα πολιτιστικὸν κέντρον

Τὸ Γερμανικὸν Ἰνστιτοῦτον Μουσικῆς διὰ ξένους εἶνε κέντρον μουσικῆς μορφώσεως, μοναδικὸν εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα ἱδρύματα τοῦ εἴδους τούτου, διότι οἱ μαθηταί του εἶνε ἤδη ἀνεγνωρισμένοι καλλιτέχνες τοῦ ἐξωτερικοῦ ...

Ἄρθρο τῆς Εὐφημίας Σωσσίδη στό ἑλληνικό ἐθνικοσοσιαλιστικό περιοδικό „Εὐρωπαϊκή Ἠχώ", (Ἰούλιος 1941) πού ἐκδιδόταν στό Βερολίνο. Ὁ τίτλος εἶναι χαρακτηριστικός: „Ὁ ἐθνικοσοσιαλισμός καί αἱ γυναῖκες". Στή στήλη ἀλληλογραφία τοῦ περιοδικοῦ διακρίνονται τά ὀνόματα τοῦ καθηγητῆ Μιχαήλ Δένδια, τότε φανατικοῦ ἐθνικοσοσιαλιστῆ καί μεταπολεμικά „μεταβαπτισμένου" Τέκτονα, καί τοῦ Γεώργιου Στελιόπουλου, ἐκφωνητῆ ἑλληνικῶν εἰδήσεων στό γερμανικό ραδιόφωνο.

Στή Μασσαλία ὅπως ἀνέφερε ἀργότερα ἡ ἴδια, ἔγινε κάτι πού τῆς ἄλλαξε ὁλόκληρη τή ζωή. Κατά τή διάρκεια ἑνός περιπάτου, ἔπεσε τό βλέμμα της σέ ἕνα ἀντίτυπο τοῦ "Mein Kampf" τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ. Γιά τόν ἀρχηγό τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος καί τήν ἰδεολογία του, ἡ συνομήλική του σχεδόν Εὐφημία Σωσσίδη, γνώριζε μέχρι τότε ἐλάχιστα πράγματα. Τό "Mein Kampf" τό διάβασε μέσα σέ λίγες ἡμέρες ἐνῶ τό ἐνδιαφέρον της αὐξήθηκε ὅταν πληροφορήθηκε ὅτι ὁ Χίτλερ ἀλλά καί ὁλόκληρη ἡ ἐθνικοσοσιαλιστική διανόηση τοῦ Κόμματος (NSDAP) ἔτρεφαν φιλελληνικά αἰσθήματα. Τό 1932 ἐπέστρεψε ὁριστικά στήν Ἑλλάδα καί ἐγκαταστάθηκε μαζί μέ τό σύζυγό της στό Παλαιό Φάληρο.

Ἡ ἐπιστροφή της στήν Ἑλλάδα συνέπεσε βέβαια μέ τήν ἄνοδο τοῦ Χίτλερ στήν ἐξουσία. Ἡ Εὐφημία, ὡς γερμανομαθής καί ἐκλεκτό μέλος τῆς ἑλληνικῆς παροικίας τοῦ Ἀμβούργου, ἦρθε σέ ἐπαφή μέ τή Γερμανική Πρεσβεία στήν Ἀθήνα ὅπου πρότεινε τή συγγραφή καί δημοσίευση προπαγανδιστικῶν βιβλίων καί ἐντύπων. Τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1934 ἔγραψε ἕνα ποίημα μέ τόν τίτλο «Gruss (σ.σ. χαιρετισμός) aus Griechenland» πού ἦταν ἕνας ὕμνος γιά τόν νέο Φύρερ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Τό ποίημα δημοσιεύθηκε στή γερμανική ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «Neue Athener Zeitung» στίς 9 Δεκεμβρίου 1934. Τήν ἴδια περίοδο ἡ γνωριμία της μέ τήν συντακτική ὁμάδα τῆς ἐφημερίδας «Κράτος» καί τῆς ΟΕΚΚ, Σίτσα Καραϊσκάκη καί Εὐάγγελου Κυριάκη ἔδωσε μία αἴγλη στή νεοσύστατη ὀργάνωση. Καθώς ὅμως ἡ ἀγγλική προπαγάνδα διέδιδε ἕνα σωρό ἀνακρίβειες γιά τό ἔργο πού συντελεῖτο στή Γερμανία, ἡ Σωσσίδη ἔγραψε ἕνα βιβλίο μέ τόν τίτλο «Ἱστορικές ἀλήθειες - Χίτλερ, ἡ ζωή καί τό ἔργο του», (Geschichtliche Wahrheiften - Hitler, sein leben und sein werk), πού ἡ Γερμανική Πρεσβεία μοίρασε δωρεάν.

Τό βιβλίο καί οἱ ἀποκαλύψεις τῆς συγγραφέως πέτυχαν τό στόχο τους καί τό σπίτι στό Παλαιό Φάληρο κατακλύστηκε ἀπό ἐπιστολές θαυμασμοῦ καί συγχαρητηρίων.

Ἡ ἴδια ὅπως ἔγραψε στόν πρόλογο τοῦ δεύτερού της βιβλίου, «Hitler der grosse auserwaehlte der Nordens», δέν εἶχε δεῖ μέχρι

τό 1937 ποτέ της τόν Χίτλερ, ἀλλά εἶχε ἀκούσει «τή ζεστή φωνή καί τούς θαυμάσιους λόγους του» πού ἄγγιξαν τήν ψυχή της. Τέλος ἀφιέρωσε τό βιβλίο της σέ ὅλους ἐκείνους «*πού τόν ἀγαποῦν*» καί σέ ὅλους ἐκείνους «*πού τόν φοβοῦνται*».[42]

Τό βιβλίο κυκλοφόρησε τό 1938 στήν Ἀθήνα ἀπό τίς ἐκδόσεις Πυρσός. Τρία χρόνια ἀργότερα καί μετά τήν κατάληψη τῆς Ἑλλάδος ἀπό τούς Γερμανούς (Ἀπρίλιος 1941) ἡ Εὐφημία Σωσσίδη θά συστρατευθεῖ ἐκ νέου μαζί μέ τή Σίτσα Καραϊσκάκη καί τόν Εὐάγγελο Κυριάκη στήν ἔκδοση τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ περιοδικοῦ «Εὐρωπαϊκή Ἠχώ».

Σ' ἕνα ἄρθρο της τόν Ἰούλιο τοῦ 1941 μέ τόν τίτλο «Ὁ Ἐθνικοσοσιαλισμός καί αἵ γυναῖκες» γράφει μεταξύ ἄλλων τά ἑξῆς:

«Εἰς τόν σημερινόν ἔξω κόσμον δέν εἶναι δυστυχῶς ἀκόμη γνωστόν, τί εἶναι ἀκριβῶς τό ἐθνικοσοσιαλιστικόν κόμμα, τό ὁποῖον ἐδημιούργησε, ἀνέπτυξε καί ἀνέδειξε ἡ μεγαλοφυία τοῦ Ἀδόλφου Χίτλερ καί τό ὁποῖον ἤρχισε ἐκ τοῦ μηδενός διά νά ἐπιβληθῆ εἰς ὁλόκληρον τήν Γερμανίαν, ὕστερα ἀπό δεκατέσσερα χρόνια ὑπερανθρώπου πάλης ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος, ὅταν τέλος ὁ Φύρερ ἔγινε Ἀρχικαγκελλάριος καί ἔλαβε τήν ἐξουσίαν εἰς τάς χείρας του.(...). Ἀλλά δέν ἦτο μόνον ὁ ἐσωτερικός ἐχθρός πού ἐννοοῦσε νά καταστρέψη τήν Γερμανίαν. Μέ αὐτόν τόν ἐχθρόν πολεμᾶ τώρα ἡ Γερμανία καί τόν κτυπᾶ παντοῦ ὅπου τόν εὑρίσκει. Καί ἔτσι ἔγινε αὐτός ὁ μεγάλος πόλεμος καί παρεσύρθησαν ὅλα τά μικρά ἔθνη σ' αὐτή τή γιγαντομαχία, ἕως ὅτου ἔλθη ἡ ἡμέρα τῆς λυτρώσεως καί τῆς σωτηρίας.

Πολλοί εἶναι οἱ ἥρωες τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος, πού ἔδρασαν καί ἐθυσίασαν τή ζωή των κατά τό διάστημα τῶν πρώτων 14 ἐτῶν. Καί ἄνδρες καί γυναῖκες καί νέοι καί γέροι. Αἵ γυναῖκες πρό πάντων μέ τήν λεπτήν διαίσθησίν των εἶχον ἀντιληφθῆ τόν ἀνώτερον προορισμόν τοῦ Χίτλερ καί ἐβοήθησαν μέ ὅλας των τάς δυνάμεις καί αὐτόν καί τό κόμμα. Μεταξύ αὐτῶν τῶν γυναικῶν εἶναι καί μία μορφή, μία ἰδεώδης μορφή, ἡ ὁποία ἄν καί ξένη, διότι

---

[42] Geschichfliche Wahrheiften-Hitler, sein leben und sein werk.

κατήγετο ἀπό τήν Σουηδίαν, ἐν τούτοις ἐνεκολπώθη τό ἐθνικοσοσιαλιστικόν κίνημα καί ἐπάλαισε παρά τό πλευρόν τοῦ συζύγου της κατά τάς δυσχερεστάτας ἐκείνας περιστάσεις, τόν ἐνεθάρρυνε, τόν ἐβοήθησε εἰς τόσον μεγάλον βαθμόν, ὥστε προσεβλήθη ἡ ὑγεία της καί νεωτάτη ἀκόμη ὑπέκυψε εἰς τό μοιραῖον, ἕνα ἔτος προτοῦ ἔλθη εἰς τήν ἐξουσίαν ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ. Ἡ ξεχωριστή αὐτή γυναίκα ἡ ἡρωίς αὐτή, εἶναι ἡ Κάριν Γκαίρινκ, ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ στρατάρχου τοῦ Ράϊχ, Χέρμαν Γκαίρινκ».

Δέν εἶναι τυχαῖα ἡ ἀναφορά τῆς ἀσθένειας τῆς Κάριν Γκαίρινκ, καθώς ἡ Εὐφημία Σωσσίδη ὅπως καί ἡ τέως σύζυγος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Luftwaffe ἀντιμετώπιζαν χρόνια προβλήματα ὑγείας. Γιά τήν ἱστορία ὡστόσο, ἀξίζει νά ἀναφερθεῖ ὅτι τό ὄνειρο τῆς Ἑλληνίδας συγγραφέως νά δεῖ τόν Χίτλερ ἀπό κοντά, ἔγινε πραγματικότητα. Τόν Μάρτιο τοῦ 1938 ἐπισκέφθηκε τή Βιέννη καί παρακολούθησε τήν ὁμιλία τοῦ Χίτλερ γιά τήν τελετή τῆς ἕνωσης μέ τή Γερμανία, (Anschluss). Ἕνα στενό συγγενικό της πρόσωπο, ὑπῆρξε ὁ γνωστός διπλωμάτης Τζῶν Σωσσίδης πού διετέλεσε σύμβουλος τοῦ Παπάγου, Στέφ. Στεφανόπουλου καί Γεωργίου Παπανδρέου.

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη γεννήθηκε στά Μοσχονήσια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί μετά τήν καταστροφή τοῦ 1922 ἐγκαταστάθηκε στή Μυτιλήνη. Ἀφοῦ τελείωσε τό Γυμνάσιο γράφτηκε στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Νεαρή φοιτήτρια κυκλοφόρησε τό 1925 τό πρῶτο της βιβλίο μέ τίτλο «Τό ταῖρι πού ἁμάρτησε», ἀπό τίς ἐκδόσεις «Γράμματα». Οἱ πρῶτες εὐμενεῖς κριτικές δέν ἄργησαν νά φθάσουν. Λίγο ἀργότερα ἀναχώρησε γιά τή Γερμανία, ὅπου συνέχισε τίς σπουδές της στό Πανεπιστήμιο τοῦ Μονάχου. Ἐκεῖ ἀπέκτησε τόν τίτλο τῆς Διδάκτορος καί τό δίπλωμα τῆς Φιλοσοφίας. Τά ἑπόμενα χρόνια παρακολούθησε μαθήματα Βυζαντινολογίας, Ψυχολογίας καί Γερμανικῆς Φιλολογίας στά Πανεπιστήμια τῆς Ζυρίχης, τῆς Βιέννης καί τῆς Πράγας καί συνέχισε νά

γράφει βιβλία, μελέτες καί ἄρθρα σέ ἐφημερίδες καί ἐπιστημονικά περιοδικά τῆς ἐποχῆς.

Στήν ἑλληνική λογοτεχνία ἡ Καραϊσκάκη ἔγινε γνωστή ἀπό τό ἔργο της «Ὁ γιός τῆς Καλογριᾶς», πού ἐκδόθηκε ἀπό τήν «Ἑστία» καί παρουσίαζε τή ζωή καί τή δράση τοῦ ὁμώνυμου προγόνου της καί ἥρωα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης Γεωργίου Καραϊσκάκη. Τό βιβλίο κυκλοφόρησε τό 1939 καί ἔγινε ἀμέσως ἐκδοτική ἐπιτυχία, γεγονός πού τῆς ἐπέτρεψε νά καθιερωθεῖ στούς κύκλους τῆς προπολεμικῆς ἑλληνικῆς διανόησης.

Μετά τήν ἵδρυση τῆς ΕΟΝ ἀπό τόν Μεταξά ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ὑπῆρξε βασική ἀρθρογράφος τοῦ περιοδικοῦ «Νεολαία» τῆς ὀργάνωσης. Ἀπαντοῦσε σέ γράμματα φαλαγγιτισῶν καί προπαγάνδιζε τίς θέσεις καί τήν ἰδεολογία τοῦ καθεστῶτος.

Φωτογραφία τῆς Σίτσας Καραϊσκάκη σέ νεαρή ἡλικία.

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη συνεργάστηκε μέ ἕνα ἀκόμα περιοδικό τῆς ἐποχῆς, τή «Νέα Πολιτική», πού ἐξέδωσε ὁ καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Ἰωάννης Τουρνάκης. Ἡ «Νέα Πολιτική» συγκέντρωσε ἀπό τό πρῶτο τεῦχος κιόλας ἕναν εὐρύ κύκλο ἐθνικιστῶν διανοουμένων καί προσπάθησε νά χαράξει -μέσα στά ἀσφυκτικά πλαίσια τῆς 4ης Αὐγούστου- ἕναν τρίτο δρόμο κατ' ἀπομίμηση τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικοσοσιαλισμοῦ καί τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ. Πολύ γρήγορα τό περιοδικό ἔγινε ὄργανο ἔκφρασης συγκεκριμένων πολιτικῶν θέσεων καί ἀπολογητῶν τῶν θεαματικῶν ἐπιτυχιῶν τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς κοσμοθεωρίας. Μέσα ἀπό τίς σελίδες του πέρασαν πολλοί γνωστοί καί ἄγνωστοι ἐθνικιστές, ὅπως ὁ δικηγόρος Ἀθανάσιος Λ. Κρυστάλλης, ἡ λογοτέχνιδα Ἔλλη Λαμπρίδη, ὁ οἰκονομολόγος Γεώργιος Χαλκιόπουλος, μετέπειτα ὑφηγητής τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, ὁ βαγκνεριστής καί ὑπέρμαχος τοῦ Κοινοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ Γεώργιος Βρασιβανόπουλος κ.ἄ.

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ἔγινε τακτική συνεργάτιδα τοῦ περιοδικοῦ ἀπό τά πρῶτα τεῦχη. Δημοσίευσε διάφορα λογοτεχνικά κείμενα ξένων ἐθνικιστῶν συγγραφέων, μελέτες γιά τόν γερμανικό ἐθνικοσοσιαλισμό, τήν ἱσπανική φάλαγγα, τό ἐθνικοσοσιαλιστικό θέατρο καί τόν κινηματογράφο, ἐνῶ τόν Αὔγουστο τοῦ 1937 δημοσιεύθηκε ἕνα ἄρθρο της γιά τό βελγικό κίνημα τῶν Ρεξιστῶν τοῦ Λεόν Ντεγκρέλ (λίγα χρόνια ἀργότερα, ὁ Ντεγκρέλ, πιστός καί συνεπής στίς ἰδεολογικές του ἀντιλήψεις, πολέμησε ὡς διοικητής μίας βαλωνικῆς μεραρχίας SS στό Ἀνατολικό Μέτωπο μέχρι τήν τελευταία στιγμή).

Τό 1934 προσπάθησε μαζί μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χρυσόστομο, τόν Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί τούς Μητροπολίτες Λήμνου καί Λέσβου, νά ὑλοποιήσει μία μορφή πανευρωπαϊκῆς ἀντικομμουνιστικῆς χριστιανικῆς συνεργασίας, ἐνῶ στό πλαίσιο τῶν ἐπαφῶν μέ τή «Μητρόπολη» ταξίδευε συχνά στό Βερολίνο.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη εἶχε ἀναλάβει κατά τούς Ὀλυμπιακούς Ἀγῶνες τοῦ 1936 στή γερμανική πρωτεύουσα τή διοργάνωση τῆς ἑλληνικῆς συμμετοχῆς ἀπό πλευρᾶς Τύπου καί Προπαγάνδας.

Ὅταν ξέσπασε ὁ Ἑλληνοϊταλικός Πόλεμος ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ἄρχισε νά ἀρθρογραφεῖ ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν, μετά ὅμως ἀπό τή γερμανική εἰσβολή ἀνέλαβε τή θέση τῆς συμβούλου Τύπου καί Διαφώτισης στή γερμανική πρεσβεία στήν Ἀθήνα. Ταυτόχρονα πραγματοποίησε καί πολλές πολιτικές ὁμιλίες μέσω τοῦ κατοχικοῦ ραδιοφώνου.

Ἕνα χαρακτηριστικό ἐπεισόδιο μέ τή «γερμανόφιλη» λογοτέχνιδα ἀναφέρει ἡ κά Ζαναντρίς στό βιβλίο τῆς «Ἐθνική Δράσις καί Ἀντίδρασις»: «...*Ἤτανε ἡ θρυλική ἐκείνη ἐποχή τοῦ '41 μέ τήν τρομερή ἀκρίβεια τῆς ζωῆς καί τήν ὀλέθρια θανατερή πείνα. Οἱ καλλιτέχνιδες πού θά συνέπραττον (σ.σ. πρόκειται γιά μία θεατρική συναυλία πού θά ὀργάνωνε ἡ κά Ζαναντρίς γιά τούς ἀνάπηρους πολέμου), ἠξίωσαν πληρωμήν καί ἀφοῦ «ἐδικαιολόγησα» τίς ἀξιώσεις εἰς τήν ἁρμοδίαν ἐπιτροπήν, κατόρθωσα τήν ἔγκρισιν τοῦ σχετικοῦ κονδυλίου. Μετά τήν τακτοποίησιν κι αὐτοῦ τοῦ ζητήματος, τό Ὑπουργεῖον διέταξε τό ὑπό τόν Λοχαγόν κ. Λουκόπουλον τυπογραφεῖον του νά προβῇ εἰς τήν ἐκτύπωσιν τῶν εἰσιτηρίων καί προγραμμάτων κι ἀφοῦ ὅλα τελείωσαν ὁ Ὑπουργός Μπάκος ἔκαμε τήν ἑξῆς δήλωσιν ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν:*

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ –
Γραφεῖο Ὑπουργοῦ Ἀριθμός Πρωτ. 103239

Πρός τήν Ὑπηρεσίαν Τύπου
Τμῆμα Λαϊκῆς Διαφωτίσεως Ἐνταῦθα

Ἔχω τήν τιμήν νά σᾶς γνωρίσω ὅτι εἶναι ὑπό τήν προστασίαν μου ἡ ὑπό τῆς κας Ζαναντρίς δοθησομένη συναυλία τήν 26η Ὀκτωβρίου 1941 ὑπέρ τῶν Ἀναπήρων Πολέμου 1940-1941.

Ἀθῆναι τή 31η Αὐγούστου 1941
Ὁ Ὑπουργός
Γ. Μπάκος

Ἡ κοινοποίησις αὐτή, ὅπως ἦτο ἑπόμενον, ἔπεσε στά χέρια τῆς ... φράου Καραϊσκάκη καί τήν ἔκαμε ἔξω φρενῶν. Ζήτησε κι ἔμαθε τά καθέκαστα καί χωρίς νά χάνη καιρό τηλεφώνησε στό Τυπογραφεῖο νά σταματήσουν τήν ἐκτύπωση. Ἀλλά τά προγράμματα εἶχανε πλέον τυπωθῆ καί ὅταν μοῦ τό εἶπεν ὁ Διευθυντής τοῦ Τυπογραφείου κ. Λουκόπουλος, πῆρα 2-3 προγράμματα στό χέρι καί τήν ἐπισκέφθηκα. Μόλις μέ εἶδε, φάνηκε ἀπότομη καί αὐστηρή, σά δασκάλα Παρθεναγωγείου! «*Ἀφοῦ σᾶς τά ἐπέστρεψα τόσες φορές, μοῦ εἶπε, εἶναι ἀκατανόητον τό γιατί ἐπιμένετε. Ἀναλαμβάνει ἕνας δικός μας Ὑπουργός ὑπό τήν προστασία του μία συναυλία πού γίνεται ὑπέρ τῶν Ἀναπήρων καί πρέπει νά προσέξω πολύ... Ἐγώ δέν τό ἐγκρίνω. Δέν εἶναι καιρός γιά γιορτές ὑπέρ Ἀναπήρων! Ἡ κατάστασις εἶναι ἐμπόλεμος! ... Τώρα νά δοῦμε τί θά ποῦν κι οἱ ἄλλοι...*».

Πῆρε ἕνα πρόγραμμα καί ὅπως ἀντελήφθην πῆγε ἀμέσως στόν Διευθυντήν κ. Πολίτην γιά νά γυρίση σέ λίγο μέ ἄλλο ὕφος.

«*Μία κι ἔχει προχωρήσει ἡ δουλειά, τουλάχιστο νά βγοῦνε τ' ἀκατάλληλα κομμάτια*», μοῦ εἶπε. Καί «ἀκατάλληλα» γιά τήν ἐποχή τῆς «φράου» ἦταν ὁ «Ἀστραπόγιαννος» καί ἡ «Μάνα», ἀλλά μ' αὐτά ἔσβησε καί τόν Σικελιανό καί τόν Σκίπη. Τό «Παραμύθι τοῦ Ἀδάκρυτου» ἴσως τῆς ἦταν ἀκατανόητο... «*Μά γιατί ἀφαιρεῖτε τόσα πολλά;*», παρετήρησα.

«*Ὅταν προΐσταται ἕνας Ὑπουργός δικός μας, πρέπει νά μποῦν καί γερμανικά κομμάτια*», ἐτόνισεν.

«*Ἔχω... τόν μονόλογο τῆς "Μαργαρίτας". Δέν ἔχω τίποτε ἄλλο ὑπ' ὄψιν μου. Τά προγράμματα ἔχουν πιά τυπωθῆ...*».

«*Δέν ἔχει σημασία. Βγάζετε ἄλλα. Ὅσο γιά κομμάτια, θά σᾶς δώσω ἐγώ καί πρέπει νά βρῆτε καί σεῖς κανένα... ἰταλικό*».

Μέ τό μολύβι στό χέρι ἔσβησε τά «ἀκατάλληλα» γιά νά προσθέση ἰδιοχείρως τούς «Θεούς τῆς Ἑλλάδος» τοῦ Σίλλερ κατά τή δική της μετάφραση καί τίς «Τρεῖς κόρες» τοῦ Οὔλαντ ὡς τό δημοσιευόμενο μέ τίς σφραγίδες τῆς ἐγκρίσεως καί τήν μονογραφήν τῆς πρόγραμμα...».

ΜΕΡΟΣ Β'

Τὸ Παραμύθι τοῦ Ἀδάκρυτου . . . . Κ. Παλαμᾶ
(Λόγος ἐνδέκατος. Ἀπὸ τὸν «Δωδεκάλογον τοῦ Γύφτου»)
Μὲ ὑπόκρουσιν Ἅρπας

Ἀπαγγελία ὑπὸ τῆς Κας Ζανάντρις

Ἡ Γρηὰ Ζωὴ . . . . Μ. Καλομοίρη

Ἡ Ἀχτίδα . . . . Π. Πετρίδη

Τραγοῦδι ὑπὸ τῆς Κας Ναυσικᾶς Γαλανοῦ

~~[illegible] . . . . [illegible]~~

Μονόλογος «Μαργαρίτας» . . . . Γκαῖτε
(Ἑρμηνεία Δραμ. ἀποσπάσματος μὲ ὑπόκρουσιν Ἅρπας)

~~Ἀναδυομένη . . . . Α. Σικελιανοῦ~~
(Μὲ ὑπόκρουσιν Ἅρπας)

Οἱ Θεοί τῆς Ἑλλάδος Fr. Schiller μετ. Σ. Καραϊσκάκη

~~Ταξίδι . . . . Σ. [illegible]~~

~~[illegible] . . . . [illegible]~~

Τρεῖς κόρες 3 ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Uhland

Τὸ τραγοῦδι τῆς Ταβέρνας . . . . Α. Ἐφταλιώτη

Ἀσ' τὴ βάρκα . . . . Κ. Χατζοπούλου

Ἀπαγγελία ὑπὸ τῆς Κας Ζανάντρις

Οἱ Θεοί τῆς Ἑλλάδος Φρ. Σίλλερ Fr. Schiller
μετ. Σ. Καραϊσκάκη.

Τό «διορθωμένο» πρόγραμμα.

Πρίν ἀπό τήν ἀπελευθέρωση ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ἔφυγε γιά τή Γερμανία, ὅπου συνέχισε τή δράση της μέ τήν αὐτοαποκαλούμενη ἐξόριστη κυβέρνηση Τσιρονίκου-Παπαδάκη-Γούλα, πού ἕδρευε στή Βιέννη.

Ἀπό τά Εἰδικά Δικαστήρια Δοσιλόγων πού δημιουργήθηκαν μετά τό 1945 καταδικάστηκε τρεῖς φορές σέ θάνατο γιά τήν προπαγανδιστική της δραστηριότητα, ἀργότερα ὅμως ἀμνηστεύ-

θηκε. Κατά τήν παραμονή της στή Γερμανία βρέθηκε στό ἀνατολικό τμῆμα τῆς χώρας τό ὁποῖο καταλήφθηκε ἀπό τά σοβιετικά στρατεύματα. Ἐκεῖ κατόρθωσε νά μήν ἀποκαλυφθεῖ ἡ ταυτότητά της, ἀφοῦ γνώρισε καί παντρεύτηκε ἕναν Γερμανό μεγαλοβιομήχανο μέ τό ὄνομα Μπάχμαν καί ἔζησε στήν ἀφάνεια γιά ἀρκετά χρόνια. Τό 1963, μετά τόν θάνατο τοῦ συζύγου της, οἱ ἀρχές τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας τῆς ἐπέτρεψαν νά ἐπιστρέψει στήν Ἑλλάδα. Μετά τήν ἐπιστροφή τῆς ἀφοσιώθηκε στή λογοτεχνία καί παρουσίασε μερικά βιβλία της πού κέρδισαν εὐνοϊκές κριτικές καί βραβεῖα.

Σέ ἀντίθεση μέ ἄλλους ἐπώνυμους λογοτέχνες, ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ποτέ δέν ἀποποιήθηκε τίς ἰδέες της καί τή σχέση της μέ τόν ἐθνικοσοσιαλισμό. Ὅπως ἔγραψε ὁ Δημοσθένης Κούκουνας στό βιβλίο του «Ἡ Γερμανική καί Ἰταλική προπαγάνδα», *«...Σέ ἀντίθεση μέ ἄλλους λογοτέχνες μας, τότε δεξιούς ἤ ἀριστερούς καί ἀργότερα ἀριστερούς ἤ δεξιούς ἀντίστοιχα πού δέν θυμοῦνται τί καί πού ἔγραφαν. Ὁ Φοῖβος Δελφῆς π.χ. ἀσφαλῶς θά ἔχει λησμονήσει ὅτι ἦταν τακτικός συνεργάτης στά χρόνια 1934-36 τοῦ ἡμερήσιου ὀργάνου τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος (τοῦ Γεωργ. Μερκούρη), ἐνῶ ὁ Μελής Νικολαΐδης καί ὁ μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης ἀποροῦν τί σχέση εἶχαν μέ τόν Ἰω. Μεταξά καί τήν 4η Αὐγούστου... Ἀντίθετα, κανείς δέν ἔχει τίποτε νά πεῖ γιά τόν Κώστα Βάρναλη ἤ τόν Γιάννη Ρίτσο σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἰδεολογική τους συνέπεια, ἐφ' ὅσον καλῶς ἤ κακῶς κρίνεται ἀναγκαῖο νά πολιτικοποιεῖται ἡ λογοτεχνία...».*

Τό λογοτεχνικό κατεστημένο τῆς χώρας ἀποδέχθηκε καί πάλι τό «ἀποπαίδι» του, ἐνῶ τό ἀναγνωστικό κοινό αὐτή τή φορά μᾶλλον ἀδιαφόρησε. Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη, ἀφοῦ ἀντιμετώπιζε καί κάποια οἰκονομικά προβλήματα, ἀποτραβήχτηκε σέ μία ἥσυχη γωνιά, στό πατρικό της σπίτι ἔξω ἀπό τήν πόλη τῆς Μυτιλήνης. Τά τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς της τά πέρασε κατάκοιτη, βοηθούμενη ἀπό τίς ἀδελφές της στήν Ἀμφιθέα. Πέθανε στίς 30 Ἀπριλίου 1987.

Ὁ Κωστής Παλαμᾶς εἶχε γράψει γι' αὐτήν: *«Δέν τῆς ἔφτανε τό γνήσιο καθαρό πηγαῖο ταλέντο της, ἤθελε νά εὐρύνει τή γνώση*

της γιατί ἡ τέχνη γιά νά γίνει πλατειά καί τέλεια πρέπει νά ἔχει καί τίς γνώσεις πού τῆς χρειάζονται. Ἡ νεαρή αὐτή ποιήτρια μεταχειρίζεται τή δημοτική σάν καμιά ἄλλη Ἑλληνίδα λογοτέχνισσα...».

Ἀπό τούς τίτλους καί τά βραβεῖα πού ἀπέκτησε ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ξεχωρίζουν ὁ τίτλος τῆς Διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας στό Πανεπιστήμιο τοῦ Μονάχου καί ἡ πλακέτα Γκαῖτε ἀπό τό Ἰνστιτοῦτο Γκαῖτε στό Ἰλμενάου.

Ἡ Σίτσα Καραϊσκάκη ἦταν ἴσως ἡ μεγαλύτερη «διανόηση» στόν ἐθνικοσοσιαλιστικό χῶρο τῆς προπολεμικῆς Ἑλλάδας.